

A N O N Y M I
IN ARISTOTELIS
SOPHISTICOS ELENCHOS
P A R A P H R A S I S

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

MICHAEL HAYDUCK

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMER
MDCCCLXXXIV

P R A E F A T I O

Paraphrasis in Sophisticos elenchos, quam postremam in hoc commentariorum volumine edimus, Sophoniae in libros de Anima paraphrasi ratione ipsa interpretandi tam similis est, ut ab eodem Sophonia eam scriptam esse Valentinus Rose probabiliter coniciat.¹⁾ accedit, quod insolitae quaedam et locutiones et formae verborum, quibus utitur Sophonias²⁾, etiam in hoc libello reperiuntur.

Paraphrasin qui primus edidit³⁾ Leonardus Spengel multa inesse bona recte iudicat. maximi autem momenti sunt ea ipsa verba, quae vir illustrissimus gravi reprehensione notat p. 40,14 τῷ Ηλατωνικῷ διαλόγῳ; quae in hac sola paraphrasi servata docent Cleophontem illum, quem Aristoteles p. 174^b27 dicit, non poëtam Cleophontem esse (cf. Bonitz Ind. Arist. p. 393^b53) sed personam Mandrobuli dialogi.⁴⁾ reliqua quamquam leviora

¹⁾ In Hermae vol. II p. 210. cf. quae nos in Soph. de An. et Paraphr. Categ. prae-fati sumus.

²⁾ Soph. de An. p. 43,12 haec leguntur: εἰ δὲ δεῖ που διὰ τὸ σαφὲς καὶ ὑποδείγμασι χρήσασθαι, διπλὰ προσθίσομεν, ήν γά καὶ φιλότιμον κτλ.; cf. Paraphr. in Soph. el. p. 50,21 ὑπερβαίνοντες δὲ καὶ τοῦτο ὡς ἡττον συμβαῖνον τοῖς προκειμένοις (φιλοτιμόμενοι γάρ ἐν τοῖς παραδείγμασιν ἔστιν οὓς ἀκριβολογούμενθα) ἐκεῖνο προστίθεμεν κτλ. — Soph. p. 47,10: ἡμεῖς δὲ ἀν τοῦτο καὶ πρώτον ἐθήκαμεν τὸ παράδειγμα (scil. τὸν τοῦ τετραγωνισμοῦ δρισμὸν) καὶ μόνῳ ἡρέσθημεν ἀκριβοῦντι τὴν τῶν κειμένων διάνοιαν, εἰ μὴ ἐκεῖνο δῆπούθεν εὐλαβή-θημεν θορυβῆσαι καὶ ἐνοφωνῆσαι τοῖς ἀγεωμετρήτως ἡμῖν (C ὑμῶν) ἐντυγχάνουσιν. cf. Paraphr. in Soph. el. p. 29,35 ἐπει δὲ πραγματειωδέστάτη ἡ τοιαύτη ἀπόδειξις τοῖς ἀγεωμετρήτως ὑμῶν ἐντυγχάνουσιν, παρεῖται. qui consensus eo magis notandus est, quod v. ἀγεωμετρήτως tam inusitatum est, ut adhuc ne in lexicis quidem exstet. — formae ἐσεῖται, νῆσ (νῆσ), de quibus cf. Praef. in Sophon. p. VIII, occurunt Paraphr. p. 55,26 11,18. 19. — etiam cum Paraphr. Categoriarum, quae ipsa quoque Sophoniae tribuitur, hic libellus uno loco (p. 21,1) ita conspirat, ut ea res mentione non indigna esse videatur. quae enim significationis verborum per accentum aut spiritum mutatae exempla afferuntur, eadem leguntur Paraphr. Categ. p. 2,35, praeterquam quod hoc loco pro v. ἄγνος, quod proposito minus convenit, ἄγνως legitur.

³⁾ Incerti autoris Paraphrasis Aristotelis Sophisticorum Elenchorum. ex codice Monacensi nunc primum edidit D. Leonardus Spengel. Monachii 1842.

⁴⁾ Erat autem dialogus ille Speusippi. cf. I. Bywater *Journal of Philology* XII 24 sqq.

sunt, tamen ipsa quoque afferunt aliquid non solum ad philosophi verba explananda, sed etiam ad scripturae vitia tollenda: ut p. 170^b24 paraphrasis sola rectam lectionem πρὸς τοῦνομα καὶ πρὸς τὴν διάνοιαν exhibet (v. p. 26, 27).

Libris manu scriptis in hac editione instituenda quattuor usus sum; qui sunt:

L I LAURENTIANUS LXXI 32 (de quo cf. Praef. ad Soph. p. VIII Praef. in Paraphr. Categ. p. IV), forma quadrata, chartaceus, saeculi XIV. ceteris libris longe praestat. verba nonnunquam eadem manu correcta sunt. contulit hunc librum H. Vitelli Florentinus.

P II PARISINUS 1831 Graecus, saeculo XV, ut videtur, exaratus. continet initium Paraphrasis usque ad p. 10,24, ex bono aliquo libro, qui a Laurentiano non multum differret, descriptum. contulit P. Corssen Eutinensis.

N III NEAPOLITANUS III E 12, chartaceus, saeculi XV, foliorum CXXVIII, quorum prima XXXXVII Paraphrasin continent. correcturæ, quae multæ passim occurrunt, praeter unam (p. 13,34) omnes eiusdem manus sunt, quae librum scripsit. contulit E. Schwartz Gottingensis.

M IV MONACENSIS XXXVIII Graecus (de quo cf. I. Hardt catalogus codd. mss. Graecorum bibl. regiae Bavariae I 198—202) chartaceus, forma maxima, saeculi XVI, foliorum CCCLXXXVII. ex hoc L. Spengel paraphrasin edidit.

Codices M et N a Laurentiano originem ducere ex hoc conicere licet, quod ea ipsa verba, quae illi p. 49,3.4 omittunt, in hoc unius versus spatiū occupant. quae præterea in iis ab L differunt, ea nonnunquam interpolatoris manum aperte produnt; ut p. 29,34 quadratura circuli per lunulas, quam paraphrastes falso Antiphonti tribuit, in codicibus M N Hippocrati redditur. sed pauca quaedam sunt talia, ut in vetustiore libro, unde M N derivati sunt, Laurentiani scripturam ex alio eoque bono exemplo correctam fuisse existimandum sit.

Quae paraphrastes ad philosophi verba ipse adicit, ea maxime Alexandri (vel potius Michaelis Ephesii) commentariis nituntur, ex quibus, quae in libris corrupta sunt, nonnunquam facile emendari potuerunt.

Scriptum Marienburgo
a. d. XVIII Kal. Oct. MDCCCLXXXIII

MICHAEL HAYDUCK.

A N O N Y M I
I N A R I S T O T E L I S
S O P H I S T I C O S E L E N C H O S
P A R A P H R A S I S

Οὐκ αὐτόθεν τοῖς φιλοσοφοῦσι τὸ περὶ τὴν σοφιστικὴν πραγματεύεσθαι,
διτὶ μηδὲ προύργου τοῖς θεωροῦσι τὸ ἀληθὺς ἡ τοῦ ψεύδους εὑρεσίς καὶ
καταληψίς, ἀλλ’ ὥσπερ τοῖς κατὰ τὴν ἴατρικὴν οὐκ ἀπέχρησε περὶ ὑγείας
5 καὶ ὑγιεινῶν εἰποῦσι παραλιπεῖν διὰ τοῦ νόσου καὶ ἀφ’ ὧν αἰτίων πρόεισιν (οὐ
γάρ ἀσφαλῶς εἶχε πολλῶν πρὸ τῶν ὀφελούντων διὰ τὴν ἄγνοιαν περι-
πιπτόντων τοῖς χείροσιν ὡς μᾶλλον προβεβλημένοις καὶ μᾶλλον ἀπαντῶσι 10
κατὰ τὴν αἰσθησιν· ἔστι δ’ ἂν καὶ τῶν δηλητηρίων καὶ φθοροποιῶν ἐπὶ τὸ
εὖ τῇ τέχνῃ προσεληπταί), οὗτω κανταῦθα, τῷ γάρ τὴν τῶν ὄντων ἐπι-
10 στήμην ζητοῦντι μᾶλλον ἀν τοῦ ἀληθοῦς ἡ τεῦχις καὶ ἔγγιν, καθ’ δσον
ἀν ἔκποδῶν ἀπάτη καὶ ψεῦδος γένοιτο. τοῦτο δὲ τῷ εἰδέναι λάθοι γάρ
ἄν τις ἀγνοῶν ἀντὶ τοῦ ἀληθοῦς τῆς ἀπάτης ἔχόμενος. καὶ δὴ τούτοις ἀν
καὶ τοὺς ἐπ’ αὐτὸν χρωμένους ὡς εἰδῶς ἀποκρύσαιτο, τό τε περὶ πάντα
γεγυμνάσθαι οὐκ ἄχρηστον ἔστιν. ἐπειδὴ δὲ σοφίαν | μὲν ἐπιστήμην τῆς ἐν 2
15 τοῖς οὖσιν ἀληθείας τιθέμεθα, τὸ δὲ δι’ ἀπόδειξιν, ἀπόδειξις δὲ συλλο-
γισμὸς τοιόσδε τις, εἴη ἀν δήπου καὶ ἔλεγχος ἀληθῆς ὁ τῇ ἀπόδειξι
σύστοιχος καὶ ἐπόμενος καὶ βοηθῶν κακὸν τῶν ἀντικειμένων τὸ αὐτὸν αὐτῇ
περαινόμενος. οὗτος δὲ ἀντίφασις τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνδέ καὶ τάλλα ἀν δὴ προσ-
διοριζόμεθα, ἦν καὶ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγὴν ἐν ἑτέροις ἐλέγομεν. πρὸς
20 γάρ τὸν ἐνιστάμενον ἐπὶ τὸ ἀπόδεικτικῶς συναγόμενον τὸ τοῦ ἀληθοῦς 10
συμπεράσματος λαμβάνοντες ἀντικείμενον καὶ μίαν τῶν κειμένων προτάσεων
συνήγομεν τι ἀποτοπον καὶ ἀδύνατον, ἐξ ὧν αὐτὸς ἔδωκεν, ὡς ἐντεῦθεν τὸ
πρότερον συνεισάγεσθαι καὶ τὰς ἀποδείξεις ἐρρῶσθαι. δσαι δὲ κατ’ εὐθεῖαν

1 Titulum exhibent LMN, omittit P, qui superscripta habet τὸ ἐπίγραμμα οὐ γέ-
γραπται. διὰ τὸ τινὰς μὲν λέγεν εἶναι τὴν ἐξήγησιν συμπλικίου. τινὰς δὲ ἰωάνου τοῦ
φιλοπόνου 3 μὴ P 5 εἰποῦσι εἰποῦσα corr. N 8 φθορῶν LMN
9 γάρ] καὶ M 11 τῷ] ἔστι M: ἔστι τὸ N 12 ἀντ’ ἀληθοῦς MN δῆ]
δεῖ L τούτους MN 13 τοὺς ἐπ’ αὐτὸν χρωμένους scripsi: τοὺς ὑπ’ αὐτὸν χρω-
μένους L: τοὺς αὐτοῖς χρωμένους MN: τοῖς ἐπ’ αὐτὸν χρωμένοις P 14 τῆς εκ τοῖς
corr. LP 17 τῶν ἀδικημένων P 20 ἐνιστάμενον P: ἀνιστάμενον M
22 συνάγομεν MN

Comment. Aristot. XXIII 4. Paraphr. in Sophist. elenchos.

ἀποδείξεις, τοσαῦται καὶ εἰς ἀδύνατον. εἰ δ' αὗται ἄπειροι τῷ ἀεὶ ἐπι- 2
στήμας γίνεσθαι, εἰ τὸ πᾶν δίδιον, κάκεῖναι. ὅστε οὐκ ἀν εἴη πραγματεία
περὶ τῶν ἀληθινῶν ἐλέγχων· δεήσει γάρ πρότερον τῶν ἐπιστημῶν ἀπάσσας
ἔχειν, ως καὶ προϊοῦσσι φανήσεται.

5 1. Περὶ μέντοι τῶν σοφιστικῶν καὶ τῶν φαινομένων μὲν ἐλέγχων, 21
οὗτων δὲ παραλογισμῶν καὶ οὐκ ἐλέγχων, ἐπεὶ κατ' εἰδῆ πεπέρανται καὶ
μίαν ἐπιστήμην τὴν διαλεκτικὴν ὑποδύνονται, λέγομεν ἀρξάμενοι κατὰ φύσιν
ἀπὸ τῶν πρώτων. καίτοι γε ἀλλως δῆπου καὶ τὸ φεῦδος ἄπειρον· ἀπέρως
γάρ ὁ προστυχὸν ἀπατηθῆσεται, καὶ εἰς δοσα ἀληθεύομεν, καὶ φυσαῖμεθα·
10 ἐναντία γάρ, ίσα | δὲ ταῦτα καὶ ἀντίρροπα. ὅστε οὐδὲ περὶ αὐτῶν πάντων 3
εἰπεῖν προεθέμεθα ἀλλὰ περὶ μόνων ᾧ προειρήκειμεν τῶν διαλεκτικῶν.
δτι μὲν οὖν οἱ μὲν εἰσὶ συλλογισμοί, οἱ δὲ οὐκ δύντες δοκοῦσι, φανερόν.
ῶσπερ γάρ καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων τοῦτο γίνεται διά τινος δμοιότητος, καὶ ἐπὶ
τῶν λόγων ὡσαύτως ἔχει. καὶ γάρ τὴν ἔξιν οἱ μὲν ἔχουσιν εῦ, οἱ δὲ φαί-
15 νονται φυλετικῶς φυσήσαντες καὶ ἐπισκευάσαντες ἔστιούς, καὶ καλοὶ οἱ
μὲν διὰ καλλος, οἱ δὲ φαίνονται κομμάσαντες ἔστιούς. ἐπί τε τῶν ἀψύχων 10
ώσαύτως· καὶ γάρ τούτων τὰ μὲν ἄργυρος τὰ δὲ χρυσός ἔστιν ἀληθῶς, τὰ
δὲ ἔστι μὲν οὐ, φαίνεται δὲ κατὰ τὴν αἰσθησιν, οἷον τὰ μὲν λιθαργύρινα
καὶ τὰ καστιτέρινα ἀργυρᾶ, τὰ δὲ χολοβράφινα χρυσᾶ. τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον
20 καὶ συλλογισμὸς καὶ ἐλεγχος δὲ φαίνεται δὲ τὴν ἀπειρίαν τῶν προσδιαλεγομένων. οἱ γάρ ἄπειροι ὥσπερ ἀπέχοντες
πόρρωθεν θεωροῦσιν. ὁ μὲν γάρ συλλογισμός, εἴπερ καὶ μέμνησθε διο- 20
ρισαμένων τοῦτον ἡμῶν, λόγος ἦν, ἐν τῷ τεθέντων τινῶν εἰτ' οὖν ὄμολο-
γηθέντων (ταῦτα δὲ αἱ προτάσεις) ἔτερόν τι τῶν κειμένων (τοῦτο δὲ τὸ
25 συμπέρασμα) συνέβαινε τῷ ταῦτα εἶναι, τὸ δὲ τῷ ταῦτα εἶναι διὰ τὸ
μηδὲν ἔξιθεν δεῖσθαι πρὸς τὸ σύναγαγεῖν τὸ συμπέρασμα· ἐλεγχος δὲ ὡς
ἀνωτέρω συλλογισμὸς μετ' ἀντιφάσεως τοῦ συμπέρασματος. οἱ δὲ σοφισταὶ 4
τοῦτο ποιοῦσι μὲν οὐ (οὔτε γάρ ἀληθῶς συλλογίσαντ' ἀν οὐτ' ἐλέγχαιεν),
δοκοῦσι δὲ διὰ πολλὰς αἰτίας, ὃν εἰς ἔστι τόπος αὐτοῖς εὐφυέστατος καὶ
30 δημοσιώτατος δ διὰ τῶν δνομάτων. ἐπεὶ γάρ οὐκ ἔστι διαλεγομένους φέ-
ρειν αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ πράγματα, ἀλλὰ τοῖς δνόμασιν ἀντὶ τῶν πραγμάτων
χρώμεθα συμβόλοις, τὸ συμβαῖνον ἐπὶ τῶν δνομάτων καὶ ἐπὶ τῶν πραγμά-
των ἥγονυμεθα συμβαίνειν, καθάπερ ἐπὶ τῶν φύγων τοῖς λογιζομένοις. τὸ 10
δὲ οὐκ ἔστιν δμοιον. τὰ μὲν γάρ δνόματα πεπέρανται καὶ τὸ τῶν λόγων
35 πλῆθος, εἴπερ καὶ ἔξ αρχῶν πεπερασμένων τῶν εἰκοσι τεσσάρων στοιχείων,
τὰ δὲ πράγματα διὰ τὸ ἀεὶ γίνεσθαι τῷ ἀριθμῷ ἄπειρα. ἀνάγκη οὖν πλείω
τῶν πραγμάτων τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τὸ ἐν δνομα σημαίνειν. ὥσπερ οὖν
ἔκει οἱ μὴ δεινοὶ τὰς φύγους φέρειν μηδὲ φηφολογεῖν ἐπαίνοντες αὐτοὶ τε
δην' αὐτῶν καὶ ὑπὸ τῶν ἐπιστημόνων καὶ φηφορικῶν παρακρούονται 20

8 ἄλλων P 10 ταῦτη N 11 προειρήκαμεν M 16 τε] τι P 18 οὕ]
οὖν P μὲν οὖν MN 23 τοῦτον L: τούτων P: οὖν MN ἡμῖν P
29 εὐφυέστατος εχ ἐμφυέστατος εοπ. N 30. 31 φέρων P 35 στοιχίων P post
στοιχείων add. έστι MN 36 ἀνάγκαι P

λάθοι γάρ ἀν τῷ τάχει τῆς μεταθέσεως, εἰ τοῖς δακτύλοις τοὺς ἀριθμὸὺς 4
ἐπισημαίνοι ὁ τῆς λογιστικῆς ἔμπειρος δανειστὴς ἀπατήσας καὶ ζημιώσας
τὸν λαμβάνοντα ἀμαθῶς ὄρῶντα καὶ προσομολογοῦντα), τὸν αὐτὸν δῆπου
τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν λόγων οἱ τῶν δυναμάτων τῆς δυνάμεως ἄπειροι καὶ
5 τοῦ ποσαχῶς ἔκαστον λέγεται παραλογίζονται καὶ αὐτὸν διαλεγόμενοι καὶ
ἄλλων ἀκούοντες. διὰ μὲν οὖν ταύτην τὴν αἰτίαν | καὶ τὰς λεχθησομένας 5
ἔστι καὶ συλλογισμὸς καὶ ἐλεγχὸς φαινόμενος μὲν οὐκ ὡν δέ. ἐπεὶ δὲ ἔστι
τισὶ μὲν πρὸς ἔργου δοκεῖν μᾶλλον εἰναι σοφοῖς ἢ εἶναι καὶ μὴ δοκεῖν (ἔστι
γάρ ἡ σοφιστικὴ φαινομένη σοφίᾳ οὐσα δὲ οὕ, καὶ ὁ σοφιστῆς χρηματιστῆς
10 ἀπὸ φαινομένης σοφίας ἀλλ' οὐκ οὔσης, οἷον ἐν τοῖς ἀρχαίοις Γοργίας Ἰππίας
Πρωταρόρας καὶ Πρόδικος), δῆλον δτὶ ἀναγκαῖον τούτοις καὶ τὸ τοῦ σοφοῦ
ἔργον δοκεῖν ποιεῖν μᾶλλον ἢ ποιεῖν καὶ μὴ δοκεῖν. οὐ μέντοι γε κατὰ 10
τὰ αὐτὰ καὶ οἱ φιλοσοφοῦντες δρθῶς, ἀλλ' ὡς πρὸς μόνον τὸ ἀληθὲς
ὄρῶντες ἀνευ ἀπάτης τὰς πρὸς ἀλλήλους διαλέξεις καὶ συνουσίας ποιήσονται.
15 ἔστι γάρ ὡς εἰπεῖν ἐν πρὸς ἐν ἔργον τοῦ ἐπιστημονικῶς διαλεγόμενου καὶ
περὶ ἔκαστον ἀκριβῶς εἰδότος. ἐπεὶ γάρ ἡ ἐρωτᾶ ἢ ἀποκρίνεται, καὶ
ἀμφότερα δρθῶς, δεήσει ἐρωτῶντα μὲν οἵς ἐρωτᾶ ἀψευδεῖν καὶ περὶ ὧν
ώς εἰδὼς προτείνεται, ἀποκρινόμενον δὲ δύνασθαι ἐμφανίζειν τὸν ψευδόμενον.
ταῦτα δέ ἔστι τὸ μὲν ἐν τῷ δύνασθαι λαμβάνειν λόγον, τὸ δὲ ἐν τῷ δοῦναι, 20
20 καὶ τὸ μὲν δρθὴ ἐρώτησις τὸ δὲ δρθὴ ἀπόκρισις. ἀλλ' δπερ ἐλέγομεν, ὡς
ἀνάγκη τοῖς βουλομένοις σοφιστεύειν τὸ τῶν εἰρημένων λόγων γένος ζητεῖν·
πρὸς ἔργου γάρ ἔστιν. ἡ γάρ τοιαύτη δύναμις ποιήσει φαίνεσθαι οὐ τυγχάνουσι
τὴν προσάρεσιν ἔχοντες.

“Οτι μὲν οὖν ἔστι τι τοιοῦτον λόγων γένος καὶ δτὶ τοιαύτης ἐφίενται
25 δυνάμεως οὖς καλοῦμεν | σοφιστάς, δῆλον. πόσα δέ ἔστιν εἰδὴ τῶν λόγων 6
τῶν σοφιστικῶν καὶ ἐκ πόσων τὸν ἀριθμὸν ἡ δύναμις αὐτῆς συνέστηκε καὶ
ποῖα καὶ πόσα μέρη τυγχάνει τῆς πραγματείας ὅντα καὶ περὶ τῶν ἄλλων
τῶν συντελούντων εἰς τὴν τέχνην ταύτην λέγομεν.

2. Ἐστι δὴ συλλογισμῶν εἰδὴ τέσσαρα, διδασκαλικοὶ οἵπερ καὶ ἀπο-
30 δεικτικοὶ, διαλεκτικοὶ, πειραστικοὶ, ἐριστικοὶ οἱ καὶ σοφιστικοὶ καὶ φαινόμενοι. 10
τριττὰ δὲ καὶ τὰ πράγματα ἐν οἷς οἱ λόγοι· ἡ γάρ πάντη ἀληθῆ ἢ πάντη
ψευδῆ ἡ μέσα, ἡ δῆπου καὶ πιθανὰ καλεῖται καὶ ἔνδοξα. ἔσονται μὲν
οὖν οἱ διδασκαλικοὶ καὶ ἀποδεικτικοὶ περὶ τὰ πρῶτα· ἐκ γάρ τῶν οἰκείων
ἀρχῶν ἔκάστου μαθήματος ὥρισμάν τοντα καὶ τεταγμένων οὖσῶν καὶ οὐκ ἐκ
35 τῶν τοῦ ἀποκρινόμενου δοξῶν συλλογίζονται (δεῖ γάρ πιστεύειν τὸν μαν-
θάνοντα), καὶ ἐξ αὐτοπίστων καὶ αἰτιωδῶν καὶ ἀναγκαίων προτάσεων συμ-
περαίνουσι. περὶ δὲ τὰ μέσα καὶ πιθανὰ οἱ διαλεκτικοὶ ἐκ τῶν ἐνδόξων 20
συλλογίζομενοι καὶ συνακτικοὶ ἀντιφάσεως· ἔνδοξα δὲ ἡ τὰ δοκοῦντα πᾶσιν

2 ἐπισημαίνει MNP 8 πρὸς ἔργως P μᾶλλον ομ. LP . 14 ποιήσονται P
17 οἴτε εἰς M 18 ως ομ. M ἐμφανίζειν—δύνασθαι (19) ομ. P 19 τὰ δὲ N
20 ως ομ. MN 21 ἀνάγκει P 22 φαίνεσθαι σοφούς Aristoteles 24 τι
ομ. MN 29 δὲ M διδασκαλικὸς N 30 διαχρηστικοὶ P 32 καὶ (post
δῆπου) ομ. MN

ἢ τοῖς πλείστοις ἢ τοῖς σοφοῖς. ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς δέ πως καὶ οἱ πειραστικοί, 6 πλὴν ἔκενο διοίσαιεν, ὡς οὐκ ἐκ τῶν κοινῶν δοῖσσιν ἢ τῶν τοῖς πλείστιν, ἀλλ' ἐκ τῶν τοῦ ἀποκρινομένου καὶ ἀφ' ὧν ἀναγκαῖον εἰδέναι τῷ προσποιούμενῳ ἔχειν τήνδε τὴν ἐπιστήμην, ἐφ' ἦν ἡ πεῖρα προσάγεται· δν δὲ 5 τρόπον, εἴρηται ἐν ἑτέροις ὃ γὰρ διαλεκτικὸς ἔως μὲν ἐπὶ τῶν κοινῶν 7 θεταῖ λόγων καὶ ὑπολήψεων, αὐτὸ τοῦτο δέ λέγεται καὶ ἔστιν· δταν δὲ πρός τινα τέχνην ἀποτεμόμενος ἔλθῃ, οἷον γεωμετρίαν ἢ μουσικὴν ἢ γραμματικὴν ἢ ἑτέραν τὴν δοπιανοῦν (δύναμις γὰρ αὐτῷ περὶ παντὸς τοῦ προτεθέντος ἐπιχειρεῖν) καὶ πειρῶτο τὸν κατ' αὐτὴν ἐλέγχειν πραγματεύ- 10 μενον καὶ δεικνύειν ἔχ τινων τῆς τέχνης ληγμάτων καὶ οἵς αὐτὸς ἔθετο μὴ ἐπαίσθια καὶ πειρίσταται προσεπτηρεάζων, αὐτός τε δν εἴη πειραστικὸς ἢ τε 10 πειραστικὴ διαλεκτικὴ τις. ἐριστικὸς δὲ καὶ φαινόμενοι ἐλεγχοὶ καὶ συλλογισμοὶ περὶ τὰ ψευδῆ· καὶ πῶς μὲν ταῦτο, εἰεν δ' δν καὶ διαφέροντες, ὡς ἐριστικοὺς μὲν καὶ σοφιστικοὺς τοὺς τὸ σχῆμα ὑγιεῖς καὶ τὸ εἶδος 15 σώζοντας τὸ συλλογιστικὸν οἰεσθαι, περὶ δὲ τὴν ὥλην ἀμαρτάνοντας, φαινομένους δὲ τὸ ἔμπαλιν ὑγιαίνοντας μὲν τὴν ὥλην, ἐκκλίνοντας δὲ τὴν παράδοσιν ὡς συνισταμένους ἢ ἐκ μόνων μερικῶν ἢ καὶ ἀποφατικῶν, ἢ καὶ δμοιοσχήμονας ἐν δευτέρῳ σχήματι τὰς προτάσεις λαμβάνοντας. τοῦ προ- 20 τέρου παραδείγμα· δι χιτῶν οὗτος ἀνδρεῖς, δι ἀνδρεῖς ἀνδρείν ἔχει, οὗτος 20 δι χιτῶν ἄρα ἀνδρείαν ἔχει. τοῦ δευτέρου· δι ἄνθρωπος ζῶον, δι πίπος ζῶον, δι ἄνθρωπος ἄρα πίπος. διαφέροι δ' δν καὶ συλλογισμὸς καὶ ἐλεγχος πρῶτον τῷ κοινῷ καὶ ἰδίῳ· δι γὰρ ἐλεγχος συλλογισμὸς τις· δεύτερον τῷ ἀνομοίους ἐξ ἀνάγκης τὸν ἐλεγχον δεῖ τὰς προτάσεις ἔχειν, τὴν μὲν ἀλήθη 8 τὴν δὲ ψευδῆ, καὶ τὸ οἰκεῖον συμπέρασμα ψευδὲς δεῖ· καὶ πρὸς τούτοις 25 τῷ περιὔσταν εἰς ἀντίφασιν ἐπὶ τε προηγησαμένη ἀποδεῖξει συνίστασθαι καὶ πρός τινα· πρὸς γὰρ τὸν ἀναιροῦντα τὸ συμπέρασμα· ὃν οὐδὲν ὀρισμένως ὁ ἀπλῶς ἔξει συλλογισμός. περὶ μὲν οὖν τῶν ἀποδεικτικῶν λόγων καὶ συλλογισμῶν ἐν τοῖς δευτέροις εἴρηται τῶν Ἀναλυτικῶν, περὶ δὲ τῶν διαλεκτικῶν καὶ πειραστικῶν ἐν τοῖς Τοπικοῖς, περὶ δὲ τῶν ἀγωνιστικῶν καὶ 10 30 ἐριστικῶν νῦν εἰπεῖν ἐπιβάλλομεν. εἰς τρία δὲ καὶ τὴν ἀπασαν πραγματείαν διείλομεν, εἰς τε τὴν γένεσιν τῶν σοφισμάτων καὶ τὴν τῶν εἰδῶν καὶ τρόπων τῆς μεθόδου διδασκαλίαν καὶ ἔκθεσιν καὶ ἐξ δσων ὡς ἐκ στοιχείων ἀπάτη γίνεται, καὶ ἔτι δπως δεῖ ἐρωτῶντας λήσειν τοὺς ἀπατήσοντας, καὶ τρίτον δύνειν ἀσφαλῶς εἴη ἀποκρινασθαι ἐκκλίνοντας τὰς σοφιστικὰς ἐνοχλήσεις· 35 τοῦτο δ' δν εἴη καὶ λόσις δρθῶς γινόμενον τῶν σοφιστικῶν προβληθέντων. 20 τοσαῦτα προδιατείλαντες ἤδη λέγομεν.

3. Πρῶτον δὴ ληπτέον πόσων στοχάζονται οἱ ἐν τοῖς διαλόγοις ἀγωνιζόμενοι καὶ διαφύλονεικοῦντες. ἔστι δὲ πέντε ταῦτα τὸν ἀριθμόν,

2 διοίσοιεν M . 3 ἐκ τῶν] ἐκ τῶν L: ἐκ μόνου P τῷ ἀποκρινομένῳ Spengel
5 εἴρηται δὲ ἐν L 7 ἀποτεμόμενος MN 10 οἵς] εἰς M 16 δὲ (post ἐκκλίνοντας)
ομ. N 18 λαμβάνον L 19. 20 ἀνδρείαν MN οὗτος δ—ἔχει ομ. P 21 δια-
φέρει N 23 ἀνομοίως MN 25 ἐπὶ τῇ P 27 ἀπλὸς P 33 λαθεῖν MN
34 δν εἴη MN 35 σοφιστικῶν MN 37 οἱ ομ. P 38 διαφύλονεικοῦντες P

ἔλεγχος, ψεῦδος, παράδοξον, σολοικισμός, πέμπτον τὸ ποιῆσαι ἀδολεσχῆσαι 8
τὸν προσδιαλεγόμενον· τὸ δέ ἐστι τὸ πολλάκις ἀναγκάζεσθαι τὰ αὐτὰ λέγειν.
δὲ διὰ πάσης τῆς πραγματείας ἴσχυριζόμεθα, καὶ νῦν προδιαστελασθαι
ἀναγκαῖον, | ὡς οὐδὲν κατ' ἀλήθειαν τούτων δὲ λέγεται καὶ ἐστιν· οὔτε γάρ 9
5 δὲ ἔλεγχος ἔλεγχος ἡ τὸ ψεῦδος ψεῦδος καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλών οὕτως, ἀλλ' ἡ
τῷ φαίνεσθαι καὶ δοκεῖν τούτων ἔκαστον. μάλιστα μὲν γάρ προαιροῦνται
φαίνεσθαι ἐλέγχοντες, δεύτερον ψευδόμενόν τι δεικνύναι, τρίτον εἰς παράδοξον
ἄγειν, τέταρτον σολοικίζειν ποιεῖν· σολοικισμὸς δὲ ἐνταῦθα οὐχ δὲ κατὰ τὴν
τοῦ λόγου σύνταξιν καὶ παρὰ γραμματικοῖς, ἀλλὰ τὸ ποιῆσαι τῇ λέξει βαρ-
10 βαρίζειν ἔχ τοῦ λόγου τὸν ἀποχρινόμενον κατὰ μεταλλαγὴν γένους ἡ πτώ- 10
σεως· καὶ τελευταῖον τὸ πλεονάκις τὰ αὐτὰ λέγειν καὶ ἀδολεσχεῖν.

4. Εἰδὴ δὲ τοῦ μὲν ἐλέγχειν δύο· οἱ μὲν γάρ εἰσι κατὰ τὴν λέξιν,
οἱ δὲ ἔξω τῆς λέξεως. ἐστι δὲ τὰ κατὰ τὴν λέξιν ἐμποιοῦντα τὴν φαντα-
σίαν δὲ τὸν ἀριθμόν· ταῦτα δὲ διμωνυμία, ἀμφιβολία, σύνθεσις, διαίρεσις,
15 προσῳδία, σχῆμα λέξεως.

Εἰσὶ δὲ παρὰ μὲν τὴν διμωνυμίαν οἱ τοιοῦτες τῶν λόγων. ἀρ' οὐχ' οἱ
ἐπιστάμενοι ἐρμηνεύουσι καὶ ἀποστοματίζουσι; ναί. τί δαί, οἱ ἀποστομα- 20
τίζοντες τὰ ἀποστοματίζομενα μανθάνουσι; ναί. οἱ ἐπιστάμενοι ἄρα μαν-
θάνουσιν. δὲ μανθάνων οἵ μανθάνει ἀνεπιστήμων ἐστίν· οἱ ἐπιστήμονες
20 ἄρα ἀνεπιστήμονες. πάλιν, οὐχὶ οἱ ἀμαθεῖς διδάσκονται; ναί. οἱ διδα-
σκόμενοι οὖ μανθάνουσιν; ναί. οἱ ἀμαθεῖς ἄρα μανθάνουσι καὶ οὐχὶ οἱ
ἐπιστήμονες. τὸ γάρ | μανθάνειν διμωνυμον, τὸ τε ἐνιέναι χρώμενον τῇ 10
ἐπιστήμῃ καὶ τὸ λαμβάνειν ἐπιστήμην. πάλιν, οὐχὶ τὰ δέοντα ἀγαθά;
οὐχὶ τὰ κακὰ δέοντα; τὰ κακὰ ἄρα ἀγαθά. διττὸν γάρ τὸ δέον τὸ τε
25 ἀναγκαῖον καὶ πρός τι χρήσιμον, διπλάκις συμβαίνει ἐπὶ τῶν κακῶν (ἔστι
γάρ τι κακὸν ἀναγκαῖον καὶ πρός τι ὀφελίμον· πληγαὶ γάρ καὶ καθείρεις
καὶ ἀπαγωγαὶ καθ' αὐτὰ δόντα κακὰ πρὸς τοὺς μὴ ὑγιῶν σωμάτων συμφέρουσαι), 10
καὶ τὰ καθ' αὐτὰ ἀγαθὰ δέοντά φαμεν, τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν σοφίαν. παρὰ
30 τὸ διττὸν οὖν τῆς σημασίας εὑρε χώραν ὁ παραλογισμός. ἔτι, οὐχὶ δι κύων
ὑλακτεῖ; ναί. τί δαί; δὲ ἵχθυς οὗτος οὐχὶ κύων; ναί. δὲ ἵχθυς ἄρα
ὑλακτεῖ. ἄρα οἱ καθήμενος ἀνίσταται καὶ οἱ κάμνων ὑγιάζεται; ναί. ἀλλὰ
οἱ ἀνιστάμενος ἔστηκε καὶ οἱ ὑγιαζόμενος ὑγιαίνει. οἱ ἄρα καθήμενος καὶ
κάμνων οἱ μὲν ἰσταται, οἱ δὲ ὑγιαίνει. παρὰ τὸν χρόνον ἐνταῦθα τὸ σόφισμα. 20
35 τὸ γάρ κάμνων, ἡ καθήμενος ἡ διοιον πάσχων ἡ ποιῶν οὐχ ἐν σημαίνει,
ἀλλὰ δὲτο μὲν τὸ νῦν κάμνοντα ἡ ὑγιαίνοντα ἡ καθήμενον, δὲ δὲ δις ἔκαμνεν
ἡ ὑγιαίνειν ἡ ἐκάθητο πρότερον· ὡς ἐν ἔκατέρῳ τούτων τὸ αἴτιον τῆς
ἀπάτης τὴν μείζω ἔχειν πρότασιν. τὸ γάρ τὸν ἀνιστάμενον ἔστηκέναι δύο

1 ψεῦδος ομ. L καὶ πέμπτον MN 6 καὶ—φαίνεσθαι (7) ομ. P 9 τὴν
λέξιν P . 17 τὶ δὲ MN 18 post οἱ add. δὲ M 23 οὐ P 24 οὐχὶ—δέοντα
ομ. L: ναί. τὰ δὲ κακὰ δέοντα MN 25 post καὶ add. τὸ MN 26 πληγὰς N
28 αἱ τεκμήσεις P τῶν ομ. MN 31 τὶ δὲ LMN 32 post ἀλλὰ add. μὴν MN
33 δὲ ἄρα—ὑγιαίνει (34) ομ. P 36 τὸ ομ. P 38 ἀνιστάμεν L

σημαίνει, δύοις καὶ τὸ τὸν ὑγιαζόμενον ὑγιαίνειν, η̄ δτι, δτε ἴστασθαι 10
ἡρέστο η̄ ὑγιαζεσθαι, εὐθὺς ἀμά καὶ ἐστηκώς ἔστι καὶ ὑγιής, δπερ καὶ
ψεῦδος (ἐν κινήσει γάρ αἱ τοιάται μεταβολαί, | η̄ δὲ ἐν χρόνῳ), η̄ δτι 11
τὸν πρότερον ἀνιστάμενον η̄ ὑγιαζόμενον ἐνδέχεται ἐστηκέναι καὶ ὑγιαίνειν
5 νῦν, δπερ καὶ ἀληθές. ὑγιάζετο μὲν γάρ καὶ κάμνων καὶ ὁ κάμνων, ὑγιαίνει
δὲ οὐχὶ κάμνων ἀλλὰ δὲ κάμνων· οὐ γάρ δὲ νῦν ἀλλὰ δὲ πρότερον. αἱ ἀγω-
γαὶ μέντοι τῶν ἀπηριθμημένων σοφισμάτων πᾶσαι περαιοῦνται διὰ τοῦ
πρώτου τρόπου τοῦ πρώτου σχῆματος.

Παρὰ δὲ τὴν ἀμφιβολίαν οἱ τοιούτες, τὸ βούλεσθαι λαβεῖν με τοὺς 10
10 πολεμίους, καὶ γένοιτο τὸν σὺν καταβαλεῖν ἐμέ, καὶ Πάτροκλον δὲ ἀνώγει
ὑῦσαι θεοῖς. τῷ γάρ ἐν μονοκάλῳ συμφράσει αἰτιατικῇ συμπλακῆναι τὸ
ἀπαρέμφατον τὸ διττὸν ἡχολούθησεν. παρὰ δὲ στιγμῆς θέσιν η̄ ὑπέρβασιν
λέξεως η̄ ἐλλειψιν ἔκεινα· “πεντήκοντ’ ἀνδρῶν ἔκατὸν λίπε δῖος Ἀχιλλεύς”,
καὶ “ἔγώ σε ἔθηκα δοῦλον ὅντα ἐλεύθερον”. ἀλλὰ ταῦτα οὐ τόσον τῆς νῦν
15 ἀμφιβολίας εἰσὶ παραδείγματα, ἐπει μηδὲ εἰς συλλογισμὸν πίπτουσι. τοῦ δὲ
χάριν προσείληπται; ή̄ ἔκεινο δειχθῆ ἐνεῖναι τὸ διττὸν καὶ τοῖς λόγοις, 20
ὅσπερ καὶ τοῖς δύνμασιν. ἀμφιβολία δὲ καὶ ὑπὸ συλλογισμὸν πίπτοντα
ταῦτα· δρ’ δὲ γινώσκει τις, τοῦτο γινώσκει; γινώσκει δέ τις τὸ ἔνδον, τὸ
ἔνδον ἄρα γινώσκει. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ αἰσθησιν ἔχει, εἴπερ καὶ γινῶσιν.
20 πάλιν δὲ δρῆ τις, τοῦτο ὄρφ; ὄρφ δὲ τις τὸν κίονα, ὁ κίψων ἄρα ὄρφ. καὶ
ἄρα δὲ σὺ φῆς εἶναι, τρῦτο σὺ φῆς | εἶναι; (η̄ μείζων αὔτη) φῆς δὲ λίθον 12
εἶναι; (η̄ ἐλάττων) σὺ ἄρα φῆς λίθος εἶναι. καὶ δρ’ ἔστι σιγῶντα λέγειν;
οὐ. τί δὲ δταν λέγη τις ἔνδια λίθους, οὐ λέγει σιγῶντα; ναί. ἔστιν ἄρα
σιγῶντα λέγειν. πάλιν, δρ’ ἔστι λέγοντα σιγᾶν; οὐ. τί δὲ δταν πάντα
25 σιγᾶς, οὐ σιγᾶς καὶ τὰ λέγοντα; ναί. ἔστιν ἄρα λέγοντα σιγᾶν. ἐν πᾶσι
τούτοις τοῖς παραλογισμοῖς τὸ ἀμφιβόλον αἱ μείζους προτάσεις εἶχον. τὸ
τε γάρ τοῦτο γινώσκει καὶ τοῦτο ὄρφ ἀμφιβάλλεται· ἐπὶ μὲν γάρ εὐθείας 10
ληφθέντα φεύδεται, ἀληθεύει δὲ ἐπὶ αἰτιατικῆς. πάλιν τὸ δὲ σὺ φῆς εἶναι
η̄ δτι τοῦτο δὲ σὺ λέγεις τοῦτο αὐτὸς εἰ, δὲ δήπουθεν φεῦδος, η̄ τοῦτο δὲ
30 λέγεις φῆς ἐν ὑπάρκει εἶναι καὶ ὑφίσταμενον, καὶ ἔστιν ἀληθές. διττὸν δὲ
καὶ τὸ σιγῶντα λέγειν, τὸ τε τὸν λέγοντα σιγᾶν καὶ τὸ τὰ λεγόμενα πράγματα.
αἱ δὲ ἀγωγαὶ τῶν σοφισμάτων ἐν πρώτῳ καὶ τρίτῳ σχῆματι συμπεραίνον-
ται. ἔκεινο δὲ δεῖ παρατηρεῖν ἐπὶ ταῖς ἐντεύξεις τῶν σοφιστῶν, ὡς αὐτοῖς 20
τὰ μείζω τῶν λημμάτων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προτείνονται πρότερον. λανθάνει
35 γάρ μᾶλλον ὡς ἀδιόριστον τὸ κοινὸν καὶ συνεπαίρει προχείρως εἰς συγκατά-
θεσιν, εὐφώρωτον δὲ τὸ κατὰ μέρος καὶ ἴδιον ὡς ἐγγύτερον τῆς αἰσθησεως.

1 τὸ ομ. PM

δτε ομ. P

1. 2 ἡρέστο ίστασθαι MN

5 γάρ ομ. N

6 αὐτ’ δὲ κάμνων N

7 ἀπασαι MN

10 γένοιτο] cf. A. Nauck Trag. Gr. fragm.

p. 678 fr. 152

καταβάλλειν N

Πάτροκλον κτλ.] II. IX., 219

11 συμφάσει N

13 Ελλειψις P

λείπε LP

14 σε ομ. M

15 τοῦδε χάριν M

ελειπται N

17 κάν] ἐν LM

20 κύονα δ κύων P

22 σὺ φῆς ἄρα P

25 σιγᾶς οὐ—ἄρα λέγοντα ομ. N

26 ἀμφιβολον—καὶ τοῦτο (27) ομ. P

29 αὐτὸς η̄ L: αὐτὸ εῑ M

33 ἔτι ταῖς M

34 τὴν μείζω P

36 εὐφό-

ρωτον NP

εἰσὶ μὲν οὖν τρέις τρόποι τῶν παρὰ τὴν ὄμωνυμίαν καὶ ἀμφιβολίαν, εἰς 12
μὲν κοινός, δταν τὸ ὄνομα ἡ ὁ λόγος κυρίως σημαίνη πλείονα, οἷον ἀετός
δ | τε ἵχθυς καὶ τὸ πτηνόν (κυρίως γάρ ἐπ' ἄμφῳ) καὶ κύων δ τε χερ- 13
σαῖος καὶ ἔνυδρος. κυρίως δὲ λόγος σημαίνων πολλά, ώς τὸ βούλεσθαι
5 λαβεῖν με τοὺς πολεμίους, καὶ γένοιτο τὸν σὸν καταβαλεῖν με. ἔτερος δὲ
δταν εἰωθότες ὡμεν οὕτω λέγειν· εἰωθαμεν γάρ κόρακα λέγειν τὸ τε πτηνὸν
καὶ τὸ κοράκιον καὶ κλεῖδα τῆς θύρας καὶ τὸ ἀλέκρανον, καὶ σιγῶντα τὸν
τε σιωπῶντα ἀνθρώπων καὶ τὰ ἄλλα πράγματα. καὶ τρίτος δταν τὸ συν- 10
τεθὲν πλείω σημαίνη κεχωρισμένον δὲ οὕ, οἷον τὸ ἐπίσταται γράμματα.
10 ἕκατερον μὲν γάρ ιδίως εἰ ἔτυχεν ἐν τι σημαίνει τὸ ἐπίσταται καὶ γράμ-
ματα, ἄμφῳ δὲ πλείω, ἡ τὸ τὰ γράμματα αὐτὰ ἐπιστήμην ἔχειν ἡ τῶν
γραμμάτων ἄλλον.

'Η μὲν οὖν ὄμωνυμία καὶ ἀμφιβολία παρὰ τούτους τοὺς τρόπους εἰσὶν,
παρὰ δὲ τὴν σύνθεσιν τὰ τοιάδε, οἷον τὸ δύνασθαι καθήμενον βαδίζειν καὶ
15 μὴ γράφοντα γράφειν. λέγεται δ' οὕτω διὰ τὸ τὴν κειμένην λέξιν ἐν τῇ
συνθέσει τῆς μείζονος προτάσεως ἐλλείπειν ἐν τῷ συμπεράσματι καὶ οὕτω 20
τὸν λόγον συμβαίνειν φεύδεσθαι· οὐ γάρ ταῦτὸ σημαίνει, ἐάν διελῶν τις
εἴπῃ καὶ συνθεῖς, ώς δυνατὸν τὸν καθήμενον βαδίζειν καὶ μὴ γράφοντα
γράφειν. προσκείμενον μὲν γάρ σημαίνοι ἂν ποτε δυνήσεσθαι τὸν καθήμενον
20 βαδίσαι, ἐλλειποτὸς δὲ νῦν δτε καθηται, δ καὶ φεῦδος. αἱ δὲ ἀγωγαὶ τῶν
εἰρημένων σοφισμάτων ἐν πρώτῳ σχῆματι οὕτως· ὁ Σωκράτης καθῆται, 14
ὁ καθήμενος δύναται βαδίζειν, ὁ Σωκράτης ἄρα βαδίζει. ἀλλὰ καὶ οὐ
βαδίζει, καθηται γάρ. πάλιν, ἄρα γε δ μὴ γράφων δύναται γράφειν; ναί.
ὁ Ηλάτων οὐ γράφει, ὁ Πλάτων ἄρα γράφει. καὶ πότερον δ ἐπιστάμενος
25 γράμματα δύναται μανθάνειν γράμματα; ναί. τί δαί; ὁ Σωκράτης νῦν
ὑπνώττων οὐχὶ ἐπίσταται γράμματα; ὁ Σωκράτης ἄρα μανθάνει νῦν γραμ-
ματα. ἀλλὰ καὶ οὐ μανθάνει· κοιμᾶται γάρ. τί δαί; δ ἐν δυνάμενος 10
φέρειν δύναται καὶ πολλὰ φέρειν; ναί. ὁ Ἀλκιβιάδης δν φέρει, ὁ Ἀλκι-
βιάδης ἄρα πολλὰ φέρει δν καὶ μόνον φέρων. ἐν τούτοις γάρ εἰ μὲν ὥσπερ
30 ἐν τῇ μείζονι προτάσει τὸ δύνασθαι, οὕτω καὶ τῷ συμπεράσματι ἔκειτο,
οὐδ' ἄν ηκολούθησεν ἄτοπον, παρεθὲν δὲ χώραν τοῖς σοφίσμασιν ἔδωκε.
καὶ ταῦτα μὲν παρὰ τὴν σύνθεσιν.

Παρὰ δὲ τὴν διαιρεσιν τὰ τοιάδε, δτι τὰ πέντε περιττὰ καὶ ἄρτια·
διαιρεῖται γάρ εἰς τρία καὶ δύο, τὰ δὲ περιττὰ καὶ ἄρτια. συμβαίνει δὲ 20
35 τοῦθ' οὕτω τῷ τὰ μέρη δυνάμει ὄντα ἐν τῷ δλφ τὸν σοφιστὴν διαιρήσαντα
ἐνεργείᾳ λαμβάνειν καὶ τὸ συμβαῖνον ἕκατέρῳ ιδίως ὄμοι τοῦ δλου κατη-

1 περὶ MN	2 σημαίνη εκ σημαίνει corr. L: σημαίνει P	3 γάρ] γὲ M						
7 κοράκιν libri	8 τὰ ἄλλα M	9 σημαίνη εκ σημαίνει corr. L	10 μὲν om. P	11 τὸ om. LMN	12 ἄλλων N	15 τὸ om. P	16 οὕτων L	
19 σημαίνει M	22 καθήμενος om. N	25 τί δαί om. P: τί δὲ MN	26. μαν- θάνειν N	27 τί δὲ MN	28 δ—δν φέρει om. P	30 καὶ M	35 μέρει N	36 τὸ εκ τὰ corr. L
31 τοῖς εκ τῆς corr. N	34 δὲ (post συμβαῖνει) om. P							

γορεῖν· τὸ δὲ παρὰ πολὺ διαιφέρει. οὐ γάρ πᾶν τὸ δυνάμενόν τι γενέσθαι 14
ἡδη καὶ ἐνεργείᾳ ἔκεινό ἐστιν· ἡ γὰρ ἀνὴν τὸ ἐν ὅρει δένδρον πλοῖον
δυνάμει δὲν καὶ διάσχηματιστος χαλκὸς ἀνδριάς. παρὰ τὴν διαιρέσιν κάκεῖν
τὸ σόφισμα τὸ τὸ | μεῖζον ἵσον ποιοῦν τῷ ἐλάστονι· ἔστι δὲ μεῖζον ἀπλῶς; 15
5 τὸ τοσοῦτον καὶ ἔτι πρός. ἡ δὲ ἔκθεσις οὕτως· οὐχὶ ὁ δικτὼ εἰς ἔξι καὶ
δύο διαιρεῖται, καὶ πάλιν εἰς τρία καὶ πέντε; ναί. ὁ ἄρα δικτὼ εἰς ἔξι καὶ
δύο καὶ πέντε καὶ τρία διαιρεῖται. ἀλλὰ ταῦτα ὅμοι ἔχουσι τοῖς
ἄρα ἐλάττων ὥν μεῖζονα ἀριθμὸν ἕαυτοῦ πληροῖ τὸν ἑκκαΐδεκα, διπερ ἀδύ-
νατον. τὰ γάρ δυνάμει δύντα καὶ ὅμοι ἐνεργείᾳ καὶ διηρημένα ληρόθεντα
10 τὸ ἄτοπον ἐπεισήγαγον. ὁ γάρ αὐτὸς λόγος, ὃς εἰρηται, διηρημένος καὶ 10
συγκείμενος οὐχὶ δεὶ τὸ αὐτὸς σημαίνειν δὲν δόξειν, ὃς ἐπ' ἔκεινοις “ἔγώ σε
ἔθηκα δοῦλον δύντα ἐλεύθερον”, καὶ “πεντήκοντ' ἀνδρῶν ἔκατὸν λίπε δῖος
Ἀχιλλεύς.” εἰ γάρ διαλύσαις ἔγώ σε ἔθηκα δοῦλον, ἔγώ σε ἔθηκα ἐλεύθερον,
ἡ στίξαις εἰς τὸ δοῦλον δύντα, ἔλυσας τὸ ἀμφίβολον.

15 Πέμπτος τρόπος τῶν παρὰ τὴν λέξιν σοφισμάτων διαφέρει προσφοίαν.
γίνεται δὲ διταν δότον, πρὸς διὰδομεῖν τὸν λόγον, μεταβληθῆ ἡ μετατεθῆ 20
ἡ προστεθῆ ἡ ἀφαιρεθῆ, ἡ καὶ τὸ πνεῦμα· ἔτερον γάρ καὶ ἔτερον ἀνάγκη
τὸν λόγον διὰ ταῦτα γίνεσθαι. ἐν μὲν οὖν τοῖς ἀνευ γραφῆς διαλεκτικοῖς
καὶ ταῖς ἐν ταῖς συνουσίαις ὄμιλαις οὐδὲν διαφέρει τοῦτο, ἐν δὲ τοῖς
20 γεγραμμένοις καὶ ποιήμασι μᾶλλον, οἷον καὶ τὸν Ὁμηρον ἔνιοι διορθοῦνται,
ώς “Ιππίας δὲ Θάσιος, πρὸς τοὺς ἐλέγχοντας ὡς ἄτοπον εἰρηκότα “τὸ μὲν
οὐ καταπύθεται δύμβρῳ.” | λύσουσι γάρ αὐτοὶ τῇ προσφοίᾳ, μὴ περισπωμένως 16
μηδὲ διεύτοντας προφέρειν τὸ δοῦλον, ἀλλὰ ἀνειμένως καὶ ἀποφατικῶς. πεποίηται
γάρ ἐπὶ τῷ Πατρόκλου ἱππικῷ δέ Νέστωρ ὑποτιθέμενος τῷ παιδὶ Ἀντιλόχῳ
25 ἵππεύοντι τὰ τῆς δόδοις

σῆμα δέ σοι ἔρεω μᾶλλον ἀριφραδὲς οὐδέτε σε λήσει·

ἔστηκε ἔνδον αὐνὸν δσον τ' ὅργῳ ὑπὲρ αἴης

ἡ δρυδὸς ἡ πεύκης, τὸ μὲν οὐ καταπύθεται δύμβρῳ.

λᾶς δὲ τοῦ ἔκατερθεν ἐργρέδαται δύο λευκῶ

30 ἐν ἔνυοχῆσιν δόδοις· λειος δὲ διπόδρομος ἀμφίσις.

10

Τὸ γάρ πεύκινον ἔνδον, ὡς φασι, τοῖς γλυκέσι τῶν ὄδατων οὐ κατα-
πύθεται ἀλλὰ τοῖς ἀλμυροῖς. παρὰ προσφοίαν καὶ τὸ περὶ τὸ ἐνύπνιον
τοῦ Ἀγαμέμνονος, διτι οὐκ αὐτῷ δὲ Ζεὺς εἶπε “διδομεν δέ οἱ εὔχος ἀρέσθαι”
(ἔψεύδετο γάρ ἄν), ἀλλὰ τῷ ἐνυπνίῳ ἐνετέλλετο διδόναι. γένοιτο δὲ ἄν ποτε 20
35 καὶ ταῖς ἀγράφοις διαλέξει παρὰ προσφοίαν ἀπάτη, ὡς “ἔκεινο οὐ κατα-
λύεις οἰκία; ναί. τὸ οὐ καταλύεις ἀπόφασις” τὸ

1 οὐδὲ γάρ M

2 ἡ γάρ LNP

διν ομ. L

7 δόμοι ομ. LMN

10 ἐπεισήγαγεν P 12 λείπε LP 13 διαλύσεις P 14 εἰς τὸν δοῦλον M

19 ἐν ταῖς ομ. N 21 εἰρηκότος M 24 ἀντιλόχω N 26 σῆμα] II. XXIII 326

εέρεω M ἀριφραδὲς N οὐ λήση P 27 δσον τ' ὅργῃ N 29 ἐρειδέ-

δαται LP δύω P 30 δόδοι L: δόδοις P 32 αλμυροῖς (sic) P περὶ εκ

Aristotele Spengel: παρὰ libri 33 αὐτῷ P τεῦχος εκ εὔχος corr. P

34 ἔψεύδετ' ἄν LP 35 καὶ MP

μὲν γὰρ πρότερον ὁ περισπασθὲν καὶ δασυνθὲν τὸ δῆμον ἐσήμανε, τὸ δὲ 16
δεύτερον ἀνεύ τόνου καὶ μετὰ ψυλῆς στέργσιν καὶ ἀπόφασιν, καὶ οὕτω τὸ
σόφισμα εἰσενήνεκται. πάλιν τὸ ζῶον λογικὸν | θνητὸν οὐχ ὅρος ἐστί; ναὶ. 17
τὸ ὅρος ἐστηκε, τὸ ζῶον λογικὸν θνητὸν ἄρα ἐστηκεν.

- 5 Οἱ δὲ παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως παραλογισμοὶ συμβαίνουσιν, δταν
τὸ μὴ ταῦτὸν ὡσαύτως ἔρμηνεύηται, οἷον τὸ ἄρρεν θῆλυ η τὸ θῆλυ ἄρρεν,
η τὸ μεταξὺ θάτερον τούτων, η πάλιν τὸ ποιὸν ποσὸν η τὸ ποσὸν ποιόν,
η τὸ ποιοῦν πάσχον η τὸ διακείμενον ποιοῦν, καὶ ταλλα τὰ τοῦ ὄντος γένη,
ἢ κάν τῇ περὶ αὐτῶν πραγματείᾳ εἰς δέκα διελομεν, εἴ τινος φύροντος ἐν 10
10 ἀλλήλοις περιχωρήσαιεν. ἔστι γάρ τὸ μὴ τῶν ποιεῖν ὃν ὡς τῶν ποιεῖν τι
τῇ λέξει σημαίνειν, οἷον τὸ ὑγιαίνειν ὅμοίως τῷ σχήματι τῆς λέξεως λέ-
γεται τῷ τέμνειν καὶ οἰκοδομεῖν· καίτοι τὸ μὲν διακείμενόν πως δηλοὶ τὸ
ὑγιαίνειν, τὸ δὲ ποιεῖν τι τὸ τέμνειν καὶ οἰκοδομεῖν. οὕτω καὶ τὸ τύπομαι
καὶ διαλέγομαι σχήματι μὲν ταῦτα, δυνάμει δὲ ἔτερα· τὸ μὲν γὰρ πάθος
15 τὸ δὲ ἐνέργεια. αἱ δὲ τῶν σοφισμάτων ἀγωγαὶ ἐν μὲν δευτέρῳ σχήματι
• καὶ ἐκ δύο καταφατικῶν αὐται· οὐχὶ τὸ ἄρρεν οὐδέτερον; οὐχὶ τὸ θῆλυ 20
οὐδέτερον; τὸ ἄρρεν ἄρα θῆλυ. κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσόν.
ἄμφω γάρ οὐδέτερα καὶ ἄμφω ταῦτα. οὕτω καὶ τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν
ὅτι καὶ ἄμφω ῥήματα καὶ ὅμοίως προφέρονται. ἐν δὲ τῷ πρώτῳ οὐ τὸ
20 μανθάνειν ἐνεργεῖν ἔστι περὶ τὴν μάθησιν; τοῦτο δὲ διδάσκειν ἔστι; τὸ
μανθάνειν ἄρα διδάσκειν ἔστιν.

Οἱ μὲν οὖν παρὰ τὴν λέξιν ἔλεγχοι ἐκ τούτων τῶν λόγων εἰσίν, οὔτε
δὲ πλείονες οὔτε ἐλάττονες. τούτου δὲ πίστις η τε δι' ἐπαγωγῆς καὶ συλ- 18
λογισμοῦ. ἀνάγκη γὰρ τὴν περὶ τὰς φωνὰς ἀπάτην η ἐκ τῶν κατ' αὐτὰς
25 εἶναι η ἐκ τῶν περὶ αὐτάς· καὶ εἰ μὲν ἐκ τῶν κατ' αὐτάς, η ἐκ τῶν
ἀπλῶν φωνῶν διάφορα δὲ περιεχουσῶν πράγματα, καὶ γίνεται τὸ πρώτον
εἶδος τὸ καθ' ὄμωνυμίαν, η ἐκ τῶν συντιθεμένων ὅμοιοτρόπως δὲ διάφορα
σημαίνουσῶν πράγματα, καὶ γίνεται τὸ δεύτερον τὸ κατ' ἀμφιβολίαν· η τι
παραλέειπται ἐν δευτέροις τῶν πρώτως συντιθεμένων ἀπλῶν, καὶ ποιεῖ τὸ 10
30 κατὰ σύνθεσιν τρίτον εἶδος· η ὡς ὅλας τὰς ἀπλᾶς λαβάν φωνάς καὶ καθ'
ἐν διαιρεῖ καὶ τὰ ἰδίως προσόντα τοῖς μέρεσι τῷ κοινῷ προσάπτει, καὶ
ποιεῖ τὸ κατὰ διαιρέσιν. καὶ ἐκ μὲν τῶν κατ' αὐτὰς συμβαινόντων ταῖς
λέξεσι ταῦτα συγίσταται τὰ σοφίσματα· ἐκ δὲ τῶν περὶ αὐτὰς η περὶ τόνον
η πνεῦμα μεταβολή τις γίνεται καὶ ποιεῖ τὸν πέμπτον τρόπον καὶ παρὰ
35 προσφείαν, η περὶ τὸν ποιὸν τῆς λέξεως σχηματισμόν, καὶ ποιεῖ τὸν λοιπὸν 20
ἔκτον τὸν οὕτω προστηρούμενον παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως. πάλιν τὰ
περὶ τὴν λέξιν σοφίσματα παρὰ τὴν κακίαν τῆς λέξεως γίνεται. τοῦτο δὲ

2 καὶ (ante μετά) ομ. MNP

3 εἰσενήκεται P

ναὶ ομ. LP

8 πάσχων P

9 κάν MN: κάν τῇ ομ. P

φέροντος P

10 παραχωρήσαιεν MN

ἴστη γάρ N

11 σημαίνει N

11. 12 λέγεται ομ. MN

15 ante ἀγωγαὶ add. αἱ L

ἐν]

αἱ N

16 καὶ ομ. MN

22 λόγων] τόπων Aristoteles

23 πίστις] πῖς L

28 πραγμάτων P

34 καὶ (post τρόπον) delet Spengel

35 περὶ τῶν LN

36 πάλιν

κτλ.] cf. Alex. f. 8b

37 περὶ] παρὰ MN

παρὰ τὸ μὴ τὰ αὐτὰ τοῖς αὐτοῖς δύναμαι καὶ λόγοις δηλοῦσθαι, τὸ δὲ διὰ 18 τὸ διττὸν τῶν σημαίνομένων. τοῦτο δὲ τριτόν· ἡ γάρ δυνάμει τὸ διπλοῦν ἦν ενεργείᾳ ἡ φαντασία. διττῶς δὲ τὰ τρία ἔξαρχας συμβαίνει γίνεσθαι. τὰ ἄρα | παρὰ τὴν λέξιν σοφίσματα ἔξαρχας συμβαίνει γίνεσθαι. ἐνεργείᾳ 19 5 μὲν οὖν ἔχοιεν τὸ διττὸν οἱ παρὰ τὴν ὄμωνυμίαν καὶ ἀμφιθολίαν· ὁ γάρ ἀετὸς καὶ ὁ κύων τῷ ὄντι ἐνεργείᾳ πολλὰ σημαίνει, καὶ ὁ λόγος “ἄρ’ ἔστι σιγῶντα λέγειν;” δυνάμει δὲ οἱ παρὰ προσφοίλαν καὶ σύνθεσιν καὶ διαιρέσιν· πλείω μὲν γάρ οὐ σημαίνουσι, διὰ δὲ τὸ εἰς ἔκατερον ἐκλαμβάνεσθαι διττοὶ λέγονται. φαντασίᾳ δὲ διπλοὶ οἱ παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως· τὸ γάρ ὅρῳ 10 καὶ λέγω ἐπειδήπερ ὄμοιώς ἐκφέρεται, καὶ τῆς αὐτῆς διαθέσεως οἱ σοφισταὶ 10 τίθενται· τῶν δὲ τὸ μὲν πάθος τὸ δὲ ἐνέργεια.

Καὶ περὶ μὲν τῶν ἐντὸς τῆς λέξεως παραλογισμῶν τοσαῦτα, τῶν δ’ ἔξω τῆς λέξεως εἰδὴ εἰσὶν ἑπτά, ἐν μὲν παρὰ τὸ συμβεβηκός, δεύτερον δὲ παρὰ τὸ ἀπλῶς ἡ μὴ ἀπλῶς ἀλλὰ πῆ ἡ ποῦ ἡ ποτὲ ἡ πρός τι ἡ πᾶς, 15 τρίτον τὸ παρὰ τὴν τοῦ ἐλέγχου ἄγνοιαν, τέταρτον τὸ παρὰ τὸ ἐπόμενον, πέμπτον δὲ παρὰ τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι καὶ λαμβάνειν, ἔκτον δὲ τὸ μὴ 20 αἰτιον ώς αἰτιον τιθέναι, ἔβδομον τὸ τὰ πλείω ἐρωτήματα ἐν ποιεῖν.

5. Οἱ μὲν οὖν παρὰ τὸ συμβεβηκός πάραλογισμοὶ εἰσὶν, δτε ἀξιοί τις, δ τι οὖν ὑπάρχει τῷ κατηγορουμένῳ, τοῦτο καὶ τῷ ὑποκειμένῳ ἐξ ἀνάγκης 20 ὑπάρχειν· οἷον τὸ ζῶον κατηγορεῖται μὲν τοῦ ἀνθρώπου, πολλὰ δὲ αὐτῷ συμβεβηκε, τὸ γένος εἶναι, τὸ δισύλλαβον, τὸ ἔμψυχον, | τὸ αἰσθητικόν. 20 εἰ οὖν πάντα ἐξ ἀνάγκης κατὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ διοτίμως κατηγορεῖσθαι δώσομεν, πολλὰ συμβαίνει τὰ ἄποτα· πάντα γάρ ἀν οὕτως ἔσται ταῦτα, καὶ αἱ οὐσίαι συμβεβηκότα καὶ τὸ ἔμπαλιν, καὶ σώματα τὰ ἀσώματα. ἀλλ’ 25 οὐχ ὅσα κατὰ τοῦ κατηγορουμένου λέγεται, ταῦτα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου αὐτῷ ῥήθησται, ἀλλ’ ὅσα οὐσιώδη τέ ἔστι καὶ εἰς τὸν ὄρισμὸν παραλαμβάνεται. ὥστε οὐ καλῶς φασιν οἱ σοφισταί, εἰ ὁ Κορίσκος ἔτερον ἀνθρώ· 10 που, αὐτὸς ἔαυτοῦ ἔτερος· ἔστι γάρ ἀνθρωπος· ἡ εἰ Σωκράτης ἔτερος, ὁ δὲ Σωκράτης ἀνθρωπος, ἔτερος ἀνθρώπου. ἄγονται δὲ τὰ σοφίσματα οὕτω· 30 ὁ Κορίσκος ἀνθρωπος, ὁ ἀνθρωπος ἔτερος Κορίσκου, ὁ Κορίσκος ἄρα ἔτερος Κορίσκου, καὶ αὐτὸς ἔαυτοῦ χωρίς. παλιν ὁ Σωκράτης ἀνθρωπος, ὁ ἀνθρωπος ἔτερος Σωκράτους, ὁ Σωκράτης ἄρα ἔτερος αὐτοῦ. οἱ γάρ παραλογισμοὶ ἐν μὲν τῇ ἐλάττονι προτάσει τὸν συγκατατεταγμένον τῷ Κο· 20 ρίσκῳ καὶ Σωκράτει μερικὸν ἐλάμβανον ἀνθρωπον, ἐν δὲ τῇ μείζονι τὸν ἀκατάτακτον καὶ κοινόν· συμβέβηκε δὲ τούτῳ μὴ Κορίσκῳ μηδὲ Σωκράτει εἶναι. Ὅσα μέντοι οὐσιωδῶς ἔνεισιν ἐν τῷ καθόλου, πάντα καὶ τοῖς ὑπ’ αὐτῷ ὑπάρκει ἀτόμοις, τὰ δ’ ἄλλως οὐ. σαφέστερα δὲ ταῦτα· ἀρ’ οὐχ ὁ

2 τριτὸν M 4 τὰ ἄρα — γίνεσθαι οι. P 5 ἔχοιεν εκ ἔχειν corr. L 8 διττὸν P
 12 τῶς ἐντὸς N 14 πότε LP 15 τὸ (post παρὰ) οι. P 18 δτι P:
 δταν MN 19 δτοι οὖν P: δτι ἀν MN ὑπάρχῃ M τῶν ὑποκειμένων P
 22. 23 δώσομεν κατηγορεῖσθαι MN 23 ἀν οι. MN 24 συμβεβηκότα καὶ] de-
 ficit P 27 εἰ] καὶ M 28 ἔστι δὲ M σωκράτους N 30. 32 ἄρα οι. L
 32 αὐτοῦ L: αὐτοῦ MN, at cf. 2,39

κύκνος λευκόν; τοῦτο δὲ οὐ χρῶμα; ὁ κύκνος ἄρα χρῶμα. τὸ δὲ διακρι- 20
τικὸν δύσεως, τοῦτο δὲ ποιότης, ἡ δὲ ἀσώματον. | ἔσται ἄρα ταῦτα καὶ ὁ 21
κύκνος. πάλιν ἐν τρίτῳ σχῆματι· ὁ κύων οὗτος σός; ναί. τί δαί, καὶ
πατήρ; ναί. σὸς ἄρα ὁ κύων πατήρ. συμβέβηκε γὰρ τῷ κυνὶ σφῷ τε
5 εἶναι καὶ πατρὶ σκυλακίων.

Καὶ παρὰ μὲν τὸ συμβεβήκος οὗτοι· τοὺς δὲ παρὰ τὸ πῆ καὶ ἀπλῶς
ἡδὴ λέγομεν, μικρὰ δ' ἄπτα πρότερον περὶ τῶν κατηγορουμένων διαληψόμεθα
πρὸς σαφήνειαν. πᾶσα κατηγορία ἡ ἐν καθ' ἐνός ἔστιν, ἡ πολλὰ κατὰ
πολλῶν, ἡ πολλὰ καθ' ἐνός, ἡ ἐν κατὰ πολλῶν. παρίεμεν δὲ τὰ κατὰ τὴν 10
10 δμωνυμίαν ἐνταῦθα, ἵνα μὴ διάργος συγχέται. ἐπειδὲ δὲ τῶν πολλῶν καὶ
καθ' ἐνδές κατηγορουμένων (τὰλλα γὰρ ὡς ἡπτὸν ἡμῖν συμβάλλοντα πρὸς
τὸ προκείμενον ἀφίεμεν, ὥσπερ καὶ τὰ δμωνυμα) τὰ μὲν καὶ ἰδίως καὶ
δμοῦ κατηγορεῖσθαι δύναται, τὰ δὲ ἰδίως μόνον, τὰ δὲ συνθέτως, ζητοῦμεν
τὴν διαφοράν· κατὰ γὰρ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ ζῶν καὶ
15 τὸ λογικὸν καὶ τὸ θηγητὸν ἰδίως ἔκαστον ἀληθὲς εἰπεῖν καὶ δμοῦ πάντα,
κατὰ δὲ τοῦ Σίμωνος τὸ σκυτεύς καὶ τὸ ἀγαθὸς ἰδίως μὲν ἀληθές, σύνθετα
δὲ φεῦδος· ἦν γὰρ ὁ Σίμων ἀγαθὸς μὲν τὸν τρόπον, ἀφύης δὲ τὴν τέχνην.
πάλιν κατὰ τοῦ νεκροῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς λιθίνης χειρὸς ἡ νηὸς τὸ μὲν
δλον τοῦτο λιθίνην χειρὰ ἡ νῆα καὶ ἀνθρώπων νεκρὸν συνημμένα καὶ δμοῦ
20 εἰπεῖν ἐγχωρεῖ, ἰδίως δὲ τὸν νεκρὸν ἀνθρώπων | εἰπεῖν ἡ τὸν λίθον χειρὰ 22
ἡ νῆα φεῦδος. καὶ ὁ Αἴθιοψ λευκὸς τοὺς δδόντας, ἀπλῶς δ' οὐ. ἔκεινα
δὲ πρὸς ταῦτα δεῖ εἰπεῖν, ὡς δσα μὲν οδσιωδῶς κατηγορεῖται καὶ καθ'
αὐτὸ καὶ μῆ τινα πρὸς ἀλληλα ἐναντίωσιν ἔχει, ταῦτα καὶ ἰδίως καὶ δμοῦ
κατηγορηθῆσται (πλὴν διοίσει καὶ τῇ συνθέσει τῷ τρόπῳ, ὡς ἀπὸ τῶν
25 καθοιλικωτέρων ἐπὶ τὰ μερικώτερα ἐρχομένων, τὸ ἀνάπταν δ' οὐ· περιττὸν
γὰρ ἀνθρώπων εἰπόντα τὸν Σωκράτην προστιθέναι καὶ λογικὸν ζῶον, ὥσπερ
ἐγχωροῦντος ἀνθρώπων εἶναι, μῆ ταῦτα δέ· ἔνεισι γὰρ ἐν τοῖς εἰδεσι τὰ
γένη καὶ ἐν τοῖς μερικοῖς τὰ κοινά), ἐφ' ἀ δέ ἔστιν ἀντίφασις ἡ ἐκ τῶν
δνομάτων ἡ ἐκ τῶν λόγων, ἡνωμένως μὲν κατηγορεῖν ἐγχωρεῖ διηρημένως
30 δ' οὐ. καὶ ἀντίφασις μὲν ἐν δνόμασιν ὡς ἐκείνως ἄνδρα καὶ οὐκ ἄνδρα
τὸν εδνοῦχον εἰπεῖν, καὶ τὴν νυκτεριδα ὅρνιν καὶ οὐκ ὅρνιν, ἐν τοῖς πράγμασι
δὲ ὡς ἀνθρώπως καὶ νεκρὸς καὶ χεὶρ καὶ λίθος· τὰ μὲν γὰρ ἔμψυχα καὶ 20
ζῶα, τὰ δ' οὐ. ἔτι ἔστιν ἀ καὶ τῶν διὰ μέσου ἀλλού, ἀ καθ' αὐτὸ κατη-
γορεῖται, ἐτέρου κατὰ συμβεβήκος κατηγορουμένων, καίπερ μῆ ἔχοντα
35 ἀντίφασιν, δμως οὐκ ἀν ἰδίως λεχθεῖεν χωρισθέντα τοῦ δ' οὐ καὶ καθ'
οὐ κατ' οὐσίαν ἐλέγετο, οἵον "Ομῆρος ποιητῆς ἔστιν. ἀρ' οὖν καὶ ἔστιν
ἀπλῶς; οὐ· τέθνηκε γὰρ πάλαι. τὸ γὰρ ἔστι τοῦ ποιητοῦ μὲν καθ' αὐτὸ

2 ἄρα οἱ. L 3 δι κύων κτλ. cf. Plat. Euthyd. p. 298 D sq. 4 συμβέβηκε] ἡδὴ
καὶ ἐνεργεῖται ἐκεῖνο ἔστι· ἡ γὰρ ἀν ἡν τὸ ἐν δρειν δρειν πλοῖον δυνάμει addit et rursus
exprungit N 7 λέγομεν sic libri πρότερον εχ πρότερα corr. N 9 παρίεμεν]
περὶ μὲν M 10 ἐπὶ δὲ M 11 συμβαίνοντα N 15 ἐθητὸν N 16 σκυ-
θέντα N 23 ταῦτα δὲ ἰδίως LM 24 διοίση N καὶ M 30 ἀντίφασιν LM
32 γὰρ] δὲ M 33 δ] fort. οὐ; cf. v.37 37 τεθνήκως N τοῦ μὲν ποιητοῦ MN

κατηγόρηται, τοῦ δὲ Ὁμήρου κατὰ συμβεβηκός, ὅθεν | καὶ ἤδιας προστεθὲν 23
οὐκ ἐφῆρμοσε. πάλιν τὸ μὴ δν δοξαστὸν ἔστιν, οὐκ ἥδη δ' ἀπλῶς καὶ
ἔστιν. οὐ γάρ τῷ μὴ δντι τὸ ἔστιν, ἀλλὰ τῷ δοξαστῷ πρόσκειται· δόξα
γάρ αὐτοῦ ἔστιν οὐχ δι τὸ ἔστιν, ἀλλ' δι τὸ οὐκ ἔστιν. δσα δὲ κατὰ συμβε-
5 βηκδς κατὰ τοῦ αὐτοῦ καὶ θάτερον κατὰ θάτερον λέγεται, ἐπεὶ μὴ ἔστιν
ἔν, οὐδὲμιστὸν ἀν ῥήθει, οἰνον ἄνθρωπός ἔστι λευκδς καὶ μουσικός, καὶ Σίμων
σκυτεὺς καὶ ἀγαθός, ἀλλ' οὐχ ἐν τὸ λευκὸν καὶ μουσικόν, οὐδὲ τὸ σκυτεὺς 10
καὶ ἀγαθὸς τῷ συμβεβηκέναι καὶ ἑαυτοῖς καὶ τῷ ὑποκειμένῳ. οὐκούν εἰ
τὸ λευκὸν μουσικὸν ἀληθὲς εἰπεῖν, οὐδὲ οὕτως ἔσται τὸ λευκὸν καὶ τὸ
10 μουσικὸν ἐν τι· δι' δὲ οὐδὲ ὁ Σίμων σκυτεὺς ἀγαθὸς ἄμα. τούτων οὕτω
διωρισμένων προβαίνουσιν οἱ παρὰ τὸ πῆ καὶ ἀπλῶς συλλογισμοὶ παρὰ τὸ
φθείρειν ἐκόντα τὸν σοφιστὴν τὴν εἰρημένην ἐν τοῖς κατηγορούμενοις δια-
στολὴν καὶ τὰ πῆ εἰτ' οὖν συνθέτως καὶ μερικῶς κατηγορούμενα ἡ ποῦ
ἡ ποτὲ ἡ πρός τι ἀπλῶς καὶ ἤδια λαμβάνειν, ἡ τὸ ἀνάπαλιν τὰ ἀπλῶς καὶ 20
15 ἤδια πῆ. τὸ γάρ μὴ δν δι τὸ δοξαστὸν ἔστι πῆ καὶ ὅμοῦ λαβών, καὶ δι τὶ
ἀπλῶς ἔστι συλλογίζεται χωρίων, τὸ μὴ δν λέγων δοξαστὸν, τὸ δοξαστὸν
ἔστι, τὸ μὴ δν ἄρα ἔστιν. ἡ καὶ οὕτως· ὁ τραγέλαφος δοξαστόν, τὸ δοξα-
στὸν ὅν, ὁ τραγέλαφος ὅν. καὶ ἄρ' ἔστιν Ὅμηρος; οὐ. τί δαί, οὐ ποιητῆς
ἔστιν; ναί. ἔστιν ἄρα Ὅμηρος. ἡ καὶ ἀποφατικῶς, δι τὸ δν οὐκ ἔστιν ὅν,
20 εἰ τῶν ὄντων τι μὴ ἔστιν, οἰνον εἰ μὴ ἄνθρωπος. λαβών γάρ κανταῦθα τὸ |
τὸ δν ἀπλῶς ἔτερον τινῶν ὄντων εἰναι τῶν κατὰ μέρος, οἰνον ἵππου καὶ 24
βιόδες καὶ λίθου, τὸ δὲ τῶν ὄντων ἔτερον οὐκ δν αὐτὸς προσθείς, τὸ δν οὐκ
δν συνεπέρανεν. ἀλλ' οὐχὶ ταῦτὸν εἰναι τι καὶ ἀπλῶς εἰναι ἡ μὴ εἰναι τι
καὶ ἀπλῶς μὴ εἰναι. φαίνεται δὲ διὰ τὸ πάρεγγυς εἰναι τῆς λέξεως καὶ
25 μικρὸν διαφέρειν τὸ εἰναι τι τοῦ ἀπλῶς εἰναι καὶ τὸ μὴ εἰναι τι τοῦ
ἀπλῶς μὴ εἰναι· λανθάνει γάρ τὸ τι ἐν μέσῳ προσεριμμένον καὶ παρεῖται
ἀνεπίσκεπτον. οὕτω δὲ ἔχοι καὶ τὸ παρ' Εδνομίῳ πρὸς ταῦθης παρά- 10
κρυσμα. μείζονα γάρ τοῦ υἱοῦ τὸν πατέρα διδόντων ἡμῖν τῷ αἰτίῳ
φύσει, ἥγουν τῷ φυσικῷ καὶ οὐ τῷ δημιουργικῷ, καὶ συνημμένως ταῦτα
30 κατηγορούντων καὶ πῆ, διαλύσας καὶ ἤδια χρησάμενος ἐσοφίσατο οὕτω
συνθείς· ὁ πατήρ μείζων τοῦ υἱοῦ τῷ αἰτίῳ, τὸ αἰτίον φύσει, ὁ πατήρ
ἄρα μείζων τοῦ υἱοῦ τῇ φύσει. καὶ πάλιν οὐ Ἰνδὸς μέλας ὡν ἀπλῶς λευκός.
ἔστιν τοὺς δόδοντας, ὥστε λευκός καὶ οὐ λευκός. καὶ πάντες ἄνθρωποι 20
δίκαιοι καὶ οὐδεῖς, οὐχ ἄμα δὲ οὐδὲ ἀεί, ἀλλ' οἱ μὲν ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ γένους,
35 οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ σιδηροῦ. καὶ που τὸ τοὺς γονεῖς θύειν καλόν· ἐν Τριβαλλοῖς
γάρ, ἀπλῶς δὲ οὐ. καὶ διπλάσια τὰ δέκα καὶ οὐ διπλάσια· πρός τι γάρ·
τῶν γάρ πέντε μόνον. ἐν τούτοις οὖν ὁ σοφιστῆς διατρίβων ἐλλείπων καὶ
παραποιῶν κακουργεῖ. πάλιν ἐπὶ τῶν | ἐναντίων, δτε ἄμφω πῆ ὄντα ἐν 25

1 κατηγορεῖται MN 6 σύμων N 13 συνθέτως N 14 τὰ om. N 16 χω-
ρίζων τὸ om. M: τὸ om. N 17 ἄρα ἔστιν in ras. L 21 ἔτερών τινων L
23 συνεπέραν M η] εἰ M 25 μηχρὸν N εἰναι καὶ τὸ in ras. N
27 εἰνωμένω N 35 τριβαλλοῖς libri 36 οὐ διπλάσιαι N 38 κακουρ-
γεῖν M

τῷ πράγματι ἀπλῶς ἄμφω ὑπάρχειν τίθεται, οἷον τοῦ διφθαλμοῦ τὸ μὲν 25
ἥμισυ λευκὸν τὸ δ' ἥμισυ μέλαν, ὡς ἀπλῶς διφθαλμὸς καὶ λευκὸς καὶ
μέλας. ἀλλὰ τοῦτο ἐπ' ἐνίσιν μὲν παντὶ θεωρῆσαι ῥάδιον, διθενὲς η ἀπάτη,
ώς ἐπὶ τοῦ εἰρημένου, ἐπ' ἐνίσιν δὲ λανθάνει πολλάκις, καὶ δταν πῆ λέγηται
5 τὰ ἐναντία, δοκεῖ καὶ τὸ ἀπλῶς ἀκολουθεῖν, ὡς ἐπὶ τοῦδε· ἀρ' ἐνδέχεται
τὸν αὐτὸν ἀμμα ἐπιορκεῖν καὶ εὐορκεῖν; οὐ. τί δέ, οἱ διόσας ἐπιορκήσειν 10
καὶ ἐπιορκήσας οὐκ εὐώρκησεν; ἐνδέχεται ἄρα ἐπιορκοῦντα εὐορκεῖν. καὶ
ἐπ' ἔκείνων δὲ λανθάνει καὶ δοκεῖ τῷ πῆ καὶ τὸ ἀπλῶς ἀκολουθεῖν, ἐν
δοσίοις μὴ ῥάδιον θεωρῆσαι ποτέρως τὸ πρᾶγμα χρὴ λαβεῖν. γίνεται δὲ τὸ
10 τοιοῦτον ἐν δοσίοις διοιάσις ἔχει τὰ ἀντικείμενα. δοκεῖ γάρ η ἄμφω η μη-
δέτερον δοτέον ἀπλῶς εἶναι κατηγορεῖν. οἷον η ἀνδρεία καὶ καλὸν δτι ἀρετὴ
καὶ κακὸν διὰ τὰς ἐν πολέμῳ τρώσεις καὶ σφαγάς. ποτέρως οὖν χρὴ 20
λαβεῖν αὐτὴν καλὴν η κακήν, οὐ ῥάδιον εἰπεῖν. καὶ τοδὶ τὸ μέγεθος δν
τῷ μῆκε τετράπτηχος καὶ δίπηχος τῷ πλάτει πότερον δίπηχος ἔστιν η οὐ,
15 οὐ ῥάδιον ἀποδοῦναι. ναι δὲ καὶ οὐ ἀποκρινόμενοι η πῶς μὲν πῶς δ' οὐ
οὐ διαλεκτικῶς ἀπεκρίθημεν.

Οἱ δὲ γίνονται παρὰ τὸ μὴ διωρίσθαι μηδ' ἀκριβοῦσθαι τί ἔστι συλλο-
γισμὸς ἀληθῆς η τί ἔστιν ἔλεγχος, οὓς καὶ παρὰ τὴν τοῦ ἔλέγχου ἄγνοιαν
λέγειν εἰώθαμεν. ἔλεγχος τούναν ἔστι | κυρίως ἀντίφασις τοῦ αὐτοῦ καὶ 25
20 ἐνός, μὴ δνόματος, ἀλλὰ πράγματος, καὶ δνόματος μὴ συνωνύμου ἀλλὰ τοῦ
αὐτοῦ καὶ ἐνός, ἐκ τῶν δοθέντων. ἐξ ἀνάγκης, μὴ συναριθμουμένου τοῦ ἐν
ἀρχῇ, κατὰ τὸ αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ αὐτὸν καὶ ὠσαύτως καὶ ἐν τῷ αὐτῷ
χρόνῳ. εἰ γάρ μέλλοιμεν ἐλέγχειν τὸν ἥμιν προσδιαλεγόμενον εἰ τι μὴ
καλῶς λέγοι, δεῖ τοῦτον εἰς ἀντίφασιν περιαγαγεῖν ἔχουσαν τοὺς εἰρημένους
25 προσδιορισμούς, καὶ πρῶτον τὸ τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνδὲ διποκειμένου εἶναι 10
καὶ κατηγορούμενου. ὁ γάρ λέγων Σωκράτης διαλέγεται, Πλάτων οὐ δια-
λέγεται, η Σωκράτης καθύηται, Σωκράτης οὐ καθεύδει, οὐ ποιεῖ ἀντίφασιν.
τὸ μὲν γάρ ἐπ' ἄλλου καὶ ἄλλου, τὸ δὲ ἄλλο καὶ ἄλλο. καὶ μὴ δνόματος
δὲ δεῖ μόνον προσεῖναι ταυτότητα ἀλλὰ καὶ πράγματος· τί γάρ, εἰ κοινωνεῖ
30 μὲν δνόματι, μὴ κοινωνεῖ δὲ πράγματι, οἷα τὰ διμώνυμα; οὐ γάρ δν ποιήσοι
ἀντίφασιν· ο γάρ εἰπὼν κύνα διλατεῖν η μὴ ἀληθεύει, τὸ μὲν ἐπὶ τοῦ
χερσαίου φέρων τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ διλαττίου. καὶ οὐκ ἐπὶ τῶν διμώνυμων 20
εὐλαβεῖσθαι δεῖ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν συνωνύμων· τὸ γάρ ζῶον
περιπατεῖ καὶ ζῶον οὐ περιπατεῖ ἄμφω ἀληθῆ καὶ συνώνυμα. ἐκ δὲ τῶν
35 δοθέντων ἐξ ἀνάγκης καὶ μὴ συναριθμουμένου τοῦ ἐν ἀρχῇ προστέθειται
διὰ τοὺς τὸ μὴ αἴτιον τιθέντας ὡς αἴτιον, καὶ διὰ τοὺς αἴτοῦντας τὸ ἐν
ἀρχῇ· οἱ μὲν γάρ οὐκ ἐξ ὧν δ προσδιαλεγόμενος διδωσι, συμπεραίνουσιν,

1 τοῦ] τὸ L 2 τὸ δέμητον N 6 δ om. M 10 η ἄμφω N 11 ἀνδρεῖα MN
15 ἀποκρινάμενοι MN 16 ἀπεκρινάμεθα MN 17 ἀκριβῶσθαι MN 19 Ελεγχον L
24 περιάγειν M 26 λέγω N 29 ταυτότητας M 30 οἷον M 34 καὶ—περι-
πατεῖ in marg. add. N²: om. L: καὶ om. M συνώνυμα] ἐνδέχεται γάρ τὸ μὲν περιπατεῖν
τὸ δὲ μη τὸ ζῶον (sic) ἀλλ' οὐ ταυτά εἰσι in marg. add. N² ἐκ γάρ L 35 προσ-
τέθηται N

οἱ δὲ τὸ ἀμφισβητούμενον λαμβάνουσιν ὡς ὁμολογούμενον. ζητοῦμένου 26 γὰρ | εἰ ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, εἰ τις ἄφθαρτον εἴπῃ καὶ διὰ τοῦτο ἀθάνατον, 27 τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖται· οὐ γὰρ ἔτερον τοῦ ἀθανάτου τὸ ἄφθαρτον. κατὰ τὸ αὐτὸν δὲ καὶ πρὸς τὸ αὐτό, ὡς εἰ τὸ έύλον τόδε μήκει μὲν εἶη τρίπτηχος, 5 πλάτει δὲ δίπτηχος· τρίπτηχος γὰρ λέγειν αὐτὸν καὶ οὐ τρίπτηχον κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο ἀλληλές. ὥσαύτως δὲ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὸ μὲν διὰ τὸ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τὸ δὲ διὰ τὴν τοῦ χρόνου παραλλαγήν. τὸ γὰρ Σω- 10 κράτης ὄρφ, Σωκράτης οὐχ ὄρφ κοιμώμενος ἀλληλῆ, τὸ μὲν κατὰ δύναμιν καὶ καθ' ἔξιν, τὸ δὲ κατ' ἐνέργειαν. καθ' θσα δὲ ὁ ἀληθῆς ἔλεγχος. παρὰ 10 τοσαῦτα καὶ ὁ ψευδῆς· ἀ γὰρ ἐν ἑκεῖνῳ τηροῦντες ὅρθοποδοῦμεν, ἔκκλινοντες ἐν τούτῳ ψευδόμεθα. Ἐλκοι δ' ἀν τις τοῦτον τὸν παραλογισμὸν καὶ εἰς τὰ παρὰ τὴν λέξιν σοφίσματα.

Πενταχῶς δὲ συμβαίνει γίνεσθαι καὶ τοὺς τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτοῦντας, ὥσπερ ἐν τοῖς Τοπικοῖς εὑρηται. φανερώτατα μὲν καὶ πρῶτον, εἰ τις αὐτὸν τὸ 20 προκείμενον εἰς δεῖξιν λάβοι ὡς ὁμολογούμενον. οὐκ αὐτὸν μέντοι κατὰ τὰς συλλαβάθες ἢ τὰ στοιχεῖα τὸ μεταληφθησόμενον ἔσται (πῶς γὰρ ἀν λήσοι;) ἀλλὰ κατὰ δύναμιν, ὡς ἐπὶ τῶν πολυωνύμων ἔχει καὶ ἐν θσοῖς τὸ ὄνομα καὶ ὁ λόγος ταῦτὸν σημαίνει. πρὸς γὰρ τὸν ζητοῦντα εἴπερ ὁ ἄνθρωπος θνητός, εἰ δοίη τις, διότι καὶ βροτός, ἢ ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, διτι ἀνώλεθρος, 20 τὸ | εἰρημένον ποιεῖ. δεύτερον δὲ δταν κατὰ μέρος δέον ἀποδεῖσαι τὸ κα- 28 θόλου τις λάβοι, οἷον ἐπιχειρῶν δτι τῶν ἐναντίων μία ἐπιστήμη καθόλου τῶν ἀντικειμένων μίαν είναι ἀξιώσει, τὰ δ' ἐναντία ἀντικειμενα· δοκεῖ γὰρ δ ἔδει αὐτὸν καθ' αὐτὸν δεῖξαι, μετ' ἀλλων λαβεῖν πλειόνων ὡς ὁμολογούμενον. καὶ τρίτον δταν γένηται τὸ ἐναντίον, εἰ τις καθόλου δεῖξαι προκειμένου κατὰ 25 μέρος αἰτήσειν, οἷον εἰ προκειμένου πάντων τῶν ἐναντίων μίαν είναι ἐπι- 10 στήμην δεῖξαι τῶνδε τινῶν ἀξιώσειν, οἷον βαρέος καὶ δεέος τὴν μονοτικήν· δοκεῖ γὰρ καὶ οὗτος δ μετὰ πλειόνων ἔδει δεῖξαι, καθ' αὐτὸν χωρὶς αἰτεῖσθαι. πάλιν εἰ τις διελὼν αἰτεῖται τὸ πρόβλημα, οἷον εἰ δέον ἄμα δεῖξαι τὴν 30 ἴατρικὴν ἐπιστήμην ὑγιεινοῦ καὶ νοσώδους, χωρὶς ἔκατέρου αὐτὴν ἀξιώσειν, εἰ δὲ τοῦτο, καὶ ἄμφω. καὶ πέμπτον εἰ τις τι τῶν ἐπομένων ἀλλήλοις 35 ἔξ ἀνάγκης αἰτήσαιτο· ἐπόμενα δὲ ἐνταῦθα ὥσπερ ἔκεινα, εἰ ἡ διάσμετρος ἀσύμμετρος τῇ πλευρᾷ, καὶ ἡ πλευρὰ ἀσύμμετρος τῇ διαμέτρῳ· ἐπεταί 20 τῷ ἑτέρῳ τὸ ἑτερον. εἰ οὖν τις διὰ θατέρου πειραθείη δεῖξαι τὸ ἑτερον, τὸ ἐν ἀρχῇ ἥτηται. φαίνονται δὲ ἐλέγχειν ἐν τοῖς τοιούτοις οἱ σοφίσται 30 διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τοὺς προσδιαλεγομένους συνορᾶν τὸ ταῦτὸν καὶ τὸ ἑτερον.

‘Ο δὲ παρὰ τὸ ἐπόμενον ἔλεγχος γίνεται, δταν τὰ μὴ ἀντιστρέφοντα ὡς ἀντιστρέφοντα λαμβάνηται. πάσης γὰρ κατηγορίας ἢ ἐπὶ πλέον ἢ ἐπ’ | ἵσης οὔσης, καὶ τῆς μὲν ἐπ’ ἵσης ἀντιστρεφούσης, ὡς ἐπὶ τῶν ὅρισμῶν 29

2 εἶποι M 7 παραλαγεῖν N 11 τούτῳ] τοῦτο N 14 ἐν τοῖς Τοπικοῖς] Θ 13
18 εἰπερ] sic libri 19 θνητός] λογικός L 21 λάβη MN 26 δέέως L
31 αἰτήσοιτο MN 34 ἐν ἀρχῇ M αἰτεῖται MN 35 καὶ τὸ om. M: τὸ
om. N

έχει καὶ τῶν δριστῶν καὶ τῶν εἰδῶν καὶ ιδίων καὶ ἐπὶ τῶν πολυωνύμων, 29
 τῆς δὲ ἐπὶ πλέον οὕ, ως ἐπὶ τῶν γενῶν καὶ εἰδῶν καὶ τῶν συμβεβηκότων
 καὶ καθ' ὧν συμβέβηκεν, δταν τις τὸ ἐπὶ πλέον κατηγορούμενον καὶ ἐπό-
 μενον ως ἔξισάζον λάβοι πρὸς τὸ μερικὸν καὶ ἡγούμενον καὶ ἀντιστρέψῃ,
 5 δοκεῖ ἐλέγχειν διὰ τὸ οἰεσθαι ἀντιστρέφειν τὴν ἀκολούθησιν. δταν γὰρ 10
 τοῦδε ὄντος ἔξ ανάγκης τοδὶ ἦ, καὶ τοῦδε ὄντος οἰόμεθα καὶ θάτερον εἶναι
 ἔξ ανάγκης, δθεν καὶ αἱ περὶ τὴν δόξαν ἐκ τῆς αἰσθήσεως ἀπάται γίνονται.
 πολλάκις γὰρ τὴν χολὴν μέλι ὑπελάβομεν δτι ἔανθον· ἐπεται γὰρ τὸ ἔαν-
 θὸν χρῶμα τῷ μέλιτι, καὶ ἐπει συμβαίνει τὴν γῆν ὕσαντος γίνεσθαι
 10 διάβροχον, καὶ ἦ διάβροχος, ὑπολαμβάνομεν ὄσαι· τὸ δὲ οὐκ ἀναγκαῖον.
 ἐν τε δὲ τοῖς ῥητορικοῖς αἱ κατὰ σημεῖον ἀποδεῖξεις ἐκ τῶν ἐπομένων
 εἰσι· βουλόμενοι γὰρ δεῖξαι δτι μοιχὸς ἦ κλέπτης, τὰ ἐπόμενα ἀντιστρέψαντες 20
 ἐλαβον, δτι καλλωπιστῆς ἦ νύκτωρ πλανᾶται, ἐπὶ πλέον ὄντα· πολλοῖς γὰρ
 ταῦτα μὲν ὑπάρχει, οὔτε δὲ ἀπας καλλωπίζεται ἐπὶ μοιχείᾳ, οὔτ' εἰ τις
 15 νύκτωρ πλανᾶται, κλέπτης. πάλιν, ὁ Δημόκριτος φεύγει πρὸς ἔρημον, ὁ
 φεύγων εἰς ἔρημον μαίνεται, ὁ Δημόκριτος ἄρα μαίνεται. ἐπεται μὲν γὰρ
 παντὶ μαινομένῳ φεύγειν πρὸς ἔρημον, οὐ μή που καὶ εἰ τις φεύγει πρὸς
 ἔρημον, μαίνεται. οὐ γὰρ καὶ εἰ τις προσφιλοσοφῶν τῇ θεωρίᾳ καὶ διὰ
 τοῦτο ἡσυχίας ἔρων τὰ | ἀθυρυβάτερα τῶν χωρίων ἐπιζητεῖ, μαίνεται, εἰ 30
 20 μὴ καὶ μᾶλλον δ τί περ κεφαλίου σωφροσύνης ὁ αὐτὸς δν καὶ φρονήσεως
 εἴη. ὅμοιώς δὲ καὶ τοῖς λογιστικοῖς ὁ Μελίσσου λόγος ἔχει. ἐπει γὰρ
 ἐπεσθαί τι τινι διττῶς λέγεται, τὸ μὲν ὡς τὸ καθολικώτερον ἀπλῶς τῷ
 μερικωτέρῳ οἵα τὰ εἰρημένα, τὸ δὲ ὡς τὰ κατὰ τὴν σὸν *(ἀντιθέσει)* ἀντι-
 στροφήν, ἡ τῇ ἀναιρέσει τοῦ ἐπομένου συναναιρεῖ τὸ ἡγούμενον, ὁ Μέλισσος
 25 ἀμαρτάνει μὴ καλῶς χρώμενος· οὐ γὰρ τῇ ἀναιρέσει τοῦ ἐπομένου ἀναιρεῖ 10
 τὸ ἡγούμενον, ἀλλὰ τῇ τοῦ ἡγούμενου τὸ ἐπόμενον. συλλογιζόμενος δπως
 τὸ δν ἐν καὶ ἀπειρον οὔτω τιθησι· τὸ δν οὐ γέγονεν, τὸ μὴ γεγονὸς ἀρχὴν
 οὐκ ἔχει, τὸ μὴ ἀρχὴν ἔχον ἀπειρον. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ ἐν. τὸ ἄρα δν ἐν
 καὶ ἀπειρον. κατασκευάζει δὲ τὰς προτάσεις τὴν μὲν πρώτην οὔτως· εἰ
 30 γὰρ γέγονε τὸ δν, ἔξ ὄντος δν ἐγένετο πάντως· οὐ γὰρ δν ἐκ τοῦ μηδαμῆ
 μηδαμῶς. ἡμεῖς δὲ τὰ αὐτὰ δν εἰπομεν καὶ περὶ ἐκείνου καὶ περὶ τοῦ 20
 ἀνωτέρου καὶ τοῦτο εἰς ἀπειρον· οὐκ ἄρα τὸ δν γέγονε. τὴν δὲ δευτέραν
 τὴν 'τὸ ἀγένητον ἀρχὴν οὐκ ἔχει' κατασκευάζει δῆθεν διὰ τῆς σὸν ἀντιθέσει
 ἀντιστροφῆς. εἰ γὰρ τὸ γεγονός, φησίν, ἀρχὴν ἔχει, τὸ μὴ γεγονὸς ἀρχὴν
 35 οὐκ ἔχει. οὐκ ἔδει δὲ οὔτως, ἀλλ' ἐκείνως, τὸ μὴ ἀρχὴν ἔχον οὐδὲ γέγονεν.
 οὐ γὰρ εἰ τι μὴ γέγονε, καὶ ἀρχὴν οὐκ ἔχει, ὥσπερ οὐδ' εἰ τι μὴ ἀνθρω-
 πος, | οὐδὲ ζῶν. τὰ γὰρ οὐράνια σώματα κατὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς καὶ 31
 παλαιοὺς λόγους ὄντα ἀγένητα ἀρχὴν ἔχει τὸ κέντρον τῆς οἰκείας ὀλότητος.
 οὔτω δὲ διεψευσμένος ἐν τούτῳ τὰ ἔξῆς ἐπάγει ἀκόλουθα.

4 λάβη MN 6 τόδε MN 11 ἀποδεῖξεις εκ ἀποδεῖξαι corr. N 14 οὔτε γὰρ L

17 φεύγειν εἰς MN 21 λογιστικοῖς] συλλογιστικοῖς Aristoteles 23 σὸν om. MN

ἀντιθέσει add. Vitelli; cf. v. 33 et Alex. f. 17 24 η] η M 35 οὐδὲ] οὐδὲ M

36 οὐ—γέγονε om. N 39 τοῦτο N

"Εκτος δὲ τρόπος δ τὸ μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον τιθέμενος, δις καὶ μὴ 31 παρὰ τοῦτο ἐν ἑτέροις ὀνόμασται. γίνεται δὲ δταν προσληφθῆ τὸ ἀναίτιον ὡς παρ' ἐκεῖνο γινομένου τοῦ ἔλέγχου. συμβαίνει δὴ τὸ τοιοῦτον ἐν τοῖς 10 εἰς τὸ ἀδύνατον συλλογισμοῖς· ἐν τούτοις γὰρ ἀναιρεῖται τι δεῖ τῶν κειμένων. 5 ἐδὲ οὖν καταριθμηθῆ ἐν τοῖς ἄλλοις ἐρωτήμασι τοῖς καὶ ἀναγκαιότεροις καὶ χρησιμωτέροις πρὸς ἔξαπτήν τῷ σοφιστῇ πρὸ τοῦ συμπεράσματος δι' οὐ συμβαίνει τὸ ἀδύνατον, δόξει παρὰ τοῦτο γίνεσθαι πολλάκις δ ἔλεγχος. εἰ γάρ τις θείη τῶν σοφιστῶν τὸ ζῶον παντὶ λευκῷ, εἴτα μὴ συνομολογούντων ἡμῶν πειρᾶται ἔλέγχειν, καὶ δὴ λήψεται τὸ ἀντιφατικῶν ἀντικείμενον 10 τῆς ἡμετέρας προτάσεως μιμούμενος τὸν ἀληθῆ ἔλεγχον· φήσει γὰρ ὡς εἰ 20 φεῦδος τὸ τὸ ζῶον παντὶ λευκῷ, ἀληθὲς δήπου τὸ μὴ παντί, καὶ οὐκ ἀν δήπου τῷ ἀληθεῖ ἄτοπον τι ἔφεται, καὶ συλλογίζεται οὕτως· τὸ ζῶον οὐ παντὶ λευκῷ καθ' ὑμᾶς, τὸ λευκὸν παντὶ πτηνῷ, τὸ πτηνὸν παντὶ κόρακι, τὸ λευκὸν ἄρα παντὶ κόρακι, τὸ ζῶον ἄρα οὐ παντὶ κόρακι. ἀλλὰ μὴν 15 τοῦτο φεῦδος. φεῦδης ἄρα καὶ ἡ ὑπόθεσις ἡ τὸ ἀδύνατον ἡκολούθησεν, 32 αὗτη δ' ἡν ἡ τὸ ζῶον οὐ παντὶ λευκῷ· λείπεται ἀληθὲς εἶναι τὸ παντί. ἀλλ'. οὐ παρὰ τοῦτο (οὐδὲν γὰρ ἡττον συμβαίνει τὸ φεῦδος καὶ λείποντος), ἀλλὰ παρὰ τὴν λέγουσαν πρότασιν τὸ λευκὸν παντὶ πτηνῷ. πάλιν ἡμῶν λεγόντων 'ἡ ψυχὴ καὶ ἡ ζωὴ ταῦτὸν τῷ αἰτίῳ'; δ σοφιστῆς ἀναιρῶν οὕτω 20 λέγει, ὡς, εἰ ἀληθές, οὐχ ἔξει τι τῶν ἐπόμενων ἀδύνατον, νυνὶ δὲ ἔπειται, οὐκ ἄρα ἀληθές. ἔχει γὰρ οὕτως· εἰ γὰρ τῇ φθορᾷ ἡ γένεσις ἐναντίον 10 ἡ καθόλου τῇ καθόλου, καὶ τῇ τινὶ φθορᾷ τὶς γένεσις ἐναντίον ἔσται· τὶς δὲ φθορὰ ὁ θάνατος· ἔξει ἄρα τινὰ γένεσιν ἐναντίον, ἐναντίον δὲ θανάτῳ οὐκ ἄλλο ἀλλ' ἡ ζωὴ, ὥστ' ἔσται ἡ ζωὴ τὶς γένεσις. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ τὸ 25 ζῆν ἔσται γίνεσθαι καὶ τὸ ζῶον, ἡ ζῆ, γίνεται. ἀλλὰ μὴν τοῦτο ἀδύνατον· ἀδύνατον ἄρα καὶ τὸ λέγειν τὴν ψυχὴν καὶ ζωὴν ταῦτόν. ἀλλ' οὐ παρὰ τοῦτο, οὐδὲ τοῦτο τοῦ φεύδους αἴτιον (ἀφαιρεθέντος γὰρ πάλιν τὸ ἄτοπον ἔσται), ἀλλὰ τὸ τιθέναι τὸν θάνατον φθοράν· οὐ γὰρ δ θάνατος φθορά 30 ἀλλὰ διάλυσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος, τοῦτο δὲ οὐ φθορά. οὐ γὰρ ἀπαν τὸ χωρισθὲν ἥδη καὶ ἔφθαρται, ὡς ἐπὶ σίτου καὶ κριθῆς καὶ τῶν ὅμοιών ἔχει· φέχετο. δ' ἀν καὶ τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ φθαρέντα τῷ θανάτῳ, νῦν δὲ διαμένει· καὶ ζωὴ μὲν ἐναντίον ἔσται τινὶ λύσει διπερ ὁ θάνατος, φθορὰ δὲ τῷ ἀφύχῳ σώματι. ἀσυλλόγιστοι μὲν οὖν οὐκ | εἰσὶν 33 οἱ τοιοῦτοι λόγοι, πρὸς δὲ τὸ προκείμενον ἀσυλλόγιστοι, καὶ λανθάνει πολλάκις οὐχ ἡττον αὐτοὺς τοὺς ἐρωτῶντας τὸ τοιοῦτον.

Οἱ μὲν οὖν παρὰ τὸ ἐπόμενον καὶ παρὰ τὸ μὴ αἴτιον τοιοῦτοι, τὸ δὲ παρὰ τὸ τὰ δύο ἐρωτήματα ἡ καὶ πλείω ἐν ποιεῖν γίνεται, δταν λανθάνῃ πλείω ὄντα καὶ ὡς ἐνδε δητος ἀποδοθῆ ἀπόκρισις μία. καὶ ἐπ' ἐνίων μὲν ἥδιον ἰδεῖν

1 δε] d MN

12 ἀληθῆ N

3 δῆ] δὲ Spengel

13 καθ' ἡμᾶς MN

4 δεῖ om. L

14 τὸ λευκόν—κόρακι in marg. add. L

8. 9 συγχωρούντων MN

εἰ δὲ M γέ-

μὴν] μὲν M

μηδὲ N

15 ἡ] η M

28 φθορᾶ] φθοράν N

16 ἡ om. MN

31 καὶ τῷ N

21 ἀληθῆς N

33 φθωρᾶ N

εἰ δὲ M γέ-

36 ἐπόμενον—τὸ

δὲ παρὰ in ras. L

δτι πλείω καὶ δτι οὐ δοτέον ἀπόκρισιν μίαν, οίον πότερον ἡ γῆ θάλαττά 33
 ἐστιν ἡ ὁ οὐδρανός· ἐπ' ἐνίων δ' ἡττον, καὶ ὡς ἐνὸς ὅντος ἡ ὄμιλογοῦσι 10
 τῷ μὴ ἀποκρίνεσθαι τὸ ἐρωτώμενον, ἡ ἀποκρινόμενοι μὴ καλῶς ἐλέγχεσθαι
 φαίνονται. οίον ἀρ' οὗτος καὶ οὗτος ἀνθρωπός ἐστιν; ὥσθ' ὅταν τις τύπτει
 5 τοῦτον καὶ τοῦτον, ἀνθρωπὸν τύπτει καὶ οὐκ ἀνθρώπους. καὶ πάλιν ὡν
 τὰ μέν ἐστιν ἀγαθὰ τὰ δ' οὐκ ἀγαθά, εἰ διοῦ ἐρωτηθέντα ἀπλῶς ἀγαθὰ
 μόνως ἡ οὐκ ἀγαθὰ δοίη τις, ἀμαρτάνει· ὄποτερον γάρ διν φαίη τῶν τῆς 20
 ἀντιφάσεως μορίων, ἔστι μὲν ὡς ἐλεγχον ἡ φεῦδος φαινόμενον δόσειεν διν
 ποιεῖν· τὸ γάρ φάναι τῶν μὴ ἀγαθῶν τι εἶναι ἀγαθὸν φεῦδος, οίον πότερον
 10 ἡ σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη ἀκολασία τε καὶ ἀδικία ἀγαθά; οὕτε γάρ
 καταφῆσαι πρὸς ταῦτα καθάπατ καλόν, οὐτ' ἀπαρνήσασθαι, τὸ μὲν διὰ τὰς
 κακίας τὸ δὲ διὰ τὰς ἀρετάς, ἀμφότερα δὲ οὐ διαλεκτικόν. καὶ ταῦτα μὲν
 οὖτας. ἐνίστε δὲ προσληφθέντων τινῶν κἀν | ἐλεγχος γίγνοιτο ἀληθινος, 34
 οίον εἰ τις δοίη ὄμοιώς ἐν καὶ πολλὰ λέγεσθαι λευκὰ καὶ γυμνὰ καὶ τυφλὰ
 15 καὶ οὖτα προτείνοιτο, ἀρά γε δὲπτι ἐνός; τοῦτο καὶ ἐπὶ πολλῶν; ναί. τί
 δαί; εἰ λευκόν ἔστι χρῶμα διακριτικὸν ὄψεως, οὐχὶ καὶ ἀπαντα τὰ λευκὰ
 χρώματα ἔσονται διακριτικὰ ὄψεως, χιών, κύκνος, γάλα καὶ τὰ λοιπά; πάλιν
 εἰ γυμνόν ἔστι τὸ ἐστερημένον ἐνδύματος, καὶ γυμνὰ ἔσονται τὰ ἐστερημένα
 ἐνδύματος· ἀλλὰ μὴν κίονες, λέθοι, ἕστα λέστερηνται μὲν ἐνδύματος, γυμνὰ 20
 20 δὲ οὐ λέγονται. ἔτι εἰ τυφλὸν τὸ μὴ ἔχον ὄψιν πεφυκός δὲ ἔχειν, οὐχὶ
 καὶ πάντα τυφλὰ ἔσται τὰ μὴ ἔχοντα ὄψιν, πεφυκότα δὲ ἔχειν; ἔσται γοῦν
 ἀμφω τὰ σκυλάκια, τό τε διὰ πήρωσιν μὴ δρῶν, δ καὶ κυρίως τυφλόν,
 καὶ τὸ μήπω βλέπον διὰ τὴν ἡλικίαν, δ καταχρηστικῶς οὖτω λέγομεν,
 ὄμοιώς τυφλά.

25 6. "Ἡ δὴ οὖτω διαιρετέον τοὺς φαινομένους συλλογισμοὺς καὶ ἐλέγχους,
 ὡς τοὺς μὲν παρὰ τὴν λέξιν τίθεσθαι, τοὺς δὲ παρὰ τὰ πράγματα καὶ τῆς 20
 λέξεως ἔκτος, καὶ τοσούσδε κατ' εἰδὴ καὶ τοιούσδε προσονομάζειν, ὥσπερ
 δὴ καὶ ἔκτεθεινται, ἡ πάντας ἀνακτέον εἰς τὴν τοῦ ἀληθοῦς ἐλέγχου
 ἄγνοιαν, ἀρχὴν ταύτην ποιησαμένους. ἔστι γάρ ἀπαντας ἀναλῦσαι τοὺς
 30 λεγθέντας εἰς τὸν τοῦ ἐλέγχου διορισμὸν· παρὰ γάρ τὸ ἀγνοεῖν τοὺς προσ-
 διαλεγομένους, ὄπόσα φυλάπτεσθαι χρὴ τὸν ἀληθῶς ἐλέγχοντα καὶ ποῖα,
 τόπον οἱ σοφισταὶ πρὸς ἀπάτην εὑρίσκουσι. καὶ πρῶτον μὲν καθ' ἐν τοῦτο 35
 πάντας ἀνάξομεν, εἴπερ πάντες ἀσυλλόγιστοι, δὲ ἐλέγχος συλλογισμός 39
 τις· δεῖ γάρ ἐκ τῶν κειμένων συμβαίνειν τὸ συμπέρασμα, ὥστε λέγειν ἐξ
 35 ἀνάρχης ἀλλὰ μὴ φαίνεσθαι. ἔπειτα καὶ κατὰ μέρη τοῦ διορισμοῦ. ἐπεὶ
 γάρ δὲ ἀληθῆς ἐλέγχος ἀντίφασίς ἔστι τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνὸς δύναματος καὶ
 πράγματος, τῶν δὲ ἐν τῇ λέξει σοφισμάτων τὰ παρὰ τὸ διττόν, οίον ἡ
 ὄμωνυμία καὶ ἀμφιβολία καὶ ἡ ὄμοιοσχημοσύνη (σύνηθες γάρ, ὡς καν τοῖς
 ἔμπροσθεν ἐλέγετο) πάντα ταῦτα ὡς τόδε τι σημαίνει καὶ ἐν, τὸ κύων, τὸ 10

4 δταν τις] δστις M τύπτη N Arist. 5 ἀνθρωπὸν τύπτη N 7 μόνοις M 9 ἀγ-
 θῶν οὐ ἀγαθὸν corr. N 10 σωφροσύνη N 15. 16 τι δὲ MN 20 ἔχοντα N
 πεφυκότα N οὐχὶ—ἔχειν (21) om. N 23 βλέπων N 37 δὲ om. MN
 39 ἐγένετο M

σιγῶντα λέγειν, τὸ ἀλγεῖν καὶ ποιεῖν, πῶς ἀν εἰν ἐλεγχοῖ αἱηθεῖς η σολ- 35
 λογισμοὶ πρότασιν ὑγιᾶ μὴ ἔχοντες; η δέ ἐστιν η ἐν καθ' ἐνδὲ σημαίνουσα.
 η δὲ σύνθεσις καὶ διαιρεσίς καὶ η προσφοία ἐκπίπτουσι πάλιν διὰ τὰ αὐτὰ
 ἵσως, καὶ τὸ μὴ τὸν αὐτὸν εἶναι τὸν λόγον συντιθέμενον η διαιρούμενον η
 5 τὸ ὄνομα τὸ διαιφέρον· ἀλλο. γὰρ σημαίνει δρος δασυνόμενον καὶ ἄλλο
 ψιλούμενον· ἔδει δὲ καὶ τοῦτο καθάπερ τὸ πρᾶγμα ταῦτὸν εἶναι, εἰ μέλλει
 ἐλεγχος η συλλογισμὸς ἔσεσθαι. νυνὶ δὲ δρος δοὺς τὸν ὄρισμὸν δασυνόμενον 20
 τὸ δρος συνάγει ψιλούμενον. ο μέντοι γε φιλοσόφως συλλογιζόμενος οὐδ'
 ἐπὶ τῶν πολυωνύμων καὶ ἐφ' ὅν ἐν τὸ πρᾶγμα καν τοῖς διαιφόροις ὄνόμασιν
 10 ἔτερον ἀνθ' ἔτερου συναγαγεῖν ἐπιβαλεῖ, μήτοι γε ἐν τοῖς τοσοῦτον διεστη-
 κόσιν. οὐ γὰρ λώπιον ἐν προτάσει δοὺς ἱμάτιον συμπεράναιτο ἀλλὰ λώπιον.
 πρὸς γὰρ τῷ τὴν παράδοσιν ἐκκλίνειν τῷ μὴ ἐκ τῶν κειμένων συνάγειν
 καὶ δευτέρας ἐρωτήσεως χρεία, εἴπερ ταῦτα σημαίνει τῷ ἱματίῳ, πρὸς τὸν 36
 ζητοῦντα τὸ διὰ τί. οἰον εἰ τις οὕτω τίθησι τὸ λώπιον κρύους καὶ
 15 καύσωνος κωλυτικὸν τῷ σώματι· τὸ τοιῶνδε παρεκτικὸν χρήσιμον, τὸ λώ-
 πιον ἄρα χρήσιμον· ἀληθὲς μὲν γὰρ καὶ τὸ ἱμάτιον ἀντὶ τοῦ λωπίου
 χρήσιμον εἰπεῖν, ἀλλ' οὐ συλλελόγισται, καὶ προσερωτήσει δὲ εἰ τις κοινωνία
 λωπίου καὶ ἱματίου.

Καὶ οὕτω μὲν οἱ ἐν τῇ λέξει δέ παραλογισμοὶ παρὰ τὸν πρῶτον διο- 10
 20 ρισμὸν εἰς τὴν τοῦ ἐλέγχου ἀνήγθησαν ἄγνοιαν· οὐδεὶς γὰρ τὸ αὐτὸν τοῦ
 αὐτοῦ κατέφησε καὶ ἀπέφησεν· οἱ δὲ παρὰ τὸ συμβεβηκός, ἵνα καὶ πρὸς
 τοὺς ἔκτος τῆς λέξεως ἀπίδωμεν παραλογισμούς, ὄρισθεντος τοῦ συλλογισμοῦ
 φανεροὶ γίνονται διαιμαρτόντες. τὸν δὲ αὐτὸν ὄρισμὸν δεῖ καὶ τοῦ ἐλέγχου
 εἶναι ὄντερ καὶ τοῦ συλλογισμοῦ, πλὴν προσκεῖσθαι τὴν ἀντίφασιν· ἔστι
 25 γὰρ ἐλεγχος συλλογισμὸς ἀντιφάσεως ἐχούσης τοὺς εἰρημένους διορισμούς.
 εἰ οὖν μὴ ἔστι συλλογισμὸς τοῦ συμβεβηκότος, οὐδὲ ἐλεγχος ἐγχωρεῖ εἶναι 20
 ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος. οὐκ ἔστι δέ· οὐ γὰρ εἰ τούτων ὄντων ἀνάγκη τόδε
 εἶναι, καὶ τοῦδε τόδε, ηδη ἀνάγκη καὶ τὸ πρῶτον τῷ ἐσχάτῳ ἐνεῖναι, οἷον
 εἰ τοῦ κόκκου τὸ λευκοῦ ὄντος, τὸ δὲ χρῶμα, οὐκ ηδη ὁ κόκκος χρῶμα.
 30 οὐδὲ εἰ τὸ τρίγωνον δυοῖν δρθαῖν τὰς τρεῖς γωνίας ἵσας ἔχει, συμβέβηκε
 δὲ αὐτῷ σχῆματι | εἶναι η πρώτῳ η ἀρχῇ, ηδη καὶ πᾶν σχῆμα τὰς τρεῖς 37
 γωνίας δυσὶ δρθαῖς ἵσας ἔχει· πάλι γὰρ τὸ οὕτω λέγειν ἐλήγεχται· οὐ
 γὰρ η σχῆμα οὐδὲ η πρῶτον, ἀλλ' η τρίγωνον η ἀπόδειξις προέισιν.
 πρῶτον δὲ καὶ ἀρχὴ τῶν σχημάτων τὸ τρίγωνον, εἴπερ τούτῳ ταῦλα καὶ
 35 συντίθεται καὶ διαιλύεται. ὄμοιώς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. ὥστε εἰ ο
 ἐλεγχος συλλογισμὸς τις, οὐκ ἀν εἴη ἐλεγχος κατὰ συμβεβηκός ἀληθῆς.
 ἀλλὰ παρὰ τοῦτον καὶ οἱ τεχνῖται καὶ δλως οἱ ἐπιστήμονες ὑπὸ τῶν ἀνεπι- 10

5 δρος L 6 μέλλοι MN 7 δροις N 7. 11 δοὺς] fort. δόντος 9 καὶ M
 11 post γὰρ add. εἰ L ἐν τῇ προτάσει MN συμπεράνοιτο Ilbri 14 εἰ τις
 om. M 15 τοιῶνδε ἐκ τοιῶνδε corr. L 23 ἀμαρτάνοντες MN δὲ] γὰρ Aristoteles
 26 οὐδὲ—συμβεβηκότος (27) om. N 27 συμβεβηκότες L 28 τὸ εἰ τῷ corr. L
 29 λευκοῦ ὄντος λευκόν ἔστιν Spengel 30 δύο δρθαῖς MN 33 οὐδὴ πρῶτον N
 35 καὶ διαιλύεται om. M 37 τεχνῆται N

στημόνων ἐλέγχονται· κατὰ συμβεβήκδς γάρ ποιοῦνται τοὺς συλλογισμούς 37
πρὸς τοὺς εἰδότας. οἱ δὲ οὐ δυνάμενοι διαιρεῖν, ποῖα δεῖ κατηγορεῖν καὶ
δπως, ἡ ἐρωτώμενοι διδόσασιν ἡ οὐ διδόντες οἴονται δεδωκέναι.

Οἱ δὲ παρὰ τὸ πῆ καὶ ἀπλῶς παραλογισμοὶ ἀνάγονται εἰς τὴν τοῦ
5 ἐλέγχου ἄγνοιαν καὶ αὐτοί, διτὶ οὐ τοῦ αὐτοῦ ἡ κατάφασις καὶ ἀπόφασις·
τοῦ γάρ πῆ λευκοῦ τὸ πῆ οὐ λευκόν, τοῦ δὲ ἀπλῶς λευκοῦ τὸ ἀπλῶς οὐ 20
λευκὸν ἀπόφασις· εἰ οὖν δόντος τὸ πῆ εἶναι λευκὸν τὸν Αἰθίοπα ως ἀπλῶς
εἰρημένον λαμβάνει; οὐ ποιεῖ ἐλεγχον· οὐ γάρ ἐκ τῶν δεδομένων συλλογί-
ζεται, φαίνεται δὲ διὰ τὴν ἄγνοιαν τοῦ τί ἔστιν ἐλεγχος.

10 Φανερώτατα δὲ πάντων οἱ πρότερον λεχθέντες παραλογισμοί, λέγω δὴ
τοὺς περὶ τὴν λέξιν, παρὰ τὸν τοῦ ἐλέγχου γίνονται διορισμόν, διὸ καὶ
οὗτῳ προσηγορεύμησαν· παρὰ γάρ τοῦ λόγου τὴν ἐλλειψιν καὶ τὸ ὑπερβαίνειν
τῶν ἐν | τῷ τοῦ ἀληθοῦς ἐλέγχου ὄρισμῷ τηρουμένων ἡ φαντασία τῆς 38
ἀπάτης γίνεται. διαιρουμένοις οὖν οὗτῳ τοῖς τοιούτοις σοφίσμασι κοινὸν
15 ἐπὶ πᾶσι θετέον τὴν τοῦ ὄριστικοῦ λόγου ἐλλειψιν.

Πάλιν δὲ ἐπὶ τοὺς ἔκτος τῆς λέξεως ἐργόμενοι λέγομεν, ως καὶ οἱ
λαμβάνοντες τὸ ἐν ἀρχῇ καὶ οἱ τὸ ἀναίτιον ως αἴτιον τιθέμενοι δῆλοι διὰ
τοῦ ὄρισμοῦ τοῦ ἀληθοῦς ἐλέγχου ως παρὰ τὴν τούτου ἄγνοιαν καὶ τὴν
20 ἐλλειψιν γίνονται. δεῖ γάρ ἐν τοῖς κυρίως συλλογισμοῖς τὸ συμπέρασμα
γίνεσθαι τῷ ταῦτα εἶναι καὶ ως ἀπ' αἰτίων γεννᾶσθαι τῶν προτάσεων
25 ἔτερον δὲ ἐκείνων, δπερ οὐδὲ ἦν ἐν τοῖς ἀναιτίοις, καὶ μὴ συναριθμεῖσθαι
τὸ ἐξ ἀρχῆς, δπερ οὐκ ἔχουσιν οἱ παρὰ τὴν αἴτησιν τοῦ ἐν ἀρχῇ.

Οἱ δὲ παρὰ τὸ ἐπόμενον μέρος εἰσὶ τοῦ συμβεβήκοτος, καὶ εἰ ἐκεῖνοι
πίπτουσι τοῦ διορισμοῦ ἔκτος, καὶ οὗτοι· οὐ γάρ τὸ δλον, καὶ τὸ μέρος.
25 διαφέρουσι δὲ καὶ ἀλλήλων τῷ τοὺς μὲν κατὰ συμβεβήκδς περαίνειν ἀπλῶς
καὶ μὴ ἀντιστρέψειν, τοὺς δὲ παρὰ τὸ ἐπόμενον ἀντιστρέψειν, καὶ ὥσπερ
δις τὸ αὐτὸ λαμβάνειν τῇ μεταποιήσει. διὰ τοῦτο καὶ τὸν μὲν ἐφ' ἐνδε
λέγομεν τὸν δὲ ἐν πλείσι· τὰ γάρ ἐν ταῦτα καὶ τὰλλήλοις δέξιοῦμεν. ἔστι
δὲ οὐ πάντως ἀληθῶς· οὐ γάρ, εἰ ὁ κύκνος λευκόν, καὶ τὸ λευκὸν πάντως
30 κύκνος. ἡ πάλιν ως ἐν τῷ Μελίσσου λόγῳ | τὸ αὐτὸ εἶναι λαμβάνει τὸ
γεγονέναι καὶ ἀρχὴν ἔχειν· ἐπεὶ γάρ, φησί, τὸ γεγονὸς καὶ τὸ πεπερασμένον
εἰσὶ ταῦτα τῷ ἔχοντι ἀρχήν, ἔσται λοιπὸν καὶ τὸ γεγονὸς καὶ τὸ ἔχον ἀρχὴν
ταῦτα. ἡ τὸ ίσοις γίνεσθαι καὶ τὸ αὐτὸ μέγεθος λαμβάνειν· οὐ γάρ, εἰ
τὰ τὸ αὐτὸ κατὰ ποσὸν μέγεθος λαμβάνοντα ίσα γίνεται, καὶ τὰ ίσα γινό-
35 μενα ἐν μέγεθος λαμβάνει, οἷον εἰπερ Σωκράτης καὶ Θεαίτης ίσοι (τρι-
πήχεις γάρ ἀμφω), ἤδη που καὶ ἐν κατ' ἀριθμὸν καὶ ταῦτὸν μέγεθος 10
ἔχουσιν. ἐπὶ πᾶσι γάρ τὸ ἐπόμενον καθόλου ως ίσαζον λαμβάνει. ἐπι-
σκεπτόμενοι δὲ καὶ ἀλλως οἱ τοιοῦτοι παραλογισμοὶ τὸ ἀσύστατον ἔχουσιν.
δύο γάρ καταφάσεις ἐν δευτέρῳ λαμβάνουσι σχήματι.

2 οὐ om. M δεῖ] δὴ L 10 λέγω δὴ post λέξιν ponit L 11 περὶ LN Alex.:
παρὰ M 14 οὗτῳ om. MN 18 Ελεγχον M 20 ἀπ' om. M 21 ἐν τοῖς
ἐναντίοις M 24 οὐ γάρ N 30 ἐν τὰ M 32 ἔχοντει] ἔχειν L 33 ίσους N:
ισως M

Οι δὲ παρὰ τὸ τὰ πλείω ἐρωτήματα ἐν ποιεῖν ἐν τῷ μὴ διαρθροῦν 39
 ἡμᾶς τὸν τῆς προτάσεως λόγον. πρότασις γάρ ἔστιν ἡ ἐν καθ' ἐνδὲ κατη-
 γοροῦσσα ἡ ἀποφάσκουσσα· ἔκατερος γάρ τῶν κειμένων δρῶν ἐν ἀξιοῦται 20
 σημαίνειν πρᾶγμα, οἷον ἄνθρωπος καὶ λευκὸν ἐνδὲ ἔκατερος ἔσται δηλωτι-
 5 κός καὶ οὐ πλειόνων· ὅμοιώς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων. εἰ οὖν μία πρότασις
 ἡ ἐν καθ' ἐνδὲ ἀξιοῦσσα, καὶ ἀπλῶς ἔσται πρότασις ἡ τοιαύτη ἐρώτησις. ἐπεὶ
 δὲ συλλογισμὸς ἐκ προτάσεων, ἡ δὲ πρότασις ἐν καθ' ἐνός, φανερὸν ὅτι
 καὶ οὗτος ἔσται ἐν τῇ ἐλέγχου ἀγνοίᾳ· φαίνεται γάρ εἶναι πρότασις ἡ οὐκ 40
 οὖσα πρότασις. ἀν τοίνυν πλειόνων ἐρωτημάτων προτείνετων παρὰ τοῦ σο-
 10 φιστοῦ ἐποιήσατο τὴν ἀπόκρισιν ὁ προσδιαλεγόμενος ὡς πρὸς μίαν ἐρώτησιν,
 ἔσται ἐλεγχος· εἰ δὲ μὴ δέδωκε φανερῶς, ἀλλὰ φαίνεται τῷ σιωπῆσαι ἡ
 τῷ διστάσαι, φανέρων. ὥστε πάντες οἱ τρόποι πίπτουσιν εἰς τὴν τοῦ
 ἐλέγχου ἀγνοιαν. τί δὲ κωλύει καὶ πάλιν ἀναλαβεῖν καὶ δις τὰ αὐτὰ διὰ
 τὸ σαφέστερον ἐπελθεῖν καὶ λόσιν τινὰ μετρίαν πρὸ τῆς ἀκριβεστέρας καὶ 10
 15 μείζονος κῶντεῦθεν δοῦναι τοῖς παραλογισμοῖς; οἱ μὲν οὖν παρὰ τὴν λέξιν,
 ὡς εἰρηται, πεσοῦνται πάντες ἔκτος τοῦ διορισμοῦ, θτι οὐκ ἀληθῆ συν-
 σήγουσιν ἀντίφασιν, ὅπερ ἦν τοῦ κυρίως ἐλέγχου, ἀλλὰ φανιομένην· τὸ γάρ
 κύων ὑλακτεῖ, κύων οὐχ ὑλακτεῖ· οὐκ ἀντίφασις, ὡς συναληθεύουσσα ἐπ'
 ἀλλου καὶ ἀλλου λαμβανομένη· οἱ δ' ἀλλοι παρὰ τὸν τοῦ συλλογισμοῦ
 20 ὄρισμὸν ἐλείψαντος τοῦ τῶν παρατετηρημένων οἵ δ' τε ἀπλῶς συνίσταται
 συλλογισμὸς καὶ ὁ ἀληθῆς ἐλεγχος. 20

7. Γίνεται γοῦν ἡ ἀπάτη ἐν τοῖς παρὰ τὴν λέξιν σοφίσμασι τῶν μὲν
 παρὰ τὴν διμωνυμίαν καὶ τὸν ἀμφιβολὸν λόγον τῷ μὴ δύνασθαι διαιρεῖν
 25 ἡμᾶς τὸ πολλαχῶς λεγόμενον. δι γάρ συναισθόμενος, κατὰ πόσων σημα-
 νομένων τὸ κύων ἡ τὸ σιγῶντα φέρεται, καὶ διελόμενος ἡττον ἐν τοῖς τοιού-
 τοις ἀπατηθήσεται· ἐργῶδες δὲ τοῦτο ποιεῖν αὐτίκα καὶ τοῖς εἰς ἄκραν
 30 ἔξιν λογικὴν | ἀφιγμένοις. ἔστι γάρ δὲ κάκείνοις οὐκ εὔπορον διελεῖν ἀγωνίζο- 41
 μένοις ἀθρόως, οἷον τὸ δόν, τὸ ἐν καὶ τὸ ταῦτόν. ἵσως δ' ἂν διαιρεθεῖεν
 τὸ τε δόν ἐν τοῖς δέκα γένεσι καὶ ἐν τῷ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ, καὶ ταῦτόν
 35 τι ἔτερον ἐτέρῳ πάλιν ἡ γένει ἡ εἰδει ἡ ἀριθμῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ
 τὸ ἐν. τῶν δ' αὐτὸν περὶ τὴν σύνθεσιν καὶ διαιρέσιν ἡ ἀπάτη τῷ μηδὲν
 οἰεσθαι διαφέρειν συντιθέμενον τὸν λόγον ἡ διαιρούμενον καὶ καταφρονεῖν
 ὡς οὐδὲν πρᾶγμα· τὸ δὲ διαιρέρει πάμμεγα. καὶ ἵσως ἐν τίσι ταῦτὸν καὶ 10
 40 ἡνωμένος καὶ διηρημένος δι λόγος σημαίνει ὡς ἐπὶ τῶν διρισμῶν ἔχει, οὐκ
 ἐπὶ πάντων δέ. ὅμοιώς δὲ καὶ τῶν παρὰ τὴν προσφόίαν ἡ ἀπάτη· οὐ
 γάρ ἀλλο δοκεῖ σημαίνειν τοῖς ἐρωτωμένοις ἀνιέμενος καὶ ἐπιτεινόμενος δι
 λόγος. ἐπ' οὐδενὸς γάρ ἡ οὐχ ἐπὶ πολλῶν τὸ τοιούτον εῦροι τις ἄν· ἐπὶ
 γάρ τῶν πλείστων πρὸς τὴν διαιφορὰν τοῦ τόνου ἡ τοῦ πνεύματος καὶ ἡ
 τῆς λέξεως ἀκολουθεῖ σημασία. Θάλης μὲν γάρ καὶ Θαλῆς ταῦτὸν σημαίνει. 20

1 τὸ om. LN . 4 σημαίνει M 9 ἀν] sic libri 12 τὴν om. M 14 ἀπελ-
 θεῖν LM πρὸς N 20 παρατετηρημένων M 22 οὖν MN 23 τὸν εχ τῶν
 corr. L 25 φέρεται] φαίνεται N 27 λογικὸν M 32 διαφέρει M 35 τὴν
 om. MN 37 τὸ τοιούτον οἰη. MN

ἄμφω γάρ ἐνὸς δύναματα κύρια· τὸ δὲ ἄγνος καὶ ἀργὸς καὶ 41
 Ἀργος ἔτερα. ποικίλη δὲ καὶ ἡ κατὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς λέξεως ἀπάτη,
 οἷον ἐπὶ τῶν ῥημάτων· ἡ γάρ ἐνεργητικῶς μὲν προφέρονται, πάθος δὲ
 σημαίνουσιν, ὡς τὸ ὄραν καὶ ἀκούειν, ἡ τὸ ἀνάπαλιν, ὡς ἀγωνίζεσθαι,
 5 μέμφεσθαι. ἔτι δὲ τὸ κινεῖν καὶ τὸ νοσεῖν δμοια μὲν τῇ προφορῇ, ὅσπερ
 καὶ τὸ τύπτεσθαι καὶ λοιδορεῖσθαι, ἔτερα δὲ τῷ σημαίνομένῳ· τὸ μὲν
 γάρ ἐνέργειαν ἐν ἀμφοτέροις τὸ δὲ πάθος παριστάνει. δταν γοῦν ἀπλῶς 42
 τὰ τῇ προφορῇ ταῦτα καὶ τῷ πράγματι θήσομεν, ἀπατώμεθα· χαλεπὸν γάρ
 ἐν τούτοις διελεῖν, ποῖα ὡσαύτως καὶ ποῖα ὡς ἑτέρως λέγεται· σχεδὸν γάρ
 10 ὁ τοῦτο δυνάμενος ποιεῖν ἐγγὺς ἐστι τοῦ θεωρεῖν τὸ ἀληθές. μᾶλιστα δὲ
 ἐπίσταται συνεπινεύειν καὶ συμπειθεῖν ταῦτα τὰ ἔτερα οἰεσθαι οὐ μόνον
 τὸ ἀδύνατεῖν διαιρεῖν ἀπ' ἄλληλων τὰ ἐνεργοῦντα ἡ πάσχοντα, ἀλλὰ καὶ 15
 τὸ ὑπολαμβάνειν τὸ καθόλου ταῦτὸν εἶναι τῷ μερικῷ· ἀνθρωπος γάρ δὲ τε
 καθόλου καὶ ὁ Σωκράτης ὁμοίως ἐνικῶς· προφέρονται. δταν γάρ τι κατά²
 15 τίνος κατηγορῆται, ὑπολαμβάνομεν ἐν τῷ σχῆματι τῆς προσηγορίας τόδε τι
 εἶναι καὶ ἐνιαῖον καὶ μερικὸν καὶ τῷ ἀριθμῷ ἐν. οὐχ οὕτω δὲ ἐν πᾶσιν
 ἔχει, ἀλλὰ τῇ μὲν μερικῇ καὶ ἀτόμῳ οὐσίᾳ τοῦτο καν δοίη τις (ταῦτη γάρ
 δοκεῖ μᾶλιστα παρέπεσθαι τὸ τόδε τι καὶ τὸ ὠρισμένον καὶ μοναδικὸν ὃν),
 ταῖς μέντοι καθόλου καὶ ἀπλῶς, τοῖς γένεσι καὶ τοῖς εἰδεσιν, οὐ τὸ τόδε 20
 20 μᾶλλον ἡ τὸ τοιόνδε προσήκει· ποιάν γάρ τινα πλήθους ἀφορίζεται σχέσιν.
 τάττεται δὲ ὁ παρὰ τὸ σχῆμα τρόπος ἐν τοῖς παρὰ τὴν λέξιν σοφίσμασι.
 πρῶτον μὲν οὖν ἐν τούτοις ἡ ἀπάτη γίνεται μετ' ἄλλων σκοπουμένοις ἡ
 καθ' αὐτούς· ἡ μὲν γάρ μετ' ἄλλου σκέψις διὰ λόγων καὶ δυνάματων, ἡ δὲ
 καθ' αὐτὸν οὐχ ἡττον δι' αὐτοῦ τοῦ πράγματος. συμβαίνει δὲ ἀν ποτε καὶ
 25 καθ' αὐτὸν ἀπατηθῆναι, δταν πρὸς τὸν λόγον ἡ τὰ δύναματα | τὴν σκέψιν 43
 ποιῆται. δεύτερον δὲ δτι ἡ μὲν ἀπάτη ἐκ τῆς δυοιότητος, ἡ δὲ δύναμις ἐκ
 τῆς λέξεως. τῶν δὲ παρὰ τὸ συμβεβηκὸν καὶ ἐκτὸς τῆς λέξεως διὰ τὸ
 μὴ δύνασθαι διακρίνειν τὸ ταῦτὸν καὶ τὸ ἔτερον καὶ ἐν καὶ πολλά, μηδὲ
 ποιά τῶν κατηγορημάτων τῷ τε κατηγορουμένῳ καὶ τῷ ὑποκειμένῳ ταυτί-
 30 ζεται, ποῖα δ' οὔ· οὐ γάρ ἐν τὸ ἐν κόκκῳ λευκὸν καὶ ὁ κόκκος οὐδὲ
 ταῦτόν, εἰ καὶ τὸ ὑποκείμενον ἐν ὕσπερ ἀνάβασις καὶ κατάβασις. δύμοίως 10
 δὲ καὶ τῶν παρὰ τὸ ἐπόμενον. δτι γάρ ἐπὶ πολλῶν φαίνεται τὸ ἐπόμενον
 ἀντιστρέφειν, ὡς ἐπί τε τῶν ἰδίων καὶ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν δρισμῶν καὶ
 δριστῶν, καὶ ἐπὶ πάντων οὗτως ἔχειν ἀξιοῦται οὐχ ἐστι δέ· οὐ γάρ, εἰ
 35 τόδε ἀπὸ τοῦδε μὴ χωρίζεται, οὐδὲ θάτερον ἀπὸ θατέρου, οἷον εἰπερ τὸ
 μέλι τοῦ ἔανθου ἐκτὸς οὐχ εύρισκεται, καὶ τὸ ἔανθον ἦδη τοῦ μέλιτος
 ἀχώριστον. τῶν δὲ παρὰ τὴν Ἑλλειψιν τοῦ λόγου καὶ τῶν παρὰ τὸ πῆ-

8 πράγματι θήσομεν L: πράγματι θῶμεν M: πράγμα τιθῶμεν N

10 τούτου M

13 ταῦτὸν εἶναι τὸ καθόλου MN 14 προφέρονται εχ προφέροντος corr. N 15 κατη-
 γορεῖται N . 22 πρῶτον μὲν δτι Aristoteles; cf. v. 26 ἡ ἀπάτη] μᾶλλον ἡ ἀπάτη
 Aristoteles 29 καὶ τὸ L 29. 30 ταυτίζεται M 30 τὸ εχ τῶ corr. N32 δτι γάρ δὲ M 34 ἀξιοῦνται LN 36 μέρι N 30 τοῦ (ante μέλιτος)
 om. M

καὶ ἀπλῶς ἐν τῷ παρὰ μικρὸν ἡ ἀπάτη· ὡς γὰρ οὐδὲν προσσημαῖνον τὸ 43
τί ἡ πῆ ἡ τὸ ἀπλῶς ἡ τὸ πᾶς ἡ τὸ νῦν καθόλου συγχωροῦμεν. ὅμοίως 21
δὲ καὶ ἐπὶ τῶν τὸ ἐν ἀρχῇ λαμβανόντων καὶ τῶν ἀναιτίων, καὶ δοἱ τὰ
πλείω ἔρωτήματα ὡς ἐν ποιοῦσιν· ἐν ἀπασὶ γὰρ ἡ ἀπάτη διὰ τὸ παρὰ
5 μικρόν. οὐ γὰρ ἀκριβοῦμεν οὔτε τῆς προτάσεως οὔτε τοῦ συλλογισμοῦ τὸν
ὅρον τῷ μηδὲν ὑφορᾶσθαι ἀπαντήσειν τῇ βραχύτητι τοῦ παροφθέντος καὶ 44
τῷ μᾶλλον συγκεχύσθαι ἐν ταῖς μετ' ἄλλου σκέψεσιν.

8. Ἐπει δ' ἔχομεν παρ' ὅσα γίνονται οἱ φαινόμενοι συλλογισμοῖ,
ἔχομεν καὶ παρ' ὅποσα οἱ σοφιστικοί· ταῦταν γὰρ ἀμφω, ἡ μικρὸν τὸ
10 διάφορον. παρὰ δὲ τοὺς τρισκαΐδεκα τρόπους ἔκεινοι· παρὰ τοσούτους καὶ
οὗτοι. καλῶ δὲ σοφιστικὴ καὶ φαινόμενον ἔλεγχον οὐ μόνον τὸν ἀμαρτόντα
τοῦ εἰδούς τοῦ συλλογιστικοῦ, ὡς ἀν ἐκ δύο μερικῶν ἡ ἀποφατικῶν ἐν τινι 10
τῶν σχημάτων ἡ ἐξ δλων καταφατικῶν ἐν τῷ μέσῳ πλεκόμενον, ἀλλὰ καὶ
τὸν ὑγιαίνοντα μὲν ἐν τούτῳ, φαινόμενον δὲ καὶ οἰκεῖον τοῦ πράγματος ὡς
15 ἀν ἐκ τῶν ἀρχῶν τῆς προχειμένης ἐπιστήμης ἀγόμενον, μὴ μέντοι διὰ
τέλους τοῦτο φυλάττοντα, ἀλλὰ τοῖς ἀληθέσιν ἔξω φευδῆ παρενείροντα.
εἰσὶ δ' οὗτοι οὓς καὶ πειραστικὸς ἐν τοῖς κατ' ἀρχὰς ωριζόμεθα. τὸ γὰρ
δεικνύει τὴν μίαν τοῦ τριγώνου πλευρὰν μείζονα τῶν λοιπῶν ἐναντίον ἡ
τὸ ἀληθὲς ἔχει· παντὸς γὰρ τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονες 20
20 εἰσὶ πάντη μεταλαμβανόμεναι. πῶς μὲν γεωμετρικὸς ὁ λόγος; τῷ ἀπλῶ
τρίγωνα λαμβάνειν καὶ γραμμὰς ἔκτείνειν· καὶ κύκλους περιάγειν, τῷ δ' αὖ
ἄγειν μὴ ὡς ἀν ἀχθεῖν, καὶ γράφειν μὴ ὡς ἀν γραφεῖν οὐ γεωμετρικός.
δῆθεν συνθλίβει μὲν ὁ πειραστικὸς εἰς ἀντιφάσεις τὸν προσποιούμενόν του
ἐπιστήμονα εἶναι καὶ ἐπ' ὠφελείᾳ ἔστιν οἰς (ἀφαερεῖται γὰρ | αὐτῶν τὴν 45
25 ματαίαν δοξοσφίαν), φαινόμενος δέ, ὡς γε εἴρηται, οἰκεῖος τοῦ πράγματος
πάντη οὐκ ἔστιν· οὐ γὰρ ἀν ἵσχυσεν ἐλέγχαι τοιοῦτος ὁ παρὰ Πλάτων
Ἐύθύφρων καὶ Γοργίας. ἐπει δὲ ἡ διαλεκτικὴ ἐκ τῶν κοινοτάτων ἀρχῶν
καὶ ἐνδόξων λαμβάνει, ἐδισήθη δὲ καὶ ἡ πειραστικὴ ἐκ τῶν προσεχῶν τῇ
κατὰ μέρος ἐπιστήμῃ καὶ ἴδιων, εἴη ἀν τις ἐν ταύταις κοινωνία, καὶ ἔστιν
30 ἡ πειραστικὴ μέρος τῆς διαλεκτικῆς, καὶ δύναται φεῦδος συλλογίζεσθαι δι' 10
ἄγνοιαν τοῦ διδόντος τὸν λόγον. διαφέρουσι δὲ ἀμφότεραι τῆς σοφιστικῆς
ώς αἱ μὲν δῆλον ποιοῦσιν ἀντίφασιν συλλογιζόμεναι τῆς τοῦ ἀποκρινομένου
θέσεως (οὐ γὰρ ἔρωτῶσιν διμώνυμα καὶ ἀμφίβολα καὶ τοιαῦτά τινα), οἱ
μέντοι σοφισταὶ ἀν ποτε καὶ συλλογίζονται τὴν ἀντίφασιν, οὐ ποιοῦσι δῆλον
35 εἰ ἀγνοεῖ ὁ προσδιαλεγόμενος· καὶ γὰρ τὸν εἰδότα ἐμποδίζουσι τούτοις τοῖς
λόγοις· διμώνυμα γὰρ ἔρωτῶντων καὶ ἀμφίβολα οὐδεὶς οἰδεῖ τῶν ἀκρωμένων, 20
εἰ τὴν ἀντίφασιν συνάγουσι.

1 ὥσπερ οὐδὲν M	προσσημαίνει L	4 ὡς om. M	6 τῷ] τὸ M	παρ-
φθέντος MN	7 τὸ M	9 ταῦτα MN	9. 10 τι διάφορον MN	11 ἀμαρ-
M	12 συλλογισμοῦ M	μερικὸν N	12. 13 ἐν τινι τῷ σχήματι M	τάντοντα M
13 καταφατικῶν εχ καταφατικὸν corr. N	14 τὸν] τῶν N	τοῦτο N		
18 δεικνύαι MN	21 ἔκτείνυν L	24 ἀπ' N	26 τοιοῦτος] fort.	
τοιοῦτως	29 μετὰ μέρος M	ἐν εἰς ἀν corr. L: καν N: καν M	34 συλλο-	
γίζωνται MN				

Τοσαῦτα γοῦν παρειπόντες πάλιν ἀνίόντες λέγομεν. δτι μὲν οὖν ἔχο- 45
 μεν πάντας τοὺς ἐριστικοὺς τρόπους τῇ ἀντῇ μεθόδῳ δῆλον. ἔτι δὲ καὶ
 ἐντεῦθεν· παρ' ὅσα γὰρ φαίνεται τοῖς ἀκούοντις ὡς ἡρωτημένα συλλελογί-
 σθαι καλῶς, παρὰ ταῦτα καν τῷ ἀποκρινομένῳ δόξει. ἀπατηθήσεται δὲ ὁ
 5 ἀκροατὴς ἦ διὰ τὴν ὄμωνυμίαν ἡ ἀμφιβολίαν ἡ ἄλλο τι τῶν | ἀπηριθμῃ- 46
 μένων, καὶ ὁ ἀποκρινόμενος παρὰ τι τούτων κατασεσοφίσθαι δόξει· δ γάρ
 μὴ ἐρωτώμενός τις ἔνδοθεν καὶ σιγῶν καλῶς ἡρωτῆσθαι ἐνόμισε καὶ
 συνένευσε, καν ἐρωτηθεὶς θείη, καὶ ἄλλων ἐρωτωμένῳ μὴ διδόντι δυσχερανεῖ.
 οἱ γὰρ ἀκροαταὶ ἐν ταῖς διαλέξεσι κριταὶ τῆς νίκης τοῖς ἀγωνίζομένοις κά-
 10 θηνταὶ· ὡς γοῦν οὗτοι διατεῦθωσι, ταῖς λόγοις τὸ κῦρος ἔπεται. πλὴν ἐπί
 τινων διὰ τὸ πρόδηλον, οἷον ἐν τοῖς παρὰ τὴν λέξιν καὶ τὸν σολοικισμὸν 10
 συμπεραινομένου τοῦ σοφιστοῦ οὐκ ἄφωνοι μένουσιν οὕθ' οἱ ἀκροαταὶ οὕθ'
 οἱ ἀποκρινόμενοι, ἀλλ' ἂμα συμβαίνει προσερωτᾶν αὐτοὺς τὸ ἐνδέες καὶ τὸ
 ψεῦδος ἐμφανίζειν, οἷον ὁ Σωκράτης καθήμενος βαδίζει (ἐλέγχει γάρ, ὡς
 15 παρειθῇ τὸ δύναται), καὶ ἔστιν ἄρα λίθον· οὐ φασιν, ἀλλ' ἔστι λίθος. εἰ
 οὖν οἱ παραλογισμοὶ τῆς ἀντιφάσεως παρὰ τὸν φαινόμενον ἐλεγχόν εἰσι,
 δῆλον δτι παρὰ τοσαῦτα ἀν καὶ τῶν ψεῦδῶν εἴησαν συλλογισμοί. ὁ δὲ
 φαινόμενος ἐλεγχός παρὰ τὴν ἔκπτωσιν τῶν μορίων τοῦ ἀληθοῦς, καὶ εἰπερ 20
 οὐκ ὅχλος τὰ αὐτὰ διὰ τὸ σαφὲς πολλάκις λέγειν, ἐπει ἀληθῆς ἐλεγχός ἔστιν
 20 ἀντιφασις τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνδέες καὶ τἄλλα, φανείη δὲ ψεῦδης ἐλεγχός ἑκάστου
 τῶν μορίων ἐκλείποντος τῶν κατὰ τὸν ἀληθῆ. οἷον ὁ παρὰ τὸ μὴ αἴτιον
 τιθέμενος ὡς αἴτιον καὶ ἀπάγων εἰς τὸ ἀδύνατον οὐκ ἐκ τῶν κειμένων
 ἥχθη οὐδὲ τῷ ταῦτα εἶναι συμβέβηκεν (ἔδει δέ), καὶ δ τὰς δύο ἐρωτήσεις 47
 μίαν ποιῶν παρὰ τὴν πρότασιν, δ τε κατὰ συμβεβήκδις παρὰ τὴν ἐλλειψιν τοῦ
 25 καθ' αὐτό (τούτῳ συνυτήχθη καὶ ὁ παρὰ τὸ ἐπόμενον). ἔτι τὸ μὴ ἐπὶ τοῦ
 πράγματος ἀλλ' ἐπὶ ψιλοῦ τοῦ λόγου καὶ τοῦ δύναματος συνάγειν τὴν ἀντιφα-
 σιν, ὡς ἐπὶ τῶν ὄμωνυμων καὶ ὄμοιοσχημόνων καὶ ἀμφιβόλων καὶ τῶν παρὰ
 προσφδίαν, δ τε κατὰ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν παρά τε τὸ ἐνδεῆ ληφθῆναι
 [τὸν]· ἐν τῷ συμπεράσματι (τὸ) κατηγορούμενον τῆς πρώτης θέσεως καὶ τὸ 10
 30 φύρειν τὸ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ. παρὰ τὴν ἐλλειψιν δὲ καὶ τοῦ τῆς προτά-
 σεως δρου καὶ τοῦ συλλογισμοῦ δ παρὰ τὸ πῆ καὶ ἀπλῶς· οὐ γὰρ ἐκ
 τῶν δοθέντων. πῆ γὰρ ἡ πού ἡ πρός τι ἡ ποτὲ δοθέντος εἶναι ἡ μὴ εἶναι
 ἀπλῶς ἐπάγει, ἡ τὸ ἔμπαλιν; καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ πρὸς τὸ αὐτό. ἔτι
 παρὰ τὸ μὴ συναριθμουμένου τοῦ ἐν ἀρχῇ ὁ τὸ ἐν ἀρχῇ λαμβάνων. ὥστ'
 35 ἔχομεν, παρ' ὅσα μὲν γίνονται οἱ παραλογισμοί· παρὰ πλείω δὲ οὐκ ἀν 20
 εἰεν, παρὰ δὲ τὰ εἰρημένα ἔσογται πάντες.

'Γέρε πάντων δὲ κοινῶς ἀποφαινόμενοι λέγομεν ὡς πᾶς σοφιστικὸς
 ἐλεγχός ἡ συλλογισμὸς οὐχ ἀπλῶς ἔστι συλλογισμὸς ἡ ἐλεγχός, ἀλλὰ πρός

1. δτι—ἔχομεν ομ. Μ: οὖν ομ. Ν 4 καν L δόξει L: δόξειεν MN δὲ ομ. Μ
 10 γοῦν] ἀν οὖν MN 11 τὴν ομ. MN 17 συλλογισμοὶ] παρ' ὅσα καὶ ὁ φαινόμενος
 ἐλεγχός add. Aristoteles 23. ἔδει δέ ομ. Μ 29 τὸν delevi, cf. p. 7, 16: τῶν N
 τὸ addidi 30 φέρειν N 33 ἀπάγοι N 34 συναριθμούμενον M δ—ἀρχῇ
 ομ. N 35 μὲν ομ. MN γὰρ οὐκ MN

τινα· πρὸς γὰρ τὸν μὴ καλῶς ἀποκρινόμενον. ἂν γὰρ μὴ λάβῃς ὁ περιέργως 47 ἐρωτῶν δὲ τε παρὰ τὸ δύμώνυμον ἐν σημαίνειν καὶ ὁ παρὰ τὴν δύμοισχη-
μοσύνην δτι ταῦτὸν τὸ δεικνύειν καὶ δαχρύειν καὶ οἱ ἄλλοι ώσαύτως, οὔτ' 48
ἔλεγχοι. οὔτε συλλογισμοὶ οὔθ' ἀπλῶς οὔτε πρὸς τὸν ἐρωτώμενον. ἂν δὲ
5 λάβωσι, πρὸς μὲν τὸν ἐρωτώμενον ἔσονται, ἀπλῶς δ' οὐκ ἔσονται· οὐ γὰρ
ἐν τῇ ἀληθείᾳ σημαίνειν εἰλήφασιν, ἀλλὰ φαινόμενον καὶ παρὰ τοῦδε.

9. Οἱ μὲν οὖν φευδεῖς ἔλεγχοι καὶ συλλογισμοὶ τοσοῦτοι τῷ ἀριθμῷ
καὶ τοιοῦδε· ἔχομεν δὲ καὶ τὴν διδασκαλικὴν αὐτῶν μέθοδον. τῶν μέντοι 10
ἀληθινῶν ἔλέγχων οὕτ' ἐπιστήμη τις εὑρηται ἥσις νῦν, οὔτε καθ' ὅσους
10 τρόπους διήργηνται. τὸ δὲ αἴτιον, ὡς ἐν τοῖς προοιμίοις ἔλέγετο· παρὰ
τοσοῦτοις γάρ οἱ ἀληθεῖς ἔλεγχοι, παρ' ὅσοις αἱ ἀποδείξεις. πᾶσαι γάρ
ἀπόδειξιν κατ' εὐθεῖαν ἔστι καὶ διὰ τῆς ἀδυνάτου ἀπαγωγῆς περᾶναι, ἦν
δήπου καὶ ἀληθινὸν ἐπιθεμένον ἔλεγχον· οἷον εἰ σύμμετρον ἔφησεν τὴν πλευρὰν
τῇ διαμέτρῳ, ἀποδείξεις δτι ἀσύμμετρος. καὶ ἐπὶ σαφεστέρων, ὁ ἀνθρωπὸς
15 λογικόν, τὸ λογικὸν ζῶον, δ ἀνθρωπὸς ἄρα ζῶον· τοῦτο ἀπόδειξις. εἰ τις 20
γοῦν ἐνίσταιτο μὴ ἀληθὲς λέγων τὸ συμπέρασμα, ἔλέγχοντες αὐτὸν τὸ τοῦ
συμπεράσματος λαμβάνομεν ἀντικείμενον, δπερ καὶ τίθεται, τὸ οὐ πᾶς ἀν-
θρωπὸς ζῶον, καὶ μίαν τῶν κειμένων προτάσεων τὴν ἀνθρωπὸς λογικόν,
καὶ συνάγομεν ἐν τρίτῳ σχήματι ἀδύνατόν τι καὶ ἀτοπον· ἀναιροῦμεν γάρ
20 τι· τῶν δύμοιογούμενων ἀληθῶν. εἰ γὰρ οὐ πᾶς ἀνθρωπὸς ζῶον, πᾶς δὲ
ἀνθρωπὸς λογικόν, οὐ πᾶν λογικὸν ζῶον. ἀλλὰ | μὴν ὑπέκειτο καὶ πᾶν. 49
οὐκ ἄρα ἀληθῆς ἡ ἐνίστασις ἡ οὐ πᾶς ἀνθρωπὸς ζῶον· παρ' ἔκεινην γάρ
τὸ δύνατον. ἀληθὲς ἄρα τὸ πᾶς ἀνθρωπὸς ζῶον, δπερ ἐξ ἀρχῆς ἦν. εἰοι
μὲν οὖν οἱ ἀληθεῖς ἔλεγχοι κατὰ τὰς ἀποδείξεις, αἱ δὲ κατὰ τὰς ἐπιστήμας,
25 καὶ παμπληθεῖς ἐν ἔκαστῃ. πολλαὶ δὲ αἱ ἐπιστῆμαι καὶ οὐπω πεπέρανται·
δσαι γάρ ἐν τῷ λείποντι τοῦ χρόνου φανήσονται, προσθήκη ταῖς οὐσίαις
ἔσονται. χρόνος γάρ ἐκ περιττοῦ, καὶ ἐν ἔκαστῳ γένοιτ' ἂν καὶ ἐν τῷ 10
παντί, ἡ τε τῶν πραγμάτων τοῦτο προσαναγκάζει φύσις ἀνεξάλειπτον ἔχουσα
καὶ τὴν φύσιν καὶ τὴν γένεσιν. ὕστε οὐ δεῖ πειρᾶσθαι ἀφωρισμένως
30 λαμβάνειν, παρ' ὅπόσα ἔλέγχονται οἱ ἀληθῶς ἔλεγχόμενοι, ἃνευ τῆς τῶν
ὅτων ἐπιστήμης ἀπάντων. τοῦτο δ' οὐδεμιᾶς ἐστι τέχνης, οὐδέ τις οἰδε
τά τε ὄντα τά τ' ἐσόμενα τὰ προέοντα τε, θεὸς δ' ἂν τοῦτο μόνος ἔχοι τὸ
γέρας. εἰ οὖν μὴ οἶδον τε πάντα τὸν αὐτὸν εἰδέναι ἀνθρωπὸν, παρὰ δὲ
τὰς ἐν ἔκαστῃ ἐπιστημονικὰς οἱ ἀληθεῖς ἔλεγχοι (ἄλλοι μὲν γάρ παρὰ τὰς 20
35 ἐν γεωμετρίᾳ ἀρχάς, καὶ παρὰ τὰς ἐν ἴατρικῇ ἔτεροι καὶ παρ' ἄλλας ἄλλοι),
οὐδὲ κοινήν τινα μέθοδον αὐτῶν ἀποδοῦναι δυνατόν. καὶ τί δεῖ ἐπὶ τούτων
προσαπορεῖν; μικροῦ δεῖν οὐδὲ οἱ φευδεῖς ἐν ὥρισμένοις· ἐν ἀπέιροις γάρ
καὶ οὗτοι. οἱ γάρ πειραστικοὶ καὶ κατὰ μέρος ἀπειροι τῷ καθ' ἔκαστην

1 ἂν δὲ MN λάβῃ M: λάβει N 2 δ παρὰ — δεικνύειν καὶ (3) οὐ. L 10 δή-
φηνται M 11 τοσούτους M 12 δσοις M 13 ἀληθῆ MN 13. 14 τῇ διαμέτρῳ
τὴν πλευρὰν MN 14 ἐπισφέστερον L 17 τὸ ἀντικείμενον L 20 δύμοιογούμενόν M
24 οἱ οὐ. MN 29 γένεσι N ἀφωρισμένον M 32 ἔσσόμενα M πρὸ τ'
ἐόντα MN, cf. Hom. Il. I, 70 ἔχοι εἰς εἰσιτ. N 33 οἰον] οἱ L 34 ἐπι-
στημονικὰς] ἐπιστήμη ἀρχάς Spengel, cf. v. 35 35 ἔτέρα MN ἄλλη MN

τέχνην δύνασθαι καὶ φευδῆ συλλογίζεσθαι, οἷν κατὰ γεωμετρίαν γεωμετρι- 50
κῶς, καὶ κατὰ τὴν ἱστρικὴν ἱστρικῶς· λέγω δὲ κατὰ τέχνην τὸ κατὰ τὰς
ἐκείνης ἀρχάς. δῆλον οὖν ὡς οὐ πάντων τῶν ἐλέγχων, ὡς δὲν καὶ τῶν
ἀληθινῶν καὶ τῶν πειραστικῶν, ἀλλὰ τῶν παρὰ τὴν διαλεκτικὴν μόνον
5 ληπτέσσον τοὺς τόπους, οὓς καλοῦμεν σοφιστικούς· οὗτοι γὰρ κοινοὶ πρὸς
ἄπασαν τέχνην καὶ δύναμιν. ὑποδύεται γὰρ ή σοφιστικὴ τὴν διαλεκτικὴν
ῶσπερ ἐκείνη τὴν πρώτην φιλοσοφίαν. τοῦ γὰρ πρώτου φιλοσόφου ἐπαγ- 10
γελλομένου καθ' αὐτὸν τὰς κοινὰς τῶν ἐπιστημῶν καὶ ἀνωτάτω εἰδέναι ἀρχὰς
καὶ τὰς ἀποδεῖξεις συγγενεῖς ἐπάγοντος, ὃ διαλεκτικὸς τούτων μὲν ὑφεῖται,
10 περὶ μέντοι τὰ πιθανὰ καὶ κοινὰ διατρίβων καὶ ἀληθῶς ἔνδοξα τοῦ πρώτου
καὶ ὑπὲρ αὐτὸν ἀντιποιεῖται σχήματος. κατὰ τὰ αὐτὰ δήπου καὶ ὁ σοφιστής,
τοῦ διαλεκτικοῦ ἐκ τῶν ἀληθῶς ἔνδοξων συνάγοντος τὴν ἀντίφασιν, αὐτὸς
ἔχ τινων κοινῶν καὶ φαινομένων ἔνδοξων, ψευδῶν μέντοι τοῦτο ποιῶν τὸ 20
τοῦ διαλεκτικοῦ ποιεῖν ἔργον δοκεῖ. ὥστε τὸν μὲν καθ' ἐκάστην ἐπιστήμην
15 ἐλεγχον τοῦ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ἐπιστήμονός ἐστι θεωρεῖν, εἴ γε μὴ ὧν
φαίνοντο, εἴ τ' ἐστι, διὰ τί ἐστι· τὸν δὲ κοινὸν καὶ ὑπ' οὐδεμίαν τέχνην
τῶν διαλεκτικῶν. εἰ γὰρ ἔχομεν διὰ τῶν Τοπικῶν, ἐξ ὧν οἱ ἔνδοξοι συλ-
λογισμοὶ περὶ διοιην, ἔχομεν καὶ ἐξ ὧν οἱ φαινόμενοι ἐλεγχοὶ καὶ σοφιστικοί.
οἱ δὲ ἐλεγχός | ἐστιν, ὡς πολλάκις ἐλέχθη, ἀντιφάσεως συλλογισμός, τοῦτο 51
20 δὲ η̄ δι' ἑνὸς ποιεῖ συλλογισμοῦ, δὲ καὶ σπάνιον (εὐφώρατον γάρ), η̄ διὰ
δύο, δὲ καὶ πλεῖστον, ὡς ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς λέγεται. καὶ ὅταν μὲν ἐν ἐνὶ¹
συλλογισμῷ, δεῖ τὴν ἀντίφασιν ἔχειν τὴν μείζω πρότασιν ὡς ἐκεῖνα 'ο
Ἀνθρωπος ζῶον, τὸ ζῶον καὶ λευκὸν καὶ οὐ λευκόν, καὶ δὲ ἀνθρωπος οὗτος·
καὶ η̄ ἱστρικὴ ὑπόληψις καὶ οὐχ ὑπόληψις, διτε καὶ η̄ ἐπιστήμη, οὐφ' η̄ ὡς
25 εἶδος.' δι' ἄλλου δὲ καὶ ἄλλου, ὡς η̄ ἀνδρεία καὶ ἀγαθὸν καὶ κακόν, τὸ 10
μὲν διτε ἀρετὴ τὸ δὲ διτε τραυμάτων καὶ σφαγῆς αἰτίᾳ. ἔχομεν ἄρα παρ'
ὑπόσσα πάντες εἰσὶν οἱ τοιοῦτοι. εἰ δὲ τοῦτ' ἔχομεν, καὶ τὰς λύσεις ἔχομεν·
αἱ γὰρ τούτων ἐντάσσεις λύσεις εἰσὶν. ἀ γὰρ ἐνιστάμενοι προφέρομεν τοῖς
ὑλακτεῖν τὸν ἐν θαλάσσῃ κύνα συνάξασιν, ὡς οὐκ ἐπ' αὐτοῦ σημανομένου
30 τὸ ὑλακτεῖν δεδώκαμεν ἀλλ' ἐπὶ τοῦ χερσαίου, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ὄμοίως,
τούτοις αὐτοῖς καὶ τὸ σόφισμα λύομεν. ἄνω δὲ καὶ κάτω φαινομένους 20
ἐλέγχους λέγομεν οὐχ διφοῖν· οὐ γὰρ τῷ τυχόντι καὶ ἰδιώτῃ ἀλλὰ τοῖς
τοιοῦσδε τοῖς ἐν φιλοσοφίᾳ καὶ ἐπιστήμοσιν. δὲ γὰρ μὴ εἰδὼς ἐξ ὧν ἀπα-
τηθήσεται, ἀπειρα ἔξει τὰ ἀπατήσοντα· ἀρριστα γάρ ἐστιν, ἐάν τις σκοπῇ,
35 παρ' ὑπόσσα φαίνονται τοῖς τυχοῦσιν· οἱ μέντοι ἐπιστήμονες οἰδασι, κατὰ
τίνα τῶν τρόπων τόδε προέβη τὸ σόφισμα. ὥστε φανερὸν ὡς δὲ διαλεκτι- 52
κὸς μόνος δύναται λαβεῖν καὶ γνῶναι, κατὰ τίνας αἰτίας καὶ πόσας γίνονται
διὰ τῶν κοινῶν ἀρχῶν, καὶ μόνος οὐτος τὸν τε ὄντα ἐλεγχον διακρινεῖ καὶ
φαινόμενον καὶ τὸν διαλεκτικὸν η̄ φαινόμενον διαλεκτικὸν η̄ πειραστικόν.

7 τοῦ δὲ M 17 τόπων MN 20 συλλογισμοῦ Spengel: συλλογισμὸν libri 21 ἐν
τοῖς Ἀναλυτικοῖς] Anal. pr. B 15 p. 64b 17 sqq. 22 δὲ om. MN 23 καὶ δὲν M
24 ὑπόληψις (ante καὶ) om. M 25 ἄλλον utrobique M 26 δὲ om. L 27 ἀνδρία MN
35 εἰδασι N: Ισασι M 38 διαχρήνει MN

10. Καὶ ἡμεῖς μὲν οὕτω τοὺς τῶν σοφιστῶν ἐλέγχους κατ’ εἰδῆ καὶ 52
 κατὰ γένος διηρήκαμέν τε καὶ ἐδιδάξαμεν καὶ πρώτην αὐτῶν ἐκείνην καὶ
 κοινοτάτην διαιρέσιν πεποιήμεθα, καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν παρὰ τὴν λέξιν τοὺς 10
 δὲ ἔκτὸς τῆς λέξεως ὠνομάκαμεν. ἀλλ’ εἰσὶν οἱ τούτοις μὲν οὐ στοιχοῦσιν,
 5 ἑτέραν δὲ παρ’ αὐτῶν καὶ κοινοτέραν τὴν ἀνωτάτω ποιοῦνται διαφοράν·
 τοὺς μὲν γάρ φασιν εἶναι πρὸς τούνομα τοὺς δὲ παρὰ τὴν διάνοιαν ταῦτα
 δὲ εἰ μὴ ταῦτα ἀλλ’ ἔτερα, καὶ εἰ πάσας ἔχει τὰς ἀποδεδομένας τῶν σο-
 φισμάτων ἰδέας, καὶ ἐπὶ πᾶσιν εἰ καλῶς οὕτω λέγεται καὶ διγρῆται, ἐπι-
 σκεψώμεθα λογικώτερον. καὶ πρῶτον μὲν ἀτοπὸν τὸ ὑπολαμβάνειν ἄλλους
 10 μὲν εἶναι πρὸς τούνομα λόγους, ἔτερους δὲ παρὰ τὴν διάνοιαν, ἀλλ’ οὐ τοὺς 20
 αὐτούς. τί γάρ ἐστι τὸ μὴ πρὸς τὴν διάνοιαν ἀλλ’ η δταν μὴ χρῆται τῷ
 δνόματι ὁ ἐρωτῶν ἐπὶ τῇ ἐννοίᾳ ἐκείνῃ καὶ ἐφ’ ϕ σημαίνομεν ωρ ὁ ἐρωτη-
 θεὶς διανοούμενος ἔδωκεν; τὸ δ’ αὐτὸ τοῦτο ἐστι καὶ πρὸς τούνομα. ψιλὸν
 γάρ ὥσπερ περιστρέφει τὸ ὄνομα διαφόροις ἐφαρμόττων πράγμασιν. ὡς δὲ
 15 δὲ σαφέστερα ἀλέγομεν γένοντο, ἐπὶ τῶν διμωνύμων | γυμνάσωμεν. πρὸς 53
 γάρ τὸν ἐρωτήσαντα ‘ἄρα γε ὁ κύων ὑλακτεῖ;’ η ‘ό δετὸς πτηνόν;’ εἰ
 τις δώσει οἰόμενος ἐρωτᾶσθαι περὶ τοῦ χερσαίου η τοῦ ἐν ἀέρι, ο δὲ μὴ
 ἐπὶ τούτοις χρῆται ἀλλὰ μεταφέρει τὸ ὄνομα ἐπὶ τοὺς θαλαττίους, εἴτα
 δεικνύει τὸν ἀποκριθέντα φεύδομενον, εἰς δὲν τὰ εἰρημένα συνάγεται. η τε
 20 γάρ διάνοια ἔκατέρων διάφορος καὶ οὐ πρὸς τὸ αὐτό, καὶ τὸ μεταπίπτον
 διὰ τὸ πλεῖστα σημαίνειν τὸ ὄνομα τῆς πλάνης αἰτιον. εἰ δὲ μὴ τὸ ὄνομα 10
 σημαίνει πλείω, η καὶ σημαῖνον ως δὲν δηλοῦν ὑπὸ τοῦ ἐρωτῶντος καὶ
 ἀποκρινομένου ὑπολαμβάνεται, ἀπάτη μὲν οὐκ ἐσται, παλιν δὲ ταῦτον ἐσται
 ἄμφω. οἰον τὸ δὲν καὶ τὸ δὲν ἵσως πολλὰ σημαίνει, δ μέντοι Παρμενίδης
 25 καὶ Ζήνων δὲν ἄμφω καὶ καθ’ ἐνδὲ σημαίνομένου. τιθέμενοι εἰ ἔτερος υφ’
 ἔτερου προσηρωτάτο, εἰ δὲν τὸ δὲν καὶ μονοειδές, καὶ ο διδοὺς δὲν εἶναι
 Ζήνων καὶ ο λαμβάνων Παρμενίδης ἄμφοτεροι καὶ πρὸς τούνομα καὶ πρὸς
 τὴν διάνοιαν ἀλλήλων διειλεγμένοι εἰησαν. εἰ δὲ τις πολλὰ οἰεται σημαίνειν
 καὶ ἐρωτήσει, οὐ πρὸς τὴν διάνοιαν αὐτοῦ δηλον δτι ἀπηντηκὼς ἐσται ο
 30 ἀποκριθεὶς δὲν, ως γε εἰρῆται. καὶ τοῦτο μὲν οὕτως. ἔπειτα δὲ τὸ πρὸς
 τούνομα καὶ παρὰ τὴν διάνοιαν οὐκ ἐπὶ πάντας φθάνει τοὺς παραλογισμούς,
 ἀλλὰ περὶ μόνους τούτους δσοι πλείω σημαίνουσιν. εἰεν δ’ δι τῶν ἐντὸς
 τῆς λέξεως μόνοι οἱ κατὰ τὸ διμώνυμον καὶ ἀμφίβολον οὲ τε παρὰ προ-
 φρίαν καὶ κατὰ τὴν διμοιοσχημοσύνην. ἄλλως τε οὐδὲν τούτοις αὐτοῖς 54
 35 ἀεί τὸ αἰτιον δὲν τῇ λέξει, δὲν η πρὸς τούνομα καὶ παρὰ τὴν διάνοιαν, ἀλλ’
 ἐστιν δτε πρὸς τὸ ποιὸν εἶναι τὸν ἐρωτῶντα η ἀποκρινόμενον. οἰηθεὶη γάρ
 ἀν τις τό τε μονοειδὲς πολύσημον καὶ τὸ ἐμπαλιν, ως δὲ ἔχει, καὶ δώσει
 καὶ ἀπολύψεται εἴτι εἰ ἀποδέεικται τοὺς αὐτοὺς εἶναι τοὺς παρὰ τὴν
 διάνοιαν τοῖς πρὸς τούνομα, πάντας δὲ ἐκείνοι τῇ διαιρέσει συνέχειν φόντο,

11 ἀλλ’ η N 11. 12 τῶν διμωνύμων N 12 καὶ om. MN σημαίνω L δ
 om. N 17 γερσαίου L 21 πλεῖστα] sic libri: πλείω recte Spengel τὸ
 (post σημαίνειν) om. L 23 ἀποκρινόμενου L 29 ο] μὴ MN 34 καὶ οἱ
 κατὰ MN

εσονται πάντες πρὸς ἐν τοῦτο συγχεκλεισμένοι τὸ κατὰ τὸ ὄνομα. ἀλλὰ 54 μὴν τοῦτο ἐν τοῖς ἐντὸς τῆς λέξεως παραλογισμοῖς ἐθεωρεῖτο μόνοις καὶ 11 τούτοις οὐ πᾶσι. λείπεται ἄρα τούς τε ἐκτὸς τῆς λέξεως ἀπαντας καὶ τοὺς παρὰ σύνθεσιν καὶ διαιρεσιν ἐκτὸς πίπτειν τῆς εἰσηγμένης παρ' αὐτῶν 5 διαιρέσεως. ἦν δὲ μὴ ἀφυκτὸν διαιρεσιν ἐν τοῖς λόγοις ἔκακίζομεν πρότερον, τοιαύτη τίς ἐστι. κάκειν δὲ αὐτοῖς ἔγκλημα τὸ παρόραμα· δλως γὰρ ἀπόπον αὐτόθεν τὸ περὶ ἐλέγχων σοφιστικῶν διαλέγεσθαι μὴ πρότερον 20 διαλαβόντας περὶ συλλογισμοῦ· ο γὰρ ἐλεγχος συλλογισμός τις. ἔδει οὖν ζητῆσαι περὶ τοῦ ἀπλῶς συλλογισμοῦ πρότερον, εἴτα περὶ τοῦ ἀληθοῦς 10 ἐλέγχου, εὐρόντας δὲ τί ἐστιν ἐλεγχος, ἡ τοσάσδε τὰς τῶν σοφισμάτων ἀρχὰς τίθεσθαι δσας καὶ ἡμεῖς, ἡ πάντας ἀνάγειν εἰς τὴν τοῦ ἀληθοῦς ἐλέγχου ἄγνοιαν. ἐχρῆν οὖν περὶ συλλογισμοῦ ἑσκέφθαι πρότερον ἡ περὶ ψευδοῦς ἐλέγχου· ἔστι γὰρ ὁ τοιοῦτος ἐλεγχος φαινόμενος συλλογισμὸς ἀντιφάσεως. διὸ καὶ εἰ μέλλει γενήσεσθαι, δεῖ τὸ αἰτιον τῆς ἀπάτης ἡ ἐν 20 15 τῷ | συλλογισμῷ μόνῳ εἶναι (λέγω δὲ τοῦτο, ὅταν ἐν τῷ συμπεράσματι), 55 ἡ ἐν τῇ ἐρωτήσει τῇ κατ' ἀντίφασιν προτεινομένη καὶ τῇ πλοκῇ τῶν προτάσεων τῷ διττὸν ἡ ἀμφίβολον εἶναι τὸ δοθὲν ἐν προτάσεσιν, ἡ ἐν ἀμφοῖν· δ' ἐν μηδετέρῳ ἀληθῆς συλλογισμός. τὸ μὲν οὖν Σωκράτην βαδίζειν νῦν καθήμενον ἐν τῷ συμπεράσματι τῷ ἐλλεῖψαι· αἱ γὰρ προτά- 20 20 σεις ἀληπτοι· τὸ δὲ σιγῶντα λέγειν ἐν τῇ τῆς ἐρωτήσεως ἀντιφάσει καὶ τῷ τῷ ἀμφίβολον λαβέσθαι πρότασιν, τὸ μέντοι συμπέρασμα ἀληθὲς τὸ ἐστιν ἄρα σιγῶντα λέγειν. τὸ δ' διτῇ ἡ Ὁμήρου ποίησις σχῆμα, διότι κύκλος, καὶ δ μὴ ἔχει δοίη τις, ἐν ἀμφοῖν· δ τε γὰρ κύκλος διπλοῦν, ἡ τε ποίησις ὡς περὶ τὰ αὐτὰ στρεφομένη καὶ τὸ παρὰ γεωμέτραις σχῆμα, καὶ τὸ 25 συμπέρασμα διτῇ ἡ ποίησις σχῆμα ἐπίπεδον ψευδές. πάλιν, ἀρ' δ μὴ ἔχει τις, δοίη ἄν; οὐ· τί δέ; δ μὴ ἔχει τις ταχέως, δοίη ἀν ταχέως; ναί. ἀρ' οὖν δ μὴ ἔχει τις, δοίη ἄν. οὕτω δὲ ἔδει συμπερᾶναι 'δ ἄρα μὴ 20 ἔχει τις ταχέως, δοίη ἀν ταχέως', καὶ οὕτως ἔδει ἐρωτῆσαι 'ἀρ' δ ἔχει τις, δοίη ἀν ᾧ οὐχ ἔχει, ἡ οὐ;' δὲλ' οὐχὶ δ μὴ ἔχει τις δοίη ἄν.

30 30 'Αλλὰ δὴ δύνειν ὁ λόγος, ἐπανιτέον, καὶ ἔτι προσωτέρω τοὺς ἐλέγχους ἀγάγωμεν τὴν οὕτω διαιρούντων ἐπὶ πλέον δόξαν εὐθύνητες. πότερον οἱ ἐν τοῖς μαθήμασι παραλογισμοί, οἱ καὶ πειραστικοὶ λέγονται, κατὰ τὴν τοῦ ἐρωτωμένου εἰσὶ διάνοιαν ἡ οὐ; ἀλλὰ πῶς ἀν εἰεν; εἰ γάρ 30 τις καίπερ εἰδὼς ᾧ τὸ τρίγωνον σημαίνει πολλά, τὸ τε σκαληνὸν καὶ 56 35 ισοσκελὲς καὶ ισόπλευρον, εἴτα ἐρωτηθεὶς εἰ παντὸς τριγώνου αἱ πρὸς τῇ βάσει γωνίαι ίσαι ἀλλήλαις, καταφήσει βλέπων πρὸς μόνον τὸ ισοσκελές, δ μέντοι σοφιστῆς συμπεράνῃ ἐπὶ τοῦ σκαληνοῦ τὴν ἀντίφασιν (τούτου γὰρ οὐχ ίσαι), οὐκ ἀν εἴη διειλεγμένος ὁ ἐρωτήσας κατὰ τὴν τοῦ ἀποκρινομένου διάνοιαν. καὶ ἔτι μᾶλλον, εἰ πολλὰ σημαίνει τούνομα, δ δὲ μὴ νοεῖ μηδ'

4 παρὰ τὴν σύνθεσιν MN
om. MN 13 ἔστι δὲ M
26 τις (ante ταχέως) om. M
λεγμένος LN

εἰσηγμένης MN 10 τὰς om. MN 11 ἀληθοῦς
18 post ἀμφοῖν add. ἡ ἐν θατέρῳ MN 20 ἀληπτοι N
27 ἄρα δ MN 37 συμπερανεῖ MN 38 διη-

οἰεται, οἷον τὸ κόκων, καὶ δοίη κατὰ πάντων τὸ ὄλαχτεῖν, εἴτα συκοφαντεῖται 56 ὡς τὸν ἀστέρα ὄλαχτεῖν εἴποι, πῶς οὗτος ἐλεγχόμενος ἔσται ἡ διειλεγμένος 11 ἐκεῖνος; ἀρ' οὐ παρὰ τὴν διάνοιαν; οὐ γὰρ δν οὗτος τῇ θιανοίᾳ κύνα ἀπέδωκε, συνήσεν ἐκεῖνος. ἀλλὰ μὴν ταῦτα δοκεῖ καὶ πρὸς τοῦνομα εἶναι, 5 ὥστ' ἔκ πάντων συνάγεται μὴ ἔτερους. ἀλλήλων εἶναι.

Καὶ τοσούτων εἰρηγμένων ἔτι ἐνίστανται φάσκοντες ὡς ἔστιν ἀναλῶσαι τὸν ἐλέγχους ὡς εἰς ἀρχὰς κοινὰς εἰς ταῦτα, εἴπερ κατὰ διαιρέσιν αἱ ἐρωτήσεις προτείνοντο. ἔσται δὲ τοῦτο οὕτως· ἀρ' ἔστι σιγῶντα λέγειν 20 ἡ οὖ; ἡ ἔστι μὲν ὡς οὖ, ἔστι δ' ὡς ἵναί; ἀπλῶς μὲν γὰρ ὁ σιγῶν οὐ 10 λέγει, τρόπον δὲ ἄλλον ἔστι σιγῶντα λέγειν τὰ ἄφωνα δήπου καὶ ἄψυχα πράγματα. ἀλλὰ καὶ πάλιν οὐδ' οὕτως ἔσται ἀλλά λέγουσιν· οὔτε γὰρ διαφορὰν αὐτοῖς τὰ τῆς διαιρέσεως ἔξουσιν, οὔτε τὸν τρόπους τῶν σοφισμάτων κατὰ κοινόν τι συνέχουσιν. εἰ γὰρ καὶ μετὰ διαιρέσεως ὁ λόγος προβαίη καὶ ὁ μὲν μηδαμῶς δοίη τὸν σιγῶντα λέγειν, ὁ δὲ συνάχει ὡς δυνατόν, 25 ἀπλῶς | μὲν ὁ λόγος ἔσται πρὸς τοῦνομα, ὁ μέντοι ἐρωτήσας πάλιν ἔσται 57 διειλεγμένος παρὰ τὴν τοῦ ἐρωτωμένου διάνοιαν. οὐκ ἄρα οὐδὲ ἐντεῦθεν ἔστι τι γένος λόγων τὸ παρὰ τὴν διάνοιαν, ἀλλὰ τινες τῶν παρὰ τὴν λέξιν ἔσονται καὶ κατὰ τοῦνομα καὶ παρὰ τὴν διάνοιαν, οἱ πλεῖστοι δ' οὖ, ὡς πολλάκις εἴρηται, οὐδεὶς δὲ τῶν ἔκτος οὐδὲ διαιρέσιν.

20 *Ἐπειτα καὶ τὸ ἀξιοῦν οὕτως ἐρωτῶντας διαιρεῖν πῶς δν ἔχοι καλῶς; πρῶτον μὲν γὰρ ἔστιν δτε ὁ ἐρωτῶν οὐκ οἶδε, ποσαχῶς ἔχει τὸ ἐρωτώμενον. 10 δ δὲ μὴ οἶδε, πῶς δν διέλοι; εἴτα καὶ χωρίς ἔστι τὸ διδάσκειν τρῦ διαιλέγεσθαι, καὶ τὸ μὲν τοῦ καθαρῶς φιλοσοφοῦντος καὶ τὴν ἀχλὸν τῆς ἀγνοίας ἀπὸ τῆς ψυχῆς αἰροντος τῷ ἀνακαθαιρεῖν καὶ διαρθρῦν τὰ προσπίπτοντα, 25 τὸ δὲ τοῦ διαιλεκτικοῦ, δς οὐ διδάσκει ἀλλ' ἐρωτᾷ· προσποιεῖται γὰρ μὴ εἰδέναι. τὸ γοῦν ἐγκελεύειν τοῖς διαιλεγομένοις διαιρεῖν φύρειν ἔστι τὴν τάξιν καὶ τῶν πραγμάτων συγχεῖν τὴν διαφοράν. δ δ' δν μὴ τῷ διαιλεκτικῷ 30 δοίη τις, σχολῇ γ' δν τῷ σοφιστῇ, δς εἰ μὴ καὶ τὰ δῆλα χρύψει καὶ πρὸς πᾶν ἀγνῶτι τῷ προσδιαλεγομένῳ χρήσαιτο, λήσεται διεφθορώς τὴν τέχνην. 35 τὸ γὰρ κεφαλαιον τῆς ἐπιστῆμης αὐτῷ νικῆσαι πρὸς ἀπάτην ἔστι, διαιρῶν μέντοι φανερὸν ποιήσει ὡς ἔχει τὸ πράγμα τῷ μήτ' ἐσκεμμένῳ μήτε εἰδότι μήδ' ὑπολαμβάνοντι, δτι ἄλλως λέγεται. ἀλλ' ἡμεῖς μὲν οὕτω, οἱ δὲ τοσούτον πρόσκεινται. ὡς προσαναγκάζειν καὶ τὰ μὴ διπλᾶ, ἀλλ' ἐνδὲ ὄντα 58 σημαντικὰ καὶ ταῦτα προάγειν κατὰ διαιρέσιν. τί γὰρ κωλύει ταῦτα, φασί, τοῦτο παθεῖν; ὡς ἐπ' ἐκείνων τῶν προβλημάτων ἄρα ἴσαι αἱ τέσσαρες μονάδες ταῖς δυσὶ δυάσιν ἡ οὖ; καὶ δρώνυμον μὲν ἐν τούτοις οὐδέν, οὐδὲν δ' ἡττον, φασί, διαιρέσις ἔσται· ὀδὶ μὲν γὰρ ἔσονται ἴσαι, ὀδὶ δ' οὖ. ἀπλῶς μὲν γὰρ αἱ τέσσαρες μονάδες ὡς δλον ταῖς δυσὶ δυάσιν, ἡ ἐκατέρα τῶν δυάδων ταῖς τέσσαρσι μονάσι καθάπαξ οὐκ ἴσαι. καὶ πάλιν, ἄρα τῶν 10

2. 16 διηλεγμένος MN 11 δ λέγουσιν N 13 προβάση N 15 μέντοι] μέν τι N
17 τὴν λέξιν—παρὰ (18) οι. MN 19 οὐδεὶς γὰρ N παρὰ τὴν σύνθεσιν MN
24 αἰροντος ἀπὸ τῆς ψυχῆς M: αἰροντες ἀπὸ τῆς ψυχῆς N 28 γ' δν] δὲ Μ 31 ποιήσεις N 35 ἐκκείνων N ίσαι οι. M 38 δυσὶ—ταῖς (39) οι. M ἐκάτερα L

έναντιων μία ἐπιστήμη η οὐ; καὶ ή διαίρεσις ‘ἔστι δὲ τῶν ἔναντιων τὰ 58
μὲν γνωστὰ τὰ δὲ ἄγνωστα.’ δὲ δὲ ἀνωτέρω περὶ τούτων διετεινάμην, καν-
ταῦθα λέγω· ἐμοὶ γάρ δοκεῖ ὁ τοῦτ’ ἀξιῶν ἀγνοεῖν ὡς ἔτερον τὸ διδάσκειν
τοῦ διαιλέγεσθαι, καὶ ὡς δεῖ τὸν μὲν ὀνδάσκοντα μὴ ἐρωτᾶν, αὐτὸν δὲ ἀφ’
5 αὐτοῦ λαμβάνοντα δῆλα ποιεῖν τῷ μαθητῇ, τὸν δὲ ἐρωτῶντα μὴ διαιρεῖν,
καὶ τὸν σοφιστὴν εἰς ἀδηλὸν συνελαύνειν ἀπαντα· περὶ γάρ τὸ μὴ δὲ
διατρίβων κατὰ τὸν Πλάτωνα εἰς παντάπασι σκοτεινότατον τόπον κατα- 20
δέδυκε.

11. Καὶ πρὸς τούτοις, εἰ τὸ φάναι καὶ ἀποφάναι ἀξιοῦμεν τοῦ ἀπο-
10 δεικνύντος εἶναι καὶ διδάσκοντος, τί ποτε δώσομεν τῷ διαιλεγομένῳ καὶ
πεῖραν λαμβάνοντι; δεῖ γάρ διαφέρειν· ἔστι γάρ η πειραστικὴ διαιλεκτική
τις, ὡς εἴρηται, διὸ περὶ πάντων ἐπισκοπῆς καὶ θεωρεῖ οὐ τὸν εἰδότα τὴν |
ἐπιστήμην καὶ ἀκριβῶς ἔχοντα, ἐξ ἡς τὸ πρόβλημα, ἀλλὰ τὸν ἀγνοοῦντα 59
μὲν προσποιούμενον δέ. εἰ δὲ δεῖ περὶ τούτων καὶ πλέον εἰπεῖν, δὲ μὲν
15 κατὰ τὰ κοινὰ τὸ πρᾶγμα θεωρῶν καὶ ἀληθῶς ἔνδοξα (κοινὰ δὲ η τὰ δο-
κοῦντα πᾶσιν η τοῖς πλείστοις η τοῖς σοφοῖς) διαιλεκτικός, δὲ τοῦτο
φαινομένως ποιῶν σοφιστικὸς καὶ ἐριστικός. διττὸς δὲ οὗτος, δὲ τε βεβλαμ-
μένος τῷ σχήματι καὶ μὴ σώζων τὸ εἰδός, δεῖ καὶ χυρίως ἐριστικός, καν
ἀληθὲς η τὸ συμπέρασμα (τοῦ γάρ διὰ τί ἀπατητικός ἔστιν, ὥσπερ δὲ 10
20 Καινεὺς ἐποίει συνάγων τὸ πῦρ ἐν πολλαπλασίοις ἀναλογίᾳ δύο καταφράσεις
λαβὼν ἐν δευτέρῳ σχήματι, η ἐν τρίτῳ τὸ πάντα σοφὸν σπουδαῖον εἶναι,
διτὶ δὲ Πιττακὸς ἀμφω), καὶ δεύτερος δ μὴ ὧν κατὰ τὴν ἑκάστου μέθοδον
παραλογισμὸς δμως δοκῶν εἶναι τοῖς ἀπειροτέροις ἐκ τῶν οἰκείων τῆς τέχνης
ἀρχῶν. τὰ γάρ φευδογραφήματα παραλογισμοὶ μέν εἰσιν, οὐχ ἐριστικοὶ δέ,
25 εἰπερ δεῖ τηρεῖν τὴν διαφοράν· οὐ γάρ δ τι ἔστι φευδογράφημα περὶ 20
ἀληθές τι, τοῦτο ἐριστικόν ἔστιν, ἀλλὰ κατὰ τὸ κοινὸν ἔσται παραλόγισμα,
τὴν μέντοι κατ’ εἰδός ωὐκ ἀπολέσει διαφοράν. τοιοῦτοι δὲ οἵον τὸ τοῦ
Ἴπποκράτους τοῦ Χίου φευδογράφημα ἐπὶ τὸν τοῦ κύκλου τετραγωνισμὸν
καὶ τὸ τοῦ Ἀντιφῶντος. δὲ μὲν γάρ ἐν κύκλῳ περιγράψας τετράγωνον τὰ
30 μέσα ἐμβαδὰ τῶν τετραγωνικῶν πλευρῶν καὶ τῆς τοῦ κύκλου περιφερείας
καταναλῶσαι φέτο | διὰ γραφῆς τριγώνων ἴσοσκελῶν, ὡς δὲ τοῦτο λαβὼν 60
ἔξει καὶ τὸ ἐπίλοιπον τοῦ τετραγώνου (τοῦτο δ’ ἦν δὲ κύκλος) τῷ ὡς ἐν
ἀμφότερα τὸ δλον εἶναι τετράγωνον. ἀλλὰ τοῦτο ἀδύνατον τῷ τὸ μέγεθος
εἰς ἀπειρα εἶναι διαιρετόν. δὲ μέντοι Ἀντιφῶν ἐπεχείρει διὰ τῶν μηνισκῶν
35 ἐτέρως· ἐπει δὲ πραγματειωδεστάτη η τοιαύτη ἀπόδειξις τοῖς ἀγεωμετρήτως
ὑμῶν ἔντυγχάνουσιν, παρεῖται. δμως μέντοι ἀμφότεροι ὡς ἀπλῶς ἐκ γεω- 10
μετρίας τοὺς λόγους ποιούμενοι οὐκ ἐριστικοὶ ἀλλὰ τὸ δλον τοῦτο πειραστικοί.
δὲ γε Βρύσων κατὰ κοινόν τι τετραγωνίζειν ἐπιχειρῶν καὶ οὐ κατὰ τὸ

3 ἐτέρου τοῦ διδάσκει N 7 κατὰ τὸν Πλάτωνα] Soph. p. 254 A 9 εἰ] εἰς N καὶ
ἀποφάναι οι. N 15 κατὰ τὸ πρᾶγμα θεωρῶν τὰ κοινὰ Aristoteles 17. 18 βεβλαμένος N
18 δε] ως M 19 η τὸ] εἰ L 24 τὰ δὲ MN 25 δε] δη N 26 τὸ

οι. MN 28 τοῦ κλου L: τοῦ χρ N ἐπι] ἐπει N 32 ξειο M 34 Ἀντι-
φῶν] Ἴπποκράτης MN; recte quidem, si rem ipsam spectes, sed cf. p. 30, 36 Alex. f. 30 b

πρᾶγμα τὸ ὑποκείμενον μᾶλλον ἀν εἴη ἐριστικός· τετράγωνα γὰρ ἔκθέμενος 60
ἐν κύκλῳ τρία, ὃν τὸ μὲν ἐγγράψας τὸ δὲ περιγράψας τὸ δὲ μεταξὺ δια-
γράψας, κοινοῖς ἐπειτα χρῆται λόγοις πρὸς τὴν ἀπόδειξιν οὐ μᾶλλον γεωμέτρῃ
ἢ φυσικῷ ἢ ἐτέρῳ τῷ τῶν ἐπιστημόνων προσήκουσιν. ἐπειδὴ γάρ, φησί,
5 τὸ μέσον τετράγωνον καὶ ὁ κύκλος τῶν παρ' ἕκατερα τετραγώνων ἀμφο 20
τοῦ μὲν μείζονα τοῦ δ' ἐλάττονα, τὰ δὲ τῶν αὐτῶν μείζονα καὶ ἐλάττονα
ἴσα ἀλλήλοις ἔστιν, ίσος ἔσται καὶ ὁ κύκλος τῷ μέσῳ τετραγώνῳ. ἔστι
δὲ φεῦδος· τὰ γὰρ δικτὼ καὶ ἐννέα τῶν μὲν δέκα ἐλάττω τῶν δὲ ἑπτὰ
μείζων, οὐκον ἥδη δὲ καὶ ἀλλήλοις ίσα. καὶ οὐ μᾶλλον ἐν τούτοις ὁ λόγος
10 ἢ ἐπὶ χρόνων καὶ τόπων καὶ σωμάτων ἐφαρμόσει στερεῶν, ὡς γε· εἰρηγηται.
ἢν μὲν οὖν ἄν τις ἐπίδοι | διαφορὰν ἐνοῦσαν ἀμφοῖν τοῖν παραλογισμοῖν, 61
τοιαύτη τις ἦν· ἡμεῖς δὲ ἀμφοτέρους εἰς ἐν κεφαλαιούμενοι κατὰ κοινόν τι
ἐριστικὸν καὶ φαινομένους συλλογισμοὺς δινομάζομεν καὶ τοὺς βεβλαμμένους
τῷ σχήματι καὶ τοὺς φευδογραφοῦντας. ἔοικε δὲ ὁ κατὰ τὸ πρᾶγμα παρα-
15 λογισμὸς τῇ ἐν τῇ ἀγωνίᾳ ἀδικίᾳ· ὡς γὰρ ἔκεινη εἰδός τι ἔχει καὶ καλεῖται
ἀδικομαχία, οὗτως ἐν ἀντιλογίᾳ ἀδικομαχίᾳ τις ἔστιν ἡ ἐριστική· ἔκει τε
γὰρ οἱ πάντα νικᾶν προαιρούμενοι πάντων ἀποτονται καὶ τρέχοντες ἀλλήλοις 10
προσπταίουσι κατέχοντες καὶ σκῶλα τοῖς ποσὶν ὑπορρίπτοντες, καὶ ἐνταῦθα
οἱ ἐριστικοὶ τὸν δρόμον τοῦ λόγου ἀνακόπτουσι τοῖς ὅμωνύμοις καὶ ἀμφι-
20 βόλοις. οἱ μὲν οὖν τῆς νίκης αὐτῆς χάριν τοιοῦτοι ἐριστικοὶ ἀνθρωποι καὶ
φιλέριδες εἶναι· δοκοῦσιν, οἱ δὲ δόξης χάριν τῆς εἰς χρηματισμὸν σοφιστικοί·
ἢ γὰρ σοφιστική ἔστιν, ὡς εἰπομεν, χρηματιστική τις ἀπὸ σοφίας φαινομένης·
διὸ φαινομένης ἀποδεῖξες ἐφίενται. καὶ τῶν αὐτῶν μὲν. λόγων εἰσὶν οἱ 20
φιλέριδες καὶ οἱ σοφισταί, ἀλλ' οὐ τῶν αὐτῶν ἔνεκεν, ἀλλ' ἢ μὲν νίκης
25 φαινομένης, ἐριστικοί, ἢ δὲ σοφίας, σοφιστικοί. καὶ γὰρ ἡ σοφιστική ἔστι
φαινομένη σοφία ἀλλ' οὐκ οὖσα.

Τούτων οὕτω διαιτηθέντων πάλιν ὡς ἐν τὸν ἐριστικὸν λαμβάνοντες καὶ
σοφιστικὸν ζητοῦμεν ἰδεῖν, πῶς ποτε πρὸς τὸν διαλεκτικὸν ἔχει. ἔχει δὲ
ώς ὁ φευδογράφος πρὸς τὸν γεωμέτρην ὁ ἐριστικὸς καὶ σοφιστικὸς πρὸς τὸν
30 διαλεκτικόν· ἐκ γὰρ τῶν αὐτῶν τῇ διαλεκτικῇ παραλογίζεται, καὶ θάπερ ὁ 62
φευδογράφος τὸν γεωμέτρην ἐκ τῶν γεωμετρικῶν. φθάνει δὲ ὁ ἐριστικὸς
καὶ τοῖς μαθήμασιν ἀλλοι τρόπον ἢ ὁ πειραστικός. ὁ γὰρ φευδογράφος εἰ
μὲν ἐκ τῶν ἀρχῶν πρόεισι τῶν γεωμετρικῶν, τὸ δλον τοῦτο πειραστικὸς
συλλογισμὸς ἐν μαθήμασιν· εἰ δὲ ἀπό τινων κοινοτέρων καὶ ὑπερβαίνοντων
35 καὶ πολλοῖς ἀρμοζόντων γένεσιν, ἐριστικός· σώζει γὰρ τὸ πρόσχημα. ὥστε
ὅ μὲν διὰ τῶν μηρίσκων τοῦ Ἀντιφῶντος τετραγωνισμὸς καὶ ὁ τοῦ Ἰππο- 10
χράτους οὐκ ἐριστικοὶ ἐν τούτῳ, ὁ δὲ τοῦ Βρύσωνος πάντως, καὶ τοὺς μὲν
οὐκ ἔστι μετενεγκεῖν ἀλλη ἢ πρὸς μόνην γεωμετρίαν διὰ τὸ ἐκ τῶν ἰδίων
ἀρχῶν, τὸν δὲ πρὸς πολλά· φ γὰρ χρῆται ὡς ἀξιώματι, φθάνει καὶ ἐν τοῖς

6 τὸ δὲ M 13 συλλογισμὸς ομ. MN 15 εἰδός τις N 17 post γὰρ add.
καὶ M 20 τῆς] τοῖς N ἐριστικὴ N 23 δὲ φαινομένης ομ. N
29 γεωμετρικὸν MN 32 καὶ M 37 ἐριστικὸς MN 38. 39 ίδιων εἶναι ἀρχῶν
Aristoteles 39 ὧδε γὰρ M

έτερογενέσιν. ἐπὶ τὰ αὐτὰ δὲ κάκεινο ἀποχρήσει ρηθέν, οἷον εἴ τις φαίη 62
μὴ βέλτιον εἶναι ἀπὸ δείπνου περιπατεῖν, διὶ οὐχ ἔστι κίνησις κατὰ Ζήρωνα·
ἔτερος δὲ δεικνύει μὴ δεῖν ἀπὸ δείπνου περιπατεῖν, ἵνα μὴ ἄπεπτα τὰ 20
βρώματα ὑπὸ τῶν φλεβῶν ἔλκωνται· η̄ γὰρ κίνησις θέρμοτητα ποιεῖ, η̄ δὲ
5 θλκει. τούτων ὁ μὲν πρότερος οὐκ ἴατρικός (ἔστι γὰρ καὶ ἐπ' ἄλλα τὴν
αὐτὴν αἰτίαν εἰπεῖν, οἷον οὐ συμφέρει βαδίσαι εἰς ἀγορὰν η̄ εἰς διδασκαλεῖον,
ἐπεὶ οὐκ ἔστι κίνησις), δὲ δεύτερος ἴατρικός· οἱ γὰρ ἀποδεδομένοι λόγοι
μόνης ἴατρικῆς. εἰ μὲν οὖν πάντη διορίως εἶχεν ὁ ἐριστικὸς πρὸς τὸν
διαλεκτικὸν ὡς ὁ φευδογράφος πρὸς τὸν γεωμετρητὸν καὶ πρὸς τινας οἰκείας 63
10 καὶ ωρισμένας ἡττᾶτο κάκεινος ἀρχάς, οὐκ ἀν τὴν ἴδιον ὁ περὶ τὰ μαθή-
ματα παραλογισμός, ἀλλ' ἔφθανεν ὁ διαλεκτικός· νῦν δὲ οὐκ ἔστιν ὁ δια-
λεκτικὸς περὶ τι γένος ωρισμένον οὐδὲ δεικτικὸς οὐδενός, οὐδὲ τοιοῦτος οὗτος
15 ὁ καθόλου καὶ πρώτος. εἰ γὰρ καὶ περὶ τὰ αὐτὰ ἀναστρέφεται, ἐφ' ἂν καὶ
ὁ θεολόγος (περὶ γὰρ τὰ ὅντα πάντα ἀμφότεροι καὶ οὐ περὶ τι ἀφωρισμένον,
19 15 ὥσπερ αἱ ἄλλαι τῶν ἐπιστημῶν περὶ μὲν γραμμάς γεωμετρία, περὶ δὲ
ἀριθμοὺς λογιστικὴ καὶ ἀριθμητικὴ καὶ περὶ ἄλλο τι ἄλλη), ἀλλ' οὖν ὁ μὲν
συλλογίζεται ἐκ τῶν κοινῶν ἀρχῶν καὶ ἀποδείκνυσιν ἐκ τῶν ἀνωτάτω καὶ
καθ' αὐτό, ὃ δὲ ἐκ τῶν ἐνδόξων, καὶ οὐκ ἀποδείκνυσί τι ἀλλ' ἔρωτα, καὶ
εἰ μὴ λάθοι, ἔταται· οὐ γάρ ἔστιν αὐτοῦ ὠνομασμένον τὸ ὄποκείμενον,
20 20 τῷ τε μὴ πάντα ἐνὶ συναιρεῖσθαι γένει ᾧ ἄν τις εἴποι τῷ ὅντι, εἴ τε καὶ
εἴη, τῷ μὴ οἷον τε εἶναι ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἀρχὰς εἶναι τὰ ὅντα. οὐδὲν γὰρ
ἡττον τὰ δέκα γένη, εἰς δὲ τὸ δὲν τέμνεται, ἀρχαὶ δέκα πρῶται ἀλλήλων
ἀποδιιστάμεναι. δῆλον δὲ καὶ ἐκ τοῦ μηδεμίαν τέχνην τῶν δεικνυουσῶν
τινα φύσιν ἔρωτητικὴν εἶναι. οὐ γάρ ἔξεστιν ὄποτερονοῦν τῶν μορίων
25 δοῦναι τῆς ἀντιφάσεως, τῷ μὴ συλλογισμὸν γίνεσθαι ἐξ ἀμφοῖν· οὐ γάρ
δινατὸν ἀποδεῖξαι τῷ γεωμετρῃ τὰς τοῦ τριγώνου τρεῖς γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς
ἴσας, εἰπερ εἰνὴ δεδειγμένον | δυοῖν δρμαῖν ἔλαττονας. η̄ μέντοι διαλεκτικὴ 64
ἔρωτητική τις ἔστιν ἐξ ἔκατέρων συλλογιζομένη μερῶν· ἔρωτῶν γάρ εἰ
η̄ ψυχὴ ἀθάνατος πρὸς ὄποτερονοῦν τῶν δοθέντων ἀπαντῆσαι παρεσκεύασται
30 30 καὶ κατασκευάσαι τὸ ἀντικείμενον. εἰ δὲ δεικτικὴ τις ἦν, εἰ καὶ μὴ πάντα,
τὰ γοῦν πρῶτα καὶ τὰς οἰκείας ἀρχὰς οὐκ ἀν τὴν ἔρωτα· μὴ διδόντος γάρ
οὐκ ἀν εἶχεν ἐπαναβεβηκούσας, ἐξ ὧν διαλέκτεται πρὸς τὴν ἔνστασιν. ἐν μὲν
γάρ τοις κατόπιν θεωρήμασιν ἐκ τῶν προτέρων καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ὁ γεω- 10
μετρικὸς πρὸς τὸν ἐννιστάμενον διαλέκτεται, ἐν ἐκείνοις δὲ ἐκ τῶν δρων καὶ
35 τῶν κοινῶν ἐννοιῶν· δταν δὲ περὶ αὐτῶν τούτων ἀπαιτήται λόγον, ἐκ τίνων;
ἔστι δὲ η̄ πειραστικὴ καὶ ἐριστικὴ ταῦτὸν τῇ διαλεκτικῇ τῷ μὴ ἐφ' ωρι-
σμένου βαίνειν. πειραστικὴ δὲ ἐνταῦθα φαμεν οὐχ ἦν πρόσθιν ἐλέγομεν
τὴν ὑπὸ τῇ γεωμετρικῇ καὶ τοῖς συζύγοις μαθήμασιν, ἀλλ' ἐτέραν κοινῆν

3 δεικνύοι Μ εκ δεικνύει corr. N 4 Θλκονται L 5 οὐκ ἴατρικός om. M 6 δι-
δασκαλίον N 7 ἀποδεχομένοι (sic) L 8 εἰ] οἱ N είχον N 14 τι
ζμφω ωρισμένον MN 18 post τι add. καθ' αὐτὸ MN 21 εἶναι (post ἀρχὰς)
οιη. MN 29 παρασκεύασθαι N 32 ἐπαναβεβηκέναι M 34 τὸν om. N
36 μὴ] μὲν M στατική

τινα καὶ ἀπλούστεραν, ἦν δὲ ἔχοι καὶ μὴ εἰδώς τις. ἔνεστι γὰρ καὶ τὸν 64 μὴ εἰδότα τὴν ἀντίφασιν ἀπόπειραν λαβεῖν τοῦ μὴ εἰδότος μὲν αὐτὴν προσ-²⁰ ποιουμένου δέ, ἐπει καὶ δίδωσιν οὐκ ἐξ ὧν οἶδεν ὡς ἐπιστήμην ἔχων καὶ ἐκ τῶν οἰκείων τῇ ἐπιστήμῃ, ἀλλ ἐκ τῶν κοινῶν καὶ συνήθων τοῖς πᾶσιν, 5 ἢ ἂ εἰδώς τις οὐκ ἀναγκαῖον ἔχει εἰδέναι τὴν τέχνην. οὐδὲν γὰρ κωλύει τὸν εἰδότα τὰ ἐπόμενα τῷ πράγματι, οὐ τὴν πεῖραν λαμβάνει, τὴν τέχνην ἀγνοεῖν. ὥστε φανερὸν | ὡς οὐδενὸς ὠρισμένου γένους ἐστίν ἦν νῦν πειρα-⁶⁵ στικὴν παραδίδομεν. διὸ καὶ περὶ πάντων ἐστί· πᾶσαι γὰρ τέχναι χρῶνται καὶ κοινοῖς τισιν. δῆθεν καὶ οἱ Ἰδιῶται τρόπον τινὰ χρῶνται τῇ διαλεκτικῇ 10 καὶ τῇ τοιαύτῃ πειραστικῇ, καὶ μέχρι τινὸς ἀνακρίνειν ἐπιχειροῦσι τοὺς τὰ τοιάδε ἐπαγγελλομένους διὰ τῶν κοινῶν· ταῦτα γὰρ οὐδὲν ἡττον τῶν ἐπιστημόνων ἵσασιν αὐτοί, καλὸν δοκῶσι λίαν ἔξω λέγειν. Ἐλέγχουσιν οὖν ἀπαντες καὶ μετέχουσιν ἀτέχνως τούτου, οὐ ἐντέχνως ὁ διαλεκτικός. ἐπει 15 δέ ἐστι πολλὰ μὲν ταῦτα κατὰ πάντων, οἷον τὰ κοινὰ ἀξιώματα, οὐ τοιαῦτα δέ ἐντε φύσιν τινὰ εἶναι καὶ γένος, ἀλλ ἀόριστα καὶ οἷον αἱ ἀποφάσεις τῶν δυνομάτων, τὸ οὐχ ἵππος, οὐκ ἄνθρωπος, τὰ δ' οὐ τοιαῦτα, ἀλλὰ ἴδια τέχνης τινὸς καὶ ὠρισμένα, ἐκ μὲν τῶν ἴδιων οὐκ δὲ εἴη ἀλλη παρὰ τὴν ὁρισθεῖσαν, ἐκ δὲ τῶν κοινῶν ἐνδέχεται περὶ ἀπάντων πεῖραν λαμβάνειν καὶ εἶναι τέχνην τινά, καὶ μὴ τοιαύτην οἷαν αἱ δεικνύουσαι. διόπερ ὁ 20 25 ἐριστικὸς οὐκ ἔστιν οὗτως ἔχων πάντη ὡς ὁ φευδογράφος· οὐ γάρ ἐστι παραλογιστικὸς ἐξ ὠρισμένων ἀρχῶν ἐνός τινος γένους, ἀλλὰ περὶ πᾶν ἐσται ἐριστικός.

Τρόποι μὲν οὖν οὗτοι τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων· δτι δ' ἐστὶ τοῦ δια-²⁰ λεκτικοῦ θεωρῆσαι περὶ τούτων καὶ γνῶναι, δῆθεν καὶ δπως γίνονται, καὶ 25 αὐτὸν δύνασθαι ποιεῖν καὶ ἐλέγχειν καὶ ἀπατᾶν, οὐ χαλεπὸν ἴδειν. ή γὰρ περὶ τὰς προτάσεις | μέθυδος ἀπασαν ἔχει ταύτην τὴν θεωρίαν· τῷ γὰρ 65 τὰς ἀληθῶς ἐνδέξους εἰδέναι ἐπεται καὶ τὰς φαινομένας.

12. Καὶ περὶ μὲν τῶν ἐλέγχων εὑρηται τῶν φαινομένων, τὸ δὲ φευδόμενόν τι δεῖται καὶ τὸν λόγον εἰς ἀδοξόν τι ἀγαγεῖν (τοῦτο γὰρ ἦν 30 δεύτερον τῆς σοφιστικῆς προαιρέσεως) γίνεται κατὰ τόπους ἡ τρόπους δέκα. καὶ πρῶτος μὲν δὲ ἐκ τοῦ πυνθάνεσθαι πως καὶ διὰ τῆς ἐρωτήσεως συμ-¹⁰ βαίνων μαλιστα. τὸ γὰρ πειρᾶσθαι συσκιάζειν τὰ πολλὰ καὶ πρὸς κρύψιν ἄγειν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦτο ποιεῖν ἐστιν.

Δεύτερος δὲ ἀόριστος· τὸ γὰρ πρὸς μηδὲν δρίσαντα κείμενον πρόβλημα 35 ἐρωτᾶν θηρευτικόν ἐστι τούτου· εἰκῇ γὰρ λέγοντες ἀμαρτάνουσι μᾶλλον, εἰκῇ δὲ λέγουσιν, δταν μηδὲν ἔχωσι προκείμενον, εἰς δὲ ποιοῦνται τοὺς

1 ἔχοι εκ ἔχει corr. N 2 ἀποπειρᾶν M .εἰδότος εκ εἰδότας corr. N 7 γένους ὠρισμένου MN 11 τὸν κοινῶν N 13 ἀτέχνως L οὐ ἀτέχνως M
14 τὰ αὐτὰ N: ταῦτα M 19 post τινά add. εἰ MN οἷαν L, ut p. 172 b 1 libri omnes Bekkeri: οἷαι MN 21 ἐνός τι L 22 δὲ ἐριστικός MN 25 αὐτὸν] οὐ τὸν M ἀπαντᾶν MN 26 τὸ γὰρ MN 27 ἐπεται] ἐπερον MN
28 Περὶ τοῦ φεύδεσθαι καὶ παραδοξολογεῖν marg. L 31 ἐκ] διὰ MN 33 ἀνά-
γειν M

λόγους. ἀλλ' δι μὲν σοφιστῆς ἔχων παρ' ἑαυτῷ οὐκ ἀποκαλύπτει, ἀναγκάζει 66
δὲ ἐπ' ἀδήλοις λαμβάνειν λόγους· οἶν φιολόμενος λαβεῖν ὡς καλόν ἐστι 20
τὸ ἐν ἱερῷ ἐσθίειν, δπερ ἀδοξον, οὐκ εὐθὺς προτείνει, ἀλλ' ἐρωτᾷ 'δ τῇ
φύσει χρειῶδες, τοῦτο καλόν;' ναί. 'τὸ ἐσθίειν οὐ δοκεῖ τῇ φύσει χρειῶδες;
5 τὸ ἐν ἱερῷ ἄρα ἐσθίειν καλόν.' ἦ μᾶλλον ἐπ' ἔκεινου 'ἄρα γε δι ἀπλῶς
ἐστι καλόν, οὐκ ἐστι τοῦτο καὶ πῆ καλόν; τὸ δὲ γνωναικὶ συγγίνεσθαι ἀπλῶς
δι καλόν. ἐσται ἄρα καὶ πῆ καλόν, ὅστε καὶ ἐν ἀγορᾷ.'

Τρίτος τὸ ἐρωτᾶν πολλὰ καὶ πλείω τῶν ἀναγκαίων καὶ ἵκανῶν, καὶ 67
ώρισμένον ἦ, πρὸς διαλέγεται. οὐδὲν γάρ ἡττον καὶ οὕτως ἀξεῖ εἰς ἀδοξον
10 τῷ ἐκάροντεσθαι· τῷ πλήθει τὸν ἐρωτώμενον καὶ μηδέχειν, πρὸς δπερ φυ-
λάξεται. οἶν εἰ πρόκειται λαβεῖν ὡς οὐκ ἐστι χρόνος, ἐρωτᾷ 'ἄρ' ἐστι
κίνησις;' καὶ τοῦτο λαβὼν ἐπάξει λοιπόν 'καὶ ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Θήβας κινη-
θῆσεται τις, δὲ κινούμενος διάστημα τι κινεῖται. τοιγαροῦν δι κινούμενος 10
εἰς Θήβας πρῶτον τὸ ἥμισυ τοῦ διαστήματος κινηθῆσεται καὶ τὸ τοῦ
15 ἥμισεως ἥμισυ καὶ τούτου δ' αὖ πάλιν τὸ ἥμισυ, καὶ οὕτω δὴ προβαίνων
ἔσται. ἀλλὰ μήν τὰ τοῦ διαστήματος ἥμιση ἀπειρα, τὰ δὲ ἀπειρα ἀδιεξί-
τητα. οὐκ ἐστιν ἄρα ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Θήβας ἐλθεῖν. ὕστε οὐδὲ κίνησις ἔσται,
καὶ εἰ τοῦτο, οὐδὲ χρόνος· δι γάρ χρόνος μέτρον κινηθεῖσις.'

Τέταρτος τὸ τὰ δοκοῦντα λέγειν ἀξιοῦν ποιεῖ τινα εὑπορίαν τοῦ εἰς
20 ἀδοξον ἀγαγεῖν ἦ εἰς ψεύδος, ἔάν τε ἐρωτώμενος φῇ ἢ ἀποφῆ τι τούτων, 20
ἀγειν πρὸς δι εὐπορεῖ ἐπιχειρήματος. οἶν ἐπειδὸν δοκεῖ δι πλούσιος τοῖς πολλοῖς
εὐδαιμῶν, ἐρωτᾷ ὁ σοφιστῆς 'ἄρ' οὐδὲ δι πλούσιος εὐδαιμῶν;' ναί. οὕτω
γάρ δοκεῖ τοῖς πολλοῖς. 'τί δέ; Ἀρχέλαος δι Περδίκκα δι τύραννος οὐ πλού-
σιος;' ναί. 'εὐδαιμῶν ἄρα. ἀλλὰ μήν καὶ δυστυχέστατος πάντων ἀνθρώπων.
25 τοὺς γάρ γονεῖς καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ἀπέκτεινεν ἐπὶ τῇ προσλήψει τῆς τυρα-
νίδος.' καὶ καταφήσας μὲν οὕτω παρατελέγεται ἀξιντος τοῦ σοφιστοῦ ἐπὶ 68
τὸν Ἀρχέλαον, ἐν φι ἐπιχειρημάτων εὐπόρησε· μή δόντος δὲ περιστῆσεται
ἐπισείων τὴν τῶν πολλῶν δόξαν τε καὶ συνήθειαν εὐδαιμονια τιθεμένην τὸν
πλούσιον. πλὴν ἡττον δύνανται κακούργειν ἐνταῦθα οἱ σοφισταί, δταν ἦ
30 ώρισμένον, πρὸς διαλέγεται, ἦ δταν ἀδρίστον. εἰ μή τι ἄλλο, ἐν τούτοις
γοῦν ἐπὶ τέλει συμπεραναμένου τοῦ σοφιστοῦ συνιεῖς δι παραλογισθεὶς δύνα-
ται ἀπαιτῆσαι, τί τοῦτο πρὸς τὸ προχείμενον, καὶ τί συμβάλλεται πρὸς τὸ 10
ἐν ἀρχῇ.

Πέμπτος τόπος καὶ στοιχεῖον τοῦ τυχεῖν ψεύδος ἦ τινος ἀδόξου τὸ
35 μηδεμίαν εὐθὺς ἐρωτᾶν θέσιν μηδὲ δῆλον ποιεῖν τὸ βούλημα ὡς ἐπηρεάσων
εἴη, ἀλλὰ μᾶλλον σκῆπτεσθαι ἀγνοεῖν καὶ ἐρωτᾶν χάριν τοῦ μαθεῖν. χώραν
οὖν ἐπιχειρήματος ἡ σκῆψις ποιεῖ ἀσκεπτότερον γάρ οὕτω καὶ προχειρότερον
δι ἐρωτώμενος δώσει.

1 παρ' ἑαυτοῦ M	2 ἀδήλους M	3 βούλόμενον M	4 χειρῶδες utrobiique M
ante ἐσθίειν add. δὲ MN	5 8 om. M	7 ἐστιν MN	12 λαβόν N καὶ om. N
13 κινῆται N	14 τοῦ διαστήματος—ἥμισεος ἥμισυ (15) om. M	τὸ τοῦ] τοῦτο N	
15 τούτου] τοῦτο M	18 δὲ χρόνος M	20 ἐάν γάρ MN	21 ἀξεῖ MN
23 οὐ] δ N	24 ἀλλὰ μή M	30 πρὸς δ M	35 θέσιν] θεῖναι M
36 σκέπτεσθαι MN	37 σκέψις MN	38 δώσει δι ἐρωτώμενος MN	

Comment. Aristot. XXIII 4 Paraphr. in Sophist. elenchos.

Έκτος, δ δὴ καὶ μόνοις τοῖς σοφισταῖς, τὸ ἄγειν εἰς τοιαῦτα πρὸς ἀ 68 εὐπορεῖ λόγων. ἔστι δὲ τοῦτο ποιεῖν καὶ καλῶς καὶ μὴ καλῶς, ὡς ἐλέχθη ²¹ πρότερον ἐν τοῖς Τοπικοῖς. τὸ γὰρ ἔξιστασθαι τίνα τοῦ προκειμένου καὶ ἐπ' ἄλλα διατρίβειν καλῶς μὲν γένοιτ' ἄν, δταν μὴ συγχωρῆται τις πρότασις 5 ἑρωτωμένη ἀναγκαῖα οὖσα καὶ συντελοῦσα πρὸς τὴν ἀπόδειξιν· τότε γὰρ ἔξιστασθαι μὲν ἀνάγκη, σπεύδειν δὲ πρὸς κατασκευὴν | τῆς προτάσεως. 69 οἶν προκειμένου ὡς ἡ ἡδονὴ οὐχ ἀγαθόν, σπεύδων δὲ πρὸς τούναντίον δτι ἀγαθὸν ἑρωτήσει ‘ἄρα ἡ ἡδονὴ οἰκεῖον;’ μὴ δόντος δὲ τοῦ ἀποκρινομένου ἀναγκάζεται ἔκστηναι τοῦ προκειμένου καὶ τοῦ κατασκευᾶσσεν 10 τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι, καὶ ἑρωτῷ τὰ πρὸς σύστασιν τῆς εἰρημένης προτάσεως, οἷον ‘ἄρα γε ἡ ἡδονὴ κατὰ φύσιν;’ ναί. ‘τὸ δὲ κατὰ φύσιν οἰκεῖον;’ ναί. ‘ἡ ἡδονὴ ἄρα οἰκεῖον. τὸ δὲ οἰκεῖον ἀγαθόν, ὥστε καὶ ἡ, 15 ἡδονὴ.’ οὐ καλῶς δ' ἀν γένοιτο, εἴ τις διὰ μακροῦ δειχνύει τὸ δι' δλίγων δείχνυσθαι πεφυκός μὴ οὔσης ἀνάγκης, ὥσπερ δὲ μέλλων δεῖξαι τὴν ψυχὴν 20 καὶ λογικὴν καὶ ἀλογον οὕτω. ‘ἄρα οὐχ ἡ ψυχὴ γινώσκει τὸν ἥλιον καὶ σφαιροειδῆ τὸν οὐρανόν; τί δέ; οὐ πέμπτον σῶμα ἔστιν ὃ οὐρανός; τί δέ; ὁ ἥλιος οὐ κινεῖται κύκλῳ; ἄρα τὸ γινώσκειν ταῦτα πάντα καὶ λογίζεσθαι λογικῆς ἔστι.’ ‘πάλιν οὐχ ἔστιν δρεκτόν, οὐδὲ ἡ ψυχὴ δρέγεται;’ ναί. ‘τὸ δὲ δρεκτόν οὐ κινεῖ τοιάνδε κίνησιν;’ ναί. ‘δρέξεις δὲ ἐν τῇ ψυχῇ οὐχὶ θυμὸς, 25 καὶ ἐπιθυμία, αἱ καὶ ἐν ἀλόγοις;’ ναί. ‘ἡ ψυχὴ ἄρα καὶ λογικὴ καὶ ἀλογος.’ ταῦτα διὰ μακροῦ καὶ ἀσυντελῆ τὰ πλείω. ἦν γὰρ τοῦτο καὶ ἄλλως δεῖξαι καὶ μᾶλλον ἐγγυτέρως τῷ τὰ διὰ μακροῦ ἐν βραχεῖ συναιρῆσθαι. ‘πότερον ἡ ψυχὴ λογίζεται;’ ναί. ‘τί δέ; οὐχὶ καὶ τὰ τῶν ἀλόγων ἔχει πάθη τὸ θυμοῦσθαι καὶ ἐπιθυμεῖν;’ ναί. ‘ἡ ψυχὴ ἄρα καὶ λογικὴ καὶ ἀλογος.’ καὶ 30 ταῦτα μὲν ἐν τούτοις· ἡμεῖς δὲ φθάνομεν καν τοῖς Τοπικοῖς διελόντες, 70 καθ' ὅσα τοῦ προκειμένου ἔξιστασθαι δεῖ· ἡ γὰρ ὅγκου χάριν ἡ ἐπαγωγῆς καὶ τοῦ δοθῆναι τὸ καθόλου ἡ πρὸς τὸ σαφέστερον γενέσθαι τὸν λόγον ἡ μὴν πρὸς κρύψιν καὶ τὸ λαθεῖν.

Ἐβδόμος τόπος πρὸς τὸ παράδοξα λέγειν δὲ ἀπὸ τῶν αἱρέσεων, τὸ 30 σκοπεῖν, ἐκ τίνος γένους καὶ ποίας αἱρέσεως δὲ προσδιαλεγόμενός ἔστι, καὶ ἐπεὶ ἔκαστη ἴδιον τι πρεσβεύει παρὰ τὰς ἄλλας καὶ ἔστιν δὲ διαφέρει (τοῖς 10 τε γὰρ Πλατωνικοῖς αἱ ἴδεαι καὶ τοῖς Ἀριστοτελικοῖς τὸ πέμπτον σῶμα καὶ ἄλλοις ἄλλο τι ἀφωρισμένως ἐδογματίζετο), ἑρωτᾶν δὲ τοῖς πολλοῖς οὗτοι λέγουσιν ἄδοξον (ἔστι γὰρ ἔκαστοις τὸ ἴδιον), οἷον τοὺς Περιπατητικούς, εἰ 35 ἐκ τεσσάρων στοιχείων δὲ οὐρανός· εἰ γὰρ μὴ διολογοῖεν, τὸ ἔσονται λέγειν παρὰ τὴν δόξαν τῶν πολλῶν. στοιχεῖον δὲ πρὸς ταῦτα καὶ μέθυδος τὸ τὰς ἔκασταν εἰληφέναι θέσεις ἐν ταῖς προτάσεσι. λύσις δὲ τὸ ἐμφανίζειν 20 ὡς οὐ διὰ τὸν λόγον συμβαίνει τὸ ἄδοξον· οὐ γὰρ δι' αὐτὸ τὸ πέμπτον

1 δὴ MN 3 ἐν τοῖς Τοπικοῖς] B 5 4 ἄλλα om. M 6 ἀνάγκης L 11 ναὶ
om. L δὲ om. M 14 δεῖξεν MN 15 οὐχ ἢ] οὐχὶ L 17 κινῆται N
18 οὐ] οὐ M 19 οὐ θυμὸς MN 22 ἐγγυτέρως] sicc libri 23 ἀλόγων εχ
ἄλλων corr. N 25 καν τοῖς Τοπικοῖς] Θ 1 p. 155 b 21 . 28 τὸ] τοῦ L λαβεῖν MN
31 ἔστιν φ MN 34 τῆς περιπατητικοῖς L 35 ἔσονται λέγοντες Spengel 38 δι'
αὐτὸ ε διὰ τὸ corr. N

είναι σῶμα τὸν οὐρανὸν ἀντιλέγεται, φαίη δὲ Περιπατητικὸς ἀνήρ, ἀλλὰ 70 διὰ τὸ προκατεσχῆσθαι ἐτέρως ἐν δόξῃ τοὺς πολλούς. τοῦτο δὲ καὶ βούλεται πᾶς ἀγωνίζομενος.

*Οὐδοος δὲ τρόπος ὁ ἐκ τῶν βουλήσεων καὶ τῶν φανερῶν δοξῶν. οὐδὲ γάρ ταῦτα βούλονται τε καὶ | φασίν, ἀλλὰ λέγουσι μὲν τοὺς εὑσχημονεστά- 71 τους τῶν λόγων, βούλονται δὲ τὰ φανέμενα λυσιτελεῖν, οἷον τὸ τεθνάναι καλῶς μᾶλλον δεῖν φασιν ἢ τὸ ζῆν ἡδέως, καὶ πένεσθαι δικαίως ἢ πλουτεῖν αἰσχρῶς, βούλονται δὲ τάναντία. τὸν μὲν οὖν λέγοντα κατὰ τὰς βουλήσεις εἰς τὰς φανερὰς δόξας ἀκτέον, τὸν δὲ κατὰ ταύτας εἰς τὰς ἀποκεκρυμμένας· 10 ἀμφοτέρως γάρ ἀναγκαῖον παράδοξα λέγειν· ἢ γάρ πρὸς τὰς φανερὰς δόξας ἢ πρὸς τὰς ἀφανεῖς ἔρουσιν ὑπεναντίον.

*Εννατος, δεὶς δὴ καὶ πλεῖστος καὶ ἰσχυρότατος (εἰς) τὸ ποιεῖν παράδοξα λέγειν, τὸ ἐπιχειρεῖν ἀπὸ τοῦ κατὰ φύσιν καὶ κατὰ νόμου, διπερ ὁ Καλλικλῆς ἐν τῷ Γοργίᾳ γέραπται ποιῶν τῷ Πλατωνικῷ διαλόγῳ περὶ τῆς δικαιοσύνης 15 πρὸς τὸν Σωκράτην, καὶ οἱ ἀρχαῖοι δὲ πάντες φόντο. δεῖ οὖν πρὸς μὲν τὸν εἰπόντα κατὰ φύσιν κατὰ νόμουν ἀπαντᾶν, πρὸς δὲ τὸν κατὰ νόμουν ἐπὶ τὴν φύσιν ἄγειν· ἀμφοτέρως γάρ λέγειν εἴναι παράδοξα. ἦν δὲ τὸ μὲν 20 κατὰ φύσιν αὐτοῖς τὸ ἀληθές, τὸ δὲ κατὰ νόμουν τὸ τοῖς πολλοῖς δοκοῦν. ὥστε δῆλον δτὶ καὶ οἱ πάλαι ὥσπερ καὶ οἱ νῦν ἢ διέγχειν ἢ παράδοξα 25 λέγειν τὸν ἀποκρινόμενον ἐπεχείρουν ποιεῖν. κατεσκεάζε δὲ ὁ Καλλικλῆς τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν πλεονεξίαν καλόν, δτι πρεσβύτερον; τοῦτο δὲ δτὶ κατὰ φύσιν, τῷ τὴν ἴσχύν, ὑφ' ἡς ἀδικησοι λέων καὶ λύκος καὶ ιέρας καὶ δσα ἄλλα τῶν ζώων ἀρπακτικὰ καὶ | σαρκοβόρα, ὑπὸ φύσεως ἔχειν, τά τε αὐτὸν 72 ἀσθενῆ φύσει τὸ κακῶς πάσχειν ἔχειν, τῷ μὴ ἔαυτοῖς ἀρκεῖν. ἡ μέντοι 25 γε δικαιοσύνη κατὰ νόμουν καλὸν καὶ δεύτερον τῆς ἀδικίας, ὥστε καὶ τὸν νόμουν δειλῶν ἀνθρώπων ἔλεγεν εῦρημα.

Δέκατος τὸ ὥσπερ ἀντιφατικῶς ἐρωτᾶν. ἔνια γάρ τῶν ἐρωτημάτων ἔχει τὸ ἀμφοτέρως ἀδόξον εἶναι τὴν ἀπόκρισιν, οἷον πότερον τοῖς σοφοῖς ἢ τῷ πατρὶ πειθεσθαι δεῖ, καὶ τὰ συμφέροντα πράττειν ἢ τὰ δίκαια, καὶ 10 πότερον τὸ ἀδικεῖσθαι αἱρετώτερον ἢ τὸ βλάπτειν καὶ ἀδικεῖν· τούτων γάρ τὰ μὲν δοκεῖν τοῖς πολλοῖς τὰ δὲ τοῖς σοφοῖς, ὥστ' εἰ μὲν ὁ ἐρωτώμενος ἀποδοίη, ὡς οἱ περὶ λόγους ἀρέσκονται, εἰς τὰ τοῖς πολλοῖς ἄγειν, ἐὰν δ' ὡς οἱ πολλοί, ἐπὶ τὰ τοῖς σοφοῖς. φασὶ γάρ οἱ μὲν ἐξ ἀνάγκης τὸν εὐδαιμονίαν δίκαιον εἶναι, τοῖς δὲ πολλοῖς ἀδόξον τὸ βασιλέα μὴ εὐδαιμονεῖν. ἔστι 35 δὲ τὸ εἰς τὰ οὕτως ἀδόξα συνάγειν τὸ αὐτὸν τῷ πρὸ αὐτοῦ τῷ ἄγειν εἰς 20 τὴν κατὰ φύσιν καὶ κατὰ νόμουν ὑπεναντίων· ὁ μὲν γάρ νόμος δόξα τῶν πολλῶν, οἱ δὲ σοφοὶ κατὰ φύσιν καὶ κατ' ἀλήθειαν λέγουσι.

2 τὸ ομ. Μ τοῦτο δὴ L 4 τρόπος] sic libri: τόπος Spengel τῶν (post καὶ) ομ. Μ 7 πένθεσθαι M 12 εἰς ex Alex. f. 33v addidi: τοῦ ποιεῖν Spengel
14 ἐν τῷ Γοργίᾳ] c. 38 sqq. 16 ἀπατᾶν M 17 γάρ] δὲ M 19 ὥστε φανερὸν MN παλαιοὶ M 20 post δὲ add. καὶ MN 21 καὶ] κατὰ M δτὶ πρεσβύτερον οι. N 31 πολλοῖς—σοφοῖς] σοφοῖς—πολλοῖς MN 34 δίκαιον ομ. Μ

13. Καὶ τὰ μὲν παράδοξα ἐκ τούτων δεῖ ζητεῖν τῶν τόπων, περὶ δὲ 72 τοῦ ποιῆσαι ἀδόλεσχεῖν τόποι δύο. δι μέντοι λέγομεν τὸ ἀδόλεσχεῖν, εἰρήτη καμεν ἥδη· ἔστι γάρ τὸ ἀναγκάζεσθαι πολλάκις λέγειν τὸ αὐτό. πάντες δὲ οἱ μετὰ μικρὸν ῥηθησόμενοι λόγοι τοῦτο βούλονται ποιεῖν. καὶ στοιχεῖον 5 μὲν ὥσπερ κοινὸν πάσης ἀδόλεσχίας τὸ οἰεσθαι ἐλάχιστον η̄ μηδὲν διαφέρειν τὸ δύνομα η̄ τὸν λόγον εἰπεῖν· τὸ δὲ ἔστι μὲν ὡς ἔστι δ' ὡς οὐ, καὶ τὸ μὲν ἐνεργείᾳ τὸ δὲ δυνάμει. διπλάσιον γάρ καὶ διπλάσιον ἡμίσεος ταῦτο· λόγος γάρ τοῦ διπλασίου τὸ εἶναι ἡμίσεος. ὥστε εἴ τις τὸ διπλάσιον ἡμίσεος εἴποι διπλάσιον, ἔδολεσχησε· δυνάμει γάρ οὗτος εἰπεν, ὡς τὸ διπλάσιον 10 ἡμίσεος ἡμίσεος. καὶ ἐπὶ συλλογισμοῦ· τὸ μέγεθος τόδε τοῦδε διπλάσιον, τὸ διπλάσιον ἡμίσεος διπλάσιον, ἅρα τὸ μέγεθος τόδε τοῦδε διπλάσιον 15 ἡμίσεος ἡμίσεος ἡμίσεος. οὐ γάρ διπλάσιον εἰπών δυνάμει καὶ τὸ ἡμίσυον. λέγει τῷ τὰ πρός τι λεγόμενα η̄ νοούμενα συνεισάγειν καὶ τὰ πρὸς ἀλέγεται. ὥστε δισάκις ἐρρέθη τὸ διπλάσιον, τοσαυτάκις καὶ τὸ ἡμίσυον. δις 20 δὲ εἰρηται τὸ διπλάσιον. ἐν τῇ μείζονι προτάσσει· τοσαυτάκις ἅρα καὶ τὸ ἡμίσυον καὶ νοηθήσεται καὶ λεχθήσεται. κείται δὲ καὶ ἐνεργείᾳ ἀπαξ, καὶ συναφθὲν τρὶς ἔσται εἰρημένον. πάλιν η̄ ἐπιθυμίᾳ ἔφεσις, τοῦτο δὲ ὄρεξις 25 ἥδεις, ἔστιν ἅρα η̄ ἐπιθυμίᾳ ὄρεξις ἥδεος ἥδεος ἥδεος. ὡς ἐν γένει μέντοι η̄ ἐπιθυμίᾳ τῇ ὄρεξι, ἅμφω δὲ πρός τι, καὶ ὁ εἰπών ἐπιθυμίαν η̄ ὄρεξιν 30 δυνάμει λέγει καὶ τὸ ἥδεος· κείται δὲ καὶ ἐνεργείᾳ, ὥστε τρὶς τὸ ἥδην ῥηθήσεται ἐν τῷ σομπεράσματι.

Εἰσὶ δὲ πάντες οἱ τοιοῦτοι τῶν λόγων ἐν τε τοῖς πρός τι, δσα μὴ μόνον τὰ γένη ἀλλὰ καὶ τὰ εἰδῆ πρός τι λέγεται καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ καὶ δι | ἀποδιδοται δύνομα τε καὶ πτῶσιν, οἷον η̄ τε ὄρεξις τινὸς ὄρεξις, καὶ η̄ 74 25 ἐπιθυμίᾳ τινὸς ἐπιθυμίᾳ (τοῦ γάρ ἥδεος ἅμφω), καὶ τὸ διπλάσιον τινὸς διπλάσιον (ἡμίσεος γάρ). ἀλλὰ καὶ ἐν ἑκείνοις, ὡν μὴ δύντων πρός τι κατηγορούμενων δὲ κατ' οὐσίας τινὸς, η̄ς καὶ εἰσι ταῦτα πάθη καὶ ἔξεις, παραλαμβάνεται ἐν τῷ δρισμῷ αὐτῶν η̄ ὑποκειμένη αὐτοῖς οὐσία· οἷον η̄ σιμότης καὶ τὸ περιττὸν οὐ πρός τι, πάθη μέντοι τινὰ καὶ ἔξεις τῶν ὑπο- 30 10 κειμένων, η̄ μὲν τῆς ρίνος, τὸ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ. ἐν γοῦν τοῖς αὐτῶν ὄρισμοῖς λαμβάνομεν καὶ τὰ ὑποκείμενα· σιμότης γάρ ἔστι κοιλότης ἐν ρίνῃ, καὶ περιττὸν ἀριθμὸς μονάδι διαφέρων ἀρτίου. ὥστε ὁ ρίνα σιμὴν εἰπών η̄ τὸν τρία περιττὸν ἀριθμὸν ἔδολεσχησε· δις γάρ ἐν ἔκατέροις ἔφθεγχται τὸ αὐτό, τῷ ἐνεῖναι δυνάμει καν τῷ σιμῷ τὴν ρίνα καὶ τῷ περιττῷ τὸν ἀριθμόν. 35 καὶ ὁ λέγων η̄ δε η̄ ρίς σιμή, τοῦτο δὲ κοιλανσις ρίνος, συμπερανεῖ· ἔστιν ἅρα ρίς ρίς κοιλη· ἀπαντήσοι δ' ἄν τις κάνταῦθα πρὸς ταῦτα, ὡς ἐρχῆν δῆπου 20 τὸν σοφιστὴν προπυνθάνεσθαι τὸν προσδιαλεγόμενον, εἰ σημαίνειν οἰεται τι καθ' αὐτὸ τὸ διπλάσιον χωρὶς τοῦ ἡμίσεος η̄ μῆ, δόντος δὲ σημαίνειν προσθεῖναι, πότερον τὸ αὐτὸ δ καν μετὰ τοῦ ἡμίσεος, η̄ ἔτερον, καὶ φήσαντος

1 περὶ δὲ] περὶ τοῦ ἀδόλεσχεῖν marg. L 7 ἡμίσεως ubique M 8 ἡμίσεος (post εἰλαι) εκ ἡμίσεως corr. N 12 ἡμίσυον] ἡμίσει (sic) L 13 νοούμενα η̄ λεγόμενα MN
18 ἥδεος semel tantum repetit M 26 ὧν] ὡς L 27 οὐσίαν M 32 διαφέρων
εκ διαφέρουν corr. N 34 καν M 37 προπυνθάνεσθαι Aristoteles

ταύτὸν ἐλέγχειν· ἀδολεσχεῖ γάρ· διελόντως δὲ ὡς τὸ μὲν ἐνεργείᾳ τὸ δὲ 74
δυνάμει, πῶς ἔσται ἀδολεσχῶν; ὃν οὐδὲν ποιῶν ἀλλὰ τῇ πρώτῃ ἐρωτήσει
τὸ | συμπέρασμα ἐπάγων δοκεῖ ποιεῖν δ σπουδάζει.

75

14. Εἰπόντας οὖν καὶ περὶ τούτων τοσαῦτα λείπεται λέγειν καὶ περὶ
5 σολοικισμοῦ· τοῦτο γάρ. ἦν ἔσχατον τῆς σοφιστικῆς προαιρέσεως. ὅπερ
οἶον μὲν ἔστιν εἱρηται πρότερον, τὸ ποιῆσαι τῇ λέξει βαρβαρίζειν. ἔστι δὲ
τοῦτο καὶ ποιεῖν ἀλληλῶς, ὡς δταν τις ἀμαρτάνῃ περὶ τὴν κλήσιν ἢ τὰ
στοιχεῖα ἢ τὰς προσῳδίας, ἢ μὴ ποιῶν φαίνεται ποιεῖν, ὡς ἐπὶ τῶν σοφιστῶν,
ἢ ποιεῖ μέν, μὴ δοκεῖ δ' αὐτῷ, καθάπερ ὁ Πρωταγόρας τὸν μῆνιν οὐδὲν 10
10 λέγων οὐχ ἐδόκει αὐτῷ σολοικίζειν, ἀλλὰ τοὺς λέγοντας τὴν μῆνιν καὶ τὴν
οὐλομένην. εἰ δὲ ταῦτα, κανέντα, τέχνη δύναται τις τοῦτο ποιεῖν καὶ συλλο-
γισμῷ λαμβάνειν· διὸ πολλοὶ τῶν λόγων οὐ συλλογιζόμενοι σολοικισμὸν
φαίνονται συλλογίζεσθαι, καθάπερ ἐν τοῖς ἐλέγχοις.

’Αρχὴ δὲ τῶν σολοικισμῶν καὶ ὥσπερ στοιχείον τῆς φαινομένης ἀπάτης
15 ἢ τῶν οὐδετέρων ὄνομάτων χρῆσις, καὶ τούτων τὰ εἰς ὅ καὶ εἰς ὃν μάλιστα 20
λήγοντα, ὡς τὸ ἄλλο, τοῦτο, ἐκεῖνο, καὶ τὰ ἐν ὑποτακτικῆς ἰσοδυνάμωντα
ἄρθροις, ὡς τὸ δ, ὅπερ, ἀ, ἀττα· μέσα γάρ ὄντα τῆς τε τῶν ἀρρένων καὶ
θηλεῶν σημασίας, ἔτι δὲ καὶ τὴν αὐτὴν πτῶσιν ἔχοντα δρθῆν καὶ αἰτι-
τικὴν ἄσηλον ποιεῖ προφερόμενα ἐν τῇ συντάξει, ποίου γένους ἢ πτώσεως
20 τυγχάνει σημαντικά. τὸ μὲν γάρ οὗτος ἄρρεν σημαίνει, τὸ δὲ αὐτη | θῆλυ, 76
τὸ δὲ τοῦτο τό τε μεταξὺ καὶ ἐκείνων ἔκατερον. τί τοῦτο; Καλλιόπη,
έύλοιν, Κορίσκος· ἐφήρμοσε γάρ τοις τρισὶ· τοῦ μὲν οὖν ἄρρενος καὶ τοῦ
θύλεως διάφέρουσιν αἱ πτῶσεις ἀλλήλων ἐν ἔκατέρῳ, καὶ ἴδιας ἔκάστη τῇ
προφορῷ ἀφορίζεται, γενικὴ δοτικὴ καὶ αἰτιατική· ἐν μέντοι τοῖς οὐδετέροις
25 ἔκτὸς τῆς γενικῆς καὶ δοτικῆς αἱ ἄλλαι ταυτίζονται, διότε δὴ καὶ αὐτὸς οὐ
μικρὰ συνδίωσι πρὸς τὸ παραλογίσασθαι. ὡς γοῦν πολλάκις διοθέντος τοῦτο
συνελογίσθη τοῦτον, οὕτω κανταῦθα πάλιν τὸ πρωταθὲν κατ’ εὐθεῖαν εἰς
αἰτιατικὴν ἐξελήφθη. ἔτι τοῦ ἔστι καὶ τοῦ εἴναι καὶ τῶν ἔκατέροις συστοιχῶν
ἢ τοιάδε χρῆσις καὶ σύνταξις πλεῖστον δύσον συμβάλλεται πρὸς τὸ γενέσθαι
30 σολοικισμόν· τὸ μὲν γάρ δριστικὸν εὐθείᾳ συντάσσεται, τὸ δὲ ἀπαρέμφατον
αἰτιατικῆ, οἷον ἔστι τοῦτο Κορίσκος, εἶναι τοῦτο Κορίσκον· ἀλλαττόμενα δὲ
σολοικίζει. καὶ ἐπὶ τῶν λεγομένων σκευῶν, ἔχοντων δὲ ἄρρενος ἢ θηλείας
κλήσιν, ὡς ἀσκὸς καὶ κλίνη· οἰκεία γάρ τῶν σκευῶν καταλγῆς ἐν οὐδετέροις 20
ἢ εἰς ὅ τυγχάνει καὶ ν, οἷον έύλοιν, σχοινίον. καὶ τρόπον τινὰ δμοίος
35 ἔστιν ὁ σολοικισμὸς τοῖς παρὰ τὸ τὰ μὴ δμοία ὄμοιάς λεγομένοις ἐλέγχοις,
οὓς καὶ παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως ὄνομάζομεν. ὡς γάρ ἐν ἐκείνοις ἐπὶ³
τῶν πραγμάτων, τούτοις ἐπὶ τῶν δυνομάτων συμπίπτει τὸ σολοικίζειν.
φανερὸν οὖν ὡς ὁ σολοικισμὸς ἐκ τῶν εἰρημένων πτῶσεων συλλογίζεται.

4 εἰπόντας] εἰ πάντας M 8 φαίνεται scripsi: φαίνηται libri 9 ποιεῖ scripsi: ποιῆ
libri δοκεῖ N 10 τοῖς λέγουσι MN 11 δύναται L Alex.: δύνατο MN
ποιεῖν τοῦτο MN 14 τῆς ἀπάτης τῆς φαινομένης MN 18 ἔχων τα N 25 αὐτὸς
ομ. MN 26 ante τοῦτο add. τοῦ MN 34 καὶ ν] τὸ ν N 38 σολοικισμὸς]
συλλογισμὸς MN

Εἰδη μὲν οὖν ταῦτα τῶν ἀγωνιστικῶν λόγων καὶ μέρη τῶν εἰδῶν καὶ 76 τρόποι οἱ εἰρημένοι. δ | δὲ ἐν τοῖς Τοπικοῖς εἴρηται, ὡς οὐ τὰς ἀρχὰς 77 τῶν ἐπιχειρημάτων εὑρεῖν καθάπτας ἀρκεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐρωτηματίσαι τοιῶσδε μεγάλα συμβάλλεται πρὸς τὸ ῥῆσον τυχεῖν συμπεράσματος, τοῦτο δὴ κανταῦθα 5 λέγομεν· διαφέρει γὰρ οὐδὲ μικρόν, ἐὰν ταχθῇ πως τὰ περὶ τὴν ἐρωτησιν πρὸς τὸ λανθάνειν καὶ ἀπατᾶν τὸν ἐρωτώμενον. θεον ἐφεξῆς τοῖς εἰρημένοις περὶ τούτων δὲ εἶται λεκτέον πρῶτον.

15. Ἐστι δὲ πρὸς τὸ ἐλέγχειν καὶ παραλογίζεσθαι ἐν μὲν μῆκος· 10 χαλεπὸν γὰρ ἄμα πολλὰ συνορᾶν καὶ φυλάττεσθαι. εἰς δὲ τὸ μῆκος τοῖς 10 εἰρημένοις ἐν τοῖς Τοπικοῖς στοιχείοις χρηστέον τῷ τε μὴ μόνον τὰς συνακτικὰς προτάσεις τοῦ συμπεράσματος καὶ ἀναγκαίας ἐρωτᾶν, ἀλλὰ καὶ τὰς μὴ συμβαλλομένας παρεμβάλλειν καὶ καταποκίλλειν τὸν λόγον παραβολαῖς τε καὶ παραδείγμασι. δεύτερον δὲ τάχος τῷ συνεχεῖς τὰς ἐρωτήσεις καὶ συντόμους ποιεῖσθαι· ὑστερίζοντες γὰρ ἡττον προορῶσι. τρίτον δργὴ 20 15 καὶ φιλονεικίᾳ· ταρατόμενοι γὰρ ἡττον δύνανται φυλάττεσθαι πάντα. στοιχεῖα δὲ τῆς δργῆς τὸ τε φανερὸν ἔαυτὸν ποιεῖν βουλόμενον ἀδικεῖν καὶ τὸ παρὰ πάντας ἀναισχυντεῖν. ἔτι τε τὸ ἐναλλὰξ τιθέναι τὰ ἐρωτήματα συμβάλλεται πρὸς τὸ λαθεῖν. οὐδὲ τὰς ἀναγκαίας καὶ συνακτικὰς αὐτόθεν τοῦ συμπεράσματος προτάσεις ἐφεξῆς η | πρώτας θήσομεν, οὐδὲ τοὺς συλ· 78 20 λογισμοὺς κατὰ τάξιν συμπλέξομεν, ὥσπερ δὲ καὶ μηδενὸς ἐφεστῶτος, ἀλλ’ ἐπεμβαλοῦμεν καὶ τὸ συνεχὲς διακόψομεν καὶ πρὸς τὸ λυσιτελοῦν διαθήσομεν. ἔτι συντελεῖ πρὸς ἀπάτην, ἐάν τις πρὸς τὸ αὐτὸν πλείους ἔχῃ λόγους καὶ τοὺς ἐναντίους καὶ οὗτως καὶ οὐχ οὗτως κατασκευάζειν δυνατούς· ἄμα γὰρ συμβαίνει τῷ ἀποκρινομένῳ η πρὸς πλείω η πρὸς τάνατία ποιεῖσθαι τὴν 25 φυλακήν, λάθοι δ’ ἀν δοὺς ἐν πλείοσι μεριζόμενος δ μὴ δὲ ἄλλως ἔχων. 10 δεῖται γάρ τις τὴν ἡδονὴν ἀγαθόν, καὶ διτὶ κατὰ φύσιν, καὶ διτὶ πάντα αὐτῆς ἐφίεται· καὶ αὖ διτὶ οὐκ ἀγαθὸν τῷ γένεσιν εἶναι εἰς φύσιν αἰσθητὴν καὶ ἐμποδίζειν τῷ φρονεῖν. διλως δὲ πάντα τὰ πρὸς κρύψιν λεχθέντα πρότερον χρήσιμα καὶ πρὸς τοὺς ἀγωνιστικοὺς λόγους καὶ σοφιστικούς· η 30 γὰρ κρύψις τοῦ λαθεῖν χάριν, τὸ δὲ τῆς ἀπάτης.

Πρὸς δὲ τοὺς ἀνανεύοντας ἀττ’ δὲ οἰηθῶσιν εἶναι πρὸς τὸν λόγον, ἐξ 20 ἀποφάσεως ἐρωτητέον ως τοῦναντίον βουλόμενον, (οἷον μὴ οὕτω ‘ἀρά γε ή ἡδονὴ κατὰ φύσιν;’ ἀλλ’ οὕτω ‘ἄρ’ οὐ δοκεῖ σοι ως οὐκ ἔστιν η ἡδονὴ κατὰ φύσιν;’ εἴπερ γὰρ ἀνανεύσει τὴν κατάφασιν, τιθησιν ην ζητοῦμεν), 35 καὶ ἔξισον ποιοῦντα τὴν ἐρωτησιν· ἀδήλους γὰρ ὅντος τοῦ τί βούλεται λαβεῖν ἡττον δυσκολαίνουσιν, οἷον ‘ἀρά γε η ἡδονὴ κατὰ φύσιν η παρὰ φύσιν;’ δταν δὲ ἐπὶ τῶν μερῶν διδῷ τις | τὸ καθ’ ἔκαστον, ἐπάγοντα τὸ 79 καθόλου πολλάκις οὐκ ἐρωτητέον, ἀλλ’ ως δεδομένῳ χρηστέον· ἐνίστε γὰρ καὶ αὐτοὶ οἰονται δεδωκέναι καὶ τοῖς ἀκούοισι φαίνονται διὰ τὴν τῆς

2. 10 ἐν τοῖς Τοπικοῖς] Θ 1 4 ῥῆσον om. MN 6 ἀπαντᾶν M 15 πάντες Aristoteles 16 τῆς εχ τοῖς corr. N 17 πάντων M ἔτι δὲ M 20 συμ- πλάζομεν M 21 τὸ utroque om. M 22 ἔχῃ εχ corr. N 25 post ἔχων add. δοτη MN 26 εἰδονή N 27 αὐ] οὖν M 35 εἰδῆλου N

ἐπαγωγῆς μνείαν, ώς οὐδὲ ἀν ήρωτημένα μάτηγ. οἶον εἰ πρόκειται λαβεῖν 79 τὸ πάντα ἄνθρωπον εἶναι λογικόν, οὕτως ἐρωτητέον ‘ἀρά γε δὲ Σωκράτης οὐκ ἔστι λογικὸς ἄνθρωπος ὁν; τί δέ; δὲ Πλάτων καὶ Ἀλκιβιάδης καὶ δέ καὶ δέ οὐδὲ εἰσὶ λογικοὶ ἄνθρωποι ὅντες;’ ναὶ φησιν. εἴτα ώς δύολογούμενον 10 5 ἐπακτέον τὸ καθόλου χωρὶς ἐρωτήσεως ‘πᾶς ἄρα ἄνθρωπος λογικός.’ ἐν οἷς τε μὴ δύναμασι σημαίνεται τὸ καθόλου, ἀλλὰ τῇ κατὰ μέρος δύμοιστητι λόγῳ τὸ κοινὸν θηράπται, χρηστέον πρὸς τὸ συμφέρον· οἶον ἐπεὶ τὸ κερασφόρον μὴ δύομα δὲν ἀλλὰ λόγος τῷ εἶναι σύνθετον, καὶ ἐξ δύμοιστητος ἐπὶ τὰ μὴ τῶν ζώων ἀμφόδοντα εἰληπται, οἶον αἴγα, πρόβατον, βοῦν καὶ τὰ λοιπά, 10 10 χρηστέον ταῖς ἐπαγωγαῖς πρὸς τὸ συμφέρον, ώς ἐπεὶ τὸ κερασφόρα δύοτεν οὐδὲ ἀμφόδοντα, καὶ πᾶν ἄρα· καὶ ἄλλου μὲν ἐπάγοντος αὐτὸν φέρειν ἔνστασιν τὸν δύον τὸν Ἰνδικὸν ἀμφόδοντα δύοτεν καὶ κερασφόρον, αὐτὸν δὲ χρώμενον προσωμολογεῖν οὕτως ἐπὶ πάντων. ἔστι χρησιμεύει πρὸς τὸ λαβεῖν τὴν ἀναγκαίαν πρότασιν καὶ τὸ πυνθάνεσθαι παραβάλλοντα τὸ ἐναντίον, οἶον 15 15 εἰ δέοι λαβεῖν διτὶ πάντα δεῖ πείθεσθαι τῷ πατρὶ, οὕτως ἐρωτητέον ‘πότερον πάντα δεῖ | πείθεσθαι τῷ πατρὶ η πάντα ἀπειθεῖν,’ καὶ πάλιν, εἰ δέοι λαβεῖν 80 τὸ διτὶ δεῖ πολλάκις πολλὰ πείθεσθαι, οὕτως ‘πότερον πολλάκις πολλὰ πείθεσθαι τῷ πατρὶ δεῖ η δλίγα,’ παρατίθεμένων γάρ ἐγγὺς τῶν ἐναντίων καὶ μείζω καὶ μικρὰ φαίνεται καὶ χείρω καὶ βελτίω τοῖς ἄνθρωποις.

20 20 Τέτι δὲ σφρόδρα πολλάκις ποιεῖ ἐληλέγχθαι καὶ τὸ σοφιστικὸν συκοφάντημα τῶν ἐρωτώντων, τὸ μηδὲν συλλογισαμένους μὴ ἐρώτημα ποιεῖν τὸ τελευταῖον, ἀλλὰ συμπεραντικῶς καὶ ἀποφαντικῶς ἐπάγειν ώς συλλελογι- 10 σμένους, οἶον οὐκ ἄρα τὸ καὶ τό, ώς ποιεῖ Μέλισσος· τὸ παρὰ τὸ δύο οὐκ δύ φησι, τὸ οὐκ δύ οὐδέν, ἐν ἄρα τὸ δύ. ταὶς τε γάρ προτάσεις ψευδεῖς 25 25 λαμβάνει (τὰ γάρ δύοτεν πολλὰ τῇ ἐναργείᾳ καὶ οὐκ ἔδει μοναδικῶς προφέρειν, καὶ τὸ λευκὸν οὐκ δύ μὲν, διτὶ μὴ ποσόν, οὐδὲ δύττον δὲ δύ) καὶ δὲ μὴ συνελογίσατο, συνεπέρανε.

Σοφιστικὸν καὶ τὸ κειμένου παραδόξου τὸ φαινόμενον ἀξιούν ἀποκρίνεσθαι προσκειμένου τοῦ δόξαντος ἐξ ἀρχῆς, καὶ τὴν ἐρώτησιν τοιούτων 30 οὕτω ποιεῖσθαι ‘πότερον σοὶ δοκεῖ τόδε, η οὔ;’ οἶον κειμένου παραδόξου ώς τὸ φονεύειν καὶ ἀδικεῖν εὐδαιμονεῖν ἔστιν, ήμετις ἐρωτῶμεν ἐπὶ τὸν 20 Ἀρχελαον, εἰ βασιλεὺς ὁν μὴ εὐδαιμων ἔστι, καὶ προσαναγκάζομεν τὸ δοκοῦν εἰπεῖν, καὶ καταφίσαντος μὲν τὸ κείμενον πρότερον συνεισάγεσθαι (ἐν γάρ τῷ Ἀρχελάῳ καὶ τὸ ἀδικεῖν καὶ εὐδαιμονεῖν φονεύσαντι τοὺς οἰκείους 35 καὶ πλουτοῦντι καὶ βασιλεύοντι), μὴ δόντος δὲ ἐπὶ τὴν δόξαν τῶν πολλῶν ἀκτέον. ἀνάγκη γάρ, ἀν η τὸ ἐρώτημα ἐξ | ὁν δ συλλογισμός, η ἐλεγχον 80 η παράδοξον γίνεσθαι, δόντος μὲν ἐλεγχον, μὴ δόντος δὲ μηδὲ δοκεῖν φάσκοντος ἀδοξον, μὴ θαρρούντως δὲ ἀποφαινομένου ἀλλ’ ἐνδοιαζόντος καὶ τὸ ισως προστιθέντος καὶ τάχα ἐλεγχοειδές.

4 φησιν ομ. MN 15 δέει L πότερον ομ. MN 16 δέει L 20 ἐληλέγχθαι
libri 22 καὶ ἀποφαντικῶς ομ. M 25 ἐνεργείᾳ MN 28 τὸ φαινόμενον—παρα-
δόξου (30) ομ. MN 29 τῶν τοιούτων Aristoteles 34 καὶ τὸ εὐδαιμονεῖν N
38 μὴ] μηδὲ MN 39 προστιθέμένου MN

"Ετι καθάπερ ἐν τοῖς ρήτορικοῖς ἔκατέρως τοῖς λόγοις ἐπιχειροῦμεν καὶ 81
τὰ αὐτὰ κατασκευάζομεν καὶ ἀνασκευάζομεν, καὶ ἐν τοῖς ἐλεγκτικοῖς ὅμοίως
τὰ ἐναντιώματα θεωρητέον ἡ πρὸς τὰ ὑφ' αὐτοῦ λεγόμενα ἡ πρὸς οὓς 10
ὅμοιοις καλῶς λέγειν ἡ πράττειν, ἔτι πειρᾶσθαι δεικνύναι τὸν προσδιαλε-
5 γόμενον ἐναντία τιθέμενον πρὸς τὸν δοκοῦντας τοιούτους καὶ περὶ ἔκαστα
ἀγαθοὺς ἡ πρὸς τὸν ὅμοίους ἡ πρὸς τὸν πλείστους ἡ πρὸς πάντας· οἷον
εἰ λατρός, ὡς τοῖς ἀρίστοις τῶν λατρῶν ἀντιλέγει ἡ τοῖς φρονίμοις, ἡ ὥν
δοκεῖ πᾶσιν ἡ τοῖς πλείστοις. ἔτι ὡς περ ἐν τοῖς καθ' ὅμων μίγαν οἱ ἀπο-
χρινόμενοι ποιοῦσι πολλάκις ἐλεγχόμενοι (διαιροῦσι γάρ ὅστερον συναισθό-
10 μενοι τῆς ἀπάτης τὸ διττόν, καὶ ὡς ἐπ' ἄλλου σημανομένου δεδώκασιν ἡ
δ συνῆξεν ὁ ἐρωτῶν), οὕτω καὶ τὸν ἐρωτῶντας χρηστέον ποτὲ τούτῳ πρὸς
τὸν ἐνισταμένους τῶν ἐρωτωμένων ὡς οὐχ ἐλεγχομένους, διὸ ὥδι μὲν
συμβαίνῃ ὥδι δὲ μή, διτὶ οὕτως εἴληφε καὶ πρόστεινεν δ συνήγαγεν, οἷον
δ Κλεοφῶν ποιεῖ ἐν τῷ Μανδροβούλῳ τῷ Πλατωνικῷ διαλόγῳ. ἐπεὶ δὲ
15 προϊόντος τοῦ λόγου πολλάκις οἱ ἐρωτώμενοι | ἐρωτῶντες γίνονται, εἰ 82
συναισθίοντο πρότασιν ἀναγκαίαν ληφθῆναι καὶ πρὸς κατασκευὴν τοῦ προ-
βλήματος, καὶ ἐπιχειροῦσιν ἀνασκευάσαι, δεῖ τὸν ἐρωτῶντας ἀφισταμένους
τοῦ λόγου τὰ λοιπὰ τῶν ἐπιχειρημάτων ἐπιτέμνειν· εἰ δ' αἰσθοῖντο δι' ὃ
γίνεται, προενίστασθαι καὶ προαγορεύειν, ὡς οὐ διὰ τοῦτο, ἀλλὰ διὰ τὸν
20 καιρὸν καὶ τῷ μὴ τρίβεσθαι εἰς οὐδέν. ἐπιχειρητέον δὲ ἐνίστε καὶ πρὸς
ἔτερα τοῦ κειμένου, ἔκεινο ἔκβαλόντας, ἐὰν μὴ ἔχωμεν πρὸς αὐτὸν ἐπιχειρεῖν. 10
διπέρ ὁ Λυκόφρων δ σοφιστῆς πεποίηκε προβληθέντος αὐτῷ λύραν ἐγκω-
μιάσειν· ἐπεὶ μὴ εἶχεν, δ πρὸς τὴν ὀργανικὴν εἰπη, ἀνέδραμε πρὸς τὴν
ἐν οὐρανῷ καὶ τὴν λυρικὴν μετελάβετο ποίησιν, ἐν φ' πολλοὺς ἐπαίνων
25 λόγους ἐφεύρηκεν. καὶ δ Ἰσοκράτης ἐπαινῶν τὴν Ἐλένην ἐπὶ τὸν ἐραστὰς
αὐτῆς ἔκλινε καὶ δι' ἔκεινων ἔθαύμασεν· οὐδὲ τοῦτο εἶχεν ἐκ τῶν κατ' αὐτήν.
καὶ δ Πρωταγόρας ἐν τῷ ὅμων μῷ διαλόγῳ ποτὲ μὲν μύθους διέξεισι ποτὲ δο-
30 δὲ περὶ ποιημάτων, ἐν οἷς εὐπορεῖν ἐπιχειρημάτων ἤδουνατο. καὶ ἐπ' ἔκεινον·
σπεύδοντες γάρ πρὸς ἀνασκευὴν τοῦ τὸν φιλόσοφον πολυπράγμονα εἶναι ἀντὶ
τούτου τὸ φιλοπράγμονα εἶναι μεταλαμψάνομεν, ἐπεὶ μὴ ἔκειθεν εὐπορεῖν ἦν,
καὶ οὕτω συντίθεμεν 'δ φιλόσοφος πολυπράγμων, οὗτος δὲ φιλοπράγμων, δ
δὲ φιλίως καὶ σχετικῶς πρός τε τὴν ὅλην | καὶ τὰ πράγματα διακείσεται· 83
δ φιλόσοφος ἄρα πρὸς τὰ τῇδε συνίσχεται. ἀλλὰ μὴν τοῦτο ψεῦδος· ψεῦδος
ἄρα καὶ τὸ πολυπράγμονα εἶναι, ἥγουν ζητητικὸν καὶ τῶν ὄντων ἐρευνητήν.'

35 ἐπεὶ δὲ πολλάκις οἱ ἀποχρινόμενοι μήτε παντελῶς ἀπαρνούμενοι τὰ προτει-
νόμενα μήτε διδόντες ἀπαιτοῦσι τὸν ἐρωτῶντα ἀποδεῖξαι ἢν τρώτησε πρό-
τασιν, καὶ δοκεῖ καὶ τοῖς ἀκροσταῖς δεῖν ἀποδιδόναι τὴν αἵτιαν, δεῖ μὴ ἐπὶ
τὸ καθόλου τὸν ἐλεγχον ἄγειν, ἀλλὰ περὶ τὰ καθ' ἔκαστα διατρίβειν· τὸ 10

1 ἔκατέροις MN

2 καὶ ἀνασκευάζομεν οἱ. N

6 από πάντας add. τοὺς; MN

7 ἀντιλέγειν M

ῶν L, cf. Alex. f. 37: δ MN

13 συμβαίνῃ εχ συμβαίνει corr. L

8] ἡ MN

14 ποιεῖν N μανδραβούλω libri

τῷ Πλατωνικῷ διαλόγῳ] cf. I. Bywater

Journal of Philol. XII 25

16 καὶ οἱ. MN

20 τὸ MN 21 ἐχλαζόντας

Aristoteles 23 εἴποι MN

29 ἀνασκευεῖν N

32 φιλίας καὶ σχετικῆς M

καὶ πρὸς τὰ MN

37 τοῖς εχ ταῖς corr. N

γάρ καθόλου ἀεὶ ξνστασιν ἔχει. οὗτον ἐπὶ τῶν μερικῶν δεῖ συνάξαι τὴν 83 ἀντίφασιν, οἷον εἰς ὑγειεινοῦ καὶ νοσώδους τὴν αὐτὴν εἶναι ἐπιστήμην ἀπαιτούμεθα λόγον, μὴ δτι καὶ πάντων τῶν ἐναντίων (ἐνσταίη γάρ ὡς τοῦ γνωστοῦ καὶ ἀγνώστου οὐχ ἡ αὐτή, οὐδὲ πεπερασμένου καὶ ἀπείρου ἡ ὄντος 5 καὶ μὴ ὄντος), ἀλλ' δτι εἰς μὴ τοῦτο, οὐδὲ ἀρτίου καὶ περιττοῦ μία, οὐδὲ ἥρμοσμένου καὶ ἀναρμόστου. ἀλλὰ μὴν μία ἡ τε ἀριθμητικὴ καὶ ἡ μου- 20 σική· καὶ τοῦ ὑγειεινοῦ καὶ νοσώδους ἄρα μία ἡ ἵστρική. δ δὲ ἀνωτέρω ἐρρέθη, καὶ τοῦ λέγομεν, ὡς οὐ δεῖ τὸ συμπέρασμα προτακτικῶς ἐρωτᾶν ἀλλ' ἀποφαντικῶς, ἐνίας δὲ τῶν προτάσεων καὶ διαφερόντως τὰς μείζους 10 οὐδὲ ἐρωτητέον, ἀλλ' ὡς ὅμολογουμέναις χρηστέον.

16. Ἐξ ὧν μὲν οὖν αἱ ἐρωτήσεις καὶ πῶς ἐρωτητέον ἐν ταῖς ἀγωνιστικαῖς διατριβαῖς καὶ | σοφιστικαῖς, εἴρηται· περὶ δὲ ἀποκρίσεως 84 καὶ πῶς χρὴ λύειν καὶ τί, καὶ πρὸς τίνα χρῆσιν οἱ τοιοῦτοι τῶν λόγων ὀφέλιμοι, μετὰ ταῦτα λεκτέον.

15 Χρήσιμοι οὖν εἰσὶ πρὸς φιλοσοφίαν διὰ δύο. πρῶτον μὲν γάρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γινομένους περὶ τὴν λέξιν ἐντριβεῖς ἀμεινον ἔχειν ποιοῦσι πρὸς τὸ ποσαχῶς ἔκαστον λέγεται, καὶ ποια ὄμοιώς καὶ ποια ἑτέρως; ἐπί τε τῶν δυνομάτων καὶ τῶν πραγμάτων συμβαίνει. δεύτερον δὲ πρὸς τὰς καθ' 10 ἑαυτὸν ζητήσεις, ὡς καν τοῖς προοιμίοις εἴρηται· ὁ γάρ ὑφ' ἑτέρου παρα-
20 λογιζόμενος ῥᾳδίως καὶ τοῦτο μὴ διαισθανόμενος καν αὐτὸς ὑφ' αὐτοῦ τοῦτο πάθοι πολλάκις. τρίτον δὲ καὶ τὸ λοιπὸν ἔτι πρὸς δόξαν, τὸ περὶ πάντα γεγυμάσθαι δοκεῖν καὶ μηδενὸς ἀπείρως ἔχειν. τὸ γάρ κοινωνοῦντα λόγων ψέγειν λόγους μηδὲν ἔχοντα διορίζειν περὶ τῆς φαυλότητος αὐτῶν ὑποψίαν δίδωσι τοῦ δοκεῖν δυσχεραίνειν οὐ διὰ τὸ ἀλγθὲς ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπειρίαν. 20

25 Ἄποκρινόμενον δὲ πῶς ἀπαντητέον πρὸς τοὺς τοιούτους λόγους, φανερόν, εἰπερ δρθῶς εἰρήκαμεν πρότερον, ἐξ ὧν εἰσὶν οἱ παραλογισμοί, καὶ τὰς ἐν τῷ πυνθάνεσθαι πλεονεξίας ἱκανῶς διειλομεν. οὐ ταῦτα δέ ἐστι λαβόντα τὸν λόγον κατὰ σχολὴν ἰδίᾳ καὶ καθ' αὐτὸν ἰδεῖν καὶ λῦσαι τὴν μοχθηρίαν, καὶ ἐρωτώμενον αἴφνης ἀπαντᾶν δύνασθαι ταχέως. δ γάρ ἵσμεν, πολλάκις 85 μετατιθέμενον ἀγνοοῦμεν. ἔτι δ' ὕσπερ ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ θᾶττον καὶ τὸ βραδύτερον ἐκ τοῦ γεγυμάσθαι γίνεται μᾶλλον, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν λόγων ἔχει, ὥστε, ἀν δῆλον μὲν ἡμῖν ἡ, ἀμελέτητοι δ' ὄμεν, διστεροῦμεν τῶν καιρῶν πολλάκις. ἔτι συμβαίνει ποτέ, καθάπερ ἐν τοῖς διαγράμμασι, καὶ ἐν τοῖς λόγοις. καὶ γάρ ἔκει ἀναλύσαντες καὶ τὰς προτάσεις εὑρόντες τὰς 30 τοῦ θεωρήματος δεικτικὰς συνθεῖναι πάλιν καὶ εἰς σχῆμα ἀγαγεῖν ἀδύνα-
τοῦμεν· οὐ γάρ ἔχομεν εὐπετῶς ἰδεῖν ποια μείζων ἡ ἐλάττων διὰ τὴν ἀπειρίαν. καὶ ἐπὶ τῶν λόγων δὲ πλείστας ἀμαρτίας ἔστιν δτε τοῦ σοφίσματος ἔχοντος ἀποροῦμεν ἰδεῖν, οὗτον δὲ τὸν ἔλεγχος. διὰ τοῦτο αἱ τε πρὸς ἄλλους συνεχεῖς διαλέξεις καὶ γυμνασίαι καὶ αἱ καθ' αὐτοὺς συζητήσεις ἰδίᾳ περὶ 40 τῶν εἰς ἔκατερα λόγων τοῦ τοιοῦτος προβλήματος μεγάλην ἐν τοῖς τοιούτοις

1 μεριστῶν MN 3 λόγου] λέγειν Spengel 9 διαφερόντων N 12 εἴρηται om. N
15 ante οὖν add. μὲν MN 21 πάθοι εχ πάθη corr. N 30 θᾶττον] θάττερον L
τὸ (post καὶ) om. L 36. 37 ἀποριῶν M

παρέχουσι τὴν ῥοπήν· αὔξουσι γάρ τὴν ρώμην καὶ τὴν ἐν ἡμῖν λογικὴν 85
ἔξιν τρέφουσι, καὶ τοῖς ἀγῶσι δὲ τοῦ χράτους πρόξενοι.

17. Πρῶτον οὖν, ὥσπερ συλλογίζεσθαι φαμεν ἐνδόξως ποτὲ μᾶλλον
ἡ ἀληθῶς προαιρεῖσθαι δεῖν (ὅταν γάρ μὴ ταῖς ἀληθέσι τῶν προτάσεων
5 τὸν προσδιαλεγόμενον ἐψόμενον ἔχωμεν, καὶ ἐκ τῶν οἰκείων δοξῶν χειρώ-
σασθαι ἐπειγόμεθα), οὕτω καὶ λυτέον ποτὲ μᾶλλον ἐνδόξως ἡ κατὰ τὸ
ἀληθές, καὶ πρὸς τὸν ἀκροατὴν ἡ κατὰ τὸ πρᾶγμα. δλως γάρ πρὸς τοὺς
ἐριστικοὺς μαχητέον | οὐχ ὡς ἐλέγχοντας ἀλλ' ὡς φαινομένους· οὐ γάρ 86
φαμεν. συλλογίζεσθαι γε ἡ ἐλέγχειν αὐτούς· ἀλλὰ πρὸς τὸ μὴ δοκοῦν
10 διορθωτέον. εἰ γάρ ἐστιν ὁ κυρίως ἐλεγχος ἀντίφασις μὴ ὄμώνυμος ἔκ
τινων προτάσεων ἀληθῶν συναγόμενος, διὸ τοιοῦτος κενὸς δὲ εἴη δῆποι,
καὶ παροπτέος ὡς μὴ ἔχων ὑπόστασιν. ὁ δὲ σοφιστικὸς τοιοῦτος· οὐκ
ἔδει γοῦν πράγματ' ἔχειν ἡμᾶς διαιροῦντας αὐτοῦ τὰ ἀμφίβολα καὶ ὄμώνυμα,
καθάπτας ἀποβαλόντας, ὡς καὶ μὴ ὄντα συλλογισμόν. ἐπεὶ δὲ οὐ τὴν ἡμε- 10
15 τέραν κρίσιν περὶ τοῦ πράγματος ἐν τοῖς τοιούτοις ἐκφάναι ἐπισκοποῦμεν,
ἀλλ' ἣν ἔτεροι περὶ ἡμᾶς εὐλαβούμεθα, διὰ τοῦτο καὶ διαιρετέον καὶ δια-
λυτέον οὐδενὸς ἀλλου χάριν ἡ διὰ τὸ συμπέρασμα φαίνεται ἐλεγχοειδὲς καὶ
τοῖς ἀπειροτέροις ἐληγχθαι δόξαιμεν. οὕκουν τοῦ ἐλεγχθῆναι ἐν τοῖς
τοιούτοις φροντιστέον ἀλλὰ τοῦ δοκεῖν, ἐπεὶ τὸ γε ἐρωτᾶν ἀμφίβολα καὶ
20 τὰ παρὰ τὴν ὄμωνυμίαν, δσαι τε ἀλλαι παραχρούσεις, καὶ τὸν ἀληθινὸν 20
ἐλεγχον ἀφανίζει καὶ τὸν ἐλεγχόμενον ἀδηλον ποιεῖ. εἰ μὲν οὖν ὁ ἐρωτῶν
πρῶτον διελὼν τὸ ὄμώνυμον ἡ τὸ ἀμφίβολον, εἰτ' οὕτω προήνεγκε τὴν
ἐρώτησιν, οὐκ δὲ ἀδηλος ἡν δ ἐλεγχος, εἴτε ὧν εἴτε δοκῶν· νυνὶ δὲ ὡς
ἐν τὰ πολλὰ προτείνας καὶ δ μὴ ἐλαβε συμπεραίνων ἀδηλον τίθησιν, οὐδ'
25 δὲ ἐπὶ τοῦ δοθέντος συνάγει τὴν ἀντίφασιν, ὄμώνυμον δὲ ἡ, ἀληθῆς ἐλεγχος
οὐτος ἔσται· φθείρεται γάρ καὶ τούτῳ ἡ τάξις τοῦ διαιλέγεσθαι. ἀλλ' ἐπει 87
ἔξεστιν ἐπὶ τέλει τῷ ἀποκρινομένῳ συμπεραινομένου τοῦ σοφιστοῦ λέγειν
καταφῆσαι μὴ διὰ ἀποφάσκειν ἀρτι τὸν σοφιστήν, ἔνστασις αὐτόθιν ἔσται
καὶ λύσις τοῦ παραχρούσματος. ἔτι εἰ διήρρει ἐρωτῶν ὁ σοφιστής τὰ
30 ὄμώνυμα, ἐγίνεται δὲ τέτερόν τι, δ ἐπιζητοῦσιν οἱ διαιλέγομενοι νῦν μὲν ἡττον,
πρότερον δὲ μᾶλλον, τὸ δὲ ἡν τὸ μοναχῶς ἀποκρίνεσθαι τὸ ναὶ ἡ τὸ οὐ, 10
ἀλλὰ μὴ ἀμφω, ἡ καὶ ἐνδοιαζεῖν λέγοντας τάχα, τσως, δοκεῖ. νῦν δὲ διὰ
τὸ μὴ καλῶς ἐρωτᾶν τοὺς πυνθανομένους μηδὲ διαστέλλειν τὰ σημαινόμενα
ἀνάγκη προσαποκρίνεσθαι τι τὸν ἐρωτώμενον καὶ μὴ μέρος ἀλλ' διηγη τὴν
35 ἀντίφασιν ἀποδιδόναι μετ' ἐνδοιασμοῦ 'ἔστι μὲν ὡς, ἔστι δ' ὡς οὗ', διορθοῦντα
τὴν μοχθηρίαν τῆς πτώσεως· ἐπεὶ διελομένου γε ἴκανῶς τίς φθόνος μὴ τὸ
ναὶ ἡ τὸ οὐ λέγειν τὸν ἀποκρινόμενον.

Καὶ ἡμεῖς μὲν οὕτω περὶ τούτων διαγινώσκομεν τὸ μηδένα τῷ ὄντι 20
ἐλεγχον εἶναι σοφιστικὸν ἡ τῷ δόξαι· εἰ δέ τις ἐτέρως ἔχει καὶ ὑπολαμβάνει

3 συλλογίζεσθαι εχ συλλογίζεται corr. N 6 ἐπειγόμεθα om. N 7 ἡ om. M
13 διαιροῦντα L 15 ἐκφῆναι MN 18 ἐληγχθαι libri 21 ἐμφανίζει MN
25 συνάγη M corr. N 28 ἀπέφασκεν Spengel 30 ἐπιζητοῦμεν MN 31 μο-
ναχός N

τὸν καθ' ὥμωνυμίαν ἡ καθ' ἔτέρων τινὰ σοφιστικὴν συζυγίαν ἐλεγχον εἶναι, 87
οὐκ ἔσται διαφυγεῖν τὸ ἐλέγχεσθαι τὸν ἀποκρινόμενον, καὶ ὁ ποῖος γένοιτο·
οὐ γάρ ἐπιλείψει τοῖς σοφισταῖς τόπος εἰς ἀπάτην, καὶ διὰ πάντων ἀπο-
κρουσθῶσι, συκοφαντήσουσιν. αὐτίκα γάρ ἐπὶ τῶν ὄρατῶν καὶ κατ'
5 ἐνέργειαν αἰσθητῶν δλίγον παραλλάξασι τοῖς σοφισταῖς ἐλέγχαι δυνατὸν καὶ 88
προσαναγκάζειν δὲ ἀπέφησεν ὄνομα καταφῆσαι. Ἐπεὶ γάρ τὸ ἀπαν αἰσθητόν,
εἴτε πόρρω τῆς αἰσθήσεως γένοιτο εἴτε δὲ ἐγγὺς κρύπτοιτο, τὴν αἰσθητικὴν
ὑποφεύγει καταληψιν, τόνδε τὸν Κορίσκον, διὸ μουσικὸν γινώσκομεν, περικε-
καλυμμένον λαμβάνοντες καὶ εἰς τὸ μέσον παράγοντες ἐρωτῶσι περὶ αὐτοῦ
10 ἀρ' οἶδας τοῦτον; καὶ πότερον μουσικός ἐστιν ἡ ἄμουσος; ἀποφῆσάντων
δέ (οὐ γάρ οἰδαμεν τὸν κρυπτόμενον) ἀποκαλύψαντες προσεπερωτῶσιν, εἰ 10
ἔστις εἰπεῖν ἔχοιμεν. γνωρίσασι δὲ Κορίσκον τὸν μουσικὸν ἐπεγκαλοῦσιν
ώς δὲ ἀπεφήσαμεν καταφάσκομεν, καὶ τὸν αὐτὸν εἰδέναι καὶ ἀγνοεῖν ὄμολο-
γοῦμεν. οὐκ ἔστι δέ, ἀλλὰ παρὰ τὸ συμβεβηκός τὸ σόφισμα· οὐ γάρ,
15 εἰ τὸν κεκαλυμμένον ἀγνοῶ, συμβέβηκε δὲ τὸ κεκαλύψθαι τῷ Κορίσκῳ,
ἡδη καὶ Κορίσκον ἀγνοῶ, ὥσπερ οὐδὲ δὲ τὸ δισύλλαβον ὑπάρχει τῷ λευκῷ,
τὸ δὲ τῷ Ἀλκιβιάδῃ συμβέβηκεν, ἀνάγκη εἶναι καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην δισύλ- 20
λαβον. ώς γάρ διορθοῦνται τινες δῆθεν τὸ σόφισμα λύοντες, οὐδὲν διφελος·
οὐ γάρ Κορίσκον φασὶν εἶναι μουσικὸν καὶ ἄμουσον οὐδὲ ἐπ' αὐτοῦ καὶ
20 ἔνδε συμπίπτειν τὴν ἀντίφασιν, ἀλλ' ἐφ' ἔτέρου καὶ ἔτέρου, καὶ δύο προτά-
σεις τὴν μίαν τίθενται, καὶ ώς ἔτερον τὸν μουσικὸν Κορίσκον τοῦ κεκα-
λυμμένου καὶ ἀμούσου σκοποῦντιν. οὐχ οὕτω δὲ ἔχει· οὐ γάρ τῷ ὑπο-
κειμένῳ ἀλλὰ τῷ λόγῳ ταῦτα διάφορα, ὥσπερ ὁ ἀπλῶς Σωκράτης καὶ
λευκὸς Σωκράτης. εἰ δὲ τῷ μέν, | ἦγουν ταῖς προτάσεσι, τὸ ἀπλῶς λέγειν 89
25 Κορίσκον ἀποδίσει τις, οἷον ἀρ' ὁ Κορίσκος μουσικός ἐστι; τῷ δέ, εἰτ'
οὖν ἐν τῷ συμπεράσματι, προσθήσει τὸν τινὰ ἡ τόνδε, τόνδε λέγων τὸν
Κορίσκον τὸν κεκαλυμμένον μὴ μουσικὸν εἶναι, ἀπόπον καὶ παρὰ τὴν συλ-
λογιστικὴν μέθοδον. δεῖ γάρ ἡ ἐν ἀμφοτέροις ἡ ἐν μηδενὶ, ταῖς τε προτάσεσι
λέγω καὶ συμπεράσματι, τὴν τε πρόσθεσιν καὶ τὴν ὑφαίρεσιν γίνεται. οὐδὲν
30 δὲ διαφέρει, εἴτε διμώνυμον ἐλήγφη παράδειγμα πρὸς τὴν τοῦ προτεθέντος 10
ἀπόδειξιν τοῦ ως πανταχόθεν εὔπορον τοῖς κακούργειν ἐθέλουσιν, ἡ φὲ
κεχρήμενα παρὰ τὸ συμβεβηκός· καὶ τούτοις γάρ πλείω ἐδείχθη τὰ ση-
μαινόμενα.

Ἐπει δὲ ἀδηλος μέν ἔστιν δὲ ἐρωτώμενος διμώνυμον τι ἡ ἀμφίβολον
35 καὶ μὴ διορισάμενος, πότερον ἐλήγεται ἡ οὐκ ἐλήγεται, δέδοται δὲ ἐν
τοῖς λόγοις τὸ διελεῖν, φανερὸν δτι τὸ μὴ διελόντα δοῦναι τὴν ἐρώτησιν
ἀλλ' ἀπλῶς ἀμάρτημά ἔστι· ὥστε καὶ μὴ αὐτὸς ὁ ἐρωτώμενος ἐλήγεται τῷ
κατὰ νοῦν, ἀλλ' δ γε λόγος αὐτῷ ἐληγεγμένῳ ἔοικε, καὶ μᾶλλον ἀγνοεῖν
δόξει τοῖς ἀκροαταῖς διὰ τὸ μὴ διαιρῆσαι πρότερον. ὥστε λύσις ἡ κυριωτάτη

1 συζυγίαν σοφιστικὴν MN
οὐδὲ M 20 ἔνδε] θν L
qui tamen in marg. corr. τινὰ
χρήματα] καὶ χρώμεθα M

4 συκοφαντίσουσιν N
26 τὸν τινὰ] sic libri: τὸ τινὰ Aristoteles
29 τὴν τε] τὴν δὲ om. L
35. 37 ἐλήγεται libri

16 ὑπάρχη MN
τινὰς L,
30 δὲ om. L

19 οὐ γάρ]
τινὰς L,
31. 32 κε-

καὶ κοινοτάτη ἐπὶ τῶν δμωνύμων καὶ ἀμφιβόλων ἡ τῶν σημανομένων παρὰ 89 τοῦ ἀποχρινομένου ἔκθεσις καὶ διαιρεσίς. συμβάνει μέντοι πολλάκις ὄρῶντας τὴν ἀμφιβολίαν δκνεῖν διαιρεῖσθαι διὰ | τὴν πυκνότητα τῶν τοιαῦτα προτει- 90 νομένων, ὅπως μὴ πρὸς ἄπαν δοκῶσι δυσκολαίνειν· εἴτα οὐκ ἀν οἰηθέντων 5 παρὰ τοῦτο γενέσθαι τινὰ κατὰ τὸν λόγον ἀπάτην, πολλάκις ἀπήντησε παράδοξον. ὥστε ἐπεὶ δεδοται διαιρεῖν, οὐκ δκνητέον, καθάπερ ἐλέχθη πρότερον.

Εἰ δὲ τὰ δύο ἔρωτήματα καὶ τρία καὶ πολλὰ μὴ ἐν ἐποίει τις ἔρωτημα ἐνὶ συγκλείων δνόματι, οὐδ' ἀν παρὰ τὴν δμωνυμίαν καὶ τὴν ἀμφιβολίαν 10 ἐγίνετο παραλογισμός, ἀλλ' ἡ ἔλεγχος ἀληθῆς ἡ οὐδέν. τί γάρ διαιρέτει ἔρωτῆσαι, εἰ Καλλίας καὶ Θεμιστοκλῆς μουσικοί εἰσιν, ἡ εἰ ἀμφοτέροις ἐν δνομα ἦν ἑτέροις οὖσι, ὅπερ πάσχουσι τὰ δμώνυμα; εἰ γάρ πλείω δηλοῖ τοῦ ἐνὸς πράγματα τὸ ἐν δνομα, πλείω καὶ ἡρώτησεν. εἰ οὖν μὴ δρθὸν πρὸς δύο ἔρωτήσεις μίαν ἀπόκρισιν ἀξιοῦν λαμβάνειν ἀπλῶς, φανερὸν δτι 15 οὐδενὶ προσήκει τῶν δμωνύμων ἀποχρίνεσθαι ἀπλῶς, οὐδ' εἰ κατὰ πάντων ἀληθῆς τὸ προτεινόμενον, εἰς δ καὶ ἀξιοῦν τινες δεῖν τῶν τῆς ἀντιφάσεως 20 τὸ ἐν ἀποχρίνεσθαι. ἡ γάρ διαλεκτικὴ ἔρωτησις ἀποχρίσεώς ἐστιν αἰτησις ὡς μία πρὸς μίαν, ὥστε οὐκ αὐτόθεν καταφήσαιμεν ἡ ἀποφήσαιμεν πρὸς τὸν ἔρωτῶντα, εἰ Αἰας καὶ Ἀγαμέμνων καὶ Διομήδης ἐπὶ Τροίαν ἐστρά- 25 τευσαν· οὔτε γάρ ἐν τὸ ἔρωτημα, καὶ ἀληθῆς δέ, οὐ διτέον διὰ τὸν συνενθισμόν. δμοίως δὲ καὶ εἰ τις ἡρετο, ὁ Κορίσκος καὶ ὁ Καλλίας πότερον οίκοι εἰσὶν ἡ οὐκ | οίκοι, εἴτε παρόντων ἀμφοῖν εἴτε μὴ παρόντων· ἀμφο- 30 τέρως γάρ πλείους αἱ προτάσεις· οὐ γάρ εἰ ἀληθῆς εἰπεῖν, διὰ τοῦτο μία ἔρωτησις. ἐγχωρεῖ γάρ καὶ μυρία ἔτερα ἔρωτημέντα ἔρωτήματα ἀπαντα 35 ἡ ναὶ ἡ οὐ ἀληθῆς εἰναι λέγειν, ἀλλ' δμως οὐκ ἀποχριτέον μιᾶς ἀποχρίσει· ἀναιρεῖται γάρ τὸ διαιλέγεσθαι. τούτοις γοῦν δμοιον ὡς εἰ καὶ τεθείη τὸ αὐτὸ δνομα τοῖς ἑτέροις. εἰ γοῦν τὸ πολλάκις δρθὲν εὐ ἔχει καὶ μὴ δεῖ πρὸς δύο ἔρωτήσεις μίαν ἀπόκρισιν διδόναι, φανερὸν ὡς οὐδὲ δὲ τῶν 10 δμωνύμων τὸ ναὶ ἡ τὸ οὐ λεκτέον· οὐδὲ γάρ δ εἰπών ἀποκέριται ἀλλὰ 30 μάτην ἀλλως εἰρηκεν. δμως μέντοι νομίζονται ἐν τοῖς διαιλεγομένοις καὶ τοῖς ἀπειροτέροις τῶν ἀκροατῶν τὸ ναὶ ἡ τὸ οὐ δη ὄντως δεδωκέναι διὰ τὸ λανθάνειν τὸ συμβαῖνον ἐν τοῖς δμωνύμοις.

Ως γοῦν οὐκ ὄντες ἔλεγχοι τινες δοκοῦσιν εἰναι (τὸ γάρ ἄπαν ἐνταῦθα συνάγομεν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον), καὶ λύσεις δόξουσιν εἰναι τινες οὐκ 25 οὖσαι λύσεις, ἀς δή φαμεν ἐνίστε δεῖν φέρειν ἡ τὰς ἀληθεῖς ἐν τοῖς ἀγωνιστικοῖς λόγοις καὶ ἐριστικοῖς καὶ τῇ πρὸς τὸ διτέον ἀπαντήσει. ἀποχριτέον δὲ ἐπὶ μὲν τῶν δοκούντων τὸ ἔστω λέγοντα, καὶ δὴ οὕτως ἥκιστ' ἀν γένοιτο παρεχέλεγχος. ἐάν δέ τι παράδοξον ἀναγκάζηται λέγειν, ἐνταῦθα μάλιστα προσθετέον τὸ δοκεῖν· οὕτω γάρ οὐτ' ἔλεγχος οὔτε παράδοξον γίνεσθαι

3 ταῦτα M 4 μὴ] μοι N 5 περὶ τοῦτο M 6 ἐπιδέδοται L 12 τὰ om. M
13 ἔρωτησεν LM 19 αλαν M διομήδης καὶ ἀγαμέμνων MN 20 οὔτε δὲ M
δὲ] ἐστὶ N 22. 23 ἀμφοτέρους N 23 εἰ om. MN: supra add. L 25 ἡ ναὶ] τὸ ναὶ MN
26 τούτοις] τοῦτο Aristoteles 27 ἔχοι LN 35 δεῖν] μᾶλλον δεῖν Aristoteles

δόξειεν. ἐπεὶ δὲ δῆλον δπως αἰτεῖται τὸ ἐν ἀρχῇ (ἢ γάρ αὐτῷ πρὸς τὴν 92 οἰκείαν ἀπόδειξιν χρώμεθα τοῦ ζητουμένου, εἴτε τι εἴη συνώνυμον ὅποτέρῳ τῶν δρῶν, ἢ τινι τῶν αὐτοῦ καὶ δλως σύνεγγυς), οὐδὲ πρὸς τὸν ἔρωτῶντα πρότερον ἀποκρίνεσθαι, πρὶν ἀναιρῆσαι τὸ ἐν ἀρχῇ προτεινόμενον. Βταν δὲ 5 τοιοῦτον ἀξιοῖ τις συμπεραίνομενος διαγκαῖον μὲν συμβαίνειν ὡς ἐκ τῶν κειμένων προτάσεων συναγόμενον, ἢ δὲ ψεῦδος δλλως καὶ ἀδοξον, ῥήτεον ὡς πολὺ πρότερον φευδῆ καὶ ἀδοξα τὰ ἔξ ἄν. τὰ δὲ ἔξ ἀνάγκης συμβαί- 10 νοντα τῆς αὐτῆς εἶναι δοκεῖ θέσεως, καὶ τὰ συμπεράσματα ἀκολουθεῖ ταῖς προτάσεσιν. ἔτι δταν τὸ καθόλου μὴ δνόματι ἀλλὰ παραβολῇ ληφθῇ, 15 λεκτέον δτι οὐδὲ ὡς ἐδόθη οὐδὲ ὡς προύτεινε λαμβάνει· καὶ γάρ παρὰ τοῦτο γίνεται πολλάκις ἔλεγχος. ἐν δὲ τῶν πρὸς κρύψιν παρεισαγομένων καὶ ἢ παραβολὴ ἐν τοῖς Τοπικοῖς εὑργται· λαβεῖν γάρ ἔθέλοντες ὡς ἡ ἐγκράτεια ἀρετή, οὐκτὸν προτείνομεν, ἀλλὰ πλαγίως οὗτω καὶ 20 παραβολικῶς ἔρωτῶμεν, καὶ οὐ δι' αὐτὸν ἀλλ' ἀλλου χάριν 'ἀρ' ὁσπερ ἡ 25 ἐγκράτεια ἀρετή, οὗτω καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ ἀνδρεία καὶ ἡ φρόνησις;' ναί. εἶληπται γάρ ἐν τούτοις λεληθότως τὸ τῆς ἐγκράτειαν ἀρετὴν εἶναι. παραβολὴ δ' ἀν κάκενο καλοῦτο, δταν λόγω τὸ κοινὸν τῇ τῶν κατὰ μέρος ἐπαγωγῇ ἀλλ' οὐκ δνόματι ἀφορίζηται, ὡς δή, ἐπεὶ αἰκὲ καὶ ἔλαφος καὶ βοῦς καὶ πρόβτων τετράποδα δντα διχγλεῖ, καὶ πᾶν ἄρα, δ ἀν ἡ τοιοῦτον, 30 δύο χηλὰς ἔχει. ψεῦδος | δέ· ἵππος γάρ καὶ δνος τῶν τετραπόδων καὶ 93 μώνυχα.

'Εξειργομένῳ δέ σοι παρὰ τοῦ ἔρωτῶντος ἀπάντων καὶ ἀποκλειομένῳ τῷ πανταχόθεν ἡσφαλίσθαι καὶ πεφράχθαι ἐκεῖνον προορώμενον τὰς εἰσόδους ὡς ἔμπειρον πολλῶν δντα λόγων καὶ διαλέξεων πορευτέον ἐπ' ἐκεῖνο δ κατα- 25 λέσειπται, καὶ δτι μὴ καλῶς δέδειχεν ἰσχυριῇ ἀπαντῶν κατὰ τὸν προειρη- μένον περὶ τῶν δμωνύμων διορισμόν. 10

'Ἐν μὲν οὖν τοῖς κυρίως λεγομένοις ρήμασιν, οἷον κύων, ἵππος, ἄν- θρωπος. (Οὐδὲν γάρ τούτων τοῖς ὑποκειμένοις αὐτῶν οἰκειότερον) ἀνάγκῃ' ἀποκρίνεσθαι τὸ ναὶ ἢ τὸ οὔ, ἢ ἀπλῶς καὶ ἀδιαιρέτως ἢ μετὰ διαιρέσεως, 30 εἴπερ εἴη δμωνύμον. Κ δὲ μὴ αὐτοτελῶς προάγομεν ἀλλὰ συνεπινοοῦντες τίθεμεν καὶ ἀπὸ κοινοῦ λαμβάνομεν, οἷον δσα μὴ σαφῶς ἀλλὰ κοινῶς ἔρωτάται, ἐν τούτοις παρὰ τοῦτο συμβαίνει δ ἔλεγχος δηλαδὴ τὴν ἔλειψιν, 20 οἷον 'ἄρα δ ἀν ἢ Ἀθηναίων κτῆμα 'Αθηναίων; καὶ δ Λακώνων κτῆμα Λακώνων;' ναί. ἀλλὰ μὴν δ ἄνθρωπός ἐστι τῶν ζώων. τί οὖν; κτῆμα 35 δ ἄνθρωπος τῶν ζώων; τὸν γάρ ἄνθρωπον τοῦ ζώου λέγομεν, οὐδὲ δτι κτῆμα, ἀλλ' δτι εἰδος; καὶ Λύσανδρον τῶν Λακώνων, δτι Λάκων. εἰ δὲ • 'δ 'Αθηναίων κτῆμα, κτῆμα 'Αθηναίων ἐστίν' ἡρωτάτο, καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων δμοίως, οὐδὲν δν συνέβαινεν ἄποτον.

1 ἢ γάρ N	2 τῶν ζητουμένων L	6 καὶ δλως MN	10 ἐδόθει N	12 ἐν
τοῖς Τοπικοῖς] Θ 1 p. 156 25	15 ἀνδρία MN	18 ἐπειδὴ MN	23 ἐκεῖνον	
Spengel: ἐκεῖνο libri	25 τὸν εχ τῶν corr. N	26 διορισμένον L	28 ἀπο-	
ἀπειμένοις M	31 ἀποκειμένο N	33 δ (ante Λακώνων) οἱο. MN	34 τί—ζώων	
(35) οἱο. N	36 λύσανδρος N	38 δν om. L		

"Οταν δὲ ἐπὶ γένους καὶ εἶδους καὶ ἡγουμένου καὶ ἐπομένου αἵρεσις 94 προτεθείη ὑπότερον ἀποκρίνεσθαι, τὸ μερικώτερον καὶ ἔλαττον δοῦναι μᾶλλον ἀν συμβουλεύσαιμι· χαλεπώτερον γάρ ἐκ τῶν μερικῶν συλλογίσασθαι, δισφ ρῆστον ἐκ τῶν καθόλου. ὁ γάρ τὰ κοινὰ λαβὼν καὶ τὰ μέρη ἔχει· δυσὶν 5 γάρ ὄντοιν θατέρου μὲν ὄντος ἐξ ἀνάγκης καὶ θατέρου εἰναι δοκεῖ, θατέρου δὲ τοῦτο μὴ ἐξ ἀνάγκης. ἀπαντήτεον δὲ καὶ τοῦτο πρὸς τὸν ἔρωτῶντα, ὅταν αὐτὸν ὁ λόγος εἴη· δόντος γάρ τοῦ ἀποχρινομένου τὴν 10 φυχὴν εἶδος ὡς εἰπεῖν ἀρμονίας, ἐὰν ἐπιχειρῇ ἀνασκευάσαι δτι τῷ μὲν ἔστιν ἐναντίον τῷ δ' οὐχ ἔστι (τῇ γάρ ἀρμονίᾳ ἡ ἀναρμοστία ἀντίκειται, 10 τῇ δὲ φυχῇ οὐδὲν οὔσια οὔσῃ), καὶν ὁ λόγος ἀληθῆς η, δμως ἐνστατέον εἰναι καὶ τῇ φυχῇ ἐναντίον, μὴ ὀνομάσθαι δέ.

'Ἐπει δ' ἔνια μὲν ἦν λέγουσιν οἱ πολλοὶ τὸν μὴ συγχωροῦντα φεύδε-
σθαι ἀν φαῖεν (ταῦτα δὲ τὰ ἐναργῆ καὶ ἐγγύτερα πρὸς τὴν αἰσθησιν) ἔνια
δ' οὐ, οἷον ὅσα διὰ τὸ ἀδηλότερον ἀμφιδιοῦσι (πότερον γάρ φθαρτὴ η 20
15 ἀθάνατος ἡ φυχὴ τῶν ζώων οὐ διώρισται τοῖς πολλοῖς), ἐν τούτοις οὖν εἰ
συνορᾶν ἔχεις δ βούλεται ὁ ἔρωτῶν, αὐτὸς δὲ τὸ ἔτερον, ἐκεῖνόν τε ἐμπο-
δίσεις βλάψας εἰς τὸ συμπέρασμα, καὶ ἔγκλημά σοι οὐδὲν ἐπὶ τῶν ἀμφιβόλων
δ βούλει λαμβάνοντι. ἔτι ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐπει ἀδηλον δποτέρως εἴωθε λέ-
γεσθαι τὸ προτεινόμενον, πότερον ὡς αἱ γνῶμαι (καλοῦσι γάρ | γνώμας 95
20 καὶ τὰς ἀληθεῖς δόξας καὶ δοκούσας η τοῖς πάσιν η τοῖς πλείστοις η τοῖς
σοφοῖς καὶ τὰς καθόλου ἀποφάσεις, ὡς η διάμετρος ἀσύμμετρος τῇ πλευρῇ),
καὶν μὴ τὸ ναι η τὸ οὐ ἀφωρισμένως ἀποδοίη τις ἀλλ' ὡς περὶ ἀδήλου
καὶ αὐτὸς σκέπτοιτο, οὐδεὶς ἐπείκει λόγος πρὸς τὴν ἀπόκρισιν. ἔτι ἐνθα
τὸ ἀληθὲς ἀμφιδιοῦσιται, μεταφέρων ἄν τις ἐπὶ τὸ ἐναργέστερον καὶ ἐν φ
25 οὐδὲν ηττον τὸ προκειμένον ἔφεται, λάθη περὶ τούτων τῇ ἀμείψει τῶν 10
δνομάτων δράσας δ προύθετο. διὰ μὲν γάρ τὸ ἀδηλὸν εἰναι δποτέρως ἔχει
τὸ ἀληθές, οὐ δόξει σοφίζεσθαι, διὰ δὲ τὸ ἀμφιδιοῦσι οὐ δόξει φεύδεσθαι.
η γάρ μεταφορὰ ποιήσει τὸν λόγον ἀνεξέλεγκτον, οἷον ἐπει περὶ φυχῆς τὸ
30 αὐτοκίνητον ἀληθὲς μέν, ἀμφιδιοῦσιται δέ, εἰ τις μεταλάβοι ἀντὶ τούτου τὸ
δεικίνητον, τὸ εἰρημένον ἐποίησεν. ἐναργέστερον γάρ καὶ μᾶλλον συγκε-
χώρηται, οὐδὲν δ' ηττον ἐν τούτῳ καὶ τὸ αὐτοκίνητον καὶ ἀθάνατον συ-
εκφαίνεται. 20

"Ετι δσα ἀν τις ἀμφιδιοῦσιτα προαισθάνοιτο τῶν ἔρωτημάτων προεν-
στατέον καὶ προαγορεύτεον, ὡς οὐχ οὕτως ἔχει ὡς αὐτὸς βούλει· οὕτω
35 γάρ ἀν τὸν πυνθανόμενον μᾶλιστα συμπερᾶναι κωλύσεις μόνον οὐ δεσμὸν
τοῖς χειλεσιν ἐπιθέμενος.

18. "Ηδη δὲ καὶ τὴν τῆς λύσεως μέθοδον τῶν σοφισμάτων παραδοῦναι
προτεθυμήμεθα, καίτοι καὶ ταῖς ἀρχαῖς ἐκθέμενοι καὶ ἔκαστον παραδι-
δόντες τῶν τρόπων τὴν αἰτίαν δθεν τὸ φεῦδος ἐφερμηνεύομεν· τοῦτο δὲ 96

5 μὲν—θατέρου οι. N 6 τὸν οι. M 8 τὸ μὲν N 11 καὶ τῇ] κάντη N:
πάντη M 16 ἔτερον] λαμβάνεις add. Spengel 16. 17 ἐμποδίζεις M 18 δ
η N: η M 25 λάθη I.: λάθοι MN 28 ἀνεξέλεγκτον N 29 μέν οι. MN
35 κωλύσεις N: κωλύσης M 37 καὶ οι. M 39 fort. ἐφερμηνεύομεν

αυτόθιν καὶ λύσις ἦν. κοινότερον γοῦν ἐνταῦθα καὶ πληρέστερον πάλιν τὰ 96 περὶ αὐτῶν ἐπεξιώμεν. ἐπεὶ γάρ πᾶς συλλογισμὸς σοφιστικὸς ἡ παρὰ τὴν ὥλην ἡμάρτηται καὶ ἔφευσται τὰς προτάσεις, ἡ παρὰ τὸ σχῆμα καὶ τὴν συλλογιστικὴν συζυγίαν, λύσεις μὲν τὸν πρότερον δρθῶς μίαν τῶν προτάσεων 5 παρ' ἣν τὸ φεῦδος ἀνηρηκώς, καὶ μάλιστα τὴν μεῖζω (αὕτη γάρ καν τοῖς 10 ἀληθέσι τὸ κύρος ἔχει), ἡ καὶ ἀμφοτέρας, εἰ καὶ ἀμφω φευδεῖς· τὸν δὲ δεύτερον ἐμφανίσας ἐν τίνι τῶν παρατετηρημένων ἐλλέλοιπε καὶ κατὰ τί ἔξεχειν τὴν παράδοσιν. ὥστε συμβαίνει τοὺς φευδεῖς τῶν λόγων τοὺς μὲν συλλελογισμένους ἀνελόντα παρ' ὅποιαν ἐρώτησιν συμβαίνει τὸ φεῦδος 10 λύειν, τοὺς δὲ φαινομένους καὶ τὸ εἶδος ἡμαρτημένους διελόντα. πάλιν δὲ ἐπεὶ τῶν μὴ συλλελογισμένων λόγων οἱ μὲν ἀληθὲς οἱ δὲ φευδεῖς ἔχουσι τὸ συμπέρασμα, τοὺς μὲν κατὰ τὸ συμπέρασμα φευδεῖς διγῶς ἐνδέχεται 20 λύειν· καὶ γάρ τῷ ἀνελεῖν τι τῶν ἡρωτημένων καὶ τῷ δεῖξαι τὸ συμπέρασμα ἔχον οὐχ οὕτως· τοὺς δὲ κατὰ τὰς προτάσεις τῷ ἀνελεῖν τι μόνον· 15 τὰ γάρ συμπέρασμα ἀληθές· οὐ γάρ δέ, εἰ αἱ προτάσεις φεῦδονται, καὶ τὸ συμπέρασμα· ἔστι γάρ καὶ ἐκ φευδῶν ἀληθὲς συλλογίσασθαι· εἰ μέντοι τὸ συμπέρασμα, καὶ αἱ προτάσεις πάντως. ὥστε τοῖς βουλομένοις λύειν 97 λόγον σοφιστικὸν πρῶτον μὲν σκεπτέον εἰ συλλελογίσται ἡ μή, εἴτα πότερον ἀληθὲς τὸ συμπέρασμα ἡ φεῦδος, δπως διαιροῦντες ἡ ἀναιροῦντες λύωμεν 20 τὰ φευδῆ ἡ ὡδε ἡ ὡδε, καθάπερ ἐλέχθη πρότερον, διαιροῦντες μὲν εἰς τὰς προτάσεις καὶ ἀναλύοντες τὸν ἀσυλλόγιστον καὶ δεικνύντες ὡς ἐκ δύο μερικῶν ἡ ἀποφατικῶν συντετάμενον, ἀναιροῦντες δὲ τὸν κατὰ τὴν ὥλην ἡμαρτημένον. διαφέρει δὲ πλεῖστον ἐρωτώμενόν τε καὶ μὴ λύειν τὸν λόγον. 10 τὸ μὲν γάρ προϊδεῖν εὐθὺς χαλεπόν, τὸ δὲ κατὰ σχολὴν ἰδεῖν ῥᾷον. 25 19. Τεσσάρων δ' ὄντων τρόπων, ἐξ ὧν τὰ πολλαχῶς λεγόμενα συνίστασθαι εἰωθεν (ἡ γάρ ὁ λόγος ἡ τούνομα δηλοῦ πλείονα, ἡ δταν οὕτως εἰωθύοτες ὥμεν λέγειν, ἔτι δταν συντετέθεν μὲν πλείω σημαίη ἀπολε- λυμένον δ' οὔ, ὡς τὸ ἐπίσταται γράμματα, καὶ τέταρτον δταν τὸ ἀνάπταλιν, οἵον νεκρὸς ἀνθρωπος), οἱ μὲν παρὰ τὴν ὄμωνυμίαν καὶ τὴν ἀμφιθολίαν 30 ἐλεγχοὶ σφάλλουσιν, δτι περ οἱ μὲν ἔχουσι τῶν ὄνομάτων τι πλείω σημαίνον, πάντως δὲ δήπου διὰ τοῦτο καὶ τὸν λόγον, οἱ δὲ τὸν λόγον αὐτόθιν πολ- λαχῶς σημαίνοντα· τό τε γάρ κύων πορεύεται ὄμώνυμον καὶ πολλὰ σημαίνει (δηλοῦ γάρ καὶ τὸν νηχόμενον καὶ τὸν βαδίζοντα), τό τε σιγῶντα λέγειν ἰδίως ὁ λόγος ἀπας διττὸς καὶ ἀμφιθολος. δμοιον καὶ τὸ συμπέρασμα 35 ἐκείνου τοῦ προβλήματος τὸ μὴ συνεπίστασθαι τὸν ἐπιστάμενον· οὐδὲν γάρ ἐν τούτῳ τῶν ὄνομάτων πολύσημον, ἀλλ' ἐν τῶν | ἡρωτημένων ἀμφιθολον. 98 ἡρωτᾶτο δὲ τὸ σόφισμα ἐπὶ παιδὸς ἡ ἰδιώτου οὕτως 'ἀρ' δ ἐπιστάμενος λέγειν συνεπίσταται δ λέγει·' ναί φησιν· ἀληθὲς γάρ ἐπὶ τῶν ἐπιστημόνων.

2 ἐπέκιομεν LN ἐπεὶ μὲν γὰρ Μ 3 ἔφεσται N: ἔφεται corr. N ἢ τὴν Μ
 5 ἀνρηγήκως post προτάσεων (4) transponunt MN 9 ἐνελόντα M 11 ἐπὶ τῶν M
 13 ἡρωτημένων] ἡμιμάτων N καὶ τὸ M 18 ἥτια N 24 γὰρ om. L
 27 σηματίη εἰς σηματίνει corr. LN 33 τὸν utrobique εἰς τὸ corr. N 38 δὲ λέ-
 γειν N ἐπιστρέμενων M

'ἀλλὰ μὴν ὁ παῖς θδε ἀπαγγέλλων τὸ "μῆνιν ἄειδε" οὐχ ἐπίσταται. ὁ ἐπι- 98 στάμενος ἄρα δὲ συνεπίσταται ἀγροεῖ.' καὶ τὸ ἐν τούτῳ διττὸν καὶ ἀμφίβολον τὸ μέν ἔστιν ὃν καὶ ἀληθὲς τῷ σημανομένῳ, δταν ἐπὶ τοῦ ἐπιστήμονος φέρηται, τὸ δὲ οὐκ ὃν οὐδὲ ἀληθές, δταν ἐπὶ τοῦ ἀνεπιστήμονος. ἐν δσοις 10 5 δὲ τῶν παραλογισμῶν ἐν τῷ τέλει καὶ πρὸς τὸ συμπέρασμα τὸ διττόν, ἀνάγκη δεῖν προλαμβάνειν τὴν ἀντίφασιν ἐν τῇ τῶν προτάσεων μείζονι· οὐδὲ γάρ ἄλλως ἐγχωρεῖ ἐν ἐνὶ συλλογισμῷ συνάγεσθαι τὰ ἀντικείμενα, ὥσπερ εἰρηται, οἷον ἐν ἔκεινῳ 'ἄρ' ἔστι τυφλὸν ὄραν;' οὐ. 'τί δέ, δταν τυφλὸν ὄρας, οὐ τυφλὸν ὄρας?' ναί. 'ἔστιν ἄρα τυφλὸν ὄραν.' ἀμφίβολον 10 10 γάρ τὸ ἔσπι τυφλὸν ὄραν. ἔστι γάρ καὶ τὸ τυφλὸν ὄραν καὶ μὴ ὄραν. ἐν τούτοις γοῦν τοῖς ἀμφίβολοις προτεινομένοις οὐχ ἑτοίμως ἀποφαίνεσθαι χρὴ 20 τὸ ναὶ η τὸ οὐ, ἀλλ' ἐπιλέγειν τὸ δοκεῖν καὶ ἐνδοιάζειν. δταν δὲ πρόδηλος εἴη ψεύδης καὶ μονομερῆς η ἐρωτηθεῖσα πρότασις, εὐθὺς ἀποφάσκειν, οἷον 'ἄρ' δι Αἴας ἐμονομάχησε τῷ Θερσίτῃ;' οὐ. οὐδέτερος γάρ. οὐ γάρ πρὸς τοῦτο ἀλλὰ διά τοῦτο λόγος. Ἐλλαττον γάρ ήμεν μέλει τὸ πρότερον προτεινόμενον δπως ἔχει, ἀκριβολογούμεθα δὲ διὰ τὸ συμπέρασμα· ἔκεινο γάρ συνάγει τὸν ἔλεγχον. ὥστε ἐν ἀρχῇ μὲν πρὸς τὸ | διπλοῦν καὶ δοκομα καὶ 99 λόγον οὕτως ἀποκριτέον, δτι ἔστιν ὡς, ἔστι δ' ὡς οὐ, ὥσπερ τὸ σιγῶντα λέγειν ἔστιν ὡς, ἔστι δ' ὡς οὐ, καὶ τὰ δέοντα πρακτέον ἔστιν δ, ἔστι δ' δ 20 οὐ· τὰ γάρ δέοντα λέγεται πολλαχῶς, καὶ τὰ μὲν ἀναγκαῖα καὶ ὠφέλιμα δεῖ πράττειν, τὰ δὲ κακὰ καὶ συμφέροντα οὐ. ἐὰν δὲ λάθωμεν ἐν ταῖς ἀρχαῖς φυλάξασθαι τῷ ἐνδοιασμῷ τὴν ἀμφίβολον πρότασιν, δμως ἐπὶ τῷ τέλει καὶ τῷ συμπέρασματι τοῦ συλλογισμοῦ μικρὸν τι προστιθέντας τῇ 10 ἐρωτήσει διορθωτέον· οἷον εἰ 'ἄρ' ἔστι σιγῶντα λέγειν' προτείναντος ήμεις μὴ ὡς ἔστι μὲν ὡς, ἔστι δ' ὡς οὐ ἀπαντήσωμεν, ἀλλ' ἀπερισκέπτως εὐθὺς τὸ ἔτερον μονοειδῶς ἀποφήσωμεν τῆς ἀντιφάσεως, οὐκ ἀδηλον ὡς ἔλεγχθησόμεθα· πλὴν μέντοι ἀπείρξομεν εἰ προλαβόντες αὐτοῦ μικρὸν τὸ συμπέρασμα ἐνσταίημεν τόνδε τὸν ἔστωτα καὶ σιγῶντα Σωκράτην μὴ λέγειν παραπαγόντες. ὡσαύτως δὲ καὶ συμπεράνη τις τὸ οὐκ ἄρα συνεπίστανται 30 δ ἐπίστανται, ἀληθὲς μὲν ἐπὶ τῶν παιῶν, ἐπὶ δὲ τῶν ἐπιστημόνων οὐ. 20 καὶ ἐν ἀπασι δὲ τοῖς παραλογισμοῖς τοῖς ἔχουσι τὸ διττὸν ἐν προτάσεσι τοῦτο δεῖ ποιεῖν. δλως τε μαχητέον, δν καὶ ἀπλῶς συλλογίζηται, δτι οὐδὲ δ ἔφησεν ἀπέφρεσε πρᾶγμα ἀλλ' δοκομα, δντ' οὐκ ἔλεγχος.

20. Καὶ περὶ μὲν τῆς ἐν ὅμωνυμοις καὶ ἀμφίβολοις λύσεως ἀρκεῖ 35 τοσαῦτα· φανερὸν δὲ ἐκ τούτων καὶ σύνθεσιν καὶ διαιρέσιν δπως λυτέον τὰ ἔκεινων ἔξης· εἰ γάρ καὶ τρόπος ἴδιος δ παρὰ διαιρέσιν ἀφώρισται | τις, ἀλλ' οὐδὲν ἡττον δ παρὰ σύνθεσιν καὶ παρὰ διαιρέσιν ἔστι. τὸ γάρ 100 αὐτὸ συντιθέμενον τῷδε διήρηται ἀπὸ τοῦδε, οἷον δ Σωκράτης κάθηται, δ

3 τῷ om. M 6 παραλαμβάνειν MN 7 οὐδὲ δλλως M 8 οὐ] δν M
 11 οὐν MN 12 τὸ (ante οὐ) om. M 29 τὸ om. MN 30 δ ἐπίστανται
 om. M τῶν (post δὲ) om. M 31 δὲ] ἔστι N: δὲ marg. N 32 δλως
 δὲ M 35 δπως—παρὰ διαιρέσιν (36) om. M 36 ἀφώρισται—διαιρέσιν (37) om. N
 37 τὸ δὲ M

καθήμενος δύναται βαδίζειν, δ Σωκράτης ἄρα βαδίζει· τὸ γὰρ βαδίζει 100 διγέρηται μὲν τοῦ δύναται, μόνον δὲ συντέθεται τῷ Σωκράτει ἐν γοῦν τοῖς τοιούτοις ἀν διαιρούμενος καὶ συντιθέμενος ὁ λόγος ἔτερον σημαίνῃ, συμπεραινομένου τοῦ ἔρωτῶντος τούναντίον λεχτέον· οὐδὲ γάρ ἀπλῶς δ 5 Σωκράτης καθῆται νῦν ἀλλὰ δύναται. εἰσὶ δὲ πάντες οἱ τοιοῦτες λόγοι παρὰ σύνθεσιν καὶ διαιρεσιν ‘ἄρ’ φί εἰδες σὺ τοῦτον τυπτόμενον, τούτῳ οὗτος 10 ἐτύπτετο;’ ναί. ‘εἰδες δὲ αὐτὸν τῷ δρφθαλμῷ τυπτόμενον. τῷ δρφθαλμῷ ἄρα ἐτύπτετο, ἀλλ’ οὐ μάστιγι.’ ψεῦδος δέ· οὕτω γάρ ἔδει συμπερᾶνται ‘τῷ δρφθαλμῷ ἄρα σὺ εἶδες τοῦτον τυπτόμενον.’ γέγονε δὲ ὁ παραλογισμὸς 10 παρὰ τὴν σύνθεσιν καὶ διαιρεσιν τῷ διελεῖν τὸ τοῦτον τυπτόμενον ἀπὸ τοῦ εἰδες καὶ προσθεῖναι τῷ δρφθαλμῷ. καὶ πάλιν ‘ἄρ’ φί ἐτύπτετο, τούτῳ εἰδες αὐτὸν τυπτόμενον;’ ναί. ‘ῥάβδῳ δὲ ἐτύπτετο. ῥάβδῳ ἄρα εἶδες καὶ 20 οὐκ δρφθαλμῷ. ὅρῶμεν δὲ δρφθαλμῷ ἀλλ’ οὐ ῥάβδῳ.’ οὕτω γάρ μᾶλλον ὥφειλεν ‘εἰδες ἄρα τυπτόμενον αὐτὸν [ἐν] ῥάβδῳ.’ νυνὶ δὲ τὸ διαιρῆσαι 15 τὸ εἶδες ἀπὸ τοῦ αὐτὸν τυπτόμενον καὶ προσθεῖναι τῇ ῥάβδῳ τὴν ἀπάτην ἡνεγκεν. ἔχει μὲν οὖν τι κάκι τῶν ἀμφιβόλων ἔρωτημάτων τουτὶ τὸ πρόβλημα (τὸ γὰρ τούτῳ οὗτος ἐτύπτετο διττὸν ἡ τῇ μάστιγι δήπουθεν ἡ τῷ δρφθαλμῷ), νικᾷ δὲ παρὰ τὴν σύνθεσιν εἶναι ἡ | παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν. 101 οὐ γάρ ἔστι διττὸν παρὰ τὴν διαιρεσιν· οὐδὲ γάρ ὁ αὐτὸς λόγος γίνεται 20 διαιρούμενος καὶ συντιθέμενος, εἴπερ μὴ καὶ τὸ ὅρος καὶ δρος τῇ αὐτῇ προσφοδίᾳ λεχθὲν ἐστήματιν ἔτερον καὶ ἔτερον· ἀλλ’ ὥσπερ ἔκει τῇ διαιφορῇ τῶν πνευμάτων ἡ τῆς σημασίας ἐπηκολούθησεν, οὕτω κάνταῦθα ἡ διπλόη παρὰ τὴν σύνθεσιν καὶ διαιρεσιν. ἔτι ἐν τοῖς γεγραμμένοις τὸ αὐτὸ δόνομα ὅταν ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων καὶ συλλαβῶν καὶ προσφοιῶν ἡ, καὶ κατὰ 101 γένος ὠσαύτως καὶ πτῶσιν καὶ ἀριθμόν, οὐκ ἔχει τὸ διττόν· εἰ μέντοι παραλλάξαι δέοι, ἥδη δ’ εὐθὺς καὶ παράσημα ποιοῦνται ἡ στοιχεῖον ἡ προσφοδίαν ἀμείψαντες. τὰ γὰρ φθεγγόμενα οὐ τὰ αὐτά· τὸ γὰρ τὸ κλῆσι μαθεῖν τῇ τῶν στοιχείων διαιφορῇ δὲ μὲν τὸ φυτὸν δὲ δὲ τὸ μέρος ἐστήμανεν. ὥστ’ οὐ διττὸν κατὰ τὴν ἀμφιβολίαν τὸ προειρημένον σόφισμα, 30 ἀλλὰ παρὰ τὴν διαιρεσιν. ἀμα δὲ καὶ φανερὸν ὡς οὐ πάντες οἱ ἔλεγχοι παρὰ τὸ διττόν, καθάπερ τινές φασιν· δ γάρ κατὰ σύνθεσιν τὸ διττὸν 20 οὐκ ἔχει.

Τούτων οὕτως ἔχόντων ἐπείπερ οἱ ῥηθέντες παραλογισμοὶ παρὰ σύνθεσιν καὶ διαιρεσιν, διαιρετέον τῷ ἀποκρινομένῳ τόδε ἀπὸ τοῦδε καὶ προσθέτεον τῷδε, ἐναντίως ἡ ὡς ὁ σοφιστῆς πέπραχεν, ἡ καὶ συνημμένον ἔχέτω καθάπακε καὶ ἀδιαιρέτον καὶ τῷ τέλει ὡς ἐν ἀρχαῖς, καὶ ἔσται λύσας. οὐ γάρ ταῦτὸν εἰσάπαν τὸ φάναι ἰδεῖν τοῖς δρφθαλμοῖς τυπτόμενον· ἡ γάρ

2 μόνω MN

3 ἀν—τούναντίον (4) om. MN

σημαίνῃ εἰ σημαίνει corr. L

10 τοῦτο M

11 εἶδες] εἶδους MN

14 ἐν del. Spengel

20 καὶ (ante τὸ)

om. M

τὸ om. N

24 στοιχείων εἰ συστοίχων corr. L

26 δέει L 27. 28 κλῆσι

μαθεῖν] ὥσπερ ἐπὶ τοῦ κλῆσι καὶ κλήμα. τὸ μὲν γὰρ διὰ τοῦ η σημαίνει τὴν ἀμπελον, τὸ δὲ διὰ τοῦ ι τὸ τρῆμα τῆς γῆς Alex. f. 46

30 οὐ om. N

31 τὸ (post σύνθεσιν)

om. MN

37 ἡ δὲ M

διαστολὴ τῷ ἰδεῖν | η τοῖς δρθαλμοῖς προστιθεμένη ποιήσει διαφοράν, 102
 ἐκείνως μὲν ὡς τύπει ἀντὶ ράβδου τοῖς δρθαλμοῖς, οὗτως δὲ ὡς διὰ τῶν
 δρθαλμῶν ὅρᾳ τυπτόμενον. καὶ δὲ Εὐθυδῆμου λόγος τοῦ αὐτοῦ εἴχετο
 τύπου, οἷον 'οἰδας σὺ νῦν οὔσας ἐν Πειραιεῖ τριήρεις ἐν Σικελίᾳ ὥν;' η δὲ
 5 ἀγωγὴ τοῦ σοφίσματος οὗτως 'πότερον σὺ νῦν ἐν Πειραιεῖ εἶ;' ναί. 'ἐν
 τούτῳ δὲ' ὧν οἰδας τὰς ἐν Σικελίᾳ τριήρεις; ναί. 'ἐν Πειραιεῖ ἄρα ὧν ἐν
 Σικελίᾳ εἶ.' η γὰρ μετάθεσις τῶν δνομάτων τῷ ἀμειψαι τὰς χώρας τὸ τε 10
 διαιρεθῆναι ἀπ' ἀλλήλων καὶ ἀλλοις συντεθεῖσθαι τὸν παραλογισμὸν ἡνεγκεν.
 εἰσάγει γὰρ τὸν ὄντα ἐν Πειραιεῖ νῦν καὶ ἐν Σικελίᾳ εἶναι καὶ τὰς ἐν Σικελίᾳ
 10 ναῦς τῶν Ἀθηναίων ἀμά καὶ ἐν Πειραιεῖ εἶναι. καὶ πάλιν 'ἄρ' ὁ Σύμων
 ἀγαθός ἐστι;' ναί. 'τί δέ; ὁ αὐτὸς καὶ σκυτεὺς μοχθηρός ἐστιν.' η τοῦτο
 μὲν καὶ παρεῖται ὡς ἔγγιον μᾶλλον τοῖς παρὰ τὸ πῆ καὶ ἀπλῶς καὶ τῆς
 ἐκεῖθεν τευχόμενον λόσεως. οὗτως δὲ προσβιβάζειν ἐστὶν οἰκειότερον 'ἄρ' 20
 ἐστιν ἀγαθὸν. μὲν εἶναι τινα σκυτέα, μοχθηρὸν δὲ ἀνθρωπον; ἐστι δέ τις
 15 ἔτερος ἀγαθὸς μὲν ἀνθρωπος, πονηρὸς δὲ σκυτεύς; ὥστε ἐσται τις ἀγαθὸς
 σκυτεὺς μοχθηρός.' ἐκείτο δὲ οὐχ οὕτως. καὶ, ἔτι 'ἄρ' ὧν αἱ ἐπιστῆμαὶ
 σπουδαῖαι, σπουδαῖα τὰ μαθήματα;' ναί. 'τοῦ δὲ κακοῦ σπουδαῖα τὰ μα-
 θήματα· οὐδὲν γὰρ κωλύει φαῦλον ὄντα τινὰ γεωμετρικὸν εἶναι η ἀριθμη-
 τικόν, ἀ δήπουθεν ἀγαθά.' καὶ τὸ συμπέρασμα διττόν, τὸ τε ἀπὸ τῶν
 20 κειμένων ὡς τοῦ κακοῦ σπουδαία η ἐπιστήμη, | διπερ ἀληθές, καὶ δ τοῖς 103
 σοφισταῖς προσυφάνθη, ὡς ἄρα σπουδαίον μάθημα τὸ κακόν. ὑπερβαίνοντες
 δὲ καὶ τοῦτο ὡς ηττον συμβαῖνον τοῖς προκειμένοις (φιλοτιμούμενοι γὰρ ἐν
 τοῖς παραδείγμασιν ἐστιν οἵ οὐκ ἀκριβολογούμενα) ἐκεῖνο προστιθεμεν
 'ἄρα σὺ γέγονας;' ναί. 'τί δέ; ἀληθὲς εἰπεῖν νῦν δτι σὺ γέγονας;' ναί. 'σὺ
 25 ἄρα γέγονας νῦν.' η ἄλλο σημαίνει διαιρεθὲν τὸ νῦν ἀπὸ τοῦ γέγονεν.
 ἀληθὲς μὲν γὰρ εἰπεῖν δτι σὺ γέγονας ἀλλ' οὐχὶ νῦν γέγονας. πάλιν 'ἄρ'
 ὡς δύνασαι καὶ δύνασαι, οὕτω καὶ ποιήσαις ἄν.' ναί. 'σὺ μὴ κιθαρίζων 10
 ἔχεις δύναμιν τοῦ κιθαρίζειν. πᾶς δὲ δύναμιν τοῦ κιθαρίζειν ἔχων καὶ
 κιθαρίσαις ἄν. σὺ ἄρα μὴ κιθαρίζων νῦν κιθαρίσαις δν νῦν.' η οὐχ ἔχει
 30 δύναμιν τούτου· οδ γὰρ ἀμά ἐν οἷς οὐ κιθαρίζει δύναμιν ἔχει τότε κιθα-
 ρίσαι, ἀλλ' ὑστερὸν καὶ μετὰ τοῦτο. καὶ ἀληθῆς μὲν λύσις αὐτῇ, λύσισι
 δέ τινες ταῦτα καὶ ἄλλως. εἰ γὰρ ἔδωκε, φασίν, ὡς δύναται ποιεῖν καὶ
 κιθαρίζειν, καὶ δυνατὸν μὴ τὸ τῷ ἀναγκαῖψ, ἀλλὰ τὸ τῷ ἐνδεχομένῳ
 σύστοιχον ἔλαβεν, οὐ συμβαίνει ἀποτον. τὸ ἀμά μὴ κιθαρίζοντα κιθαρίζειν. 20
 35 τὸ γὰρ ἐνδεχόμενον γενέσθαι ὑστερὸν καὶ μετὰ ταῦτα· οὐχ ἐξ ἀνάγκης
 οὖν πάντως τὸ ὡς δύναται ποιεῖν δέδοται, τῷ μὴ ταῦτὸν εἶναι τῷ ἀπλῶς
 δύνασθαι τὸ ἐξ ἀνάγκης δύνασθαι. ἀλλὰ τότε δν ἔλεγον καλῶς, εἰ ἐπὶ

4 πειραῖ N 6 τὰς—ῶν om. L 7 εἰ] ὧν L post τῷ add. τε MN τῷ τε MN
 8 ἀπ' ἄλλων MN 9 καὶ (ante ἐν) om. MN 14. 15 δὲ ἔτερος τις MN 15 ὥστε
 ἐσται] ἐστὶν ἄρα MN 16 αἱ] εἰσὶν MN 17 ναὶ—μαθήματα (18) om. N 20 δ]
 δ N 24 τι δὲ—ναὶ om. N 26 μὲν om. N 27 ὡς] οἵ MN ἐποίησας MN
 29 η—τούτου (30) om. MN 30 τότε] τὸ M 31 λύσεις N 33 καὶ δυνατὸν—ἐνδε-
 χομένῳ om. M 34 συμβαίνει MN 36 τὸ ἀπλῶς N

πᾶσιν ἡ αὐτὴ ἔρχει λύσις τοῖς κατὰ τὸ αὐτὸν εἰδός παραλογισμοῖς· τῶν 103 γάρ παρὰ ταῦτα λόγων ἡ αὐτὴ λύσις, οἶν | τοῖς κατὰ τὴν δύμωνυμίαν μία 104 ἐπὶ πᾶσιν ἀπέχρησε καὶ κοινή. οὐχ ὄρμοττει δὲ πᾶσι τοῖς παρὰ σύνθεσιν καὶ διαιρεσιν, ἀλλ' ἐν οἷς μόνοις τὸ δύναται πρόσκειται. φανερὸν ἄρα ὡς 5 οὐ καλῶς λύσουσιν· ἔστιν οὖν πρὸς τὸν ἐρωτῶντα μᾶλλον ἡ πρὸς τὸν λόγον καὶ τὴν ἀλήθειαν.

21. Παρὰ δὲ προσῳδίαν λόγοι μὲν οὐκ εἰσὶν οὔτε τῶν γεγραμμένων οὔτε τῶν λεγομένων, πλὴν εἴ τινες διάλυτοι γένοιντ' ἄν, οἶν οὗτος ‘πότερον 10 οὐ καταλύεις οἰκία;’ ναί. ‘οὐκοῦν τὸ οὐ καταλύεις τοῦ καταλύεις ἀπόφασίς 10 ἐστιν; ἡ οἰκία ἄρα ἀπόφασις.’ ὡς δὴ λυτέον, δῆλον· οὐ γάρ τὸ αὐτὸν σημαίνει τὸ μὲν δέπτερον τὸ δὲ βραδύτερον ῥηθὲν καὶ μετὰ τόνου καὶ χωρίς.

22. Δῆλον δὴ καὶ πρὸς τοὺς παρὰ τὸ ὀσαύτως λέγοντας τὰ μὴ ταῦτα, οὓς δὴ καὶ παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως δινομάζομεν, πῶς ἀπαντήτεον, ἐπείπερ ἔχομεν ὡρισμένα τὰ γένη τῶν κατηγοριῶν τὰ πρῶτα καὶ ἀνωτάτω· 15 τῷ γάρ ταῦτα φύρειν εἰς ἀλληλα ὁ παραλογισμὸς γίνεται. οἱ μὲν γάρ ὡς 20 εἰπεῖν ἔδωκεν ἐρωτηθεὶς μὴ διάρχειν τι τῶν ἐννέα μηδ' ὅλως συμβεβήκες ήσα τί ἐστι σημαίνει καὶ δηλοῦ οὐσίαν, οἱ δὲ ἔδειξεν αὐτὸν τοῦτο ὑπάρχειν τι τῶν πρός τι ἡ ποσῶν διὰ τὴν λέξιν καὶ τὴν κατὰ τὴν προφορὰν δύμοιότητα· οἶν ‘πότερον τὸ ζῶν καὶ τὸ φυτὸν οὐσία;’ ναί. ‘τί δέ, οὐχὶ καὶ οὐδέτερα;’ 20 ναί. ‘καὶ τὸ ποσὸν δὴ καὶ τὸ ποιὸν καὶ τὸ διπλάσιον οὐδέτερα καὶ συμβεβήκότα.’ πάλιν ‘ἄρ’ ἐνδέχεται τὸ αὐτὸν ἄμα ποιεῖν τε καὶ πεποιηκέναι;’ οὐ. 25 ‘ἀλλὰ μὴν ὄραν γέ | τι ἄμα καὶ ἐωρακέναι τὸ αὐτὸν καὶ κατὰ τὸ αὐτὸν 105 ἐνδέχεται. τί γάρ κωλύει δν χθὲς Σωκράτην τεθέαμαι, καὶ νῦν τὸν αὐτὸν ὄραν κατ’ εἰδός καὶ ἀριθμόν; ποιεῖν δὲ τὸ ὄραν, πεποιηκέναι δὲ τὸ ἐωρακέναι ὡς κατὰ τὴν προφοράν. εἰ δὲ ταῦτα, κακεῖνα·’ ψεῦδος δέ· ὄραν μὲν γάρ καὶ ἐωρακέναι δυνατὸν καὶ διὰ τὴν ἀχρονον προσβολὴν τῆς αἰσθήσεως (ἅμα γάρ τοισθετο καὶ αἰσθάνεται) καὶ διὰ τὸ εἰρημένον, ποιεῖν δὲ καὶ πεποιηκέναι πῶς ἐγχωρεῖ; δυνατὸν μὲν γάρ καὶ χθὲς πεποιηκέναι 10 με ἄμαξαν καὶ νῦν ποιεῖν, ἀλλ’ οὐ τὴν αὐτὴν ἡ κατὰ ταῦτο. πάλιν ‘ἄρ’ 30 ἐστὶ τῶν πάσχειν ποιεῖν τι;’ οὐ. ‘τί δέ; οὐ τὸ τέμνεται; καίεται, αἰσθάνεται. δύμοις λέγεται καὶ πάντα πάσχειν τι σημαίνει;’ ναί. ‘καὶ τὸ τέμνειν καὶ καίειν καὶ ὄραν δύμοις λεγόμενα εἴη δν καὶ τῆς αὐτῆς διαθήσεως. ἀλλὰ μὴν τὸ γε ὄραν αἰσθάνεσθαι τί ἐστιν, ὥστε καὶ πάσχειν· πάθος γάρ ἡ αἰσθήσις· ἐλέγομεν δὲ αὐτὸν καὶ ποιεῖν. ἔσται ἄρα τι τῶν πάσχειν ποιεῖν.’ 20 35 εἰ δή τις ἔκει δοὺς μὴ ἐνδέχεσθαι ἄμα τὸ αὐτὸν ποιεῖν καὶ πεποιηκέναι τὸ ὄραν δὲ· καὶ ἐωρακέναι φαίνεται ἐγχωρεῖν, οὐπω ἐλήλεγχται, εἰ μὴ λέγοι τὸ ὄραν ποιεῖν τι ἀλλὰ πάσχειν· προσδεῖται γάρ τούτου τοῦ ἐρωτήματος πρὸς τὸ γενέσθαι ἐλεγχον. οὐ γάρ εἰ ἀμαθῶς ὑπὸ τοῦ ἀκούοντος ὑπολαμβάνεται

1 post εἴδος add. τοῖς N 3 ἀρμόττοι N 9 τοῦ καταλύεις ομ. M 10 δῆ]
δὲ MN 12 λέγεσθαι Aristoteles 15 φέρειν N 15. 16 ἔδωκεν ὡς εἰπεῖν MN
18 ποσῶν] δοκούντων δὲ τί ἐστι σημαίνειν add. Aristoteles 21 τε ομ. M 23 σω-
κράτη MN 30 ἐστί τι Aristoteles 31 post τέμνεται add. ἄρα MN 35 δοὺς]
δῆ MN 36 οὐπως N ἐλήλεγχται LN

δεδωκέναι, δτε τὸ τέμνειν ποιεῖν τι καὶ τὸ τετμηκέναι πεποιηκέναι ἔδωκε, | 105
καὶ οὐδα μόιώς λέγεται, ἀποχρώντως νομιοῦμεν· ισως μὲν γάρ 106
ἔκεινος τὸ ὄραν ποιεῖν πρὸς τὴν ἐκφώνησιν ἔδωκεν, οὐ πρὸς τὸ σημαινό-
μενον, ὁ δέ γε ἀκροατῆς καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα μόιώς λέγεσθαι συνενόησεν.
5 τὸ δὲ νοεῖται μὲν οὐχ μόιώς, φαίνεται δὲ διὰ τὴν λέξιν. καὶ ταῦτα συμ-
βαίνει κανταῦθα, δπερ ἐν ταῖς ὅμωνυμίαις. οὔτεται γάρ κάκεῖ ὁ τῶν λόγων
ἀγνῶς τὸν ἐρωτώμενον δὲ ἔφησεν ἀποφῆσαι πρᾶγμα, οὐχ ὄνομα· τῷ δὲ ἔτι 10
προσδεῖ ἐρωτήματος, εἰ μὴ ὅμωνυμον φέτο, καὶ εἰ ἔφ’ ἐν καὶ δ συνηῆσεν
ο σοφιστῆς δέδωκεν· εἰ γάρ ταῦτα ὅμολογησειν, οὕτως ἐλήγεται. καὶ
10 ἐν τοῖς παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως ὡσαύτως διορισθήσεται, εἰ τὰ κατὰ
προφορὰν ταῦτα καὶ ἐν πράγμασι δέδωκεν.

“Ομοιοι δὲ καὶ οὖτε οἱ λόγοι τούτοις, οἵον ‘ἄρ’ δ τις ἔχων πρότερον
ὑστερον μὴ ἔχει, ἀπέβαλε;’ ναί. ‘ο δέκα ἀστραγάλους ἔχων καὶ ἀποβα-
λῶν ἔνα οὐχ ἔξει δέκα· τοσούτους ἄρα ἀπέβαλεν.’ ψεῦδος (δέ). ποιὸν γάρ 20
15 δοὺς ποσὸν συνεπέρανεν· ποιὸν γάρ τι τὸ εἶδος, εἴδη δὲ οἱ ἀριθμοί. τὸ
μὲν οὖν εἶδος αὐτὸ τῆς δεκάδος, δ καὶ προέτεινεν ο σοφιστής, ἔφθαρται
ἀποβληθέντος τοῦ ἐνδέκα ἀστραγάλου (ἔτερος γάρ ἀριθμὸς καταλέπειπται), τὸ
μέντοι ποσὸν οὐχ ἀπαν· μεμένηκε γάρ ἐννέα. ὥστε δ μὲν μὴ ἔχει πρότερον
ἔχων, ἀποβέβληκεν, αὐτὸ δηλαδὴ τὸ τῆς δεκάδος εἶδος· δσα δὲ μὴ ἔχει ἢ
20 δσα, οὐκ ἀνάγκη τοσαῦτα ἀποβαλεῖν. ἐρωτήσας οὖν ‘δ ἔχει’ συνάγει ἐπὶ 30
τοῦ δσα· τὰ γάρ δέκα ποσά. εἰ δὲ ἤρετο | ἐξ ἀρχῆς ‘εἰ τις μὴ ἔχει 107
ὑστερον δσα ἔχει πρότερον, ἄρα γε ἀποβέβληκε τοσαῦτα;’ οὐδεὶς ἀν ἔδωκεν
ἀλλ’ ἢ τοσαῦτα ἢ τούτων τι, τρία τυχόν ἢ ἐν ἀπὸ τῶν δέκα. πάλιν ἐπὶ
τῶν αὐτῶν ‘δοίη ἀν τις δ μὴ ἔχει;’ οὐ. ‘τί δέ; ο δοὺς ἔνα ἀστράγαλον
25 δέκα ἔχων οὐ δέδωκεν, δ μὴ εἰλέχειν, ἀλλ’ ὡς οὐκ εἰλέχειν μὴ γάρ εἰλέχειν
ἔνα τὸ δὲ μόνον οὐτ’ οὐσίαν ἢ ποσὸν ἢ ποιὸν σημαίνει, ἀλλ’ ὡς ἔχει 10
πρός τι, οἵον δτι οὐδεὶς μετ’ ἀλλου, καὶ τρόπος τις ἐστιν. ὥσπερ οὖν εἰ ἤρετο
‘ἄρ’ δ μὴ τις ἔχει δοίη ἀν;’ μὴ φάντος δὲ προσθείη ‘εἰ δοίη ἀν τις ταχέως,
30 ὥστε καὶ δοίη ἀν τις δ μὴ ἔχει’, φανερὸν ἦν δτι οὐ συνελογίζετο (τὸ γάρ
ταχέως οὐ τόδε διδόναι ἀλλ’ ὥδε διδόναι ἐστίν), οῦτω κάκεῖ· ὡς δὲ μὴ
ἔχει, δοίη ἀν τις, οἵον ἡδέως ἔχων δοίη ἀν λυπηρῶς.

Παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως καὶ οἱ τοιοῦτε πάντες· ‘ἄρ’ ἢ μὴ ἔχει 20
χειρὶ τύπτοι ἀν; καὶ φ μὴ ἔχει δφθαλμῷ ἰδοι ἀν;’ οὐ. ‘τι δὲ ὁ διπλᾶ
35 ἔχων χρώμενος δὲ τῷ παρ’ ἑκατέροις ἐνί; ὥστε ἢ μὴ ἔχει χειρί (οὐ γάρ
μίαν ἔχει μόνον) καὶ φ μὴ ἔχει δφθαλμῷ (οὐ γάρ ἔνα μόνον) τύπτει καὶ
όρφ. ψεῦδος δέ· οὐ γάρ φ οὐκ ἔχει, ἀλλ’ ὡς οὐκ ἔχει. πάλιν ‘ἄρ’ ἔχει
τις δ οὐκ ἐλαβεν;’ οὐ. ‘ο μίαν παρά του ψῆφον λαβὼν ἔχων δὲ σὺν αὐτῇ

1 τὸ μὴ τετμηκέναι L 6 γάρ] δὲ M 11 ταῦτα MN 14 ἄρα om. N δὲ
addidi 15 δοὺς L: δὴ λαβὼν MN γάρ τοι M 19 ἢ] δὲ L 21 ποσα L
24 δοὺς] μὴ MN 25 post δέκα add. δὲ MN 29 ἔχοι N 30 συλλογίζεται M:
συλλογίζεται N 31 οὐ om. M ῶδε] δοὺς M 34. 35 χειρή N 34 ίδει]
δοίη MN 36 τύπτοι N

καὶ ἑτέραν ἔχει δὲ οὐκ ἔλαβεν, δύο ἀντὶ μιᾶς.⁴ ἢ | οὐκ ἔχει δὲ οὐκ ἔλαβεν,¹⁰⁸
 ἀλλ' ὡς οὐκ ἔλαβε· μίαν γάρ λαβών ἔχει δύο. ἀλλ' αἱ μὲν ἀληθεῖς τῶνδε
 τῶν σοφισμάτων λύσεις αὗται. ὡς μέντοι γε ἔτεροι λύουσι. γελοίως ἔχει.
 τύπτει γάρ τις, φασίν, οὐχ ἢ μὴ ἔχει χειρὶ ἀλλ' ἢ ἔχει, καὶ ὅρᾳ οὐχ φ
 5 μὴ ἔχει δόφιμαλιμῷ ἀλλ' φ ἔχει· οἵς γάρ χρῆται τις ἐνεργῶν, ταῦτα καὶ
 ἔχει πρὸς τὴν ἐνέργειαν, ἣν νῦν ἐνεργεῖ. δὲ τε πλείους ψήφους ἔχων ἔχει
 καὶ μίαν, ἣν ἐκ τῆς λύψεως ἔλαβεν. καὶ τούτων οἱ μὲν πρὸς τὸ συμπέ-¹⁰
 ρασμα ἐνίστανται, μίαν αὐτὸν λέγοντες ἔχειν τὴν ἐνεργοῦσαν, οἱ δὲ εὐθὺς
 καὶ τὴν πρώτην ἐρώτησιν ἀναιροῦσιν, ὡς ἐνδέχεται δ μὴ ἔλαβεν ἔχειν, οἵν
 10 οἰνον λαβόντα ήδον διαφαρέντα ἐν τῇ λύψει ἔχειν δέοντα. ἀλλ' δπερ ἐλέγθη
 καὶ πρότερον, οὗτοι πάντες οὐ πρὸς τὸν λόγον ἀλλὰ πρὸς τὸν ἀνθρωπὸν
 λύουσιν. εἰ γάρ κυρίως ἔλυσον, δόντας καθάπαξ τὸ ἀντικείμενον οὐχ οἴδοντε
 λύειν, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. παντὸς γάρ ψευδοῦς τὸ ἀντικείμενον
 20 ἀληθές, τοῦτο δὲ ἀλυτον· νυνὶ δὲ καὶ τούτου δούλευτος πάλιν ἀνασκευάζεται.
 15 εἰ γάρ τὸ μὴ τύπτειν ἢ οὐκ ἔχει χειρὶ ψεῦδος κατ' ἔκεινους, ἀληθὲς ἄρα
 τὸ τύπτειν ἢ ⟨οὐκ⟩ ἔχει χειρί· τοῦτο γάρ ἀντικείμενον· δπερ εἰ ἀληθές. οὐ
 λύσιμον. λύεται δέ· ἐρει γάρ ὁ ἐρωτώμενος πρὸς τὸν σοφιστήν, ὡς δέ-
 δωκαὶ ἢ οὐκ ἔχει χειρὶ τύπτειν διοσημαίνων τὴν λαιάν, ἣν ὥδι μὲν οὐκ
 25 ἔχει ὡς δεξιάν, ὥδι δὲ ἔχει ὡς ἀριστεράν. ὥστε | οὐ λύσις τῶν σοφισμάτων
 20 τῶν ἣν ἐπῆγον ἐκεῖνοι, ἀλλ' ἣν ἡμεῖς.
 "Ετι δέ εἰσι καὶ οἰδε τῶν λόγων τοῦ αὐτοῦ σχῆματος· 'ἄρ' δ γέγραπται
 γεγραφέ τις'; ναί. 'γέγραπται δὲ λόγος δτι νῦν σὺ καθησαι ψευδῆς. ἢν
 δὲ ἀληθῆς δτε ἐγράφετο· ἄμα ἄρα ἐγράφετο ψευδῆς καὶ ἀληθῆς.' ἢ τὴν
 μὲν πρότασιν ἡρώτησεν ἐπὶ ποσοῦ, ἐπὶ λόγου λέξεις ἔχοντος καὶ συλλαβάς
 25 οὗτα ποσά, καὶ ἡγεινα συλλαβήν ἢ λέξιν γέγραφέ τις καὶ γέγραπται· τὸ δὲ συμπέρασμα συνῆκεν ἐπὶ ποιοῦ· τὸ γάρ εἰναι ψευδῆ ἢ ἀληθῆ λόγον ἢ
 δόξαν οὐ τοσόνδε ἀλλὰ τοιόνδε· δ γάρ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς δόξης.
 πάλιν 'δ μανθάνει ὁ μανθάνων, τοῦτο ἔστιν δ μανθάνει;'; ναί. 'μανθάνει
 δέ τις τὸ βραδὸν ταχύ· τὸ βραδὸν ἄρα ταχύ.' λύσις δτι οὐχ δ μανθάνει
 30 ἀλλ' ὡς μανθάνει εἰργκεν, καὶ οὐ τὸ πρᾶγμα αὐτὸν ἡρώτηκεν, ἀλλὰ τὸν
 τρόπον δπως. καὶ 'ἄρ' δ βαδίζει τις, πατεῖ;'; ναί. 'βαδίζει δέ τις δλην τὴν
 ἡμέραν· τὴν ἡμέραν ἄρα πατεῖ.' ἢ οὐχ δ βαδίζει ἡ πρώτη πρότασις ἐλεγεν
 (οὐ γάρ πρόσκειται τὸ διάστημα), ἀλλ' δτε βαδίζει, καὶ τὸν καιρὸν ἐδήλου
 καθ' δν. πάλιν 'ἄρ' δ πέπωκέ τις, ἐκεῖνο πέπωκε;'; ναί. 'πέπωκε δέ τις
 35 κύλικα· κύλικα ἄρα δέ πέπωκεν.' ἢ οὐ πέπωκε τὸ σκεῦος ἢ τὴν κύλικα
 ἀλλ' ἐκ τῆς κύλικος. ἔτι 'πότερον δ τις οἶδεν ἢ μαθὼν ἢ εύρων οἶδε;'; ναί.
 'δ Πλάτων δὲ ὁν οἶδε, τὸ μὲν | εὑρε τὸ δέ ἔμαθεν. δ δέ τις μήδ' εὑρε¹¹⁰

4 τις om. M 12 κυρίως ^{οὐ} M ἔλυεν M 13 παντῶς N γάρ] δὲ M 15 μὴ
 supra add. L: om. MN ψεύδους N 16 οὐκ addidi δπερ om. L 19 λύσις N
 20 ὑμεῖς N 22 post δὲ add. νῦν MN 23 δτι MN 27 ποσόν L δ δὲ M
 29 τὸ (post τις) om. M 35 alterum κύλικα om. M 36 μαθὼν N 37 δὲ
 (post Πλάτων) om. L εἰδε N

μήτ' ἔμασθεν, οὐδὲ οἰδεν δλως· ἔτερος γάρ τρόπος οὐχ ὑπολέπειπται γνώσεως. 110
 ὁ Πλάτων ἄρα οὐκ οἶδεν ἂν οἶδεν· λόγεται δὲ δτι μὴ δ ἔδωκε συνεπέρανεν,
 ἀλλὰ ποιὸν δοὺς ἴδιαζόντως, τὸ μάθημα καὶ τὸ εὑρεμα, ἐπὶ ποσοῦ συνάγει
 συνάπτων ἀμφότερα· ποσὰ γάρ τὰ δύο. παρὰ τὸ σχῆμα τῆς προσηγορίας
 5 καὶ τὸ τὴν κίνησιν μὴ ἐν τῷ κινουμένῳ ἀλλ' ἐν τῷ κινοῦντι τίθεσθαι· ἡ
 δρασις γάρ, φησίν, οὐκ ἐν τῷ ὄρωμένῳ ἀλλ' ἐν τῷ ὄρῶντι. πάσχουσι δὲ 10
 αἱ αἰσθήσεις, οὐκ ἐνεργοῦσι. πᾶλιν ὅ εἴμι ἐγώ, σὺ οὐκ εἰ· ἀνθρωπος δὲ
 ἐγώ· σὺ ἄρα ἀνθρωπος οὐκ εἰ· τὸ γάρ ἐγώ καὶ σύ, δοντα ἐπὶ τῶν ἀτόμων
 καὶ μερικά, συνειλέκαν καὶ τὸ κοινὸν, καὶ ὡς τόδε τι σημαίνει τὸν ἀπλῶς
 10 δεδώκασιν ἀνθρωπον. τούτοις σύναπτε καὶ τὸν τοῖς σοφισταῖς θρυλούμενον
 τρίτον ἀνθρωπον, ἔτερον δοντα παρὰ τὴν ἴδεαν καὶ τοὺς καθ' ἔκαστα. οὕτω
 γάρ προφέρουσιν· δταν, φασίν, ἀνθρωπον περιπατεῖν λέγομεν, οὕτε τὴν 20
 ἴδεαν εἰτ' οὖν τὸν αὐτοάνθρωπον τοῖς λόγοις συνείρομεν (ἀκίνητος γάρ) οὕτε
 τινὰ τῶν μερικῶν καὶ καθ' ἔκαστα· τὸ μὲν γάρ ἀνθρωπον περιπατεῖν γι-
 15 νώσκομεν, τίς δὲ ἀπὸ τῶν καθ' ἔκαστα ὁ περιπατῶν ἀγνοοῦμεν. ἔσται ἄρα
 τρίτος ἀνθρωπος παρὰ τούτους, καθ' οὐ τὸ περιπατεῖν κατηγοροῦμεν. ἡ δὲ
 μὲν ἀνθρωπος καὶ ἀπλῶς τὸ κοινὸν ἀπαν οὐ τόδε τι σημαίνει καὶ ἀτομον, |
 ὡς δὲ τὸ σχῆμα τῆς προσηγορίας προσαναγκάζει καὶ οἱ σοφισταὶ θούλονται, 20
 15 ἀλλὰ τοιόνδε τι ἡ ποσὸν ἡ πρός τι ἡ ἔτερον τι τῶν τοιούτων· ἀπάντα ἐπὶ
 20 τοῦ προκειμένου συμβέβηλεν. ὁ γάρ εἰδίκος ἀνθρωπος οὐχ ἐν τι ἀφωρι-
 σμένον ἔσται καὶ τόδε, ἀλλ' ὡς τὸ ἐκ πάντων σημαῖνον ἄνθροισμα πλῆθος
 τι ἔσται καὶ διὰ τοῦτο ποσόν, ὡς δὲ τῶν ἀλλων ἀφορίζον τὰ ὑποκείμενα
 καὶ μορφὴ δν ποιόν, ὡς δὲ εἰδος γένους πρός τι. πῶς οὖν τὸ τοιοῦτον ἡ 25
 οὐσία τις ἔσται μοναδικὴ καὶ καθ' αὐτὴν ὑφεστῶσα ἡ τρίτος ἀνθρωπος;
 25 ὥσπερ γάρ δ μουσικὸς Κορίσκος ἔτερος μὲν δν ύθειή τοῦ ἀπλῶς Κορίσκου,
 οὐ τῇ ὑποστάσει μέντοι καὶ τῷ ὑποκειμένῳ ἀλλ' ἡ τῷ λόγῳ μόνῳ (οὐ
 γάρ ἔστι μόδισικὸς ἔξω τοῦ Κορίσκου), οὕτως οὐδέ τις κοινὸς ἀνθρωπος
 αὐθυπόστατος ἔσται καὶ ἴδιος τῶν ἐν μέρει χωρὶς ἀλλ' ἡ λόγῳ καὶ ἐννοή-
 ματι, καὶ οὐ τὸ ἐκτίθεσθαι ἐν ἀπαριθμήσει τοὺς καθ' ἔκαστα ἀνθρώπους
 30 καὶ ἔτερον ἐκείνων λέγειν ποιεῖ τὸν τρίτον ἀνθρωπον, ἀλλὰ τὸ συγχωρεῖν 30
 τὴν ἀνθρωπος φωνὴν τόδε τι εἶναι καὶ ἀτομον· οὐ γάρ ἔστιν δμοιον δπερ
 Καλλίας καὶ δπερ ἀνθρωπος. οὔτ' αὐτὸν εἰ καὶ τις μὴ τόδε τι καὶ οὐδίσιαν
 τὸ ἐκτίθεμενον λέγει, ·τίθεται δὲ ποιόν, ἐκτὸς θεωρήσει τῶν πολλῶν
 καὶ καθ' ἔκαστα, ἀλλ' εἰ τι δὲν περὶ αὐτοῦ ἡ ἐνιαίνον ἡ ὑποστατικὸν
 35 φθέγξαιτο, τοῖς πολλοῖς συγχρήσεται. φανερὸν οὖν δτι οὐ δοτέον | τόδε τι 112
 τὸ κοινῇ κατηγορούμενον ἐπὶ πᾶσιν ἀλλ' ἦτοι ποιόν ἡ ποσὸν ἡ πρός τι ἡ
 τῶν τοιούτων τι σημαίνειν, ὡς εἴρηται

1 ὑπολέπεται MN 2 δ om. M 3 ἴδιαζόντος N 4 post παρὰ add. δὲ M
 9 καὶ (ante τὸ) om. M 10 θρυλούμενον libri 11 τοὺς] τὸν MN 12 φη-
 σιν M λέγωμεν MN 18 προσαναγκάζη MN βούλωνται MN 19 τῶν]
 τὸν N ante ἐπὶ add. καὶ MN 22 τῶν] τὴν N 23 δὲ om. MN 31 δμοιον]
 δμμα μοιον N 35 οὐδετέτον N 36 τὸ] τὸν N post πᾶσιν add. εἶναι MN
 ποσὸν ἡ ποιόν MN

23. Ὄλως δὲ ἐν τοῖς παρὰ τὴν λέξιν λόγοις δεὶ κατὰ τὸ ἀντικείμενον 112
ἔσται ἡ λύσις ἢ παρ' ὃ ἔστι ὁ λόγος· οἶν εἰ παρὰ σύνθεσίν ἔστιν ὁ λόγος,
διελόντι, εἰ δὲ παρὰ διαιρεσιν, συνθέντι· εἰ παρὰ προσιρδίαν δέεται, ἡ
περισπωμένη λύσις, καὶ εἰ παρὰ φύλην, ἡ δασεῖα, καὶ δλως εἰ παρὰ τόνον, 10
5 τὸ ἄνευ τόνου. εἰ δὲ παρ' ὅμωνυμίαν, τὸ ἀντικείμενον ὄνομα εἰπόντα λύειν·
οἶν εἰ ἔμψυχον συμβαίνει συνάγειν τὸν σοφιστὴν ἐξ ὧν ἡρώτησεν ὄμωνύμων,
λύειν ἀποφήσαντα μὴ τοιοῦτον δεδωκέναι ἀλλ' ἄψυχον, καὶ τὸ ἔμπαλιν,
ώς εἰπερ ἐπὶ τοῦ διδάσκοντος ὁ λόγος εἴη τοῦ τε Πλάτωνος καὶ τοῦ βιβλίου·
ἄμφω γὰρ διδάσκει, ὡν τὸ μὲν ἔμψυχον τὸ δὲ ἄψυχον. καὶ ἐπὶ τῆς
10 ἀμφιβολίας δὲ καὶ ἐπὶ τῆς λέξεως ὄμοιότητος τὸ ἀντικείμενον ἔσται λύσις,
οἶν 'ἀρ' δ μὴ ἔχει, δοίᾳ ἀν τις;' ἡ οὐχ δ μὴ ἔχει ἀλλ' ὡς οὐκ ἔχει, οἶν 20
ἔνα μόνον ἀστράγαλον· τοῦτο γὰρ καὶ ἀντίκειται. καὶ δ ἐπίσταται, μαθὼν
ἡ εύρων ἐκεῖνο καὶ οἰδεν ὡς ἐφ' ἑνὸς ἀκονύμενον, ἀλλ' οὐχ ἀ ἐπίσταται.
καὶ πατεῖ οὐχ δτε βαδίζει χρόνον, ἀλλ' δ βαδίζει διάστημα.

15 24. Πρὸς δὲ τοὺς παρὰ τὸ συμβεβηκός ἀπαντας μίαν καὶ κοινὴν λύσιν
ἐπάξιομεν καὶ οὐχ ὥσπερ ἔτεροι διαφόρους καὶ ἀσυμφώνους. ἐπει | γάρ 113
ἀδιόριστον καὶ οὐχ ἀκριβῶς ἔγνωσται, πότε τὸ τῷ κατηγορούμενῳ ὑπάρχον
ὑπάρχει καὶ τῷ ὑποκειμένῳ πράγματι, ἀλλ' ἐπ' ἑνίων μὲν δοκεῖ καὶ φασί
(τὰ γὰρ οὐσιωδῶς τοῖς κατηγορούμενοις ἐνόντα καὶ καθ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν
20 ὑποκειμένων διαβαίνει) τὰ δ' ἀλλας ἔχοντα οὐ, τοῦτο δὴ καὶ πρὸς λύσιν
ἐπάγειν ἀρκεῖ, ὡς οὐκ ἀναγκαῖον καὶ τῷ πράγματι συμβαίνειν ἀπαν δ καὶ
τῷ κατηγορούμενῳ, ἀλλὰ τὰ μὲν τὰ δ' οὐ, ὡς γε εἱρηται. συμβαλεῖται 10
δὲ πρὸς λύσιν καὶ τὸ οἶν ἡ ὅποιον ἀντερωτώμενον. ἐρωτῶντος γὰρ εἰ ὁ
Σωκράτης λευκόν, ἵνα συναγάγῃ δτι χρῶμα, ἐπειδὴ τὸ λευκὸν διττὸν τὸ τε
25 λελευκωμένον σῶμα καὶ ἡ λευκότης αὐτῇ, καὶ τὸ μὲν δοῦναι ἀληθὲς τὸ
δὲ φεῦδος, εἰ ἀντερωτήσαις οἶν λευκὸν αἰτεῖ λαβεῖν. ἐσεῖται συνειλημμένος
ἀμφοῖν καὶ οὐ προβήσεται πεφωραμένα τὰ τῆς τέχνης αὐτῷ. εἰσὶ δὲ πάντες
οἱ τοιοῦτος τῶν λόγων παρὰ τὸ συμβεβηκός· 'ἀρ' οἶδας δ μέλλω σε ἐρωτᾶν,'
οὐ. 'ἀρ' οἶδας δτι ἡ ἀρετὴ ἀγαθόν;' ναί. 'τοῦτο δὲ μέλλω σε ἐρωτᾶν, 20
30 ὥστ' οἶδας δ μέλλω σε ἐρωτᾶν.' πάλιν 'ἀρ' οἶδας τὸν προσιόντα κεκαλυμ-
μένον;' οὐ. ἀποκαλύψαντες δὲ δεικνύουσι τὸν Κορίσκον καὶ συνάγουσι τὸν
αὐτὸν εἰδέναι καὶ μή. πάλιν 'ὁ ἀνδριάς ἔργον ἔστι;' ναί. 'τί δέ, καὶ σός;'
ναί. 'σὸν ἄρα ὁ ἀνδριάς ἔργον. ἀλλὰ μήν καὶ οὐ σός· τοῦ Φειδίου γάρ.'
πάλιν 'τὰ διλγάκις δλίγα δλίγα·' ναί. 'ἀλλὰ μήν τὰ ἔκατὸν πρὸς τὰ δεκα-
35 κισμύρια διλγάκις δλίγα. τὰ ἔκατὸν | ἄρα δλίγα. ἀλλὰ μήν καὶ πολλά.' 114
φανερὸν ἐν ἀπασι τούτοις δτι οὐκ ἀνάγκη ἀπαν τὸ τῷ κατηγορούμενῳ
ὑπάρχον καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου πράγματος ἀληθεύεσθαι. ἐν μόνοις γὰρ
τοῖς κατὰ τὴν οὐσίαν ἀδιαιρόμενοις καὶ ἐν οὖσιν ἀπαντα δοκεῖ ταῦτα ὑπάρχειν.
τῷ δ' ἀγαθῷ οὐ ταῦτον ἔστιν ἀγαθῷ τε εἰναι καὶ μέλλοντι ἐρωτᾶσθαι,
40 οὐδὲ τῷ προσιόντι ἡ κεκαλυμμένῳ προσιόντι τε εἰναι καὶ Κορίσκῳ. ὥστε

3 διελόντει] δηλονότι M 4 καὶ εἰ] καὶ ἡ N δρασεῖα M 6 συνάγον N 8 βιβλίου N
16 γάρ] δὲ M 20 τοῦτο δὲ M 22 τὸ κατηγορούμενῳ N 23 ἐρωτῶντας LM
29 οὐ om. L 31 τὸν (ante αὐτὸν) om. MN 36 οὖν M: οὖν ἐν N

οὐκ εἰ οἶδα τὸν Κορίσκον, ἀγνοῶ τὸν προσιόντα, τὸν αὐτὸν οἶδα καὶ ἀγνοῶ.¹¹⁴
οὐδὲ εἰ τοῦτο ἔστιν ἐμόν, ἔστι δὲ ἔργον, ἐμόν ἔστιν ἔργον, ἀλλ’ η κτῆμα¹¹
η πρᾶγμα η ἄλλο τι. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

Καὶ παρ’ ἡμῶν μὲν τὰ τοιάδε σοφίσματα οὕτω δήπου ἔκτεθειμένα
5 λέλυνται, λύουσι δέ τινες καὶ ἑτέρως ἀναιρόντες τὴν ἐρώτησιν τῷ δέχεσθαι
ἀληγορεύειν τὸ συμπέρασμα· φασὶ γάρ ἐνδέχεσθαι τὸ αὐτὸν πρᾶγμα καὶ εἰδέναι
καὶ ἀγνοεῖν, ἀλλὰ μὴ κατὰ ταῦτο. τὸν οὖν προσιόντα οὐκ εἰδότες, τὸν δὲ²⁰
Κορίσκον εἰδότες τὸ αὐτὸν εἰδέναι καὶ ἀγνοεῖν φασιν, ἀλλ’ οὐδὲ ταῦτο.
καίτοι πρῶτον μέν, καθάπερ ἤδη εἴπομεν, δεῖ τῶν παρὰ ταῦτο πάντων καὶ
10 ἐφ’ ἐνδὲ εἰδός παραλογισμῶν τὴν αὐτὴν καὶ μίαν εἰναι διόρθωσιν· ἦν δὲ
λέγουσιν, οὐκ ἐφαρμόττει πᾶσι τοῖς παρὰ τὸ συμβεβηκός σοφίσμασιν, ἀλλ’
οἷς μόνοις τὸ εἰδέναι πρόσκειται, ὡς ἐπὶ τῶν εἰρημένων, ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων
οὐ, οἶνον ἐπὶ τοῦ εἰναι η πως ἔχειν ἔστιν. οὐδὲν δὲ κωλύει τὸν αὐτὸν
λόγον | πλείους μοχθηρίας ἔχειν, ἀλλ’ οὐχ η πάσης μοχθηρίας ἐμφάνισις¹¹⁵
15 λύσις. ἐγχωρεῖ γάρ δι τὸ μὲν φευδῆ συλλελόγισται δεῖξαι τινα, παρ’ δὲ δὲ
μὴ δεῖξαι, οἶνον τὸν Ζήνωνος λόγον, δι τὸ οὐκ ἔστι κινηθῆναι, ἐλέγχειεν ἄν
τις καὶ διὰ τῆς ἀδύνατου ἀπαγωγῆς οὕτως ἐπιχειρῶν· εἰ μὴ ἔστι κίνησις,
οὐδὲ ἔσται τὸ ποθὲν ποῖ. εἰ μὴ τοῦτο, οὐδὲ δηλοῖς ἀπ’ ἀνατολῶν ἐπὶ
δυσμὰς κινηθῆσται. ἔνθεν οὐδὲν ἡμέραι καὶ νύκτες ἔσονται. τοῦτο δὲ¹⁰
20 ἀδύνατον. φευδός ἄρα τὸ μὴ εἰναι κίνησιν. ἀλλὰ καὶ μυριάκις οὕτως
ἐλέγχων συλλελογισμένος η, οὗτε λύει καὶ ἀμαρτάνει· ἦν γάρ η λύσις
ἐμφάνισις φευδοῦς συλλογισμοῦ, παρ’ δηλοῦντος· δὲ τὸ μὲν αἰτιον τῆς
ἀπάτης παρῆκεν εἰπεῖν καὶ διὸ ἐψευσται (ἦν δὲ τὸ λαμβάνειν ἐνεργείᾳ τὰ
ἡμίση τοῦ διαστήματος, ἀ δήπουθεν ἀπειρα καὶ ἀδιεξίτητα), εἰτα ἐλέγχειν
25 οἰεται τῷ συνάγειν τὰ ἀντικείμενα. καὶ δεῖτις γοῦν ισχύσας μὴ συλλελο-
γίσθαι δεῖξει τὸ σόφισμα τῷ κατά τι τὴν συλλογιστικὴν ἐκκλίνειν παράδοσιν,²⁰
τελεώτατα λέλυκε, κακνέπερ ἀληθὲς η φευδός ἐπιχειρῆ συνάγειν. ίσως δὲ
καὶ τοῦτο ἐπ’ ἐνίων οὐδὲν κωλύει συμβαίνειν· ἐν πλείστοις γάρ ἥρκεσε τὸ
συναγαγεῖν τὸ ἀδύνατον, πλὴν ἐπὶ τῶν Ζήνωνος λόγων δεῖ καὶ παρ’ δῆν
30 εἰπεῖν. μεταφέροντες δὲ καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων λέγομεν ὡς ἐπ’ ἄλλων
μὲν τοῦτο ἀληθεύον δόξειεν δὲ τὸ κατ’ ἄλλο μὲν εἰδέναι κατ’ ἄλλο δὲ
ἀγνοεῖν, οἶνον τόδε δι τὸ μὲν λευκὸν εἰδέναι, δι τὸ μουσικὸν μὴ γνω-¹¹⁶
ρίζειν, καὶ μὴ κατὰ ταῦτο· ἐπὶ δὲ τοῦ προσιόντος Κορίσκου οὐ· τὸ τὸν
γάρ προσιὸν οἶδεν δι τὸ πρόσεισι καὶ τὸν Κορίσκον, εἰ καὶ μὴ ταῦτα μηδ’
35 ὡς ξέν.

‘Ομοίως δὲ ἀμαρτάνουσι καὶ οἱ τὸ ἔτερον σόφισμα λύοντες, τὸ συνάγον
τὰ ἔκατὸν καὶ πολλὰ καὶ δλίγα, τῷ λέγειν ἀπας ἀριθμὸς καὶ πολὺς καὶ
δλίγος πρὸς ἔτερον καὶ ἔτερον. δέον γάρ λύειν καὶ ἀνθίστασθαι πρὸς τὸν
ἐρίζοντα ως οὐκ ἀληθῶς συνεπέρανε, μᾶλλον συγχωροῦσιν.

10

1 εἰ εἰδὼς MN εἰδα N 2 ἀλλ’ η] ἀλλὰ MN 5 ἐτέραις N τὸ δέχεσθαι L
11 οὐχ ἀμρόττει MN 12 μόνον MN 13 πῶς εχ πρὸς corr. N οὐδὲν γάρ MN
18 ποῖ] πη L 27 ἐπιχειρῆ] ἐπέχει L 31 δόξειεν εχ δεῖται corr. L 32 μὴ
om. N 37 τὸ λέγειν M

Ἐγιοι δὲ καὶ τῷ διττῷ λόγουσιν ὥσπερ δὴ τὰ δμώνυμα. τὴν γάρ ὅτι 116 σός ἔστιν οὗτος πολλαπλῆν τίθενται πρότασιν· ἡ γάρ, φασίν, οὐδέ τῇ πατὴρ ἡ κτῆμα ἡ δοῦλος. ὑπόθου δὲ παρ' εἰδόσι προβαίνειν τὸ πρόβλημα. ἀλλ' εἰ μὲν παρὰ τὸ πολλαχῶς λέγεσθαι καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκός ὁ τοιοῦτος 5 ἐλεγχος ἦν, φανερὸν ὡς ἔδει τοῦνομα ἡ τὸν λόγον πλείονα σημαίνειν· οὕτω γάρ εἰχεν ἐπὶ τῶν ὄμωνύμων. νυνὶ δὲ οὐχ οὕτω· τὸ γάρ εἶναι τόνδε τοῦδε.²⁰ τέκνον ὄντα δοῦλον οὐδὲν διὰ τὸ πολύσημον, ἀλλὰ παρὰ τὴν τοιάνδε συμπέπτω-
κεν ἀγωγὴν τοῦ σοφίσματος, οἷον 'ἄρ' ἔστι τοῦτο σόν;' ναί. 'ἔστι δὲ τοῦτο
τέκνον;' ναί. 'σὸν ἄρα τοῦτο τέκνον.' οὐχ ἔστι δέ· συμβέβηκε γάρ εἶναι
10 καὶ σὸν καὶ τέκνον, ἀλλ' οὐ σὸν τέκνον.

Παραπλήσιον κάκεντο τὸ συνάγον τῶν κακῶν τι εἶναι ἀγαθόν· ἡ γάρ φρόνησίς ἔστιν ἐπιστήμη τῶν κακῶν τιῦ τὸν φρόνιμον ἐπίστασθαι καὶ τὰ κακά. οὔκουν εἴ τις τὸ τοῦτο τούτων εἶναι ἡ τὸ οὗτος τούτου πολλαχῶς 117 λέγεσθαι θείη, * * δτι καὶ ὁ λόγος ὁ τὸν ἄνθρωπον εἶναι τῶν ζώων λέγων 15 ἐν τι δηλοῖ, δτι ζῶον ἀλλ' οὐ κτῆμα, δ τε τὸν Πειραιά τυχὸν ἡ Τάναγραν τῶν Ἀθηναίων λέγων οὐ πολλὰ σημαίνει, ἀλλ' δτι κτῆμα. οὕτως οὐδὲ δς τὴν φρόνησιν τῶν κακῶν εἴποι, πολλὰ σημαίνει ἀλλ' δτι ἐπιστήμη. ἐπεὶ δὲ μεγάλην διαφορὰν πρὸς τὰ· σημαινόμενα καὶ ταῖς συντάξεσιν αἱ ἀποδόσεις τῶν πτώσεων φέρουσι, φθάνομεν δὲ πρὸς γενικὴν ἀποδεδωκέναι τὴν φρό-¹⁰
20 νησιν τῶν κακῶν αὐτὴν φάμενοι, ὁ παρὰ τὸ πῆ καὶ ἀπλῶς ἀνέκυψε παρα-
λογισμός· πῆ γάρ δεδωκότων καὶ ὡς ἐπιστήμην ἀπλῶς τοῖς κακοῖς συνέταξαν.
καὶ ἐνταῦθα μὲν πάνυ ἔξιτηλον τὸ τοῦ παραλογισμοῦ φάντασμα, ἐν ἐτέροις δὲ ἵσως ἐνδέχεται τι ἀγαθὸν τῶν κακῶν εἶναι. ἡ γάρ ἀνδρεία καλὸν μὲν
ώς εὐκλείας ποιητική, διοκεῖ δέ τισι κακὸν διὰ τὰς ἐν πολέμῳ πληγάς. καὶ
25 ἔτι μᾶλλον ἡ τῆς διττότητος ἐμφάνισις ἐπ' ἐκείνου τοῦ ἀμφιβόλου τοῦ δοῦλον ἀγαθὸν μοχθηροῦ. τὸ γάρ ἀγαθὸν ἡ ὡς ὄνομα ἐκλήψῃ κύριον ἡ
ἐπὶ τρόπου θείης, καὶ τὸ μοχθηροῦ ὡσαύτως ἡ δεσπότου μοχθηροῦ ἡ
τρόπου. Ἱσως δέ σοι ἀκριβῶς σκεπτομένῳ οὐδὲν ἐνταῦθα ἡ διπλόη φανήσε-
ται· οὐ γάρ εἰ ἀγαθὸν καὶ τούτου, ἀγαθὸν τούτου ἄμα· δοῦλος γάρ ὧν
30 ἀγαθὸς μοχθηροῦ δεσπότου δηλαδή, ἀλλ' οὐ τρόπου πονηροῦ· πρὸς γάρ
τὸν δεσπότην ὁ δοῦλος λέγεται. τὸ δὲ ἀγαθὸς ἀποκοιπὲν καθ' αὐτὸ πρὸς
οὐδὲν ἀλλ' | ἡ ὡς ποιὸν νοεῖται. ὥστ' οὐδὲ τὸ τὸν ἄνθρωπον φάναι τῶν 118
ζώων εἶναι λέγεται πολλαχῶς, ἡ τὴν φρόνησιν τῶν κακῶν, ἡ κοινότερον
εἴπειν τὸ τοῦτο τούτων· οὐ γάρ εἴ ποτέ τι σημαίνομεν ἀφελόντες, τοῦτο
35 πολλαχῶς λέγεται. οὐ γάρ πᾶν τὸ καθ' αὐτὸ ἀποληφθὲν καὶ ὡρισμένον
καὶ γνώριμον καὶ τούτου ἡ τούτων λεγόμενον πολλὰ σημαίνει. εἰ γάρ τοῦτο
ἡν, ἐπειδὴ τὸ 'μῆνιν ἕσιδε θεά' ἀφελόντες ὡρισμένως οἶδαμεν, δτι ἡμισυ
στίχου ἔστι καὶ οὐ τῆς Ἰλιάδος, δ λέγων δτι δός μοι τὸ 'μῆνιν ἕσιδε θεά'¹⁰

2 πολλαπλῆν corr. L: διπλῆν MN 6 τὸ δὲ M 9 ἄρα L 12 τῶν τὸ φρόνι-
μον N 13 post οὗκουν add. ὥσπερ MN 14 lacunam indicavi; deest καλῶς ἀν λέγοι
vel tale aliquid, cf. Alex. f. 52v 17 εἴποι δν MN 19 φαίρουσι N 21 τοῖς
εχ τῆς corr. N 26 δοῦλον ἀγαθὸν L 27 θήσεις MN τὸ μοχθηρὸν L 31 καθ'
αὐτὸν M 34 τοῦτων—τοῦτο om. M 34. 35 τοῦτου πολλαχῶς L 38 στίχον M

τὸν ἡμισυ τούτου τοῦ ἔπους διττός ἀνὴν λέγων καὶ ἐσήμανε τὸ τε ἡμισυ 118
τῆς Ἰλιάδος καὶ τοῦ στήχου. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ διττός· καθ' αὐτὸν γάρ ληφθὲν
δῆλον γέγονεν τίνος ἐστὶν ἡμισυ· ἔστι δὲ μεταλαμβανόμενα τὸ μὲν ἡμισυ
τούτο, τὸ δὲ τοῦ ἔπους τούτου. κατὰ ταῦτα μέντοι οὐδὲν δὲ λέγων ὅρα δῆδε
5 σός· ἐστὶ λόγος διττός· δῆλον γάρ ἐστιν δπως οὗτος τούτου. ἔστιν· δὲ γάρ
τὸν Πλάτωνα καὶ Ἀρίστωνα καθ' αὐτοὺς λαβὼν καὶ ἐρωτῶν ὅρα γε οὗτος
τούτου ἐστί· ταῦτον λέγει *{τι}* ὅρα δὲ Πλάτων υἱὸς Ἀρίστωνος· καὶ *{οὐ}* ²⁰
διπλοῦν ἐνταῦθα τὸ ἐρώτημα διὰ τὸ τὰ ληφθέντα γνώριμα τυγχάνειν, δπως;
ἀλλήλων εἰσίν.

10 25. Τοὺς δὲ παρὰ τὸ ἀπλῶς ἡ μὴ ἀπλῶς παραλογισμοὺς λυτέον σκηνοῦντι τὸ συμπέρασμα πρὸς τὴν ἀντίφασιν, εἰ ἐνδέχεται τούτων τι πε-
πιονθέναι. τὰ γὰρ ἐναντία καὶ τὰ ἀντικείμενα καὶ ἀπόφασιν καὶ φάσιν ἀπλῶς
μὲν ἀδύνατον | ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ πῆγα μέντοι ἐκάτερον ἡ ποὺ ἡ πῶς, ἡ 119
τὸ μὲν πῆγα τὸ δὲ ἀπλῶς, οὐδὲν κωλύει. ὥστ' εἰ τόδε μὲν ἀπλῶς τόδε δὲ
15 πῆγα, οὐπω πᾶσα ἔλεγχος, ὥσπερ δὲ Αἰθίνψ καὶ λευκὸς καὶ μέλας, τὸ μὲν ἀπλῶς
καὶ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, τὸ δὲ πῆγα καὶ κατὰ τοὺς δόδοντας. τό τε τοὺς
γονεῖς θύειν καλόν που ἡ ἐν τισιν (ἐν Τριβαλλοῖς γάρ), οὐχ ἀπλῶς δέ.
καὶ ἡ νόσος ἀγαθὸν καὶ κακόν, τὸ μὲν πρὸς τὸν ἐπιεικῆ, τὸ δὲ πρὸς τὸν
κακοῦργον.

20 Καὶ ἔτι οἱ τοιούδε λόγοι τοῦτ' ἔχουσιν. ‘ἀρ’ ἐνδέχεται τὸ μὴ ὃν εἰναι;’¹⁰ οὐ. ‘τί δέ, οὐ δοξαστόν ἔστιν; ἔστιν ἄρα τὸ μὴ ὃν.’ δμοίως δὲ καὶ τὸ ὃν οὐκ ἔσται· οὐ γάρ ἔστι τι τῶν ὄντων. ἀμφω δὲ φευδῆ. οὔτε γὰρ ἀπλῶς ὃν τὸ μὴ ὃν, ἀλλ’ ὡς δοξαστὸν τῷ ὃντι προσήρτηται, οὕτ’ εἰ μὴ βούς ἦ πεπος ἡ ἄλλο τι τῶν εἰδῶν, αὐτὸ τὸ ὃν ἥδη καὶ ἀπλῶς οὐκ ὃν, ἀλλὰ πῆ.
25 πάλιν ‘ἀρ’ ἐνδέχεται τὸν αὐτὸν ἀμμα ἐπιορκεῖν καὶ εὐορκεῖν;²⁰ οὐ. ‘τί δέ; ὁ δμόσιας ἐπιορκήσειν καὶ ἐπιορκήσας οὐκ εὐώρκησεν;’ ώστεύτως ‘ἀρ’ ἐνδέ-²⁰ χεται τὸν αὐτὸν ἀμμα πείθεσθαι καὶ ἀπειθεῖν;²¹ ἀλλ’ οὔτε ἀπλῶς ὁ ἐπιορκῶν εὐορκεῖ, ἀλλὰ κατά τι καὶ πῆ, οὐδὲ ὁ ἀπειθῶν πείθεται ἀλλὰ τὶ πείθεται. δμοιος δὲ δ λόγος καὶ περὶ τοῦ φεύδεσθαι τὸν αὐτὸν ἀμμα καὶ ἀληθεύειν,
30 οἶνος δ Δίων λέγει τὸν δφθαλμὸν καὶ λευκὸν καὶ μέλανα, τοῦτο δὲ καὶ φευδὲς καὶ ἀληθές· οὔτε γὰρ ἄπας λευκὸς οὐδὲ ἄπας μέλας. πάλιν ‘ἐγὼ φεύδομενος λέγω ἀληθῆ λόγον, δτι ἐγὼ φεύδομαι.’ ἀμμα γάρ, εἰ καὶ μὴ 120 πρὸς τὸ αὐτό, καὶ ἀληθεύω καὶ φεύδομαι. καὶ διὰ τὸ μὴ εἶναι εὐθεωρήτον, ποτέρως ἄν τις ἀποδοίη τὸ ἀπλῶς ἀληθεύειν ἡ φεύδεσθαι, καὶ μαλιστα ἐν
35 οἵς τὰ ἀντικείμενα δμοίως ὑπάρχει, ὡς ἐπὶ τοῦ δφθαλμοῦ, διελέσθαι δύσκολον φαίνεται. κωλύει δὲ αὐτὸν οὐδὲν ἀπλῶς μὲν εἰναι φευδῆ, πῆ δὲ ἀληθῆ ἡ τινός, ἡ εἰναι ἀληθῆ τινά, ἀληθῆ δὲ μή. δμοίως δὲ ἐπὶ τῶν πρός τι καὶ ποῦ καὶ ποτέ· πάντες γὰρ οἱ τοιούτοι λόγοι παρὰ τοῦτο συμβαίνουσιν, οἶνος 10 ‘ἀρ’ ὑγεία καὶ δ πλοῦτος τὸ τ’ ἐν πόλει δύνασθαι οὐκ ἀγαθά;’ ναί. ‘ἀλλ’

1. 2 διττός L, cf. Alex. f. 53: διττόν MN 5 οὗτος om. MN 7 τῷ ex Alex.
 addidi ὡς ex Alex. addidi 8 τυγχάνει M 12 καὶ φάστιν om. M
 13 ἔτερον LM 18 ὁ νύσσος M 21 ἔστιν] fort. δν L 35 ante δροίως
 add. μὴ MN

εστιν δτε οὐ βέλτιον τῷ ἀδίκως πολιτευομένῳ. τὰ αὐτὰ ἄρα ἀγαθὰ καὶ 120
κακά.' ἀλλ' οὐ πρὸς τοὺς αὐτούς· οὐδὲν γάρ κωλύει ἀπλῶς δν ἀγαθὸν
τιφδε μὴ εἶναι, καὶ τιφδε μὲν ἀλλ' οὐ νῦν, οὐδὲν ὕδε. πάλιν 'ἄρ' δ μὴ
βιούλοιτ' ἀν ὁ φρόνιμος, κακόν;' ναί. 'ἀποβαλεῖν δ' οὐ βιούλεται τὸ ἀγαθόν·
5 κακὸν ἄρα τὸ ἀγαθόν.' η οὐ ταῦτα εἰπεῖν τὸ ἀγαθὸν εἶναι κακὸν καὶ τὸ 20
ἀποβαλεῖν τὸ ἀγαθόν· εἰ δὲ μὴ τοῦτο, οὐδὲ τὸ ἀγαθὸν λέγειν κακὸν συλ-
λελόγισται. δμοις δὲ καὶ ὁ τοῦ κλέπτου λόγος τῷ βιούλεσθαι τὰ ἀλλότρια
λάθρα λαμβάνειν, τὸ δὲ κακόν, ὥστε βιούλεται τις τὸ ἔαυτοῦ κακόν, ὅπερ
οὐ δέδοται· πᾶσα γάρ βιούλησις καὶ ἔφεσις ἀγαθοῦ. η οὐχὶ εἰ κακόν ἐστιν
10 ὁ κλέπτης, καὶ τὸ λαθεῖν ἐστὶ κακόν. οὔκουν τὸ κακὸν βιούλεται ἀλλὰ τὸ
ἀγαθόν. οὐ γάρ | ἐφίεται τις, ὡς ἀγαθοῦ ἐφίεται, καὶ κακὸν η, ὥστε τὸ 121
λαθεῖν αὐτῷ ἀγαθόν. καὶ τὸ νοεῖν μὲν κακόν, ἀποβαλεῖν δὲ νόσον ἀγαθόν.
πάλιν 'πότερον τὸ δίκαιον τοῦ ἀδίκου καὶ τὸ δικαίως τοῦ ἀδίκως αἱρετώτερον;'
ναί. 'ἄλλ' ἀποθανεῖν ἀδίκως αἱρετώτερον η δικαίως. ἀδίκως μὲν γάρ Σω-
15 χράτης τέθηκε, δικαίως δὲ λησταὶ καὶ τυμβωρύχοι· τὸ ἀδίκως ἄρα τοῦ
δικαίως καὶ τοῦ δικαίου τὸ ἀδίκον αἱρετώτερον.' ἀλλ' οὐχὶ εἰ παθεῖν τι 10
ἀδίκως αἱρετόν, καὶ καθάπαξ τὸ ἀδίκως αἱρετώτερον τοῦ δικαίως· ἀλλ' ἀπλῶς
μὲν τὸ δικαίως, τοδὶ μέντοι καὶ πῆ οὐδὲν κωλύει ἀδίκως μᾶλλον η δικαίως.
πάλιν 'ἐπεὶ τὸ δίκαιον τριτόν, φύσει, νόμῳ καὶ τὸ κατὰ κρίσιν προβατίνον
20 τῶν δικαστῶν, τὸ λαθεῖν τινα ἀλλότρια χρήματα ψήφῳ δικαστῶν δίκαιον
ἐστιν. ἀ γάρ ἂν τις κρίνοι τῶν δικαστῶν, καὶ ψευδῆ η, κατὰ δόξαν τὴν
αὐτοῦ δίκαια· ἐστὶ διὰ τὸν Ἀθήνησι νόμον τὸν τὸ δοκιοῦν τοῖς δικασταῖς
ἡγούμενον κύριον. ἀλλὰ μὴν τοῦτο νόμῳ καὶ φύσει ἀδίκον· τὸ αὐτὸ τὸ 25
δίκαιον καὶ ἀδίκον.' η τὸ ἔχειν τινὰ τὰ ἔαυτοῦ δίκαιον, τὸ δὲ τὰ ἀλλότρια
οὐ δίκαιον· κρίσιν μέντοι τοιαύτην εἶναι οὐδὲν κωλύει, οἷον δη η κατὰ
δόξαν τοῦ κρίναντος, ὡς εἴρηται. οὐ γάρ εἰ δίκαιον τοδὶ η ώδι, καὶ ἀπλῶς
δίκαιον. πάλιν 'πότερον δεῖ κατακρίνειν τὸν τὰ δίκαια λέγοντα η τὸν τὰ
ἀδίκα; τὸν τὰ ἀδίκα. 'ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν ἀδίκούμενον δίκαιον ἐστιν ἴκανῶς
λέγειν δ ἔπαθεν, ὑβρεῖς καὶ πληγάς· ταῦτα δ' η ἀδίκα.' η οὐδὲν κωλύει τὸ
30 λέγειν γε αὐτὰ δίκαιον εἶναι, ἀλλας | δ' οὐ. οὐ γάρ εἰ λέγειν δίκαιον, 122
ἀνάγκη δίκαια εἶναι, ὥσπερ οὐδὲ εἰ ὠφέλιμον λέγειν καὶ διδάσκειν περὶ
νόσων καὶ δηλητηρίων, ηδη καὶ ταῦτα ὠφέλιμα. δμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
δικαίων· οὐ γάρ εἰ δ ὑβρίσας λέγει μὴ ὑβρικέναι, τοῦτο δὲ δίκαιον, ἀνάγκη
αὐτὸν καὶ δίκαια λέγειν ψευδόμενον. ὥστ' οὐδὲν παθῶν εἰ λέγων δ ἔπαθεν
35 ἀδίκα νικᾶ, ηδη καὶ πᾶς δ ἀδίκα λέγων νικᾶ· λέγει γάρ δ λέγειν ἐστὶ δί-
καια, ἀπλῶς δὲ καὶ παθεῖν ἀδίκα.

26. Τοῖς δὲ παρὰ τὸν δρισμὸν γινομένοις τοῦ ἐλέγχου, καθάπερ
ὑπεγράφη πρότερον, ἀπαντητέον σκοποῦσι τὸ συμπέρασμα τὸ πρὸς τὴν
ἀντίφασιν, δπως ἐσται, εἰ κατὰ τὸ αὐτὸν καὶ ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ αὐτῷ

1 τῷ] τὸ N πολιτευομένων N 3 τῷ δὲ μὴ L 6. 7 συλλελογίσθαι pr. L
9 ante οὐχὶ add. οὐ M 10 οὔκουν] οὐκ ο αὐτὸ M 14. 15 δ Σωκράτης M
21 κρίνῃ MN 22 δίκαιον ἐστι MN 26 οὐ γάρ] οὐδὲ M 39 τὰ
αὐτὰ MN

χρόνῳ. ἐὰν γάρ ἐν ἀρχῇ σέ τις προσέρθηται, ‘ἀρά γε ἀδύνατον τὸ αὐτὸν 122 εἶναι διπλάσιον καὶ μὴ διπλάσιον’; οὐχ ὅμολογητέον ὡς ἀδύνατον, ἀλλὰ συνθετέον, μὴ μέντοι ὡδὲ μηδὲ πρὸς τὸ αὐτό (τοῦτο γάρ ἔστιν ὁ χυρίως ἐλεγχος, ἥπερ εὐλαβητέον), ἀλλὰ πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο. εἰσὶ δὲ πάντες οὗτοι 20 5 οἱ λόγοι παρὰ τὸ τοιοῦτον εἰδὸς τῶν παραλογισμῶν. ‘ἀρ’ ὁ εἰδὼς ἔκαστον δτι ἔκαστον οὗτος τὸ πρᾶγμα, καὶ ὁ ἀγνοῶν ὡσαύτως;’ ναί. ‘εἰδὼς δέ τις τὸν Κορίσκον δτι Κορίσκος, ἀγνοεῖ δτι μουσικός· ὡστε τὸ αὐτὸν 123 ἀλλ’ οὐ κατὰ ταῦτα. πάλιν ‘ἀρα τὸ τετράπτηχον τοῦ τριπήχεος μεῖζον,’ ναί. ‘γένοιτο δ’ ἀν τι ἐκ τριπήχεος τετράπτηχον κατὰ τὸ μῆκος· 10 τὸ δὲ μεῖζον ἐλάττονος μεῖζον· αὐτὸν ἄρα αὐτοῦ κατὰ ταῦτα μεῖζον καὶ ἐλαττον.’ ἀλλ’ οὐχ ἀμα σούδ’ ὡσαύτως, ἀλλὰ τὸ μὲν δυνάμει τὸ δὲ ἐνεργείᾳ.

27. Τοὺς δὲ παρὰ τὸ αἰτεῖσθαι καὶ λαμβάνειν τὸ ἐν ἀρχῇ πυνθανομένῳ μὲν, ἀν τῇ δῆλον, οὐδὲ δοτέον, οὐδὲ ἀν ἔνδοξον τῇ, λέγοντα τάλληθές, 10 15 οἷον εἰ δέοι λαβεῖν ἄψυχόν τι ζῶον καὶ ἐρωτᾷ, εἰ τὸ βιβλίον διδάσκει, οὐ δεῖ σε συγχωρεῖν τὴν ἀρχήν· λαβών γάρ συμπερανεῖ, εἰπερ τὸ διδάσκον ἔμψυχον καὶ ἀνθρωπος· τῇ τῇ ψυχὴ ἀθάνατος, δτι ἀφθαρτος. ἀλλ’ εἰ μὲν τῇ δῆλον, οὕτως ἀποκρίνεσθαι χρή· ἀν δὲ λαβών τὸ ἐν ἀρχῇ συλλογίσηται τὴν ἀντιφασιν διὰ τὴν μοχθηρίαν τῶν τοιούτων λόγων, εἰς τὸν ἐρωτῶντα 20 μεταστρεπτέον τὴν μέμψιν ὡς οὐ καλῶς διειλεγμένον· ὁ γάρ ἐλεγχος ἄνευ τοῦ ἐξ ἀρχῆς. ἔτι ρήγεον ὡς δέοσται οὐχ ὡς τούτῳ χρησομένου, ἀλλ’ ὡς πρὸς τοῦτο συλλογισμένου τούναντίον τῇ ἐπὶ τῶν παρεξελέγχων ἔχει.

28. Καὶ τοὺς διὰ τὸ παρεπομένου συμβιβάζοντας ἐπ’ αὐτοῦ τοῦ λόγου δεικτέον, ὡς παρὰ τὸ τὰ μὴ ἀντιστρέφοντα ὡς ἀντιστρέφοντα λαμβάνειν τὸ σόφισμα προβέβηκεν· οὐ γάρ εἰ τόδε τῷδε ἐπεσθαι, καὶ τῷδε τόδε ἐπεσθαι ἀνάγκη. ἔστι δὲ διττὴ τῶν | ἐπομένων τῇ ἀκολούθησις. τῇ 124 γάρ ὡς ἐν τῷ μέρει τὸ καθόλου, οἷον ἀνθρώπῳ ζῶον, τῇ κατὰ τὰς ἀντιθέσεις, ὡς εἰρηται· εἰ γάρ τόδε τῷδε ἀκολουθεῖ, καὶ τῷ ἀντικειμένῳ τὸ ἀντικείμενον, οἷον εἰ τὸ πῦρ θερμόν, τὸ μὴ θερμὸν οὐδὲ πῦρ. παρ’ δὲ καὶ 30 τὸν τοῦ Μελίσσου λόγον εὐθύνομεν ἀμαρτάνοντα· εἰ γάρ τὸ γεγονός ἔχει ἀρχήν, φησί, τὸ ἀγένητον οὐχ ἔχει· ὥστ’ εἰ ἀγένητος ὁ οὐρανός, καὶ ἀπειρος. τὸ δ’ οὐχ ἔστιν· ἀνάπαλιν γάρ ἐχρῆν οὕτωσί πως ‘εἰ τὸ γεγονός, 10 ἀρχὴν ἔχει, τὸ μὴ ἀρχὴν ἔχον οὐδὲ γέγονεν.’

29. “Οσοι τε παρὰ τὸ προστιθέναι τι συλλογίζονται, οὓς καὶ μὴ παρὰ 35 τοῦτο προσονομάζομεν, σκοτεῖν δεῖ εἰ ἀφαιρουμένου συμβαίνει μηδὲν τῇτον τὸ ἀδύνατον, κακεῖται τοῦτο ἐμφανιστέον καὶ λεκτέον, ὡς ἔδωκα οὐχ ὡς δοκοῦν ἀλλ’ ὡς πρὸς τὸν λόγον καὶ τῷ μὴ δέξαι δυσκολαίνειν, καὶ πρὸς τούτοις οὐδὲ συντελεῖ τι πρὸς τὸν λόγον· οὐ γάρ παρὰ τοῦτο ὁ ἐλεγχος.

1 γάρ εκ δὲ corr. M

6 δτι ἔκαστον ομ. M

10 αὐτοῦ] sic LN, cf. 10,32

15 δέει L βιβλίον MN

18 εἴη MN

21 χρησομένω M 22 προεξελέγχων M

25 τῷδε (post καὶ) ομ. M

25. 26 τῷδε τῷδε N

26 ἐπεσθαι εκ ἐπεσθαι corr. L

27 ἐν τῷ] sic libri: τῷ ἐν Aristoteles

ἀνθρώπων M

28 τῷ εκ τὸ corr. L

32 ἀνάπαλιν repetit N

οὕτω δι’ πως L

30. Πρὸς δὲ τοὺς τὰ πλείω ἐρωτήματα ἐν ποιοῦνταις εὐθὺς ἐν ἀρχῇ 124 διοριστέον. ἐρώτησις γὰρ μία πρὸς ἡν μία ἀπόκρισίς ἔστιν, ὥστε οὗτε 5 πλείω καθ' ἐνὸς οὗτε ἐν κατὰ πολλῶν ἄλλ' ἐν καθ' ἐνὸς φραστέον· ἡ ἀποφαστέον, ὥσπερ δὴ καὶ ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων ἐσγμειούμενα. καίτοι κάκει 10 ποτὲ ἀμφοῖν ποτὲ δὲ οὐδετέρῳ ὑπῆρχε· τὸ μὲν γὰρ ἐπὶ Τροίαν στρατεῦσαι καὶ ἀμφοτέροις τοῖς Αἴασι, τὸ δὲ μονομαχῆσαι Θερσίτῃ οὐδὲν· ὥστε | συμβαίνη κανταῦθα πολλάκις καὶ μὴ ἀπλοῦ ὅντος τοῦ ἐρωτήματος τοῖς ἀπλῶς 125 ἀποκρινομένοις μηδὲν ἀπαντᾶν ἐκ τοῦ παραυτίκα ὑπεναντίωμα, καίπερ ἄλλως ἐκκλίνουσι τὴν παράδοσιν καὶ τὰ προδιωρισμένα ἡμῖν. δταν μὲν γὰρ ἡ ἐν 15 κατὰ πολλῶν ἡ πολλὰ καθ' ἐνὸς ἀλγθῶς ἔστι κατηγορεῖν, τῷ ἀπλῶς δόντι τὸ ναὶ ἡ τὸ οὐ ὁ λόγος εὐώδωται (οὐ γὰρ ἐλέγχεται τό γε), πλὴν δσον οὐ διαλεκτικῶς· δταν δὲ τὸ κατὰ πολλῶν ἐν τῷ μὲν ὑπάρχῃ τῷ δὲ μῆ, ἡ 20 πλείω κατὰ πλειόνων, καὶ τὰ μὲν τοισδε τὰ δὲ τοισδε, ἀμφότερα δὲ ἀμφοτέροις οὐχ ὑπάρχῃ, τότε δὴ εὐλαβητέον τὴν προχείρως ἀπόκρισιν καὶ τὴν. 25 ἀπλῶς καὶ ἀνενδοίαστον τοῦ ναὶ ἡ τοῦ οὐ πρόεσιν. παραδείγματα δὲ οἱ τοιοῦτοι λόγοι· τὸ γὰρ μονομαχῆσαι τῷ μὲν τῶν Αἰάντων τῷ δὲ οὐ· καὶ τὸ μέν ἔστιν ἀγαθὸν τὸ δὲ κακόν, οἷον ἀνδρεία καὶ δειλία· τῷ ἐρωτῶντι πότερον ἡ ἀνδρεία καὶ δειλία ἀγαθὸν ἡ κακόν, καὶ ἀμφω δοῦναι ἀλγθὲς καὶ οὐδέτερον· τὸ ἐν δὲ κατ' ἀμφοτέρους ἡ τὰ δύο καθ' ἐνὸς καταφῆσαι ἡ 30 30 ἀποφῆσαι ψεῦδος· οὐ γάρ ἔστιν ἐκατέρου ἐκατέρου, οὐδὲ ἡ ἀνδρεία τῇ δειλίᾳ ταυτίζεται, ἵν' ἀπλοῦν ἡ τὸ ἀγαθὸν ἡ κακὸν εἰσάπαξ καταφασκόμενον ἡ ἀποφασκόμενον. νυνὶ δὲ τῷ ἔτερα εἰναι, ὡς περὶ ἐνὸς δὲ κατηγορεῖν τὰ διαφορὰ τὸ ἀπότοπον ἔπειται· τὸ γὰρ αὐτὸν ἀγαθὸν καὶ κακὸν γίνεται καὶ αὐτὸν οὐτ' ἀγαθὸν οὗτε κακὸν τῇ μεταμείψει τῶν κατηγορημάτων καὶ περι- 35 χωρήσει πρὸς ἄλληλα. ἔτι ἐπει ἔκαστον | τῶν ὅντων αὐτὸν ἔαυτῷ ταύτον, 126 ἀλλού δὲ ἔτερον, ἡ ἀνδρεία αὐτὴ ἔαυτῇ ταύτων οὖσα ἔσται καὶ ἔτερον ἔαυτῆς, εἰπερ καὶ ἀγαθὸν καὶ κακὸν κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, ταῦτα δὲ ἄλλήλων ἔτερα. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ περὶ δειλίας. ἔτι εἰ τὸ μὲν ἀγαθὸν κακὸν οὐ γίνεται σᾶζον τὴν φύσιν, οὕτ' αὐτὸν ἔμπαλιν, ἔνταῦθα δὲ τὸ κακὸν καὶ 40 40 ἀγαθὸν ἔστι, δύο τὸ ἐν γένοιτ' ἄν· ἡ γὰρ δειλία κακὸν καὶ ἀγαθόν, τὸ μὲν τῇ φύσει τὸ δὲ τῇ κατηγορίᾳ· καὶ ἐπὶ ἀνδρείας ὅμοίως πλὴν ἀντικειμένων. 10 διπλᾶ γοῦν ἀνθ' ἀπλῶν ἀμφότερα ἔσται. ἔτι εἰ περὶ δύο μεγεθῶν ἀνίσων δὲ λόγος εἴη, ἐρωτήψῃ δέ τις πότερον τὸ δίπτηχον καὶ τὸ τρίπτηχον ἵσα ἔστιν ἡ ἀνισα, τῷ ἀπλῶς δόντι τὸ τῆς ἀντιφάσεως ἔτερον συμβαίνει ἐξ ἀνάγκης 45 ψεῦδεσθαι· ἵσα <γάρ> ταυτὶ καὶ ἀνισα, τὸ μὲν ἔαυτοῖς τὸ δὲ πρὸς ἄλληλα.

'Εμπειροῦνται μέντοι τὰ εἰργμένα, εἰ τις προσθιβάζει, καὶ εἰς ἔτέρας λύσεις. Ἐλέοι γὰρ ἄν τις καὶ πρὸς τὴν ἀμφιβολίαν, καὶ κατὰ τὰς ἔκει διορθώσεις ἐξετασθήσονται· τὸ γὰρ ἀμφω καὶ τὸ ἀπαντα ἵσως πλείω σγ- 50 μαίνει. οὔκουν οὐδὲ ἐν τούτοις τὸ αὐτὸν συμβαίνει φῆσαι καὶ ἀποφῆσαι

5 οὐτέρω N 6 οὐδεν] sic libri 7 συμβαίνη ἀν M: συμβαίοι ἀν N 8 ἀπαντῶν M
 11 τόγε—οὐ om. MN 15 ἀνενδοίαστως MN πρόρρησιν MN 17. 18 ἀνδρία MN
 23 τὸ δὲ M 34 τὸ ἀπλῶς L 35 γὰρ addidi 36 προθιβάζει M
 39 οὐδὲ] δὲ L

πρᾶγμα, ἀλλὰ μόνον ὅνομα· τοῦτο δ' οὐκ ἔν εἰλεγχος. καὶ φανερὸν διτ¹²⁶
μὴ μιᾶς ἐρωτήσεως τῶν πλειόνων γινομένων ἀλλ' ἐν καθ' ἑνὸς φάντος ἡ
ἀποφάντος οὐκ ἔσται τι ἀδύνατον.

31. Καὶ τὰ μὲν περὶ τῶν ἐλέγχων πεπέρανται, καὶ περὶ τοῦ παρά-
5 δικαία λέγειν ἵκανῶς ἐν τοῖς | οἰκείοις εἰρηται τόποις· περὶ δὲ τῶν ἀπαγόν-¹²⁷
των εἰς τὸ τὸ αὐτὸν πολλάκις λέγειν, δὲ καὶ ἀδολεσχεῖν ἐκαλοῦμεν καὶ τρίτον
εἶδος τῆς σοφιστικῆς πραγματεύξεως ἐτίθεμεν, φανερὸν δπως λυτέον. ἐπει
γάρ ὁς ἐπὶ πολὺ ἀπὸ τῶν πρός τι προύβανεν, οὐδὲ δοτέον τῶν πρός τι
λεγομένων αὐτὸν καθ' αὐτὸν σημαίνειν τι ἐνεργειὰ ἄνευ τοῦ συζύγου καὶ πρὸς
10 δ λέγεται, ὥσπερ εἰρηται, οὐδὲ δλως τὰς κατηγορίας χωριζομένας καθ' αὐτάς·
τὸ μὲν γάρ λέγειν διπλάσιον ἡμίσεος καὶ λέξει καὶ νοήματι τέλειον, τὸ δ'¹⁰
ἀπλῶς διπλάσιον οὐδὲν σημαίνει. εἰ γάρ καὶ ἐμφαίνεται πως συνεπινοού-
μενον ἐν τῷ διπλασίῳ τὸ ἡμίσιον, ἀλλ' οὖν οὐδὲ δμοιον τό τε κεῖσθαι ἐνεργειά
καὶ τὸ νοεῖσθαι δυνάμει. καὶ γάρ τὰ δέκα ἐν τοῖς ἑνὸς δένουσι δέκα ἐμφαί-
15 νεται καὶ συνεπινοεῖται καὶ τὸ ποιῆσαι ἐν τῷ μὴ ποιῆσαι καὶ δλως ἐν τῇ
ἀποφάσει ἡ φάσις· ἀλλ' ὅμως οὔτε τὰ ἐννέα δέκα ἡ δλως τὰ οὐ δέκα
δέκα, ὥσπερ οὐδὲ οὐκ ἄνθρωπος ἄνθρωπος, ἡ λευκὸν τὸ μὴ λευκόν,²⁰
κανέπερ αἱ ἔξεις ἐν ταῖς στερήσεσι καὶ αἱ καταφάσεις ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν·
οὔτε τὸ διπλάσιον ἔξει καθάπαξ καὶ τὸ ἡμίσιον, ὡς μηδὲν διαφέρειν προσ-
20 κεῖσθαι ἡ ἐλλείπειν, ἀλλὰ διοίσει τῷ παντὶ καὶ τῷ δλῳ. οὐδὲν γάρ ἵσως
αὐτὸν καθ' αὐτὸν σημαίνει, ὥσπερ οὐδὲ τὸ ἡμίσιον κεχωρισμένον. εἰ δ' ἀρχ
τι καὶ σημαίνει ἐκάτερον ἴδιως, ἀλλ' οὐ ταῦτον, ὥσπερ δταν ἡ συνημμένον·
ώς γάρ ἡ ἐπιστήμη πρός τι οὖσα οὐ σημαίνεται ἐν τῷ | εἶδει μὴ προσ-¹²⁸
κειμένη, οἷον ἐν τῇ ἱατρικῇ (καίτοι τὰ γένη ἐν τοῖς εἰδεσιν εἶναι δοκεῖ),
25 τῷ τὴν μὲν τινὸς λέγεσθαι (τοῦ γάρ ἐπιστητοῦ), τὰς δὲ κατὰ μέρος οὐ,
οὔτω τοι καὶ δ διπλάσιον εἰπών ἡ μεῖζον ἡ μέγα ἡ ἔτερον τι τῶν πρός τι
οὐ λέγει καὶ τὸ ἀντικείμενον ἀποχρώντως. καὶ τὴν μὲν φαινομένην ἐκ
τῶν πρός τι ἀδολεσχίαν οὗτω λύσομεν· τὴν δὲ ἐφ' ὧν τὸ ὑποκείμενον εἰς
τὸν δρισμὸν τοῦ κατηγορουμένου λαμβάνεται, ὥσπερ λέγομεν σιμότης κοιλότης¹⁰
30 ἐν ῥίνι, τοῦτο λεχτέον ὡς εὐ τὸ αὐτὸν σημαίνει κανταῦθα χωρὶς λεγόμενον
καὶ ἐν τῷ λόγῳ. τὸ γάρ κοιλὸν κοινῇ μὲν καὶ ἀδιορίστως οὐ μᾶλλον τὸ
σιμὸν ἡ τὸ ῥαϊδὸν δηλοῖ, προστιθέμενον δὲ τῇ ῥινὶ ἡ τῷ σκέλει οὐδὲν
κωλύει ὠρισμένως τὸ σιμὸν σημαίνειν ἡ τὸ ῥαϊδόν, καὶ διαφέρει οὐδὲν ῥίς
εἰπεῖν σιμὴ ἡ κοιλη. ἔτι οὐ δοτέον τὴν λέξιν κατ' εὐθύ· ψεῦδος γάρ τῷ
35 μὴ εἶναι τὸ σιμὸν ῥῖνα κοιλην, ἀλλὰ ῥίνὸς τοῦ οἰον πάθος, ὥστε οὐδὲν
ἄποτον εἰ ἡ ῥίς σιμὴ ῥίς ἔστιν ἔχουσα κοιλότητα ῥινός· οὐ γάρ δἰς τὸ²⁰
αὐτὸν κατὰ ταῦτα λέγει.

32. Περὶ δὲ τῶν σολοικισμῶν παρ' δ τι μὲν φαίνονται συμβαίνειν,
εἴπομεν πρότερον· παρὰ γάρ τὸ τόδε καὶ τοῦτο· ταῦτα γάρ καν ἐπ' εὐθείας

2 μὴ ομ. pr. N post μιᾶς add. ὑποθέσεως μᾶλλον rursusque expungit N 2. 3 ἡ
ἀποφάντος ομ. M 6 alterum τὸ ομ. L 7. 8 ἐπει δὲ M 10 διος N
11 μὲν ομ. MN 13 τῶν ἡμίσιον L ἀλλ' οὐ N 15 ἐν (ante τῇ) ομ. MN
17 ante οὐκ add. δ N 19 καθάπαξ scripsi: καθάπερ libri 25 τὴν] τὰς MN
28 λύσωμεν M 37 λέγειν N

καὶ αἰτιατικῆς ὅμοίως ληφθείη. ὡς δὲ λυτέον, ἐπ' αὐτῶν τῶν λόγων ἔσται 128 φανερόν. ἂπαντες γάρ οἱ τοιοῦτες λόγοι τοῦτο βούλονται κατασκευάζειν· εὐθεῖαν γάρ ἐν ταῖς προτάσεσι δόντες αἰτιατικὴν ἐπάγουσιν ἐν τῷ συμπεράσματι ἡ τὸ ἀνάπαλιν, καὶ πρὸς τὸ λαθεῖν ὡς καν τοῖς | ἄλλοις τῇ 129 5 μεταξύλογίᾳ χρῶνται. οἷον ‘πότερον δέ λέγεις ἀληθῶς, καὶ ἔστι τοῦτο ἀληθῶς;’ ναί. ‘Φήσις δὲ εἶναι τι λίθον. ἔστιν ἄρα λίθον.’ ἡ τὸ λέγειν λίθον οὐκ ἔστι λέγειν δέ καὶ ἐπ' εὐθείας, ἀλλ' δν, οὐδὲ τοῦτο οὐδετέρως ἀλλὰ τοῦτον ἀρρενικῶς. εἰ δὲ μὴ διὰ μακροῦ τὴν ἀπόδοσιν ἐποιεῖτο, ἀλλ' ἐκ τοῦ σύνεγγυς, οὐχ ἀν ἔλαθε σολικιστικής, οἷον εἰ οὕτως ἤρετο ‘ἄρ’ ὅπερ 10 ἀληθῶς; λέγεις, ἔστι τοῦτον; οὐκ ἀν τις ἔδωκε διὰ τὸ εὑφώρατον· πρόδηλον 10 γάρ ὡς οὐχ ἀλληγίζει οὕτω λέγων, ὥσπερ καν εἴ τις ἔροιτο ‘ἄρ’ ην λέγεις εἶναι, φύσιν τυχόν, ἔστιν οὗτος; ξύλον δέ ἔστιν οὗτος· ἔστιν ἄρα ξύλον ταύτην· καταφανῆς γάρ ὁ σολοικισμὸς ἐνταῦθα τῇ τε ἐγγύτητι καὶ τῇ τῶν γενῶν ὑπαλλαχῇ καὶ τῶν πτώσεων· ὥφειλ γάρ εἰπεῖν ‘ἔστιν ἄρα ξύλον 15 αὗτη.’ ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν πάμπολυ διέστηκε τὸ δ τοῦ αὗτη ἡ οὗτος, ὅμοίως δὲ καὶ τὸ τοῦτο· ἐπὶ δὲ τῶν οὐδετέρων καὶ οἵσα μήτε θῆλυ μήτε ἄρρεν σημαίνει, οὐδὲν διαφέρει. διὸ καὶ οὐ γίνεται σολοικισμὸς ἐνταῦθα διὰ τὸ ὅμοίως ἐπ' εὐθείας καὶ αἰτιατικῆς ἐκφέρεσθαι· οἷον εἰ ἔροιτο τις ‘ἄρ’ δέ λέγεις εἶναι ἔστι τοῦτο;’ ναί. ‘Ξύλον δέ λέγεις εἶναι· 20 20 ἔστιν ἄρα ξύλον’ οὐδὲν ἀπαντήσει δυσχερές· καὶ αὐθὶς ‘ἄρ’ οὗτός ἔστιν αὗτη;’ (ἥγουν ἡ φαινομένη θέα δέ ἔστιν.) ναί. ‘τί δέ; οὐχ οὗτός ἔστι Κορίσκος;’ εἴτα συμπεράνει ‘ἄρα οὗτος αὗτη·’ οὐ συλλελόγισται τὸν σολοικισμόν· ἄμφω γάρ εὐθεῖαι. οὐδ’ εἰ τὸ Κορίσκος σημαίνει ὅπερ αὗτη, 130 μὴ διῶσι δὲ ἀποκρινόμενος, οὐ συλλελόγισται τὸν σολοικισμόν, ἀλλὰ δεῖ 25 ἔρωτῆσαι τὸν ἀποκρινόμενον· καὶ εἰ διῶσι, οὐ λέγεται δέ, γίνεται μὲν σολοικισμός, ἀλλ’ οὐχ ἀπλῶς ἀλλὰ πρὸς τὸν ἀποκρινόμενον· εἰ δὲ μήτ’ ἔστι μήτε διῶσιν, οὐ συλλελόγισται οὔτε τῷ δόντι οὔτε πρὸς τὸν ἔρωτώμενον. ὅμοίως οὖν δοκεῖ κακεῖ προσερωτηθῆναι, εἰ διῶσι τὸν λίθον σημαίνειν οὗτος, εἰ δὲ οὖν, οὐ λεκτέον τὸ συμπέρασμα, ὡς ἄρα οὗτός ἔστι 30 30 λίθον. φαίνεται μέντοι τὸ οὗτος ἄρα αὗτη· μὴ σολοικισμὸς εἶναι διὰ τὸ τὴν ἀνόρμοιον τῷ γένει πτῶσιν τοῦ δύναμτος ὅμοίαν φαίνεσθαι· ἄμφω γάρ εὐθεῖαι. δμοια τοῖς εἰρημένοις κακεῖνά ἔστιν ‘ἄρα ἀληθὲς εἰπεῖν δτι ἔστιν αὗτη, ὅπερ εἶναι φῆσις αὗτην; εἶναι δὲ φῆσις ἀσπίδα· ἔστιν ἄρα αὗτη ἀσπίδα.’ ἡ οὐκ ἀνάγκη οὕτω, εἰ μὴ ὁ ἔρωτώμενος τὸ αὗτη ἀσπίδα σημαίνειν, ἀλλὰ 35 μὴ ἀσπίς δέδωκεν. παλιν ‘ἄρ’ δέ φῆσις εἶναι τοῦτον, ἔστιν οὗτος; φῆσις δὲ εἶναι Κλέωνα· ἔστιν ἄρα οὗτος Κλέωνα.’ οὐδὲ τοῦτο καλῶς· εἰρηκα γάρ ‘δ φημι εἶναι τοῦτον, ἔστιν οὗτος’, ἀλλ’ οὐ τοῦτο· οὐ γάρ ἔξελληγίζει οὕτω τὸ ἔρωτημα λεγθέν ‘ἔστι τοῦτο’. εἴτι ‘πότερον ἐπίστασαι τοῦτο; τοῦτο δέ ἔστι λίθος· ἐπίστασαι ἄρα λίθος.’ ἡ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τοῦτον, ἐν δὲ τῷ

6 ἡ τὸν N 7 λέγειν δ] δε MN 10 ἔστι τοῦτ' M 12 ἔστιν οὗτος] αὗτη
superscr. L 15 ἐπι] ἐπει N θυληκῶν N 19 val om. MN 22 συμπερανει MN
25 οὐ λέγεται δε marg. L Alex. f. 59: om. MN 35 εἶναι τοῦτο M 36 οὗτος om. MN
37 οὐ γάρ] οὐδὲ MN

ύστερφ οὗτος ἐκδέδοται. πάλιν 'ἄρ' οὖ ἐπιστήμην ἔχεις, ἐπίστασαι τοῦτο; 130
ἐπιστήμην δὲ ἔχεις λίθου, ἐπίστασαι ἄρα λίθου.' | ἦ τὸ μὲν οὖ λίθου λέγει, 131
τὸ δὲ τοῦτο λίθον· ἐδόθη δ' οὖ ἐπιστήμην ἔχεις, ἐπίστασαι οὐ τούτου
ἀλλὰ * * τοῦτον. διστε οὐ τοῦ λίθου ἀλλὰ τὸν λίθον.

5 Οὐτὶ μὲν οὖν οἱ τοιοῦτοι τῶν λόγων οὐ συλλογίζονται σολοικισμόν,
ἀλλὰ φαίνονται, καὶ διὰ τί φαίνονται καὶ πῶς ἀπαντητέον πρὸς αὐτούς,
φανερὸν ἐκ τῶν εἰρημένων. ἦν γάρ ἐν τοῖς κατὰ μέρος σολοικοφανέσι λύσιν
ἐπίγγομεν, ταύτῃ καὶ κοινῶς χρῆσθαι παρεγγυώμεθα. 10

33. Δεῖ δὲ κατανοεῖν διτὶ πάντων τῶν σοφιστικῶν λόγων οἱ μέν εἰσι
10 ὅρκους καταδεῖν παρὰ τί καὶ ἐν τίνι εἶδει τῶν παραδεδομένων τρόπων παρα-
λογίζονται τὸν ἀκούοντα, οἱ δὲ χαλεπώτεροι τοῦτο μαθεῖν, καὶ ταῦτα πολ-
λάκις δύντες οἱ αὐτοὶ ἔκεινοις. τὸ γάρ παρὰ τὸ αὐτὸν εἰδός τυχὸν τῆς
δύμωνυμίας τοὺς μὲν εὐχερὲς καὶ φωρᾶσαι καὶ λῦσαι τοὺς δὲ οὐ. καλοῦμεν
δὲ λόγους τοὺς αὐτοὺς τοὺς δέ τοις πίπτοντας. ἔτι δὲ αὐτὸς λόγος 20
15 τοῖς μὲν ἐν τοῖς παρὰ τὴν λέξιν σοφίσμασι, τοῖς δὲ ἐν τοῖς ἔκτος, ἄλλοις
δὲ παρ' ἑτερόν τι δόξειν εἶναι, τῷ μὴ τὸ συμπέρασμα δύμοις εἶναι δῆλον.
ῶσπερ οὖν ἐν τοῖς παρὰ τὴν δύμωνυμίαν τὰ μὲν καὶ τοῖς τυχοῦσίν ἔστι
δῆλα, τὰ δὲ καὶ τοὺς ἐμπειροτέρους διαλανθάνει, καὶ ἐν τούτοις. ἔκει γάρ
οἱ λόγοι σχεδὸν οἱ γελοῖοι πάντες εἰσὶ παρὰ τὴν λέξιν, οἷον 'ἀνὴρ ἐφέρετο
25 κατὰ κλίμακος δίφρον' δύμώνυμον γάρ τὸ ἐφέρετο ἦ διτὶ ἔκομίζετο ἐπὶ 132
δίφρον ἦ διτὶ ἀρματαγόνην. ἀγεταὶ δὲ τοῦτο καὶ πρὸς τὴν δύμοισοχημο-
σύνην, τισὶ δὲ καὶ πρὸς τὴν ἀμφιβολίαν. καὶ πάλιν 'δπου στέλλεσθε; πρὸς
τὴν κεραίαν.' τὸ δὲ στέλλεσθαι πέμπεσθαι ἔστι. πρὸς τὴν κεραίαν ἄρα
πέμπεσθε. διπτὸν γάρ τὸ στέλλεσθαι τὸ τε πέμπεσθαι καὶ τὸ συνάγειν τὸ
30 ιστίον χαλώμενον ἐπὶ τὴν κεραίαν. πάλιν 'ποτέρα τῶν βιῶν ἔμπροσθεν
τέξεται; οὐδετέρα, ἀλλ' ὅπισθεν ἄμφω.' καὶ 'καθαρὸς δὲ βιρέας; οὐ δῆτα· 10
ἀπέκτεινε γάρ τὸν πτωχὸν καὶ τὸν ὡνούμενον.' τὸ τε γάρ ἔμπροσθεν καὶ
ἐπὶ τοῦ χρόνου καὶ ἐπὶ τοῦ μέρους τοῦ σώματος λέγεται, καὶ καθαρὸν τὸν
τε ὑγιεινὸν καὶ τὸν ἀμόλυντον λέγομεν. καὶ 'ἄρ' Εὔαρχος οὗτος; οὐ δῆτα,
35 οὐδὲν 'Απολλωνίδης.' τὸν τε γάρ εὖ ἄρχοντα εὐαρχον ἔλεγον καὶ τὸν 'Απολ-
λωνίδην. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τῶν ἀλλων σχεδὸν οἱ πλεῖστοι σημεῖον
δὲ τούτων καὶ ὡς λανθάνουσι καὶ τοὺς ἐπιστήμονας τῶν παρὰ τὴν δύμωνυ-
μίαν τινές, διτὶ μάχονται πολλάκις περὶ τῶν δύνομάτων, οἷον πότερον ταῦτὸ
σημαίνει κατὰ πάντων τὸ δὲ οὖ καὶ τὸ ἐν ἦ ἑτερον. τοῖς μὲν γάρ δοκεῖ
ταῦτὸ σημαίνειν ἄμφω, οἱ δὲ τὸν Ζήνωνος λόγον καὶ Παρμενίδου λύσουσι
διὰ τὸ πολλαχῶς φάναι τὸ δὲ λέγεσθαι καὶ τὸ ἐν. οὐ μόνον οὖν ἐπὶ τῶν
δύμωνυμων τοῦτο συμβαίνει, ὡς εἰρηται, ἀλλὰ καὶ ἐφ' ἔκάστου τῶν ἀλλων.
οὐ μὲν γάρ ἔσονται ὅρκους ἰδεῖν οἱ δὲ χαλεπώτεροι τῶν λόγων, καὶ λαβεῖν

2 ἔχεις λίθον M ἄρα λίθον LM ἦ] ḥ L 4 lacunam indicavi: ἀλλὰ τοῦτο,
τὸ δὲ τοῦτο ὡς ἵσον τῷ τοῦτον δέδοται Alex. f. 59 10 παραδομένων N 11 μα-
θεῖν scripsi: παθεῖν libri 14 ταῦτας libri 18 διαλανθάνειν N 20 δύμώνυ-
μων—δίφρον (21) om. N ἐπὶ] ἐπὶ τοῦ ὅμου Alex. f. 59 23 ἄρχ om. M 28 τοῦ
μέρους L cf. Alex. f. 59: om. MN 35 σημαίνει N 36 ἐν—δν MN

ἐν τίνι γένει καὶ πότερον ἐλεγχος ἢ οὐκ ἐλεγχος οὐ ράδιον εἶπεν, καὶ περὶ 132 πάντων οὕτω. |

Ἐστι δὲ δριμὺς λόγος δστις ἀπορεῖν ποιεῖ μᾶλιστα· δάκνει γάρ οὗτος 133 μᾶλιστα καὶ θυροβεῖ, ὡς τὰ ἐπίχειρήματα τὸ τε πέμπτον καὶ τέταρτον τοῦ 5 ἐν τῷ Περὶ ἔρμηνείας τελευταίου τμῆματος καὶ ὁ ἐν τοῖς Φυσικοῖς τὸν χρόνον ἀναιρῶν λόγος δριμύτατος τῷ δεικνύειν μηδὲν τῶν μερῶν αὐτοῦ μένειν· τὸ μὲν γάρ, φησί, παρφύχηε καὶ οὐκ ἔστι, τὸ δὲ μέλλει καὶ οὐπω, τὸ δὲ νῦν ἀμερές· ὥστ' εἰ μὴ τῶν μερῶν τι, οὐδὲ τὸ δλον. ἀπορία δέ ἔστι διττή, ἡ μὲν ἐν τοῖς διαλεκτικοῖς, δτε ἀποροῦμεν, ποίαν 10 10 τῶν προτάσεων ἀναιρετέον; ὡς καὶ τὸ συναχθὲν συναναιρῆσαι ψεῦδος, καὶ εἰ ἀμφοτέρας, εἴπερ ἐπ' ἵσης ἐνδοξοί. ἡ δὲ ἐν τοῖς ἐριστικοῖς, πῶς εἴποι τις τὸ προταθὲν καὶ ὅπως φυλάξεται τὸν δχλοῦντα σοφιστήν. παράδειγμα τοῦ μὲν προτέρου 'τὸ βιβλίον διδάσκει, τὸ διδάσκον ἔμψυχον· τὸ βιβλίον ἄρα ἔμψυχον.' πάλιν 'εὶ μηδεὶς τοῖχος ἀναπνεῖ δτι μὴ ζῶν, 15 καν εἰ τὸ ζῶν, ἀναπνεῖ.' ἀλλὰ μὴν μύρμηκες καὶ μέλιτται καὶ τὰ ἔτερα 20 ἔντομα καὶ ζῶα καὶ οὐκ ἀναπνεῖ. οὐκ ἄρα δ τοῖχος δτι οὐ ζῶον οὐκ ἀναπνεῖ, ἀλλ' δτι οὐκ ἔχει πνεύμονα· τοῦτο γάρ ἐγγύτερον. τοῦ δὲ δευτέρου, ὡς εἰ τις ἐρωτψή 'δσα τις μὴ ἔχει ἔχων πρότερον, ἄρα ἀποβέβληκε τοσαῦτα;' πῶς οὖν ἂν τις ἐνταῦθα ἀποκριθῇ καὶ μὴ ἐλεγχθῇ, ἔχει ἀπορίαν. 25 20 θέτεν ἐν τοῖς διαλεκτικοῖς οἱ δριμύτεροι λόγοι μᾶλλον ζητεῖν ποιοῦσιν. ὡς δὲ περὶ | αὐτῶν σαφέστερον εἴποιμεν, ἔστι διαλεκτικὸς λόγος δριμύτατος 134 πρῶτος μὲν δι' εἰς δτι μᾶλιστα δοκούντων· δτι μᾶλιστα ἐνδοξοί ἀναιρῆ. εἰς γάρ ὃν ὁ τὴν ἀντίφασιν συνάγων συλλογισμὸς καὶ τὸ μὴ ἀγαθὸν ἀγαθὸν λέγων μετατιθεμένης τῆς ἀντιφάσεως ἀπαντας δμοίους ἔξει τοὺς συλλογι- 25 σμούς· δεὶ γάρ εἰς ἐνδόξων δμοίως ἐνδοξοί ἀναιρήσει ἡ κατασκευάσσει, διόπερ ἀπορεῖν ἀναγκαῖον. μᾶλιστα μὲν οὖν δ τοιοῦτος δριμύτατος ὡς εἰς ἵσου τὸ 10 συμπέρασμα ποιῶν τοῖς ἐρωτήμασιν κατὰ τὴν δόξαν καὶ δυσφορώτατος, ὡς δ ὁ τοῦ Καλλικλέους ἐν τῷ Γοργίᾳ μᾶλλον τὴν ἀδικίαν τῆς δικαιοσύνης αἰρετωτέραν τιθέμενος τῷ τὴν μὲν φύσει εἶναι καὶ πρεσβυτέρων καὶ παρὰ 30 τοῖς ἀλλογοις τὸ γενναῖον αὐτῆς ἐκλάμπειν, τὴν δὲ ὑστέραν τὴν δικαιοσύνην καὶ θέσει· θέσις γάρ ὁ νόμος. καὶ δ ἐν τῷ Φαιδωνι τὴν ψυχὴν κατα- 35 σκευάζων ἀθάνατον διὰ τὴν παλιγγενεσίαν καὶ τὸ ἐκ τῶν νεκρῶν τοὺς ζῶντας γίνεσθαι, τὸ δὲ δτι τὰ ἐναντία ἐκ τῶν ἐναντίων. δεύτερος δὲ δ ἐκ προτά- 20 σεων μὲν δμοίως ἐνδόξων, τὸ μέντοι συμπέρασμα ἔχων ἐνδοξότερον, δ δὴ καὶ ἀπαγωγὴν ἐκαλοῦμεν, ὡς ἡ ἀρετὴ διδακτόν, εἴπερ καὶ ἐπιστήμη. οὗτος γοῦν ὄμοιός ποιήσει ἀπορεῖν, ὅποιον τῶν ἐρωτημάτων ἀναιρετέον. τοῦτο δὲ τῶν ἀλλων χαλεπόν. δτι μὲν γάρ ἀναιρετέον, δῆλον· ὅπότερον δέ,

4 τὸ τέταρτον καὶ ἔκτον ἐπιχείρημα Alex. f. 60, cf. Arist. de Interpr. 14 p. 23b25 sqq., Ammon. de Interpr. f. 210v sqq. τό τε πέμπτον καὶ τέταρτον post τμῆματος transponunt MN 5 ἐν τοῖς Φυσικοῖς] Phys. Δ 10 8 οὐπω ἔστιν Phys. p. 217b34 εἰ μὴ τῶν εἰπών M 13. 14 βιβλίον MN 14 ἄρα om. L καὶ πάλιν MN 16 οὐ om. MN 19 ἀποκριθῇ εχ ἀποκριθεῖ corr. L 21 εἴπομεν M 28 τοῦ τοὺς N ἐν τῷ Γοργίᾳ] c. 38 sqq., cf. p. 35, 20 sqq. 31 θέσει γάρ MN ἐν τῷ Φαιδωνι] cap. 15 35 ἀπαγωγὴν] παραγωγὴν Alex. f. 60

εύρειν οὐκ εὕπορον. πλῆρες δὲ τῶν τοιούτων συλλογισμῶν τὸ δεύτερον 135 τῶν Μετὰ τὰ φυσικά. τῶν δὲ ἐριστικῶν δριμύτατος μὲν δὲ πρῶτον εὐθὺς ἀδηλος, πότερον συλλελόγισται η̄ οὗ, ως δὲ Παρμενίδειος (τὸ γὰρ εἶναι τὸ δὸν ἐν οὐκ ἔκ τῶν κειμένων, ἀλλ’ ἔτι προσδεῖται ἔξωθεν, οἷον τὸ παρὰ τὸ δὸν οὐκ δὸν, τὸ οὐκ δὸν οὐδέν, ἐν ἄρα τὸ δὸν· τὸ γὰρ τὸ οὐδὲν ἐν παρῆκεν εἰπεῖν)· καὶ ἔτι πότερον παρὰ τὸ τὸ φευδὲς ἀναιρῆσται συμπέρασμα η̄ λύσις ἐστὶν η̄ παρὰ τὸ μίαν τῶν προτάσεων. δεύτερος δὲ δὲ δῆλος μὲν δτι παρὰ 10 τὴν τῆς προτάσεως ἀναίρεσιν η̄ λύσις ἐστίν, μὴ φανερὸς δ’ ὁν, διὰ τίνος ἀναίρεσιν τῶν ἡρωτημάτων λυτέος ἐστίν.

10. 'Ἐνίστε μὲν οὖν δὲ μὴ συλλογισθεὶς λόγος εὐθύης ἐστίν, ἐὰν η̄ λάνι
ἀδοξα η̄ φευδῆ τὰ λήμματα· ἐνίστε δὲ οὐκ ἄξιος καταφρονεῖσθαι. δταν
μὲν γὰρ ἐλείπη τι τῶν τοιούτων ἡρωτημάτων, περὶ οὐδὲ λόγος, καὶ μὴ
πάσας τὰς κατασκευαστικὰς προτάσεις ἔχῃ μηδὲ πλῆρες συλλογισάμενος, 20
εὐθύης ἐστὶν δὲ συλλογισμός· δταν δὲ τῶν ἔξωθεν, οὐκ εὐκαταφρόνητος
οὐδαμῶς, ἀλλ’ δὲ μὲν λόγος ἐπιεικῆς, δὲ δὲ ἡρωτῶν ἡρωτησεν οὐ καλῶς.

'Εστι τε, ὥσπερ λόγειν ὅτε μὲν πρὸς τὸν λόγον ὅτε δὲ πρὸς τὸν ἡρω-
τῶντα καὶ τὴν ἡρωτησιν ὅτε δὲ πρὸς οὐδέτερον τούτων, δμοίως καὶ ἡρωτῶν
ἐστι καὶ συλλογίζεσθαι καὶ πρὸς τὴν θέσιν καὶ πρὸς τὸν ἀποχρινόμενον καὶ
πρὸς τὸν χρόνον παραιτούμενον, δταν η̄ πλείονος δεομένη η̄ λύσις χρόνου
20 η̄ τοῦ παρόντος. |

34. 'Ἐκ πόσων μὲν οὖν καὶ ποίων γίνονται τοῖς διαλεγομένοις οἱ 136
παραλογισμοί, καὶ πῶς δείξομεν φευδόμενόν τε καὶ παράδοξα λέγειν ποιή-
σιμεν, ἔτι δὲ πρὸς τούτων ἔκ τίνων συμβαίνει δὲ διαλεκτικὸς συλλογισμὸς
καὶ πῶς ἡρωτητέον καὶ τίς η̄ τάξις τῶν ἡρωτημάτων, ἔτι δὲ πρὸς τί χρή-
25 σιμοὶ πάντες εἰσὶν οἱ τοιοῦτοι λόγοι, καὶ ως οἱ μὲν διαλεκτικὸι πρὸς
εὑρεσιν τῆς ἀληθείας, οἱ δὲ σοφιστικοὶ πρὸς τὸ μὴ ἀπατᾶσθαι, καὶ περὶ 10
ἀποκρίσεως ἀπλῶς τε πάσης καὶ πῶς λυτέον τοὺς λόγους καὶ τοὺς συλλο-
γισμούς, εἰρήσθω περὶ ἀπάντων ἡμῖν ταῦτα. λοιπὸν δὲ περὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς
προθέσεως ἀναμνήσασιν εἰπεῖν τι βραχὺ περὶ αὐτῆς καὶ τέλος ἐπιθεῖναι
30 τοῖς εἰρημένοις.

Προειλόμεθα οὖν δύναμίν τινα εὑρεῖν συλλογιστικὴν περὶ τοῦ προβλη-
θέντος ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ως ἐνδοξοτάτων· τοῦτο γὰρ ἔργον τῆς δια-
λεκτικῆς καθ’ αὐτὴν καὶ πειραστικῆς. ἐπειδὲ προκατασκευάζεται πρὸς 20
αὐτὴν η̄ πειραστικὴ διὰ τὴν τῆς σοφιστικῆς γειτνίασιν, ως οὐ μόνον πειραν
35 δύναται λαβεῖν διαλεκτικῶς ἀλλὰ καὶ ως εἰδὼς, διὰ τοῦτο οὐ μόνον τὸ
λεχθὲν ἔργον ὑπεθέμεθα τῆς πραγματείας, τὸ λόγον δύνασθαι λαβεῖν, ἀλλὰ
καὶ δπως λόγον ὑπέχοντες καὶ ἡρωτώμενοι δύντες φυλάξωμεν τὴν θέσιν ως
δι’ ἐνδοξοτάτων. τὴν δὲ αἰτίαν εἰρήκαμεν τούτων· ο | γὰρ διαλεκτικὸς 137
ώσπερ μὴ εἰδὼς ἡρωτᾷ. διὰ τοῦτο Σωκράτης διαλεκτικὸς ἄκρος ὁν

5 fort. οὐδὲν τὸ μὴ θν

13 post πλῆρες add. η̄ MN

προκατασκευάζεται LM Alex. f. 61:

ex πειραστικῆς corr. N

6 παρὰ τὸ τὸ scripsi: τὸ παρὰ τὸ libri

16 ξστι δὲ M 33 πειραστικῆς—η̄ (34) οι. N

προκατασκευάζεται N Aristoteles

34 πειραστικῆς

ψεῦδος MN

N

Aristoteles

πειραστικῆς

39 ἄκρως M

ἡρώτα, ἀλλ' οὐκ ἀπεκρίνατο· ὡμολόγει γάρ οὐκ εἰδέναι. ὁ μέντοι σοφι- 137
 στικὸς πάντα εἰδέναι ἐπαγγέλλεται πάντως καὶ ἡ δήπουθεν ἔρωτά. οὐ
 προηγουμένως οὖν τῆς διαλεκτικῆς ἔργον περὶ ἀποκρίσεως πραγματεύεσθαι,
 ἀλλ' ἡ διὰ τὴν τῆς σοφιστικῆς γειτνίασιν. δεδήλωται δὲ ἐν τοῖς πρότερον
 5 καὶ πρὸς πόσα καὶ ἐκ πόσων τούτῳ ἔσται (τέσσαρα γάρ τὰ προβλήματα),¹⁰
 καὶ πόθεν εὐπορήσομεν τούτων (οἱ δὲ ἡσαν οἱ τόποι οὓς ἐκδεδώκαμεν),
 ἕτι δὲ πῶς ἔρωτητέον ἡ ταχτέον τὴν ἔρωτησιν πᾶσαν καὶ περὶ τε ἀπο-
 κρίσεων καὶ λύσεων τῶν πρὸς τοὺς συλλογισμούς. δεδήλωται δὲ καὶ περὶ
 τῶν ἄλλων, δσα τῆς αὐτῆς μεθόδου τῶν λόγων ἔστι. πρὸς δὲ τούτοις
 10 περὶ τῶν παραλογισμῶν διεληλύθαμεν, ὡς ἥδη εἰρήκαμεν. δτι μὲν οὖν
 ἔχει τέλος ἴκανῶς δὲ προειλόμεθα, φανερόν· δεῖ δὲ ὑμᾶς μὴ λεληθέναι τὸ
 συμβεβηκός περὶ ταύτην τὴν πραγματείαν. τῶν γὰρ εὐρισκομένων ἀπάντων 20
 τὰ μὲν παρ' ἑτέρων ληφθέντα πρότερον πεπονημένα κατὰ μέρος ἐπιδέδωκεν
 ὑπὸ τῶν παραλαβόντων ὅστερον· τὰ δὲ ἔξι ἀρχῆς εὐρισκόμενα μικρὸν τὸ
 15 πρῶτον ἐπίδοσιν λαμβάνειν εἴωθεν, χρησιμωτέραν μέντοι πολλῷ τῆς ὅστερον
 ἐκ τούτων αὐξήσεως. μέγιστον γάρ ἵσις ἀρχὴ παντός, ὥσπερ καὶ λέγεται·
 διὸ καὶ χαλεπώτατον. δσον γάρ κράτιστον τῇ δυνάμει, τοσοῦτον μικρὸν
 δην τῷ μεγέθει χαλεπόν ἔστιν διφθῆναι. ταύτης δὲ εὐρημένης ῥῆψον προστι- 20
 θέναι καὶ συναύξειν τὸ λοιπόν ἔστιν. δπερ καὶ περὶ τοὺς ῥητορικοὺς λό- 138
 20 γους συμβέβηκε, σχεδὸν δὲ καὶ περὶ τὰς ἄλλας ἀπάσας τέχνας. οἱ μὲν
 γάρ τὰς ἀρχὰς εὑρόντες παντελῶς ἐσ μικρὸν τι προήγαγον· οἱ δὲ νῦν
 εὐδοκιμοῦντες παραλαβόντες παρὰ πολλῶν οἶνον ἐκ διαδοχῆς κατὰ μέρος
 προσαγόντων οὗτως ηὔξηκασι, Τισίας μὲν μετὰ τοὺς πρώτους, Θρασύμαχος
 δὲ μετὰ Τισίαν, Θεόδωρος δὲ μετὰ τοῦτον, καὶ πολλοὶ πολλὰ συνενηγόχασι
 25 μέρη: διόπερ οὐδὲν θαυμαστὸν πλῆθος τι ἔχειν τὴν τέχνην. ταύτης δὲ 10
 τῆς δλης λογικῆς πραγματείας οὐ τὸ μὲν ἦν τὸ δὲ οὐκ ἦν προεξειργασμένον,
 ἀλλ' οὐδὲν παντελῶς ὑπῆρχεν. καὶ γάρ τῶν περὶ τοὺς ἔριστικοὺς λόγους
 μισθαριούντων δμοία τις ἦν ἡ παίδευσις τῇ Γοργίου πραγματείᾳ· λόγους
 γάρ οἱ μὲν ῥητορικοὺς οἱ δὲ ἐρωτηματικοὺς ἐδίδασκον ἔχμανθάνειν, εἰς οὓς
 30 πλειστάκις φήμησαν ἔκατεροι τοὺς ἄλληλων ἐμπίπτειν λόγους. διόπερ τα-
 χεῖται μὲν ἄτεχνος δὲ ἦν ἡ διδασκαλία τοῖς μανθάνουσι παρ' αὐτῶν· οὐ 20
 γάρ τέχνην ἄλλα τὰ ἀπὸ τῆς τέχνης διδόντες παιδεύειν ὑπελάμβανον,
 ὥσπερ ἄν τις ἐπιστήμην φάσκων παραδώσειν ἐπὶ τῷ μηδὲν πονεῖν τοὺς
 πόδας εἴτα σκυτοτομικὴν μὲν μὴ διδάσκῃ μηδὲ δθεν δυνήσεται πορίζεσθαι
 35 τὰ τοιαῦτα, δοίη δὲ πολλὰ γένη παντοδαπῶν ὑποδημάτων. οὗτος βεβοή-
 θηκε μὲν πρὸς τὴν χρείαν, τέχνην δὲ οὐ παρέδωκε. καὶ περὶ μὲν | τῶν 139
 ῥητορικῶν ὑπῆρχε πολλὰ καὶ παλαιὰ τὰ λεγόμενα, περὶ δὲ τοῦ συλλογίζεσθαι
 παντελῶς οὐδὲν εἴχομεν πρότερον ἄλλο λέγειν ἀλλ' ἡ τριβῆ ζητοῦντες πολὺν
 χρόνον ἐπονοῦμεν. εἰ δὲ φαίνεται θεασαμένοις ὑμῖν ὡς ἐκ τοιούτων ἔξι

1 ἀπεκρίνετο MN

3 προηγουμένους N

περὶ om. N

11 ὑμᾶς MN

17 διὸ καὶ διὰ τοῦτο MN

23 προσαγόντων]

sic libri, idemque legisse

videtur Alex.: προσαγόντων Spengel, cf. vs. 21

39 εἰ δὲ — ὑμῖν om. M

ὑμῖν N

ἀρχῆς ὑπαρχόντων ἔχειν ἢ μέθοδος ἵκανῶς παρὰ τὰς ἄλλας πραγματείας¹³⁹ τὰς ἐκ παραδόσεως ηὐξημένας, λοιπὸν δὲ εἴη πάντων ὑμῶν ἢ τῶν ἀκροωμένων ἔργον τοῖς μὲν παραλειψμένοις τῆς μεθόδου συγγνώμην τοῖς δ' ¹⁰ εὑρημένοις πολλὴν ἔχειν χάριν.

2 ηὐξαμένας N

ἡμῶν MN

3 τῆς εκ τοῖς corr. N

I N D I C E S

I INDEX VERBORUM

Verba asterisco notata desiderantur in lexicis.

- *Ἀγειν κύκλους 22, 22 σοφίσματα 10, 29
ἀγένητος 60, 31
*ἄγεωμετρήτως 29, 35
ἄγνοια τοῦ ἀληθοῦς ἐλέγχου 17, 29 18, 20
10, 15 13, 18 19, 5. 9. 18 20, 8. 13 27, 12
ἄγνος 21, 1
ἄγνος 21, 1
ἀγωγή. ἀγωγαὶ αἱ τῶν σοφισμάτων 6, 6 sq.
32 7, 20 9, 15 50, 5 57, 8
ἀγωνία 30, 15
ἀγωνίζεσθαι 20, 27 23, 9
ἀγωνιστικός. ἀ. λόγοι 38, 1 coni. ἐριστικοί,
σοφιστικοί 4, 29 38, 29 44, 35 sq. ἀ. δια-
τριβαῖ 41, 12
ἀδειεν τὸν λόγον 8, 16
ἀδιαίρετος 49, 36 — ἀδιαιρέτως 45, 29
ἀδιαφόρος 55, 38
ἀδιεξίτητος 33, 16 56, 24
ἀδικία 17, 10 30, 15 35, 21 65, 28
ἀδικομαχία 30, 16
ἀδιόριστος 55, 17 — ἀδιορίστως 62, 31
ἀδολεσχεῖν 5, 1. 11 36, 2 sqq. 9. 33 37, 1 sq.
τὸ ἀδολεσχεῖν τι ἔστι 5, 2 36, 3 πῶς λυ-
τέον 62, 6 sqq.
ἀδολεσχία 36, 5 62, 28
ἀδοξος. ἀδοξον 33, 3. 9. 20. 34 34, 34. 38
35, 28. 34 sq. 39, 38 45, 7 66, 11 εἰς
ἀδοξον ἀγειν 32, 29 33, 9. 20
ἀδύνατος coni. ἄποπος 1, 22 24, 19 εἰς τὸ
ἀδύνατον ἀπάγειν 23, 22 ἡ εἰς τὸ ἀδύνατον
(ἀδύνατου) ἀπαγωγή 1, 19 24, 12 ἀπό-
δεξις εἰς ἀ. 2, 1 οἱ εἰς τὸ ἀ. συλλογισμοὶ
16, 4
ἀειχίνητος 46, 30
ἀετὸς κυρίως σημαίνει πλείω 7, 2 sq. 26, 16
ἀθάνατος 14, 2 sq. 19 46, 15. 31 60, 17
65, 31
ἀθόρυβος 15, 19
ἀθροισμα 54, 21
αἱρέσις. αἱρέσεις *scholae philosophorum* 34,
29. 30
αἱρετός 59, 13 sqq. 65, 29
αἰσθησις 43, 7 46, 13 51, 27. 34 αἱ αἰσθή-
σεις 54, 7
αἰσθητικὴ κατάληψις 43, 7. 8
αἰσθητός. τὰ αἰσθητά 43, 5
αἰτησις ἡ τοῦ ἐν ἀρχῇ 19, 22
αἰτιατικὴ (πτῶσις) 6, 11. 28 37, 18. 24. 28.
31 63, 1. 3. 18
αἴτιος. τὸ φυσικὸν αἴτιον opp. τὸ δημιουρ-
γικόν 12, 28. 29 τὸ μὴ αἴτιον (ἀναίτιον)
τιθέναι ὡς αἴτιον 10, 17 13, 36 16, 1 19,
17 23, 21 sq.
αἰτιώδης 3, 36
ἀκατάτακτος coni. κοινός 10, 35
ἀκολασία 17, 10
ἀκολούθησις 15, 5 ἡ τῶν ἐπομένων 60, 26
ἀκόλουθος 15, 39
ἀκριβολογεῖσθαι 48, 16 50, 23
ἀκριβοῦν 22, 5
ἀκροᾶσθαι 68, 2. 3
ἀκροατής 40, 37 42, 7 43, 39 44, 31 52, 4
ἄλαλος 7, 8
ἄληθεια ἡ ἐν τοῖς οὖσιν 1, 14. 15 εὑρεσις
ἀληθείας 66, 26
ἄληπτος 27, 20
ἄλογος ψυχή 34, 15. 20. 24 τὰ ἄλογα 65, 30
ἄλυτος 53, 14

- ἄμειψις ἡ τῶν ὀνομάτων 46, 25
 ἀμελέτητος 41, 32
 ἀμόλυντος 64, 29
 ἀμουσος 43, 10, 19, 22
 ἀμφιβάλλειν 6, 27
 ἀμφιβολία 5, 14 6, 9, 15 7, 1 9, 28 17, 38
 44, 3, 9 47, 29 49, 18, 29 61, 37 64, 22 all.
 ἀμφιβολος. τὰ ἀμφιβολα 6, 17. 26 8, 14
 20, 23 22, 36 23, 27 42, 13. 19. 22 44, 1
 46, 17 47, 36 48, 2. 22. 34 49, 16 57,
 25 all.
 ἀμφιδοξεῖν 46, 14. 24. 27. 29. 33
 ἀμφόδους 39, 9. 11 sq.
 ἀν om. 10, 5 ἀν c. coni. absolute 46, 25, c.
 ind. praes. 37, 11 c. ind. fut. 10, 23 16,
 11. 12 23, 4 — ἀν (ἀν) c. ind. 20, 10
 22, 34 42, 25 43, 16 c. opt. 24, 1 67, 35
 — δταν c. ind. 17, 4 21, 7, 8 54, 12 c.
 opt. 4, 9 14, 20. 21 15, 3. 4 46, 1 sq. 7
 48, 12 sq. — ὁς ἀν c. ind. praes. 54, 18
 c. ind. fut. 29, 31
 ἀνάγειν 17, 28. 33 18, 20 19, 4 27, 11
 ἀναιρεῖν 16, 4. 19 47, 9. 13. 14. 22 53, 9
 56, 5 65, 6. 10. 22. 36 sq. 66, 6
 ἀναίρεσις 15, 24 sq. 66, 8 sq.
 ἀναίτιος. τὸ ἀναίτιον 16, 2 19, 17. 21 22, 3
 ἀνακαθαίρειν 28, 24
 ἀνακύπτειν 57, 20
 ἀναλογία 29, 20
 ἀναλύειν 28, 6 41, 34 47, 21
 ἀνανεύειν 38, 31. 34
 ἀνάπνεειν 65, 14 sqq.
 ἀναρμοστία 46, 9
 ἀνάρμοστος 41, 6
 ἀνασκευάζειν 40, 2. 17 46, 8 53, 14
 ἀνασκευή 40, 29
 ἀνατρέχειν πρός τι 40, 23
 ἀνδρεία 25, 25 45, 15 57, 23 61, 17 sqq.
 ἀνειμένως ορρ. δέντρων 8, 23
 ἀνενδοίαστος 61, 15
 ἀνεξάλειπτος 24, 28
 ἀνεξέλεγκτος 46, 28
 ἀνεπίσκεπτος 12, 27
 ἀνεπιστήμων 5, 19 18, 37 48, 4
 ἀνθρωπος δ εἰδικός 54, 20 δ τρίτος 54, 11.
 16. 24. 30
 ἀνιέναι (opp. ἐπιτελεῖν) τὸν λόγον 20, 36
 ἀντερωτᾶν 55, 23. 26
 ἀντίθεσις 15, 23. 33 60, 27. 28
 ἀντικείσθαι 46, 9 55, 12 τὸ ἀντικείμενον
 1, 21 16, 9 55, 1. 10 60, 28 62, 27 τὰ
 ἀντικείμενα 13, 10 14, 22 48, 7 56, 25 58,
 12 — ἀντικείμενως 61, 31
 ἀντιλογία 30, 16
 ἀντίρροπος 2, 10
 ἀντιστρέφειν 14, 37 15, 4. 5. 12 19, 26 21,
 33 60, 24
 ἀντιστροφὴ ἡ σὺν ἀντιθέσει 15, 23. 34
 ἀντίφασις 1, 18 3, 38 11, 28. 30. 35 13, 19
 17, 8. 36 18, 24 22, 32. 34 25, 19. 22 27,
 14 31, 25 41, 2 42, 10. 35 43, 20 44, 16
 48, 6 58, 11 59, 39 60, 19 61, 34 all.
 φαινομένη ἀντίφασις 20, 17 εἰς ἀντίφασιν
 περιαγαγεῖν 13, 24
 ἀντιφατικῶς 16, 9 35, 27
 ἀνώλεθρος 14, 19
 ἀξιοῦν 14, 22. 26. 29 20, 6 21, 34 all.
 ἀξιώματα 30, 39 τὰ κοινὰ ἀξιώματα 32, 14
 ἀδρίστος 32, 15. 34 33, 30
 ἀπάγειν εἰς τὸ ἀδύνατον 23, 22
 ἀπαγωγὴ 65, 35 ἡ εἰς τὸ ἀδύνατον 1, 19
 ἀδύνατον 24, 12 58, 17
 ἀπαρέμφατος. τὸ ἀπαρέμφατον 6, 12 37,
 30
 ἀπαρέθμησις 54, 29
 ἀπάτη 1, 11 sq. 3, 14 4, 32 5, 38 8, 35 13, 3
 17, 32 20, 31. 35 21, 22. 26 22, 1 26, 23
 27, 14 28, 30 38, 30 40, 10 44, 5 49, 15
 56, 23 all. αἱ ἔκ τῆς αἰσθήσεως ἀπάται
 15, 7 ἡ περὶ τὰς φωνάς 9, 24
 ἀπατητικός 29, 19
 ἀπειρία 2, 21 41, 24. 36
 ἀπειρος ἴνγκινος 2, 36 15, 27 sqq. 33, 16
 41, 4 56, 24 60, 32 ἀπειροι αἱ ἀποδεξεῖς
 2, 1 ἀπ. τὸ φεῦδος 2, 8 — imperitus
 2, 21 3, 4 29, 23 44, 31 — ἀπειρως in-
 finite 2, 8 imperite 41, 22
 ἀπεπτος 31, 3
 ἀπερισκέπτως 48, 25
 ἀπλῶς. οἱ παρὰ τὸ ἀπλῶς καὶ πῆ (μὴ ἀπλῶς)
 παραλογισμοί (Ἐλεγχοι) 10, 14 11, 6 sqq.
 19, 4 21, 37 22, 1 58, 10 sqq.
 ἀποδεικτικός. αἱ λόγοι, συλλογισμοί 3, 29.
 33 4, 27 — ἀποδεικτικῶς 1, 20
 ἀπόδειξις 1, 15. 16. 23 18, 33 24, 11 sqq.
 25, 9 29, 35 30, 23 34, 5 45, 2 — ἀпо-
 δе́лкéиς κατ' εὐθεῖαν ορρ. εἰς ἀδύνατον
 1, 23 2, 1 αἱ κατὰ σημεῖον ἀποδεξεῖς
 15, 11
 ἀπόδοσις. αἱ ἀποδέσεις τῶν πτώσεων 57,
 18 sq. τὴν ἀπόδοσιν ποιεῖσθαι 63, 8
 ἀποκόπτειν 57, 31

- ἀποχρήνεσθαι 17,3 22,32 23,4 sq. 24,1
26,19 23 sq. 34,8 35,20 38,24 40,8. 9
44,15. 17 45,4 49,34 all.
- ἀπόδημοις 16,38 17,1 35,28 41,12 44,14.
17. 25 46,23 61,2 66,27 67,3. 7 sq.
ἀπόχριστον διδόναι 17,1 44,28 ποιεῖσθαι
20,10
- ἀποχρόνεσθαι 1,13
- ἀπολύειν 47,27. 28
- ἀπόπειρα 32,2
- ἀποστοματίζειν 5,17
- ἀποφάναι 18,21 29,9 33,20 43,6. 10. 13
44,18 55,7 61,3. 4. 20. 39 62,3 all.
- ἀποφαντικῶς 39,22 41,9
- ἀπόφασις 8,36 9,2 19,5. 7 46,21 51,9
58,12 62,16. 18 αἱ ἀποφάσεις τῶν δο-
μάτων 32,15 ἐξ ἀποφάσεως ἐρωτᾶν 38,32
- ἀποφάσκειν 20,3 42,28 48,13 61,22
- ἀποφατικὸς 4,17 22,12 47,22 — ἀποφα-
τικῶς 8,23 12,19
- ἀργός 21,1
- ἄρθρον ὑποτακτικὸν 37,16. 17
- ἀριθμητικός 50,18 ἀριθμητικὴ 31,16 41,6
- ἀρμονία 46,8 sq.
- ἀρπακτικὰ ζῶα 35,23
- ἄρρην. τὸ ἄρρεν 9,6 37,17. 20. 22. 32 63,
17
- ἀρσενικός 63,15 — ἀρρενικῶς 63,8
- ἄρτιος 7,33 sq. 36,32 41,5
- ἀρχῆ. μέγιστον ἀρχὴ παντὸς 67,16 ἀρχὴν
ἴχειν 60,31. 33 ἀρχαὶ (ἐπιστημῶν) αἱ
κοιναὶ 25,38 31,17 coni. αἱ ἀνωτάτω
25,8 αἱ κοινόταται 22,27 αἱ οἰκεῖαι 29,
23. 24 31,31 coni. ὡρισμέναι 31,9. 10
ἴδιαι 30,39 αἱ ἐν γεωμετρίᾳ (γεωμετρικαὶ)
24,35 30,33 — αἱ τῶν σοφισμάτων ἀρχαὶ
27,10 αἱ τῶν ἐπιχειρημάτων 38,2 sq. —
ἐξ ἀρχῆς εἰναι 24,23 τὸ ἐξ ἀρχῆς 19,22
τὸ ἐν ἀρχῇ 18,21 sq. 35 33,32 sq. τὸ ἐν
ἀρχῇ αἰτεῖν (αἰτεῖσθαι) 10,16 13,36 14,
3. 13 45,1 λαμβάνειν 19,17 22,3 23,34
coni. 60,13
- ἀσκεπτὸς 33,37
- ἀστήρ 28,2
- ἀστράγαλος 52,13. 17. 24 55,12
- ἀσυλλόγιστος 16,33. 34 17,33 47,21
- ἀσύμμετρος 14,32 46,21
- ἀσύμφωνος 55,16
- ἀσυντελής 34,21
- ἀσύστατος. τὸ ἀσύστατον 19,38
- ἀσχημάτιστος 8,3
- ἀσώματος 10,24 11,2
- ἀτεχνος 67,31 — ἀτέχνως 32,13
- ἀτομος οὐσία 21,17 τὰ ἀτομα 10,37 54,8
τόδε τί καὶ ἀτομον 54,17. 31
- ἀτοπος 7,31 8,10. 21 10,23 16,12 43,27
45,38 50,34 61,23
- ἀνθυπόστατος 54,28
- ἀντοάνθρωπος 54,13
- ἀντοκίνητος 46,29. 31
- ἀντόπιστος 3,36
- ἀντός. δὲ ἀντός (ταῦτον) γένει, εἶδει, ἀριθμῷ
29,29 sq. 51,23. 24
- ἀντοτελῶς 45,30
- ἄφθαρτος 14,2 sq. 60,17
- ἄφωνος 23,12 28,10
- ἄχλυς τῆς ἀγνοίας 28,23
- ἄχρονος 51,26
- ἄχώριστος 21,37
- ἄψυχος 28,10 55,7. 9 60,15
- Βαίνειν** ἐπὶ τίνος *constare, versari in alg. r.*
31,37
- βαρβαρίζειν 5,9. 10 37,6
- βάσις (τριγώνου) 27,36
- βιβλίον 60,15 65,13. 14
- βορέας 64,26
- βούλησις 59,9 βουλήσεις ορρ. φανεραὶ δόξαι
35,4. 8 sq.
- βροτός 14,19
- Γάλα** 17,17
- γειτνίασις ἡ τῆς σοφιστικῆς 66,34 67,4
- γελοῖος 64,19 — γελοίως 53,3
- γένεσις 16,21 sqq. γένεσις εἰς φύσιν αἰσθητή
(scil. ἡ ἡδονή) 38,27
- γενική (πτωτική) 37,24. 25 57,19
- γένος 32,7. 21 46,1 coni. φύσις 32,15 τὰ
γένη 11,28 coni. τὰ εἶδη 15,2 21,19
τὰ δέκα γένη (τοῦ δυτος), τὰ πρῶτα καὶ
ἀνωτάτω 9,8 20,29 31,22 51,14 — γέ-
νος *gramm.* 37,19 49,25 63,14 μεταλ-
λαγή γένους 5,10 — ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ (σι-
δηροῦ) γένους 12,34 sq.
- γεωμετρητης 27,24 30,3. 29 31,9. 26
- γεωμετρία 24,35 25,1 29,36 30,38
- γεωμετρικός 22,22 τὰ γεωμετρικά 30,31
δὲ γεωμετρικός 31,33 sq. 50,18 — γεω-
μετρικῶς 25,1

- γνώμη. γνώμας τί καλοῦσιν 46, 19 sqq.
 γνῶσις 54, 1
 γραμμή 22, 21
 γράφειν (γραμμᾶς) 22, 22
 γραφή τριγώνων 29, 31
 γωνία 27, 36 31, 26
- Δασύνειν 9, 1 18, 5, 7
 δεικτικός 31, 12. 30 41, 35
 δειλία 61, 17
 δεῖν. ἀνάγκη δεῖν 48, 6 δεῖ c. inf. fut. 4, 33
 — τὸ δέον διττόν 5, 24 τὰ δέοντα λέγεται
 πολλαχῶς 48, 20
 δηλητήριον 1, 8 59, 32
 δημιουργίας dist φυσικός 12, 29
 διάγραμμα 41, 33
 διαγράφειν τετράγωνον 30, 2
 διαδοχή. ἐκ διαδοχῆς 67, 22
 διάθεσις genit verbi 10, 10 51, 32
 διατείν 48, 38 49, 2 sq. 10. 14. 20 50, 8. 25
 55, 3
 διατέσις 5, 14 18, 3 28, 37 48, 35 sqq.
 (σοφίσματα) παρὰ (κατὰ) τὴν διατέσιν
 7, 33 9, 32 55, 3 coni. παρὰ τὴν σύνθεσιν
 20, 31 49, 33 πᾶς λυτέον 48, 34 sqq. —
 κατὰ διατέσιν προτείνειν (προάγειν) τὰς
 ἐρωτήσεις 28, 7. 34
 διατίν 30, 27
 διαχόπτειν τὸ συνεχές (τοῦ λόγου) 38, 21
 διαχριτικός (δῆμεως) 17, 16. 17
 διαλέγεσθαι 3, 15
 διαλεκτικός 2, 11 17, 12 29, 16 διαλεκτι-
 κοὶ συλλογισμοί (λόγοι) 3, 30. 37 4, 29 65,
 9. 20 66, 23. 26 διαλεκτική ἐρώτησις τί
 ἐστι 44, 17 — ἡ διαλεκτική 2, 7 22, 27. 30
 25, 4. 6 31, 27. 36 66, 32 sq. 67, 3 dist.
 σοφιστική 22, 31 sq. — διαλεκτικός 4, 5
 25, 9 sqq. 28, 25. 27 30, 28 31, 9 32, 13.
 23 66, 38 — διαλεκτικῶς 13, 16 61, 12
 66, 35
 διάλεξις 23, 9 41, 39 αἱ ἄγραφοι διαλέξεις
 8, 35 διαλέξεις coni. συνουσίαι 3, 14
 διάμετρος 14, 31 sq. 24, 14 46, 21
 διάνοια. Εἰεγχοι παρὰ τὴν διάνοιαν opp.
 πρὸς τοῦνομα 26, 6 sqq.
 διαρθροῦν 20, 1
 διαστέλλειν 42, 33
 διάστημα 33, 13 sqq. 53, 33 55, 14 56, 24
 διαστολή 12, 12. 13 50, 1
 διατείνεσθαι 29, 2
- διατρίβειν ἐπὶ τὶ 34, 4
 διατριβή. ἀγωνιστικαὶ καὶ σοφιστικαὶ δια-
 τριβαὶ 41, 12
 διαφίλονεικεῖν 4, 38
 διδασκαλική μέθοδος 24, 8 διδασκαλικοὶ
 συλλογισμοί 3, 29. 33
 διδόναι concedere 18, 7. 11 19, 3. 7 20, 11
 23, 8 25, 30 26, 17. 26. 37 33, 27. 38
 34, 8 36, 38 38, 25 39, 35. 37 40, 36 43,
 36 46, 7 51, 16 all. negligenter dicitur
 de eo qui interrogat 18, 7. 11 52, 15 54,
 3. 10 63, 3
- διηρημένως 11, 29
 δίκαιος. τὸ δίκαιον τριτόν 59, 19
 δίκαιοσύνη 17, 10 35, 14. 25 65, 28
 δίκαιοστής 59, 20 sq.
 διορισμός 45, 26 δ τοῦ ἔλεγχου 17, 30. 35
 19, 11. 24 20, 16
 διορθοῦν 8, 20
 διόρθωσις παραλογισμῶν 56, 10
 διπλάσιος. τὸ διπλάσιον 36, 7 sqq. 25 sq. 38
 60, 2 62, 11 sqq.
 διπλόν 49, 22 57, 28
 διπλοῦς i. q. διττός 28, 33 48, 17
 διστάζειν 20, 12
 δισύλλαβος 43, 16 sqq.
 διττός 6, 30 27, 17 49, 17 55, 24 58, 1. 2
 τὸ διττόν (τῆς σημασίας, τῶν σημανομέ-
 νων) 5, 30 6, 12. 16 10, 2 40, 10 44, 36
 48, 2. 31 49, 25 57, 1 all. τὰ παρὰ τὸ
 διττὸν σοφίσματα 17, 37
- *διττότης 57, 25
- διχηλεῖν 45, 19
 διγματίζειν 34, 33
 διξιστός 12, 2. 3. 15 58, 21. 23
 διξισφία 22, 25
 διοτική (πτῶσις) 37, 24. 25
 δριμὺς λόγος 65, 3. 6. 20. 21. 26 66, 2
 δρόμος. δρόμον τοῦ λόγου ἀνακόπτειν 30, 19
 δυάς 28, 36. 38 sq.
 δύναμις vis verborum 14, 17 opp. σχῆμα
 9, 14 — facultas 50, 28 sqq. δύναμις συλ-
 λογιστική 66, 31 τὸ δύναμει 14, 7 20, 29
 23, 30
- δυνατός. τὸ τῷ ἀναγκαῖψ (opp. τὸ τῷ ἐν-
 δεχομένῳ) σύστοιχον δυνατόν 50, 33
 δυσκολαίνειν 38, 36 44, 4 60, 37
 δύσκολος 58, 35
 δυσχεραίνειν 41, 24

- Ἐγγράφειν τετράγωνον 30, 2
 ἐγκελεύειν 28, 26
 ἐγκράτεια 45, 13 sqq.
 εἰδίκός ἀνθρωπος 54, 20
 εἰδος τὸ συλλογιστικὸν 22, 12 47, 10 — εἰδος τῶν παραλογισμῶν 60, 5 τῆς σοφιστικῆς πραγματείας 62, 7 τὰ εἰδη 11, 27 15, 2 21, 19 — ποιόν τι τὸ εἰδος 52, 15
 εἰναι. τὸ δν 15, 27 sqq. 20, 28 sq. 31, 22 τὸ δν καὶ τὸ δν πόστερον ταῦτα σημαίνει ή ἔτερον 64, 33 sqq. cf. 66, 3 sq. τὰ γένη τοῦ δυτος 9, 8
 εἰπερ interrog. 14, 18 18, 13
 ἐκθεσις coni. διαιρεσις 44, 2
 ἐκχλίνειν 4, 16. 34 14, 10 18, 12 47, 8 56, 26 61, 9
 ἐκλείπειν 23, 21
 ἐκπτωσις 23, 18
 ἐκτείνειν γραμμάς 22, 21
 ἐκτιθέναι 54, 29. 33 56, 4
 ἐκφώνησις 52, 3
 ἐλεγχτικός 40, 2
 ἐλεγχοειδής 39, 39 42, 17
 ἐλεγχος def. 13, 19 sqq. dist. συλλογισμός 4, 21 sqq. Έλ. συλλογισμός ἀντιφάσεως 2, 26 18, 25 25, 29 cf. 23, 19 sq. 42, 10 Έλ. ἀληθής (ἀληθινός) 1, 16 2, 3 14, 9 17, 13. 36 18, 1 24, 9. 11. 13. 34 42, 20 sq. δ ὁν Ἐλεγχος opp. δ φαινόμενος 25, 38. 39 δ χωρίς Έλ. 42, 10 60, 3. 4 Έλ. φευδής 14, 10 23, 20 24, 7 φαινόμενος 3, 7 17, 25 23, 16 sq. 32, 28 διαλεκτικός, φαινόμενος διαλεκτικός, πειραστικός 25, 38. 39 Έλ. σοφιστικός 23, 37 27, 7 42, 39 coni. φαινόμενος 2, 5 22, 11 25, 18 Ἐλεγχος κατὰ τὴν λέξιν opp. Εἴω τῆς λέξεως 5, 12 sq. κατὰ τὸ συμβεβηκός 18, 36 21, 27 23, 24 55, 15
 ἐλλείπειν 27, 19 66, 12
 ἐλλειψις λέξεως 6, 13 τὰ παρὰ τὴν Ἐλλειψιν τοῦ λόγου (σοφίσματα) 19, 12. 15. 19 21, 37 cf. 23, 30
 ἐλληνίζειν 63, 11
 ἐμβαδόν 29, 30
 ἐμφάνισις 56, 14. 22 57, 25
 ἐμψυχος 55, 6. 9 60, 17 65, 13
 ἐναλλάξ 38, 17
 ἐναντίος. τὸ ἐναντίον παραβάλλειν (έρωτῶντα) 39, 14. 18 τὰ ἐναντία 14, 21 sqq. 29, 1 41, 3 58, 12
 ἐναντίωμα 40, 3
 ἐναντίωσις 11, 23
 ἐνάργεια 39, 25
 ἐναργής 46, 13. 30
 ἐνδοιάζειν 39, 38 42, 32 48, 12
 ἐνδοιασμός 42, 35 48, 22
 ἐνδοξος 65, 22. 25 66, 32. 38 ἐνδοξοι ἀρχαὶ 22, 28 31, 18 προτάσεις 32, 27 65, 11. 34 συλλογισμοὶ 25, 17 τὰ ἐνδοξα 3, 37 τὰ ἀληθῶς ἐνδοξα 25, 10. 12 29, 15 opp. τὰ φαινόμενα ἐνδοξα 25, 13 — ἐνδόξως 42, 3. 6
 ἐνέργεια 10, 11 τὸ ἐνεργείᾳ 14, 7 20, 29 23, 30
 ἐνεργητικῶς 21, 3
 ἐνιαῖος 21, 16 54, 34
 ἐνικῶς 21, 14
 ἐνίστασθαι 1, 20 24, 16 25, 28 28, 6 31, 34 40, 12 41, 3 53, 8 all.
 ἐννόημα 54, 28. 29
 ἐννοια 26, 12 αἱ κοιναὶ ἐννοιαι 31, 35
 ἐνοῦν opp. διαιρεῖν 20, 34
 ἐνόχλησις. αἱ σοφιστικαὶ ἐνοχλήσεις 4, 34
 ἐνστασις 24, 22 25, 28 31, 32 39, 12 41, 1 42, 28 all.
 ἐντεύξις. αἱ ἐντεύξεις τῶν σοφιστῶν 6, 33
 ἐντέχνως 32, 13
 ἐντριβής περὶ τὴν λέξιν 41, 16
 ἐξαπάτη 16, 6
 ἐξελληνίζειν 63, 37
 ἐξις 2, 14 ἐξις λογική 20, 27 42, 1. 2 ἔξις coni. πάθη 36, 27. 29 καθ' ἔξιν coni. κατὰ δύναμιν 14, 19
 ἐξισάζειν opp. ἐπὶ πλέον κατηγορεῖσθαι 15, 4
 ἐξιτηλος 57, 22
 ἐπάγειν 23, 33 33, 12 37, 3 39, 5. 11. 22 53, 20 55, 16. 21 64, 8 all.
 ἐπαγωγή 9, 23 34, 26 39, 1. 10 45, 18
 (ἐπαναβαθμεύειν) ἐπαναβεβηκυῖαι ἀρχαὶ 31, 32
 ἐπεμβάλλειν 38, 21
 ἐπεσθαι 14, 32 46, 25 ἐπεσθαι τί τινι διττῶς λέγεται 15, 22 cf. 60, 26 sqq. τὸ ἐπόμενον opp. τὸ ἡγούμενον 15, 24 sqq. 46, 1 τὰ ἐπόμενα ἀλλήλοις εἰς ἀνάγκης 14, 30 δ παρὰ τὸ ἐπόμενον Θεργος 14, 37 sqq. 23, 25 19, 23 cf. 10, 15 21, 32
 ἐπηρεάζειν 33, 35
 ἐπίδοσις 67, 15
 ἐπιθυμία 34, 20 36, 17 sqq.
 ἐπιορκεῖν 13, 6. 7 58, 25 sqq.

- ἐπιστήμη 14, 21, 25 22, 15 25, 14, 24 29, 1
41, 2 57, 12, 17 ἡ τῶν δυτῶν ἐπιστήμη
1, 9 ἐπιστῆμαι 2, 1 sqq. 24, 24 sqq. 50,
16 ἡ ἐπιστήμη πρός τι ούσα 62, 23
- ἐπιστημονικῶς 3, 15
- ἐπιτείνειν (opp. ἀνένειν) τὸν λόγον 20, 36
- ἐπιχειρεῖν 35, 13 40, 1, 20 sqq. 56, 17 all.
- ἐπιχείρημα 33, 21. 27. 37 38, 3 40, 18. 28
65, 4
- ἐρευνητὴς τῶν δυτῶν 40, 34
- ἐριστικός 29, 37 coni. σοφιστικός 29, 17
έριστικοι λόγοι (συλλογισμοί, θεογοι) 3, 30
4, 12 sqq. 30 30, 13 44, 36 65, 11 οἱ ἐρι-
στικοὶ τρόποι 23, 2 — ἡ ἐριστική 31, 36 —
δὲ ἐριστικός 30, 27 sqq. 31, 8 32, 20 42, 8
έριστικοι dist. σοφιστικοὶ 30, 20 sqq.
- ἐρμηνεύειν 5, 17
- ἐρωτᾶν 17, 3, 6 19, 3 20, 36 22, 33. 36 23,
3 sqq. 24, 2. 4 sq. 26, 12. 16. 22 33, 36.
38 34, 5. 7. 33 35, 27 31 38, 6. 11 40,
11. 36 51, 16 52, 7 53, 24 all.
- ἐρώτημα 16, 5 35, 27 38, 17 39, 21 44, 20.
24 49, 16 66, 12 ἐρωτήματα τὰ δύο ἡ
πλειά ḥν ποιεῖν 10, 17 16, 37 20, 1 22, 4
44, 8 61, 1 sqq.
- ἐρωτηματικέιν 38, 3
- ἐρωτηματικοὶ λόγοι 67, 29
- ἐρώτησις 18, 13 20, 6. 10 23, 23 27, 16. 20
32, 31 37, 2 38, 5. 13 42, 23 44, 14 61,
2 all.
- ἐρωτητικός 31, 24. 28
- ἐτερογενής. τὰ ἐτερογενῆ 31, 1
- εὐαρχος 64, 30
- εὐήθης 66, 10. 14
- εὐθεώρητος 58, 33
- εὐθύνειν 27, 31
- εὐθύν. εὐθύνα (πτῶσις) 6, 27 37, 27. 30 62,
39 63, 3. 7. 18. 32 ἀποδείξεις κατ' εὐ-
θεῖν opp. εἰς ἀδύνατον 1, 23
- εὐκαταφρόνητος 66, 14
- εὐνοῦχος 11, 31
- εὐοδοῦν τὸν λόγον 61, 11
- εὐορκεῖν 13, 6. 7 58, 25 sqq.
- εὐπορεῖν 67, 6
- εὐσχήμων 35, 5
- εὐφυής 2, 29
- εὐφύρωτος 6, 36 63, 10
- ἐφερμηνεύειν 46, 39
- ἐφεσις 36, 17 59, 9
- Ζητητικός 40, 34
- ζωή 16, 19 sqq.
- ζῶον 10, 20 13, 33 sq. 16, 8 sqq. 24, 15 sqq.
45, 34 sqq. 51, 19 60, 15
- Ἡγεῖσθαι. τὸ ἡγούμενον 15, 24 sqq. 46, 1
ἡδονή 34, 7 sqq. 38, 26. 33. 36
- ἥλιος 34, 15. 17 56, 18
- ἥμισυ. τὸ ἥμισυ 36, 7 sqq. 38 sq. 62, 11 sqq.
ἡνωμένως 11, 29
- Θάνατος 16, 23. 28. 32 sq.
- θεολόγος 31, 14
- θέσις 22, 33 23, 29 33, 35 34, 37 45, 8 66,
18. 37 — θέσει opp. φύσει 65, 31 θέσις
δύναμος ibid.
- θεώρημα 31, 33 41, 35
- θεωρία 32, 26
- θηλυκός 63, 15
- θῆλυς 37, 32 τὸ θῆλυ 9, 6. 16 37, 20. 23
63, 17
- θυμός 34, 19
- θυμοῦσθαι 34, 24
- Ιατρικός 31, 5. 7 ἡ ιατρική 1, 4 14, 29 24,
35 25, 2 31, 8 41, 7 62, 24 — ιατρικῶς
25, 2
- Ιατρός 40, 7
- ἰδέαι αἱ τῶν σοφισμάτων 26, 8 — ἡ ίδεια, αἱ
ἰδέαι sensu Platonicο 34, 32 54, 11. 13
- ἰδιαζόντως 54, 3
- ἰδιώτης 32, 9
- ἱμάτιον 18, 11. 13. 16 sqq.
- ἱνα pro ὅστε 26, 35 61, 21
- ἰσάζειν 19, 37
- ἰσοδυναμεῖν 37, 16
- ἰσόπλευρον τρίγωνον 27, 35
- ἰσοσκελὲς τρίγωνον 27, 35. 36 29, 31
- Καθαρός διχῶς λέγεται 64, 28 — καθαρῶς
φιλοσοφεῖν 28, 23
- καθολικός 11, 25 15, 22
- καθόλου 14, 24 21, 14 τὸ (τὸ) καθόλου 14,
20 21, 13 39, 5. 6 40, 38 41, 1 45, 9 46, 4
- κακία τῆς λέξεως 9, 37
- καλλωπίζεσθαι 15, 14

καλλωπιστής 15, 13
 κασσιτέρινος 2, 19
 κατάληψις ἡ αἰσθητική 43, 8
 καταποικίλλει 38, 12
 κατασκευάζειν 15, 29. 33 31, 30 34, 9 35, 20 38, 23 40, 2 65, 31. 32
 κατασκευαστικός 66, 13
 κατασκευή προβλήματος 40, 16 προτάσεως 34, 6
 κατασοφίζεσθαι 23, 6
 καταφάναι 17, 11 18, 21 33, 26 39, 33 42, 28 43, 6 44, 18 61, 19
 κατάφασις 19, 5. 39 29, 20 38, 34 62, 18
 καταφύγειν 43, 13 61, 21
 καταφατικός 9, 16 22, 13
 καταχρηστικός 17, 23
 κατηγορεῖν 20, 2 τὸ κατηγορούμενον *prae-dicatum* 10, 19. 25 13, 26 21, 29 23, 29
 κατηγόρημα 21, 29 61, 24
 κατηγορία 11, 8 14, 38 62, 10 τὰ γένη τῶν κατηγοριῶν τὰ πρῶτα 51, 14
 καθέσων 18, 15
 κέντρον 15, 38
 κεραία 64, 23. 25
 κερασφόρος 39, 7. 10. 12
 κεφάλαιον ἐπιστῆμης 28, 30
 κιθαρίζειν 50, 29 sqq.
 κίνησις 33, 12. 17 sq. 54, 5 56, 17. 20
 κίνη. 17, 19
 κλέπτης 15, 12. 15 δ τοῦ κλέπτου λόγος 59, 7 sqq.
 κλῆσις 37, 7
 κοίλανσις φίνος 36, 35
 κοῖλος 62, 31
 κοιλότης ἐν φίνῳ (φίνος) 62, 29. 36
 κολοβᾶς 45, 31
 κομμοῦν 2, 16
 κοράκιον 7, 7
 κόραξ πλεόνα σημαίνει 7, 6 sq.
 κριτής 23, 9
 κρόος 18, 14
 κρύψις 32, 32 34, 28 38, 28. 30 45, 11
 κύκλος 22, 21 29, 28 δ κύκλος διπλοῦν 27, 23 sq.
 κύκνος 11, 1 17, 17 18, 29 19, 29 sq. 21, 30
 κύλιξ 53, 35 sq.
 κύριος. δύναματα κύρια 21, 1 57, 26
 κύρος 23, 10
 κύων κυρίως σημαίνει πλεόνα 7, 3 cf. 13, 31 sq. 17, 39 20, 18. 25 25, 29 sq. 26, 16 28, 1

λαμβάνειν 19, 8. 27. 30 26, 27 33, 11 sq. 42, 24 all. λαμβάνειν (τὸν) λόγον 3, 19 41, 27 66, 36 λόγους 33, 2 λαμβάνειν τὸ ἐν ἀρχῇ 19, 17 22, 3 23, 34 λέξις 12, 24 37, 6 41, 16 51, 18 52, 5 coni. νόημα 62, 11 λέξις 53, 24 τὰ παρὰ (περὶ) τὴν λέξιν (ἐν τῇ λέξει, ἐντὸς τῆς λέξεως) σοφίσματα (παραλογισμοί) 14, 12 17, 26 18, 19 19, 11 20, 15. 22 21, 21 26, 32 27, 2 55, 1 64, 15 opp. τὰ ἔκτος τῆς λέξεως 18, 22 19, 16 26, 3 27, 3 opp. τὰ παρὰ τὰ πράγματα 17, 26 λῆμμα 4, 10 6, 34 66, 11 λγστής 59, 15 λιθαργύριον 2, 18 λογικός 39, 2 λογικὴ ψυχή 34, 15. 18. 20 55, 2 20, 27 42, 1. 2 πραγματεία 67, 26 — λογικώτερον ἐπισχέψασθαι 26, 9 λογιστικός. ἐν τοῖς λογιστικοῖς (fort. συλλογιστικοῖς) 15, 21 ἡ λογιστική 3, 2 31, 16 λόγος opp. πρᾶγμα 2, 34 sqq. λόγον λαμβάνειν 66, 36 opp. δοῦναι 3, 19 ὑπέχειν 66, 37 — οἱ κοινοὶ λόγοι (coni. ὑπολήψεις) 4, 6 — λόγος *demonstratio, ratio* 15, 21 34, 38 λόγος (λόγοι) ἀγωνιστικός, σοφιστικός, ἐριστικός 38, 29 44, 36 sq. 47, 18 65, 11 all. λόγοι ἐρωτηματικοί 67, 29 βητορικοί 67, 19. 20. 29 — λόγω dist. ὑποκεμένων 43, 22 sq. 54, 26 οἱ περὶ λόγους opp. οἱ πολλοὶ 35, 32 λέειν (σόφισμα) 41, 13. 28 43, 18 47, 10. 13. 17. 23 all. λέειν πρὸς τὸν ἀνθρώπον (opp. πρὸς τὸν λόγον, τὴν ἀλήθειαν) 51, 5. 6 53, 11. 12 λύρα ἡ ὀργανική, ἡ ἐν οὐρανῷ 40, 22 sq.
 λυρικὴ πολιτική 40, 24 λύσιμος 53, 17 λύσις (σοφίσματος) 25, 27 sq. 34, 37 42, 29 43, 39 44, 34 sqq. 47, 1 48, 34 50, 13. 31 51, 1 sq. 53, 3 55, 2 66, 6. 8 all. ἡ τῆς λύσεως μέθοδος 46, 37 sqq.
 λώπιον 18, 11. 16 sqq.

Μάθημα. τὰ μαθήματα *mathematica* 30, 32. 34 31, 10 μανθάνειν. τὸ μανθάνειν διμώνυμον 5, 22 μέθοδος 29, 22 34, 36 67, 9 ἡ διδασκαλική μέθοδος (τῶν ψευδῶν ἐλέγχων) 24, 8 ἡ περὶ τὰς προτάσεις 32, 26 ἡ συλλογιστική

- 43,27 sq. ἡ τῆς λύσεως μέθοδος τῶν σο-
φισμάτων 46,37 sqq.
μέλι 15,8 21,36
μερικός 4,17 10,34 11,25. 28 15,4. 23 21,
13. 16 22,12 41,1 46,2. 3 47,22 54,14
μερική (coni. ἄτομος) οὐσία 21,17
μετάθεσις ἡ τῶν δύναμάτων 50,7
μετάμειψις 61,24
μεταξυλογία 63,5
μεταποίησις 19,27
μεταφέρειν 56,30
μεταφορά 46,28
μῆκος ἐλέγχου 38,8. 9
μῆνις. τὸν μῆνιν οὐλόμενον λέγει Πρωτα-
γόρας 37,9
μηνίσκος. ὁ διὰ τῶν μηνίσκων τετραγω-
νισμός 29,34 30,36
μισθαρεῖν 67,28
μοιχεία 15,14
μοιχύς 15,12
μοναδικός 21,18 54,24 — μοναδικῶς 39,
25
μονάς 28,36. 38 sq.
μονοειδής 26,26. 37 — μονοειδῶς 48,26
μονόχωλος σύμφρασις 6,11
μονομαχεῖν 48,14 61,6. 16
μονομερής 48,13
μορφή 54,23
μουσικός 43,8 sqq. 44,11 54,25 60,7 ἡ
μουσική 14,26 41,6
μοχθηρία (λόγου) 41,28 56,14 60,19 ἡ
μοχθηρία τῆς πτώσεως 42,36
μῶνυξ 45,21

Nήχεσθαι 47,33
νόημα 62,11
νόμος δειλῶν ἀνδρῶν εὑρημα 35,26 κατὰ
νόμον ορρ. κατὰ φύσιν 35,13 sqq. 36
νυκτερίς 11,31

Ὄγκος 34,26
δδε. τὸ τόδε dist. τὸ τοιόνδε 21,19 sq.
δλότης 15,38
δμοιοσχημοσύνη 17,38 24,2 64,21
δμοιοσχήμων 4,18 23,27
δμοιοστής 39,6. 8 τῆς λέξεως 21,2. 26 55,
10 κατὰ τὴν προφοράν 51,18
δμοτίμως 10,22

- δμωνυμία 5,14. 16 7,1 sqq. 9,27 11,10
17,38 20,23 40,8 42,20 44,9 47,29
55,5 all.
δμώνυμος. τὰ δμώνυμα 11,12 13,30. 32
22,36 23,27 26,15 42,13. 22. 30 43,34
44,1. 12. 15. 29. 32 48,34 55,6 57,1.
6 all.
δνομα opp. πρᾶγμα 2,31 sqq. 11,30 sqq.
13,20. 28 sq. 21,23 sq. 23,26 37,37 41,
18 44,13 48,33 52,7 opp. λόγος 11,29
36,6 39,6. 8 45,18 δνομα κύριον 21,1
57,26 — θεγχοι πρὸς τούνομα opp. παρὰ
τὴν διάνοιαν 26,6 sqq.
δνος ὁ Ἰνδικός 39,12
δξιτόνως 8,23
δρασις 54,6
δρατός. τὰ δρατά 43,4
δργανικός 40,23
δργή 38,14. 16
δρεκτός. τὸ δρεκτόν 34,19
δρεξις 36,17 sqq. δρεξις 34,19
δρθοποδεῖν 14,10
δρθός. δρθή πτώσις 37,18 γωνία 31,26
δρισμός 10,26 14,39 18,23 19,13 20,34
21,33 36,30 62,29 οἱ παρὰ τὸν τοῦ
συλλογισμοῦ δρισμὸν θεγχοι 20,19 sq.
59,37 sqq.
δριστικός. τὸ δριστικόν indicatīvus 37,30
δρος 18,5. 7 49,20 — δροι (συλλογισμοῦ)
20,3 31,34 45,3
δρος 18,8 49,20
οὐδέτερα δνόματα 37,15. 24. 33 51,19 sq.
63,16 — οὐδετέρως 63,7
οὐράνια σώματα 15,37
οὐρανός 34,16. 35 35,1 60,31
οὐσία 10,24 54,32 ἄτομος (coni. μερική)
οὐσία 21,17 μοναδική 54,24 ἡ ὑπο-
κειμένη 36,28 — κατ' οὐσίαν 11,36
οὐσιώδης 10,26 — οὐσιώδῶς 10,36 11,22
55,19
δχλεῖν 65,12

Πάθος 21,3. 7 πάθη coni. ξεις 36,27. 29
παίδευσις 67,28
παλιγγενεσία 65,32
παραβολή 38,12 45,9. 12. 17
παραβολικῶς 45,14
παράδειγμα 38,13 43,30 61,15 65,13
66,22

- παράδοξος.** τὸ παράδοξον 5,1. 7 34,29
35,10. 12 39,28. 30. 37 44,6. 38 sqq. 62,
4,5
- παράδοσις** (ἢ συλλογιστική) 4,16 18,12
47,8 56,26 61,9 — ἐκ παραδόσεως 68,2
- παράχρουσις** 42,20
- ***παράχρουσμα** 12,27 42,29
- παραλογίεσθαι** 3,5 30,30 33,26. 31 37,
26 38,8 41,19. 20 64,10. 11
- παραλογισμός** 2,6 6,26 9,5 10,12 14,11
18,19. 22 19,10. 38 20,15 23,35 29,
23. 24 30,11 31,11 41,26 44,10 48,5.
31 66,22 67,10 et saepe. οἱ παραλογισμοὶ
τῆς ἀντιφάσεως 23,16 οἱ ἐν τοῖς μαθή-
μασι παραλογισμοὶ 27,32
- **παραλογιστικός** 32,21
- παραποιεῖν** 12,38
- παράσημον** 49,26
- παρατηρεῖν** 47,7
- παρεισάγειν** 45,11
- παρεμβάλλειν** (προτάσεις) 38,12
- παρενέρειν** ψευδῆ τοῖς ἀληθέσιν 22,16
- παρεξέλεγχος** 44,38 60,22
- παρέπεσθαι.** τὸ παρεπόμενον 60,23
- παρόραμα** 27,6
- πατήρ** *deus* 12,28. 31
- πεῖρα.** πεῖραν λαμβάνειν 29,11 32,6. 18
66,34. 35 προσάγειν 4,4
- πειραστικός** 4,11 22,17. 23 24,38 25,4
29,37 πειραστικὸν συλλογισμοὶ (λόγοι) 3,
30 4,1 sqq. 11. 29 30,33 ἢ πειραστική
4,12 22,28. 30 29,11 31,36 sq. 32,7. 10
66,33 dist. σοφιστική 22,31 sq.
- περαίνειν** 19,25 62,4 med. 1,18
- περιάγειν** κύκλους 22,21
- περιγράφειν** τετράγωνον 29,29 30,2
- περιέργως** 24,1
- περισπᾶν** 9,1
- περισπῶμένως** 8,22
- περιττός** 7,33 sq. 41,5 τὸ περιττὸν τί ἔστι
36,32
- περιφέρεια** ἢ τοῦ κύκλου 29,30
- περιχώρησις** coni. μετάμειψις 61,24. 25
π.η. οἱ παρὰ τὸ πῆ καὶ ἀπλῶς παραλογισμοὶ
19,4 21,37 50,12 57,20 πῶς λυτέον 58,
10 sqq.
- πήρωσις** 17,22
- πιθανός** 3,37 coni. ἐνδοξός *ibid.* 32
- πλαγίως** coni. παραβολικῶς 45,13
- πλάνη** 26,21
- πλέκειν** θεγχον 22,13
- πλεονεξία** 35,21 πλεονεκταῖαι αἱ ἐν τῷ πυν-
θάνεσθαι 41,27
- πλευρά** 22,18. 19 24,13 29,30 46,21
- πλοκὴ** τῶν προτάσεων 27,16
- πνεῦμα** 8,17 9,34 20,38 49,22
- πνεύμων** 65,17
- ποίημα** 40,28
- ποίησις** ἡ λυρική 40,24
- πολλαπλασίων** ἀναλογία 29,20
- πολυπράγμων** dist. φιλοπράγμων 40,29 sqq.
- πολύσημος** 47,36 57,7
- πολυώνυμος.** τὰ πολυώνυμα 14,17 15,1
- πραγματειώδης** 29,35
- πρεσβεύειν** τι 34,31
- προαίρεσις** ἡ σοφιστική 32,30
- πρόβλημα** 14,28 28,35 29,13 32,34 40,
16. 17 41,40 47,35 49,16. 17 57,3
67,5
- προενίστασθαι** 40,19 46,33
- προεξεργάζεσθαι** 67,26
- πρόεσις** 61,15
- προηγουμένως** 67,3
- πρόθεσις** 66,29
- προκατασκευάζειν** 66,33
- πρόξενος** τοῦ κράτους 42,2
- προοίμιον.** ἐν τοῖς προοιμίοις 24,10 41,19
- πρός.** τὰ πρός τι 36,13. 19. 22. 26 62,
8 sqq.
- προσαποκρίνεσθαι** 42,34
- προσβιβάζειν** 50,13 61,36
- προσβολὴ** ἡ τῆς αἰσθήσεως 51,26
- προσδιαλέγεσθαι** 34,30 36,37 40,4 42,5
- προσδιορισμός** 13,25
- προσεπερωτᾶν** 43,11
- προσεπηρεάζειν** 4,11
- προσερωτᾶν** 18,17 23,13 26,26 63,28
- προσεχής** 22,28
- προσηγορία** 21,15 54,4
- προσηγορίνειν** 22,1
- προσυφαίνειν** 50,21
- προσφιλοσοφεῖν** τῇ θεωρίᾳ 15,18
- πρόσχημα** 30,35
- προσφύτα** 5,15 18,3 37,8 49,21. 24. 27
ἢ δέεια, περισπωμένη, ψυλή, δισεῖα 55,3. 4
τὰ παρὰ προσφύταν σοφίσματα 8,15 sqq.
9,35 20,35 51,7
- προτακτικῶς** 41,8
- πρότασις** 1,21 2,24 3,36 18,2. 11 19,20
20,2 sqq. 23,30 24,18 27,19. 21 32,26
34,4. 6. 11. 37 38,11. 19 39,14. 24 43,
24. 28 45,9 53,24. 32 66,7 ἢ μείζων

- πρότασις 5,38 6,21 7,16. 30 25,22 36,
15 41,9 47,5 48,6 ή ἐλάττων 6,22 10,
33
- προτείνειν 6,34 27,16 28,8 33,3 37,27
40,13 42,24 52,16 65,12 med. 3,18 17,
15 44,3
- προφορά 37,24 51,18. 25 52,11 opp. τὸ
σημαντόνεν 21,5. 8
- πρώτος φύλοσοφος, πρώτη φυλοσοφία 25,7
- πτώσις 5,10 37,18. 19. 23. 38 42,36 49,
25 57,19 63,14. 31
- Ραιβός 62,32 sq.
- ρῆμα 9,19 45,27
- ρητορικοί λόγοι 67,19. 29
- ρής 36,30. 32. 34 sqq. 62,30. 32 sqq.
- ροπή 42,1
- Σαρκοβόρος 35,23
- σημαντικός τινος 37,20
- σημασία 5,30 20,39 37,18 49,22
- σημεῖον. αἱ κατὰ σημεῖον ἀποδεῖξεις 15,11
- σημειοῦσθαι 61,4
- σιμός 36,32. 34 62,32 sqq.
- σιμότης 36,29. 31 62,29
- σκαληνὸν τρίγωνον 27,34. 37
- σκεῦος. τὰ λεγόμενα σκεῦη 37,32. 33
- σκυλάκιον 11,5 17,22
- σκυτεύς 50,11. 14
- σκῶλον 30,18
- σολοικήζειν 5,8 37,10. 32. 37 63,9
- σολοικισμός 5,1. 8 sqq. 23,11 37,5 sqq.
64,5 σολοικισμὸν πᾶς λυτέον 62,38 sqq.
- σολοικοφανής 64,7
- σοφία τῇ ἔστι 1,14
- σοφίζεσθαι 12,30 46,27
- σόφισμα 4,31 5,34 6,7. 32 7,21. 31 8,4
9,3. 15. 33. 37 10,4 17,37 19,14 20,22
21,21 25,31. 36 41,37 43,18 47,37 50,5
53,3 56,26. 36 60,25 all.
- σοφιστεύειν 3,21
- σοφιστής 2,27 3,9. 25 7,35 10,10. 27 12,
12. 37 20,9. 10 25,11 28,28 29,6 36,
37 42,27 sqq. 43,3. 5 53,17 65,12 all.
- σοφιστικός dist. ἐριστικός 30,20 sq. σ. θεργχοι
2,5 23,37 25,18 27,7 32,23 42,12. 39
- συλλογισμοί 22,9 47,2 λόγοι 3,26 38,29
- 47,18 64,9 66,26 τόποι 25,5 σ. συζυγία 43,1 προσίρεσις 32,30 37,5 πραγματεία 62,7 σ. διατριβαί 41,12 ἐνοχήσεις 4,34 συκοφάντημα 39,20 — δισφιστικός 30,28 sqq. 67,1. 2 ή σοφιστική 1,2 3,9 22,31 25,6 30,22. 25 66,34 — σοφιστικῶς 4,35
- στέλλεσθαι. διττὸν τὸ στέλλεσθαι 64,24
- στέρησις 9,2 62,18
- στιγμή 6,12
- στίζειν 8,14
- στίχος 57,38
- στοιχεῖν 26,4
- στοιχεῖον. τὰ τέσσαρα στοιχεῖα 34,35 τὰ (εἴκος καὶ τέσσαρα) στοιχεῖα 2,35 14,16 37,8 49,24. 26. 28 — στοιχεῖον τοῦ τυχεῖν φεύδους 33,34 στοιχεῖον ἀπάτης 37,14 ἀδολεσχίας 36,4. 5 δργῆς 38,15 εἰς τὸ μῆκος 38,10 στοιχεῖον εονί. μέθοδος 34,36
- συγκαταθεσίς 6,35
- συγκατατάσσειν 10,33
- συγχεῖν 22,7
- συζήτησις 41,39
- συζυγία συλλογιστική 47,4 σοφιστική 43,1
- σύζυγος 31,38 62,9
- συκοφαντεῖν 43,4
- συκοφάντημα σοφιστικόν 39,20
- συλλαβὴ 14,16 49,24 53,24. 25
- συλλογίζεσθαι 18,8. 17 22,30. 32 23,3
37,13 39,21 sqq. 52,30 56,15. 21 63,22.
24 all.
- συλλογισμός 2,12. 20 6,15 18,7 22,24
27,8. 13 def. 2,22 sq. συλλογισμῶν εἰδῆ τέσσαρα 3,29 sqq. δ ἀπλῶς συλλογισμός 27,9 σ. ἐνδοξοὶ 25,17 φαινόμενοι 17,25
27,13 22,8 σοφιστικοί 3,7 22,9 47,2
- συλλογιστική μέθοδος 43,27 sq. σ. εἰδός 4,14 sq. 22,12 σ. συζυγία 47,4 παράδοσις 56,26 δύναμις 66,31
- συμβαίνειν convenire 50,22 accidere 18,30
43,15 52,5. 6 55,6 61,34. 39 all. effici
17,34 32,31 50,34 62,38 τὸ συμβεβηκός 18,26 19,23 τὰ συμβεβηκότα 15,2 οἱ παρὰ τὸ συμβεβηκός παραλογισμοί (θεργχοι, σοφισματα) 10,13. 18 18,21 sqq. 21,27
23,24 43,14 πᾶς λυτέον 55,15
- σύμβολον 2,32
- σύμμετρος 24,13
- συμπεραίνειν 3,36 6,32 12,23 13,37 27,
27 36,35 39,27 42,24 49,8 60,16 med.
18,11 23,12 33,31 42,27 45,5 49,4

συμπεραντικῶς 39,22
 συμπέρασμα 1,21 2,25 sqq. 4,24 7,16,30
 16,6 17,34 19,19 23,29 24,17 27,21.
 25 36,21 38,4. 11. 19 41,8 42,17 43,
 26. 29 45,8 47,12. 15 50,19 53,7. 8. 26
 58,11 59,38 64,16 66,6 all.
 συμπλέκειν (συλλογισμόν) 38,20
 σύμφρασις 6,11
 συνάγειν 1,20. 22 2,26 18,8. 10. 12 20,
 16 22,37 23,26 24,19 25,12 26,19 28,
 4. 5. 14 40,11. 13 41,1 42,25 44,34
 45,6 48,17 52,8 53,26 55,6 65,10 all.
 συναισθάνεσθαι 40,9. 16
 συνακτικός προτάσεις συνακτικαὶ ἀντιφά-
 σεως 3,38 συμπεράσματος 38,11. 18
 συναληθεύειν 20,18
 συνανατιρεῖν 15,24 65,10
 συναριθμεῖν 13,21. 35 19,21
 συνεθίσματος 44,21
 συνεισάγειν 1,23 36,13 39,33
 συνεκφαίνεσθαι 46,31. 32
 συνεπινεύειν 21,11
 συνεπινοεῖν 45,30 62,12. 15
 συνεπίστασθαι 47,35. 38 48,2. 29
 συνήθεια coni. δέξα 33,28
 συνημμένως 12,29
 σύνθεσις 5,14 18,3 οἱ παρά (περί, κατά)
 τὴν σύνθεσιν (καὶ διατρεσιν) παραλογισμοὶ
 7,14 9,30 20,31 23,28 27,4 28,19 48,
 35 sqq.
 συνουσία συνουσίαι coni. διαλέξεις 3,14
 συντιθέναι 48,38 49,2 sq. 20 50,8 55,3
 συνυπάγειν 23,25
 συνώνυμος 13,20. 33 sq.
 συσκιάζειν 32,32
 σύστασις προτάσεως 34,10
 σύστοιχος 1,17 37,28 50,34
 σφαιροειδῆς 34,16
 σχέσις 21,20
 σχετικός 40,32
 σχῆμα τὸ παρὰ γεωμετραῖς 18,31. 34 27,
 22. 24 sq. — σχῆμα τῆς λέξεως 5,15 9,
 36 τῆς προσηγορίας 54,4. 18 οἱ παρὰ τὸ
 σχῆμα τῆς λέξεως παραλογισμοὶ 9,5 sqq.
 21,21 37,36 πῶς λυτέον 51,13 sqq. —
 σχῆμα (συλλογισμοῦ) 29,18 30,14 47,3
 εἰς σχῆμα ἀγαγεῖν 41,35 τὸ πρῶτον σχῆμα
 6,8. 32 7,21 τὸ δεύτερον 4,18 9,15 19,
 39 29,21 τὸ μέσον 22,13 τὸ τρίτον
 11,3 24,19 29,21 σχῆμα (ἐλέγχου) 53,21
 — σχῆμα τὸ πρῶτον (φιλοσοφίας) 25,11

σχηματισμὸς τῆς λέξεως 9,35
 σῶμα τὸ πέμπτον 34,16. 32. 39 35,1
 σωφρονισμός 5,27
 σωφροσύνη 17,10 45,15

Ταυτίζεσθαι 21,29 37,25 61,21
 ταυτότητος 13,29
 τάχος (ἐν τῷ ποιεῖνθαι τὰς ἐρωτήσεις) 38,
 13
 τετραγωνίζειν (κύκλον) 29,38
 τετραγωνικός 29,30
 τετραγωνισμός 29,28 30,36
 τετράγωνον 29,29. 32 30,1
 τετράποντος 45,19. 20
 τεῦξις ἡ τοῦ ἀληθοῦς 1,10
 τοτζὸς 65,14 sqq.
 τόνος 9,33 20,38 51,11 55,4. 5
 τέποι οἱ σοφιστικοὶ 25,5
 τραγέλαφος 12,17
 τριβή 67,38
 τρίγωνον 18,30. 34 22,18 sqq. 29,31 31,
 26 τρίγωνον σκαληνόν, ισοσκελές, ισό-
 πλευρον 27,34 sqq.
 τρόπος (σχῆματος συλλογιστικοῦ) 6,8 —
 τρόποι οἱ ἐριτεικοὶ 23,2 οἱ τῶν σοφιστικῶν
 ἐλέγχων 32,23 cf. 22,10 28,12 τρόποι
 ἡ τέποι τοῦ εἰς ἀδοξον ἀγαγεῖν 32,29 sqq.
 τρόποι ἔξ ὧν τὰ πολλοχῶς λεγόμενα συγ-
 σταται 47,25 sqq.
 τυμβωρύχος 59,15
 τυφλός 48,8 sqq.

Τγήης πρότασίς 18,2
 δειν 15,9 sq.
 υἱός (θεοῦ) 12,28. 31
 ὄλη 40,32 ὄλη (συλλογισμοῦ) opp. σχῆμα
 47,3
 ὑπαλλαγὴ γενῶν καὶ πτώσεων 63,14
 ὑπαρξίας ἐν ὑπάρξει εἶναι 6,30
 ὑπεναντίος 35,11
 ὑπεναντίωμα 61,8
 ὑπεναντίωσις 35,36
 ὑπερβαίνειν 19,12
 ὑπέρβασις λέξεως 6,12
 ὑπόδημα 67,35
 ὑποδύνεσθαι (ἐπιστήμην) 2,7 25,6
 ὑπόθεσις 61,27

- ὑποκεῖσθαι. τὸ ὑποκείμενον (ἡ ὑποκειμένη οὐσία) 36, 28 sqq. 62, 28 τὸ ὑποκείμενον πρᾶγμα 55, 18, 37 ὑποκειμένῳ dist. λόγῳ 43, 22 sq. 54, 26 — τὸ ὑποκείμενον (ἐπιστήμῃ) 31, 19 — ὑποκείμενον *subjectum gramm.* 10, 19. 25 12, 8 13, 25 21, 29 all.
- ὑπόληψις 4, 6 25, 24
- ὑπόστασις 42, 12 54, 26
- ὑποστατικός 54, 34
- ὑποτακτικὸν ἄρθρον 37, 16
- ὑφεῖσθαι *inferiorem esse* 25, 9
- Φαινομένως** 29, 17
- φαντασία ἡ τῆς ἀπάτης 19, 13 τὸ διπλοῦν φαντασίᾳ 10, 3. 9 sq.
- φάντασμα τὸ τοῦ παραλογισμοῦ 57, 22
- φάσις 58, 12 62, 16
- φαυλότης (λόγων) 41, 28
- φέρειν. τὸ ἔφερτο δμῶνυμον 64, 20
- φθάνειν ἐν τινὶ 30, 39 ἐπὶ τι 26, 31
- φθορά 16, 21 sqq.
- φθοροποιός 1, 8
- φίλερις 30, 21. 24
- φιλονεικία 38, 15
- φιλοπράγμαν dist. πολυπράγμων 40, 31
- φιλοσοφία 41, 15 ἡ πρώτη 25, 7
- φιλόδοσοφος 40, 29 sqq. δ πρώτος 25, 7
- φιλοτιμεῖσθαι 50, 22
- φλέψ 31, 4
- φρόνησις 45, 15 57, 12. 19. 33
- φυλετικῶς 2, 15
- φύρειν 9, 9 23, 30 51, 15
- φυσᾶν 2, 15
- φυσικός opp. δημιουργικός 12, 29 — δ φυσικός 30, 4
- φύσις 31, 24 32, 15 38, 27 κατὰ φύσιν (φύσει) 34, 11 38, 26. 33 61, 31 65, 29 opp. κατὰ νόμον 35, 13 sqq. 36 φυτόν 49, 28 51, 19 φωνή αἱ ἀπλαῖ φωναῖ 9, 26. 30 φωρᾶν 55, 27 64, 13
- Χεῖλος. δεσμὸν τοῖς γελεῖσιν ἐπιθέσθαι 46, 36
- χηλή 45, 20
- χιών 17, 17
- χολή 15, 8
- χολοβάφινος 2, 19
- χρηματιστική 30, 22
- χρησιμεύειν 39, 13
- χρόνος 33, 11. 18 65, 6
- χωρίζειν 21, 35
-
- Ψεύδεσθαι 32, 29 46, 27 53, 32 sqq. 59, 34 61, 35 all.
- ψευδογραφεῖν 30, 14
- ψευδογράφημα 29, 24 sq.
- ψευδογράφος 30, 29 sqq. 31, 9 32, 20
- ψεῦδος 1, 3. 11 2, 8 5, 1. 5 7, 20 17, 8 sq. 22, 30 23, 14 30, 8 40, 33 46, 39 47, 9 49, 8, 52, 14 et saepe.
- ψηφηφορίκες 2, 39
- ψηφολογεῖν 2, 38
- ψῆφος 2, 33. 38 52, 38 53, 6
- ψιλός 23, 26 26, 13 ψιλή (προσφύτα) 9, 2
- ψιλοῦν 18, 6. 8
- ψυχή 14, 2 16, 19 sqq. 31, 29 34, 14 sqq. 46, 8 sqq. 15. 28 60, 17 65, 31
- 'Ωλέχρανον 7, 7

II INDEX NOMINUM

- Ea nomina, quibus nihil addidi, tantummodo exempli causa a scriptore usurpantur
- 'Αγαμέμνων 44, 19 τὸ ἐνύπνιον τοῦ Ἀγα-
μέμνονος 8, 33
- 'Αθῆναι 33, 12, 17 Ἀθήνησι 59, 22 — 'Αθη-
ναῖοι 45, 33, 37 50, 10 57, 16
- Αἴτις 44, 19 48, 14 ἀμφότεροι οἱ Αἰτίτες 61,
6, 16
- Αἰθίοψ 11, 21 58, 15
- 'Αλκιβιάδης 7, 28 39, 3 43 17
- 'Αντιλογίος, δέ Νέστωρ ὑποτιθέμενος τῷ παιδὶ¹
'Αντιλόχῳ 8, 24
- 'Αντιφῶν. τὸ τοῦ Ἀντιφῶνος ψευδογράφημα
ἐπὶ τὸν τοῦ κώκλου τετραγωνισμόν 29, 29.
34 sqq. (ubiq. v. notam) 30, 36
- 'Απολλων(δης) 64, 30
- 'Αργος 21, 2
- ('Αριστοτέλης) Aristotelis libri respiciuntur
hi: De interpr. (14 p. 23b25 sqq.)
65, 4, 5 Anal. pr. (B 15 p. 64b17) 25, 21
Anal. poster. 4, 28 Topica (univ.) 4, 29 25,
17 (B 5) 34, 3 (θ 1) 34, 25 38, 2, 10 45,
12 (θ 13) 14, 14 Phys. (Δ 10) 65, 5 sqq.
Metaphys. (B) 66, 1, 2 — 'Αριστοτελεῖοι.
τοῖς Ἀριστοτελεῖοῖς τὸ πέμπτον σῶμα
(έδογματίζετο) 34, 32
- 'Αρίστων 58, 6, 7
- 'Αρχέλαος δέ Περδίκκα 33, 23. 27 39, 32. 34
- 'Αχιλλεύς 6, 13 8, 13
- Βρύσων πῶς τετραγωνίζειν ἐπεχείρησε 29, 38
30, 1 sqq. δέ Βρύσωνος τετραγωνισμὸς ἐρ-
στικὸς 30, 37
- Γοργίας 3, 10 ἡ Γοργίου πραγματεία 67, 28
Γοργίας δέ παρὰ Πλάτωνι 22, 27 — Καλλι-
κλῆς ἐν τῷ Γοργίᾳ τῷ Πλατωνικῷ διαλόγῳ
35 14
- Δημόσιριτος 15, 15. 16
- Διεμήδης 44, 19
- Δίων. δέ Δίων λέγει τὸν ὁρθαλμὸν καὶ λευκὸν
καὶ μέλανα, τοῦτο δὲ καὶ ψευδὲς καὶ ἀλη-
θές 58, 30
- 'Ελένη. Ἰσοκράτης ἐπαινῶν τὴν Ελένην 40,
25
- 'Ελληνικός. κατὰ τοὺς Ἐλληνικοὺς λόγους
15, 37
- Εὔαρχος 64, 29
- Εὐθύδημος. δέ Εὐθύδημου λόγος 50, 3 sqq.
- Εὐθύφρων δέ παρὰ τῷ Πλάτωνι 22, 27
- Εὐνόμιος. τὸ παρ' Εὐνομίᾳ πρὸς τάληθες
παράχρουσμα 12, 27 sqq.
- Ζεύς (ἐν τῷ ἐνυπνίῳ τοῦ Ἀγαμέμνονος) 8, 33 sq.
- Ζήνων ἐν τῷ δὲ τῷ τοῦ τιθέμενος 26,
25 sqq. τὸν Ζήνωνος λόγον (ὅτι τὸ δὲ τοῦ καὶ
τὸ ἐν ταύτῳ) πώς λόγουσι τινες 64, 35 οὐκ
ἔστι κίνησις κατὰ Ζήνωνα 31, 2 Ζήνωνος
λόγον διτὶ οὐκ ἔστι κινηθῆναι ἀλέγειεν ὃν
τις καὶ διὰ τῆς ἀδυνάτου ἀπαγγῆς 56,
16 sqq.
- Θαλῆς 20, 39
- Θεαίτητος 19, 35
- Θεμιστοκλῆς 44, 11
- Θεόδωρος τοὺς ῥητορικοὺς λόγους γενέτης 67,
24
- Θερσίτης 48, 14 61, 6
- Θῆβαι 33, 12. 14. 17
- Θρασύμαχος ηγετὴ τοὺς ῥητορικοὺς λόγους
67, 23
- Ιλιάς 57, 38 58, 2
- Ινδός 12, 32 — Ινδικός ὅνος ἀμφόθους ὧν
καὶ κερασφόρος 39, 12

- Ιππίας (δ Ἡλεῖος) 3,10 Ιππίας δ Θάσιος
τὸν Ὁμηρον διορθοῦται 8,21
- Ιπποκράτης. τὸ τοῦ Ιπποκράτους τοῦ Χίου
ψευδογράφημα ἐπὶ τὸν τοῦ κύκλου τετρα-
γωνισμόν 29,28 sqq. 30,36
- Ισοκράτης ἐπαινῶν τὴν Ἐλένην ἐπὶ τοὺς
έρεστὰς αὐτῆς ἔκλινε 40,25 sq.
- Καινεὺς συνῆγε τὸ πῦρ ἐν πολλαπλασίοι ἀνα-
λογίᾳ δύο καταφάσεις λαβὼν ἐν δευτέρῳ
σχῆματι 29,20 sq.
- Καλλίας 44,11,21 54,32
- Καλλικλῆς ἐν τῷ Γοργίᾳ τῷ Πλατωνικῷ
διαλόγῳ (ἐπιχειρῶν ἀπὸ τοῦ κατὰ φύσιν καὶ
κατὰ νόμον) κατετείνας τὴν ἀδικίαν καὶ
τὴν πλεονεξίαν καλόν 35,13 sq. 20 sqq.
cf. 65,28
- Καλλισπή 37,21
- Κλεοφῶν ἐν τῷ Μανδροθούλῳ τῷ Πλατω-
νικῷ διαλόγῳ 40,14
- Κλέων 63,36
- Κορίσκος 10,27,30 sqq. 37,22,31 43,8.
12 54,25,27 56,1,8. 33 sq. 60,7 63,22
- Λάζαν. Λάζανες 45,33 sqq.
- Λυκόφρων δ σοφιστής προβληθέντος αὐτῷ
λύραν ἐγκωμιάζειν ἀνέδραμε πρὸς τὴν ἐν
οὐρανῷ 40,22 sqq.
- Λύσανδρος 45,36
- Μανδρόθουλος δ Πλατωνικὸς διάλογος 40,
14
- Μέλισσος. δ Μελίσσου λόγος (δτι τὸ δν ἐν
καὶ ἀπειρον) ἀμαρτάνει περὶ τὸ ἐπόμενον
15,21,24 sqq. 60,30 τὸ αὐτὸν εἶναι λαμ-
βάνει τὸ γεγονέναι καὶ ἀρχὴν ἔχειν 19,
30 sqq. τάς τε προτάσεις ψευδεῖς λαμβάνει
καὶ δ μὴ συνελογίσατο, συνεπέραν 39,23 sqq.
- Νέστωρ ὑποτιθέμενος τῷ παιδὶ Ἀντύλοχῳ
8,24
- Ομῆρος 11,36 12,1,18 sq. τὸν Ὁμηρον
ἔνιοι διορθοῦνται (cf. II. XXIII, 326 sqq.)
8,20 ἡ Ὁμήρου ποίησις 27,22
- Παρμενίδης δν τὸ δν καὶ τὸ δν τιθέμενος
26,24 τὸν Παρμενίδου λόγον πᾶς λόγουσι
τινες 64,35 sq. — δ Παρμενίδεις λόγος οὐ
συλλελόγισται ἐκ τῶν κειμένων 66,3 sqq.
- Πάτροκλος (v. II. IX, 219) 6,10 ἐπὶ τῷ
Πατρόκλου ιππικῷ 8,24
- Πειραιεὺς 50,4 sqq. 47,15
- Περδίκας 33,23
- Περιπατητικός. τὸν Περιπατητικός (εἰς
ἀδικον ἄγειν ἐρωτῶντα) εἰ ἐκ τεσσάρων
στοιχείων διώρανς 34,34 sq. 35,1 sq.
- Πιτακός 29,22
- Πλάτων 7,24 13,26 39,3 53,37 54,2 55,8
58,6,7 Platoni dialogi respiciuntur hi:
Phaedo (c. 15) 65,31 Soph. (39 p. 254 A)
29,7 Protag. (v. s. Πρωταγόρας) 40,27
Gorg. (c. 38 sqq.) 35,14 sqq. 65,28 —
Πλατωνικὸς διάλογος 35,14 40,14 —
Πλατωνικός τοις Πλατωνικοῖς αἱ ίδεαι
ἔδογματίζοντο 34,32
- Προδίκος 3,11
- Πρωταγόρας 3,11 ἐν τῷ διωνύμῳ διαλόγῳ
ποτὲ μὲν μύθους διέξει, ποτὲ δὲ περὶ ποιη-
μάτων 40,27 sq. δ Πρωταγόρας τὸν μῆνιν
οὐλόμενον λέγων οὐκ ἔδοκει αὐτῷ σολοική-
ζειν 37,9 sq.
- Σικελία 50,4,6 sqq.
- Σιμων δ σκυτεύς 11,16 sq. 12,6. 10 50,10
- Σωκράτης 7,21 sqq. 10,28 sqq. 11,26 13,
26 sq. 19,35 23,14 27,18 35,15 39,2
43,23 sq. 48,28,38 51,23 55,24 Σωκρά-
της διαλεκτικός ἀκρος ὥν ἡρώτα δλλ' οὐκ
ἀπεκρίνατο 66,39 67,1
- Τάναγρα 57,15
- Τισίας ηρῆγε τὸν διητορικὸν λόγους 67,
23 sq.
- Τριβαλλοί. ἐν Τριβαλλοῖς καλὸν τὸ τοὺς
γονεῖς θύειν 12,35 58,17
- Τροία 44,19 61,5
- Φειδίας 55,33

CORRIGENDUM

P. 18 nota ad vss. 7. 11 delenda est.

PRINCETON UNIVERSITY LIBRARY

PAIR>

32101 019449667

